

ที่ตั้ง บ้านสบสา ตำบลเมืองแปง อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QMB 391250 (439151 m. E/ 2125066 m. N) ทิศเหนือและทิศตะวันตกเป็นหมู่บ้านสบสา ทิศใต้เป็นพื้นที่เกษตร และทิศตะวันออกเป็นถนนสาย 1265 ท่าปาย - ถนนวัดจันทร์

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากวัดเมืองแปงไป ตามถนนสาย 1265 ผ่านบ้านใหม่คอนตันจนถึงยอดเนินเขา เป็นที่ตั้งของบ้านสบสาจะพบทางขึ้นพระธาตุสบสา ทางขวามือ เลี้ยวขวาไปตามถนนลูกรัง สภาพเป็นลักษณะทางลาดชันตามไหล่เขา ระยะทางประมาณ 300 เมตร จะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง พระธาตุสบสาตั้งอยู่บนยอดเขา มีแม่น้ำปายห่างมาทางทิศเหนือประมาณ 500 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 532 เมตร

สภาพรอบบริเวณแหล่งโบราณสถานขณะสำรวจ อยู่ในการบูรณะพระธาตุและปรับพื้นที่ โดยการก่อพระธาตุเป็นเจดีย์องค์สีขาว (รูปที่ ข.368) ฐานสี่เหลี่ยมผืนผ้าวางตัวตามแนวแกนทิศ ขนาดประมาณ 6.3 x 7.4 เมตร สูงประมาณ 7 เมตร มีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมดังนี้

-ส่วนฐาน มีการก่อหินโอบด้วยซีเมนต์ มีความสูงจากพื้นประมาณ 1.5 เมตร เหนือขึ้นมาเป็นฐานเจียง 4 ชั้น โดยฐานชั้นแรกจะมีการประดับด้วยเทพพนมทั้ง 4 ทิศ ทิศละ 5 องค์

-ส่วนเรือนธาตุ มีเส้นบัวคว่ำและมีการยึดท้องไม้ เหนือท้องไม้เป็นเส้นบัวหงาย เหนือขึ้นมาเป็นส่วนของเรือนธาตุ มีองค์ระฆังคล้ายเจดีย์ล้านนา

-ส่วนยอด เหนือองค์ระฆังเป็นปล้องไฉน เหนือปล้องไฉน มีฉัตรโลหะครอบ

รูปที่ ข.368 พระธาตุสบสาองค์ปัจจุบัน

ส่วนทางด้านทิศเหนือของพระธาตุห่างมาประมาณ 3.3 เมตร มีการสร้างศาลาหลังหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังพบร่องรอยของแหล่งโบราณสถานเดิม คือ แนวกำแพงอิฐทางด้านทิศตะวันออก ยาวประมาณ 10 เมตร สูงจากพื้นผิวดินประมาณ 85 เซนติเมตร (รูปที่ ข.369) และเป็นบริเวณที่พบชิ้นส่วนพระพิมพ์ดินเผา นอกจากนี้ บริเวณทางด้านทิศตะวันออกของพระธาตุสบสายังพบพระพิมพ์ดินเผา เศษกระเบื้องดินเผาแบบขอ และเศษภาชนะดินเผาเช่นเดียวกัน เพราะพระธาตุองค์เดิมล้มมาทางทิศตะวันออก (รูปที่ ข.370 – ข.371)

ในการบูรณะแหล่งโบราณสถานนี้ มีตั้งแต่ประมาณ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2551 จนกระทั่งบูรณะเสร็จเมื่อประมาณเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551⁷³

รูปที่ ข.369 แนวกำแพงอิฐเดิมด้านทิศตะวันออกของพระธาตุสบสา

รูปที่ ข.370 เศษกระเบื้องดินเผาแบบขอ

รูปที่ ข.371 ชิ้นส่วนพระพิมพ์ดินเผาที่พบบริเวณแนวกำแพงเดิม

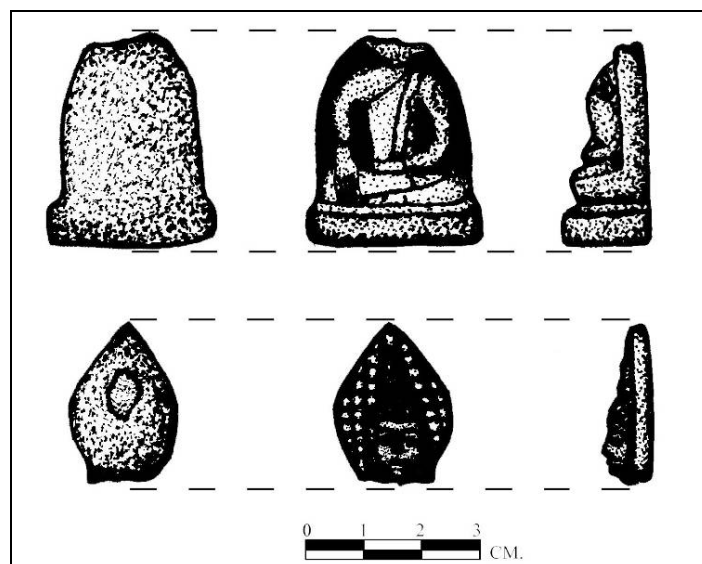
⁷³ สัมภาษณ์พ่อหลวงบ้านสบสา

โบราณวัตถุที่พบ

-ชิ้นส่วนพระพิมพ์ดินเผา (รูปที่ ข.372, ภาพวาดลายเส้นที่ ข.10) จำนวน 6 ชิ้น

รูปที่ ข.372 ชิ้นส่วนพระพิมพ์ดินเผา

ภาพวาดลายเส้นที่ ข.10 ตัวอย่างชิ้นส่วนพระพิมพ์ดินเผา

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware) (รูปที่ ข.373) จำนวน 3 ชิ้น โดยพบส่วนปากและลำตัว

ส่วนปาก พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการทาน้ำดินสีส้มทั้งด้านนอกและด้านใน

ลำตัว พบจำนวน 2 ชิ้น แบ่งเป็น 2 แบบ

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการทาน้ำดินสีส้มทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ไม่ตกแต่งใด ๆ จำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.373 เซสภษณะดินเผาประเภทเนื้อดิน

- เซสภษณะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) (รูปที่ ข.374) จำนวน 1 ชิ้น เป็นชิ้นส่วนลำตัว ตกแต่งโดยการเคลือบด้านนอกแต่สีเคลือบหลุดไป

รูปที่ ข.374 เซสภษณะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง

- เซสภษณะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain) (รูปที่ ข.375) จำนวน 1 ชิ้น เป็นชิ้นส่วนปาก ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบเฉพาะด้านนอก

รูปที่ ข.375 เซสภษณะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย จากเศษภาชนะดินเผาเนื้อกระเบื้องที่พบ กำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ 20-21 สมัย ราชวงศ์หมีง

ข้อสังเกต จากตำแหน่งที่ตั้งของพระธาตุนั้น พบว่าอยู่ทางด้านทิศเหนือของหมู่บ้านสบสา ซึ่งตรงข้ามกับพระธาตุท้ายบ้าน ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้านสบสาเช่นกัน ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่า น่าจะสร้างขึ้นในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน อาจเพื่อให้เป็นลักษณะของการบอกเขตของหมู่บ้าน รวมถึงเพื่อเป็นการทำให้ชาวบ้านที่ตั้งอยู่นั้นมีความปลอดภัยและได้รับการปกป้องคุ้มครองจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ข.1.53 พระพุทธรูปเมืองแปง⁷⁴

หมายเลข PAI 52

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
3. นางสาวเพ็ญแพร แซ่กิ่ง
4. นางสาวฐาปนี ศรีไครเรือง
5. นางสาวธนิตา ธนสิริสกุลวงศ์
6. นายธนภณ เกียรติกุล

ครั้งที่ 2

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวศิริลักษณ์ กันทะศรี
3. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
4. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์
5. นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย
6. นางสาวพรพรรณ พูลสง่า
7. นางสาวศศิภา ช่อตรง
8. นางสาวอิสราภรณ์ ฤทธิชัย
9. เด็กชายเกียรติศักดิ์ สุขกำ

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2551

ครั้งที่ 2

วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านเมืองแปง ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QMB 391250 (439151 m. E/ 2125066 m. N) ทิศเหนือเป็นหมู่บ้านเมืองแปง ทิศใต้เป็นป่า ทิศตะวันออกเป็นห้วยพระบาท และทิศตะวันตกเป็นแหล่งโบราณคดีคดอยห้วยพระบาท

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากวัดเมืองแปง เลี้ยวขวาไปทางเข้าหมู่บ้านเมืองแปง ประมาณ 70 เมตร จะพบทางแยกด้านซ้าย มีป้ายบอกทางเข้าพระพุทธรูปเมืองแปง จากนั้นตรงไปประมาณ 100 เมตร เมื่อพบทางแยกจึงเลี้ยวซ้ายผ่านศาลเจ้าเมืองไปตามทางประมาณ 50 เมตร จะพบแหล่งโบราณสถาน

⁷⁴ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านตำบลเมืองแปง

สภาพแหล่ง พระพุทธรบาทเมืองแปงตั้งอยู่บนเนินเขา อยู่ห่างจากห้วยพระบาททางทิศตะวันออกประมาณ 50 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 472 เมตร

สภาพแหล่งโบราณสถานนั้น มีลำห้วยน้ำเก่าที่เต็มไปด้วยหินทรายอย่างหนาแน่น ซึ่งสันนิษฐานว่าอาจจะนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการแกะสลักพระพุทธรูปพื้นเมือง (รูปที่ ข.376)

นอกจากนี้ได้มีการบูรณะพื้นที่ โดยมีการสร้างอาคารใหม่ขนาด 9.5 x 13.5 เมตร (รูปที่ ข.377) ครอบพระพุทธรบาท โดยสร้างตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ซึ่งบริเวณด้านทิศตะวันออกของอาคารนั้นมีพระพุทธรูปประดิษฐาน จำนวน 3 องค์ ได้แก่ พระพุทธรูปสำริดศิลปะแบบสุโขทัย จำนวน 2 องค์ และพระพุทธรูปแบบพื้นเมือง จำนวน 1 องค์ ส่วนด้านทิศเหนือ นั้น พบเศษอิฐกระจายตัวตามพื้นดินอยู่ทั่วไป คาดว่าน่าจะเป็นอิฐเดิมของอาคาร โบราณสถานหลังเก่า

รูปที่ ข.376 สภาพลำห้วยเก่า

รูปที่ ข.377 อาคารที่สร้างครอบพระพุทธรบาทในปัจจุบัน

ภายในอาคาร พบรอยพระพุทธรูปที่ทำจากหินทราย (รูปที่ ข.378) วางตัวตามแนวทิศตะวันตก-ตะวันออกขนานกับพื้นดิน มีขนาดประมาณ 1.2 x 1.5 เมตร สูงจากพื้นอาคารประมาณ 3 เซนติเมตร นอกจากนี้ด้านทิศตะวันตกของรอยพระพุทธรูปนั้นมีฐานชุกชี ซึ่งแต่เดิมเคยเป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปสำริดรุ่นสิงห์ 2 จำนวน 3 องค์⁷⁵

รูปที่ ข.378 รอยพระพุทธรูป

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ นอกเหนือจากรอยพระพุทธรูป

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ในเบื้องต้นกำหนดอายุสมัยล้านนา แต่ไม่สามารถระบุเวลาได้แน่ชัด

ข้อสังเกต เนื่องจากบริเวณลำห้วยน้ำเก่าเต็มไปด้วยหินทรายอย่างหนาแน่นขนาดใหญ่ซึ่งเป็นหินที่คล้ายกับวัตถุดิบของการแกะสลักพระเจ้าหัวกุด จึงสันนิษฐานว่าหินทรายบริเวณนี้อาจจะนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการแกะสลักพระพุทธรูปพื้นเมือง

ข.1.54 แหล่งโบราณคดีดอยห้วยพระบาท

หมายเลข PAI 53

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1 Location 1

1. นางสาวมัย กนิษฐานนท์
2. นางสาวศิริลักษณ์ กัณทศรี
3. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์
4. นางสาววรพรรณ พูลสง่า
5. นางสาวศศิภา ช่อตรง

Location 2

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวอภัยญา ณ หนองคาย

⁷⁵ ปัจจุบันประดิษฐานที่วัดเมืองแปง ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. นางสาวอิสราภรณ์ ฤทธิชัย

4. ค.ช. เกียรติศักดิ์ สุขเก่า

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ.2552

ที่ตั้ง บ้านเมืองแปง ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน สำหรับ Location 1 ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QMB 333242 (433360 m. E/ 2124231 m. N) ส่วน Location 2 ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QMB 333243 (433332 m. E/ 2124304 m. N) ด้านทิศเหนือและทิศใต้ เป็นห้วยพระบาท ทิศตะวันออกเป็นรอยพระพุทธรบาท เมืองแปง และทิศตะวันตก เป็นภูเขา

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์ จากบ้านเมืองแปงไปตามถนนสาย 1295 เส้นทางแม่มาลัย – ปาย ประมาณ 50 เมตร จะพบป้ายบอกทางไปไปพระพุทธรบาทเมืองแปง จากนั้นเลี้ยวซ้าย เข้าไปตามถนนเส้นเล็ก เป็นระยะทางประมาณ 70 เมตร จึงจะถึงถนนดินลูกรัง และผ่านศาลหลักเมืองไปอีกประมาณ 100 เมตร จะถึง วัดพระพุทธรบาท ซึ่งด้านหลังวัดนั้นเป็นที่ตั้งของแหล่งโบราณคดี

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณคดีคอยห้วยพระบาท Location 1 (รูปที่ ข.379) มีลักษณะเป็นสันเขา สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 468 เมตร มีขนาดกว้างประมาณ 20 เมตร ยาวประมาณ 100 เมตร สภาพแวดล้อมเป็นพืชพรรณประเภท ป่าเต็งรัง สำหรับโบราณวัตถุที่พบในบริเวณ Location 1 นี้ ได้แก่ เครื่องมือหิน บริเวณ Location 1 ส่วนใหญ่พบเครื่องมือหินบริเวณกองดินด้านหลังรอยพระพุทธรบาทเท่านั้น แต่ไม่พบในบริเวณพื้นที่แหล่งแต่อย่างใด

รูปที่ ข.379 สภาพพื้นที่ทั่วไปของ Location 1

สำหรับบริเวณ Location 2 (รูปที่ ข.380) มีลักษณะเป็นสันเขาทางด้านทิศตะวันออก-ตะวันตก ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 506 เมตร มีขนาดกว้างประมาณ 300 เมตร ยาวประมาณ 1 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปเป็นป่าเต็งรัง พบทั้งพืชมีหนาม และไม้แดง ขึ้นอยู่บริเวณรอบ ๆ แหล่ง นอกจากนี้แล้วยังพบร่องน้ำเก่ากั้นระหว่าง Location 2 กับ Location 1 และเหนือขึ้นไปด้านบนสันเขาเป็นลานกว้าง โบราณวัตถุที่พบเป็นเครื่องมือหินประเภทแกนหินและสะเก็ดหิน ส่วนใหญ่พบหนาแน่นบริเวณที่ลาดใกล้ร่องน้ำเก่า

รูปที่ ข.380 สภาพพื้นที่ทั่วไปของ Location 2

โบราณวัตถุที่พบ

Location 1 เครื่องมือหิน (รูปที่ ข.381) พบเป็นจำนวนทั้งหมด 28 ชิ้น มีทั้งเครื่องมือหินประเภทแกนหินและเครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหิน สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 4 ชิ้น
2. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 4 ชิ้น
3. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 5 ชิ้น
4. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 4 ชิ้น
5. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น
6. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 7 ชิ้น
7. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินตติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น

Location 2 เครื่องมือหิน พบเป็นจำนวนทั้งหมด 30 ชิ้น โดยพบเครื่องมือหินประเภทแกนหินและเครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหิน สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 5 ชิ้น
2. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 6 ชิ้น
3. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น
4. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 8 ชิ้น
5. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 8 ชิ้น
6. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินตติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น

รูปที่ ข.381 ตัวอย่างเครื่องมือหินกะเทาะที่พบในแหล่งโบราณคดี

หน้าที่แหล่ง ที่อยู่อาศัย ?

อายุสมัย ประมาณ 10,000 - 5,000 ปีมาแล้ว

ข.1.55 แหล่งโบราณคดีบ้านเหมืองแร่พัฒนา

หมายเลข PAI 54

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
3. นางสาวอภิญญา ณ หนงคาย
4. นางสาวศศิภา ช่อตรง
5. นางสาวอิสราภรณ์ ฤทธิชัย
6. นางสาววรพรรณ พูลสง่า

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านเหมืองแร่พัฒนา ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QMB 406258 (440619 m. E/ 2125867 m. N) ทิศเหนือเป็นภูเขา ทิศใต้เป็นถนนหมายเลข 1265 ท่าปาย-วัดจันทร์ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกเป็นพื้นที่เกษตร

การเดินทางสู่แหล่ง ออกจากวัดเมืองแปงมาตามถนนหมายเลข 1265 ผ่านบ้านใหม่คอนตัน จนถึงบ้านสบสา ผ่านสะพานข้ามแม่น้ำปายตรงบ้านสบสา ประมาณ 2 กิโลเมตร จะพบแหล่งโบราณคดีทางซ้าย

สภาพแหล่ง เป็นเนินดินที่อยู่ระหว่างเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 466 เมตร และแม่น้ำปาย อยู่ห่างจากแหล่งโบราณคดีมาทางทิศใต้ประมาณ 50 เมตร

สภาพแวดล้อมโดยรอบ มีการถางป่าเพื่อเตรียมทำพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ค่อนข้างกว้างขวางมาก ดังนั้นจึงไม่สามารถวัดขนาดของแหล่งโบราณคดีได้ (รูปที่ ข.382) นอกจากนี้จากการสำรวจพบว่าสภาพพื้นที่ของแหล่งโบราณคดีมีพื้นที่คล้ายกับเป็นลอนคลื่น เป็นเนินสูงบ้าง ต่ำบ้าง มีขนาดที่ไม่เท่ากัน แต่เดิมพื้นที่บริเวณนี้เคยเป็นท้องน้ำในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ อีกทั้งพบเครื่องมือหินกระจายอยู่ค่อนข้างเบาบาง (รูปที่ ข.383) และยังพบชิ้นส่วนของกำไลหินจำนวน 1 ชิ้น คาดว่าโบราณวัตถุที่พบนี้น่าจะเกิดจากการไถพรวนดินเพื่อทำการเกษตรเช่นกัน

รูปที่ ข.382 สภาพทั่วไปของแหล่งโบราณคดี

รูปที่ ข.383 ตัวอย่างเครื่องมือหินประเภทหินกะเทาะ

โบราณวัตถุที่พบ

- เครื่องมือหิน (รูปที่ ข.384) พบเป็นจำนวนทั้งหมด 18 ชิ้น แบ่งได้ดังนี้

1. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 9 ชิ้น โดยเป็นแบบ short axe 1 ชิ้น
2. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น
3. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น
4. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 4 ชิ้น
5. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น

- ชิ้นส่วนกำไลหิน (รูปที่ ข.385) จำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.384 ตัวอย่างเครื่องมือหินกะเทาะ

รูปที่ ข.385 ชิ้นส่วนกำไลหิน

หน้าที่แหล่ง (?)

อายุสมัย ก่อนประวัติศาสตร์ (ประมาณ 10,000-5,000 ปีมาแล้ว)

ข.1.56 คูเมืองเวียงเหนือ

หมายเลข PAI 55

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านตาลเจ็ดต้น ตำบลเวียงเหนือ อำเภอป่าย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QMB 422429 (442262 m. E/2142935 m. N)

การเดินทางสู่แหล่ง จากตัวอำเภอป่าย ไปทางบ้านตาลเจ็ดต้น เพื่อไปทางวัดศรีดอนชัยระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร จะพบคูเมืองเวียงเหนือ

สภาพแหล่ง เป็นคูน้ำล้อมรอบบ้านเวียงเหนือ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 528 เมตร และห้วยพระบาท อยู่ห่างจากแหล่งโบราณคดีทางทิศเหนือประมาณ 500 เมตร

ตามตำนานเล่าว่า จ.ศ. 679 พ.ศ. 1860 พระเจ้าคราม ลูกของพญาเม็งราย อายุ 45 ปี ครองเมืองเชียงใหม่ ในขณะนั้น ทราบจากหน่วยสอดแนมว่า “พะก่าหม่องซอ” แม่ทัพใหญ่พม่ามาตั้งทัพที่บ้านดอนอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือเมืองพิงคะบุรีเชียงใหม่ พระเจ้าครามได้ทราบว่ามีพม่ายกทัพมาตั้งอยู่ที่บ้านดอนก็เกิดความสนใจ จึงสั่งให้อำมาตย์ไปดู จึงเห็นพม่าปลูกบ้านสร้างเรือน ทำไร่ขุดถนนถางป่า บ้านดอนเป็นที่ราบสูงมีน้ำไหลผ่านมาใกล้จากทางทิศตะวันออกและมีแม่น้ำสายใหญ่ไหลมาทางทิศเหนือ อ้อมมาทางทิศตะวันตกของบ้านดอน พะก่าหม่องซอให้ทหารและชาวบ้านสร้างวัดอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหอเจ้าฟ้า ติดกับคูเมืองสถานที่อยู่เป็นเนินราบกว้างขวาง สร้างกุฏิหนึ่งหลัง ด้วยไม้เนื้อแข็ง ไม่มีวิหาร ไม่มีกำแพง และยังสร้างศาลาทำบุญอีกหนึ่งหลัง จากนั้นจึงนิมนต์พระสงฆ์มาจากเมืองปิ่น 2 รูป มาอยู่บ้านดอนจองใหม่ สอนศีลธรรม เวทมนต์ คาถาอาคมและไสยศาสตร์ และขุดคูเมืองรอบด้าน ดินที่ขุดขึ้นมาก็ใช้ถมเป็นคันดินสูง สร้างประตูเมือง 2 ประตู ทางทิศใต้และทิศตะวันตก ยกที่เข้าศึกจะเข้าตีได้สำเร็จ จากนั้นอำมาตย์จึงรีบเดินทางกลับไปพิงคะบุรีรายงาน พระเจ้าคราม ต่อมาเกิดการจลาจลขึ้นที่เมืองแสนหวี เมืองนาย เมืองลายคำ เมืองหมอกใหม่ มลรัฐไทใหญ่ ประเทศสหภาพพม่า พะก่าซอจึงยกทัพกลับไปปราบจลาจลจนสงบ และย้อนกลับมาอีกครั้งเมื่อปี พ.ศ. 1861 จุลศักราช 680 พะก่าซอได้สร้างบ้านดอนให้เป็นปึกแผ่นยิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งบ้านดอนในอดีตคือ เวียงเหนือในปัจจุบัน

76

จากการสำรวจพบว่า ในปัจจุบันสภาพคูเมืองเวียงเหนือยังคงหลงเหลือร่องรอยที่สามารถมองเห็นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะคูเมืองฝั่งทางด้านทิศเหนือ (รูปที่ ข.386) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นร่องน้ำเก่ามีขนาดกว้างประมาณ 4 เมตร นอกจากนี้ยังพบร่องรอยของเสาประตูเมืองโบราณ “ประตูเวียงหลวง” ด้วย

รูปที่ ข.386 ป้ายประตูเมืองและสภาพคูเมืองด้านทิศเหนือในปัจจุบัน

⁷⁶ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน. ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่ : เจริญวัฒนาการพิมพ์, 2549.

ส่วนคูเมืองทางด้านทิศตะวันออกมีการบูรณะและปรับปรุงเป็นคูน้ำมีขนาดความกว้างประมาณ 6 เมตร อยู่ใกล้กับวัดศรีดอนชัย (รูปที่ ข.387) ส่วนคูเมืองทางด้านทิศใต้ นั้น ปัจจุบันเป็นคูเมืองที่มีการบูรณะเช่นเดียวกับทางด้านทิศตะวันตก นอกจากนี้คูเมืองด้านทิศใต้ ยังพบป้ายประตูเมืองเขียนว่า “ประตูดำ” และมีบางส่วนที่คงสภาพให้เป็นแนวคูเมืองเช่นเดิม (รูปที่ ข.388)

รูปที่ ข.387 สภาพคูเมืองด้านทิศตะวันออกในปัจจุบัน

รูปที่ ข.388 ป้ายประตูเมืองและสภาพคูเมืองด้านทิศใต้ในปัจจุบัน

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่แหล่ง คูเมือง

อายุสมัย สามารถระบุกว้างๆ ว่าอยู่ในสมัยล้านนา

ภาคผนวก ข. 2 แหล่งโบราณคดีในอำเภอปางมะผ้า

สำหรับข้อมูลการสำรวจจากอำเภอปางมะผ้า มีเพียงแหล่งโบราณคดีถ้ำน้ำสุผาเสื้อ นอกจากนี้ยังมีการสำรวจพบแหล่งโบราณคดีเป็นแหล่งโบราณคดีเนินดินวงกลม สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นพื้นที่ปลงศพหรือหลุมฝังศพจำนวน 1 แหล่ง

ข.2.1 แหล่งโบราณคดีถ้ำบ้านน้ำสุผาเสื้อ ต.นาปู่ป้อม อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน

รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช

การสำรวจครั้งนี้เกิดจากการได้รับแจ้งจากนายสุทิพย์ เทพรรัตน์ ผู้ใหญ่บ้านน้ำสุผาเสื้อว่าขอให้เข้าไปสำรวจถ้ำแห่งนี้ เนื่องจากชาวบ้านได้บอกว่ามีโครงกระดูกคนในโลงไม้ ทีมวิจัยด้านโบราณคดีได้เข้าร่วมสำรวจกับคณะจากท้องถิ่นในวันที่ 11 ธันวาคม 2551 โดยได้ทำการบันทึกข้อมูลของแหล่งโบราณคดี โบราณวัตถุ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของโครงกระดูกคนที่พบ

หมายเลข PMP 01

วันที่ทำการสำรวจ วันที่ 11 ธันวาคม 2551

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นายเกษม หงส์คารมย์ นายอำเภอปางมะผ้า และคณะ
2. นายสมาน สายยนต์ หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสันปันแดน และคณะ
3. นางสาวพัชรภรณ์ อุทยาน หัวหน้าสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าถ้ำน้ำลอด และคณะ
4. พญ. วลัยลักษณ์ ไชยฟู ผู้อำนวยการโรงพยาบาลปางมะผ้า และคณะ
5. นายสุรินทร์ สรานนท์เมธากุล ผู้ใหญ่บ้านบ้านน้ำสุผาเสื้อ และคณะบ้านน้ำสุผาเสื้อ
6. นายจันทร์ (มา) สรานนท์เมธากุล ผู้ที่สำรวจพบถ้ำและคนนำทางบ้านน้ำสุผาเสื้อ
7. นายสุทิพย์ เทพรรัตน์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านสบป่องและประธานศูนย์วัฒนธรรมอำเภอปางมะผ้า
8. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช อาจารย์ประจำภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร และหัวหน้าโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในอำเภอป่า-ปางมะผ้า-ขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
9. นางสาวนันทมน ภูริพัฒน์พงศ์ นักมานุษยวิทยากายภาพและเลขานุการ โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนฯ
10. นางสาวศิริลักษณ์ กัณหาศรี นักวิจัยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนฯ
11. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์ ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนฯ
12. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์ ผู้ช่วยนักวิจัยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนฯ
13. นายจอห์น สปีร์ นักวิชาการอิสระและนักสำรวจถ้ำ
14. นางสาวภรณ์ สิงห์นาถภูมิ นักสำรวจถ้ำ
15. คณะผู้สื่อข่าวท้องถิ่น

ที่ตั้ง บ้านน้ำฮู-ผาเสื่อ หมู่ 4 ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 084684 (408497 m. E/ 2168419 m. N) อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 602 เมตร

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มเดินทางจากถนนหลวง 1095 ปางมะผ้า-แม่ฮ่องสอน ตรงบริเวณจุดตรวจบ้านน้ำฮูของ เลี้ยวขวาเข้าถนนลูกรัง ระยะทางประมาณ 18 กิโลเมตร ผ่านทางแยกเข้าหมู่บ้านน้ำฮู- ผาเสื่อด้านขวา จากนั้นตรงมาทางเดิมประมาณ 600 เมตร แล้วเดินต่อมาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นทางขึ้นเขา และมีบางช่วงค่อนข้างแคบ จากนั้นพบปากทางเข้าถ้ำกว้างประมาณ 1 - 2 เมตร

สภาพแหล่ง บริเวณปากทางเข้าถ้ำเป็นหินปูนขนาดเล็กที่มีการถล่มลงมาทางปากถ้ำ ลักษณะของถ้ำเป็นถ้ำตาย (non active cave) ทางเข้าถ้ำหันหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ มีความกว้างประมาณ 1 - 2 เมตร

ภายในถ้ำเป็นโถงแคบและยาว (รูปที่ ข.389 - ข. 393) ขนาดประมาณ 18 x 3 เมตร ทางเข้าถ้ำมีเพดานต่ำประมาณ 1 เมตร ยาวประมาณ 8 เมตร จากนั้นเป็นโถงกว้างมีความสูงประมาณ 6 เมตร พื้นถ้ำมีลักษณะเป็นทรายแป้งและพบขมเอนและมูลของเอนกระจายอยู่บริเวณด้านในสุดของโถงถ้ำ

นอกจากนี้ พบเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดินที่มีทั้งการตกแต่งลายเชือกทาบและไม่มีการตกแต่ง จำนวนหนึ่งที่ชาวบ้านได้รวบรวมและนำมาเก็บบริเวณกำแพงถ้ำ

เหนือโถงถ้ำ เป็นลักษณะชั้นลอย 2 ชั้น ชั้นลอยเหนือสุดของถ้ำ พบชิ้นส่วนของโลงไม้จำนวน 1 โลง

รูปที่ ข.389 สภาพปากถ้ำบ้านน้ำฮูผาเสื่อ

รูปที่ ข.390 สภาพภายในถ้ำด้านล่าง

รูปที่ ข.391 สภาพภายในหลุมถ้ำด้านบนที่พบหลักฐาน

รูปที่ ข.393 ชิ้นส่วนกระดูกมนุษย์ภายในถ้ำ รูปที่ ข.392 ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาที่พบภายในถ้ำ

ขั้นตอนการทำงาน

1. การบันทึกแผนผังของถ้ำทั้งหมด
2. ทำการบันทึกตำแหน่งของโบราณวัตถุที่กระจัดกระจายภายในถ้ำ โดยการถ่ายภาพและการวาดภาพร่าง
3. ทำการประเมินและวิเคราะห์โบราณวัตถุเบื้องต้นที่พบจากถ้ำ
4. ทำการวิเคราะห์ชิ้นส่วนโครงกระดูกและโบราณวัตถุที่พบภายในถ้ำ

โบราณวัตถุที่พบ

โลงไม้ที่พบมีเพียง 1 โลง (2 ฝา) มีสภาพผุพังและหักเกินครึ่ง วางเรียงกัน 3 ชั้นดังนี้

- ชั้นที่ 1 โลงไม้ยาว 1.6 เมตร กว้าง 40 เซนติเมตร มีความสูงที่วัดจากพื้นถึงขอบโลงประมาณ 13 เซนติเมตร มีชิ้นส่วนกระดูกคน
- ชั้นที่ 2 โลงไม้มีหัว ยาว 1.5 เมตร กว้าง 32 เซนติเมตร มีความสูงที่วัดจากพื้นถึงขอบโลงประมาณ 10 เซนติเมตร
- ชั้นที่ 3 โลงไม้มีหัว ยาว 75 เซนติเมตร กว้าง 20 เซนติเมตร ไม้หนาประมาณ 3 เซนติเมตร

ภายในโลงไม้ซึ่งมีสภาพชำรุด ผุพัง หักครึ่ง พบจำนวน 2 ชั้น มีดินทับถมอยู่ในโลง ชั้นส่วนที่ 1 ของโลงที่อยู่ทางซ้ายมือถูกรบกวนด้วยการรื้อค้นมาวางรวมกัน ส่วนชั้นส่วนอื่นๆ ยังอยู่ได้ดินที่มีลักษณะที่อาจทับถมมาเป็นเวลานานแล้ว นอกจากนี้ด้านข้างยัง พบหม้อดินเผาเนื้อดินเผาไม่สุก ตกแต่งด้วยลายเชือกทาบ มีร่องรอยการใช้งาน จำนวนอย่างน้อย 3 ใบ ที่สมบูรณ์มีเพียงหม้อขนาดเล็กเพียง 1 ใบ และพบเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware) ที่มีการตกแต่งลายเชือกทาบและผิวเรียบ ตกลงมากระจัดกระจายอยู่บนพื้นและเก็บรวบรวมไว้ในหลุมของถ้ำ นอกจากนี้ยังพบหินลับทำจากหินกรวดแม่น้ำจำนวน 2 ก้อน

ส่วนชิ้นส่วนกระดูกคนอย่างน้อย 3 โครง หนึ่งในนั้นพบชิ้นส่วนฟันน้ำนม (ผุ) จึงสันนิษฐานว่าเป็นชิ้นส่วนกระดูกคนที่พบในโลงไม้นั้น มีโครงกระดูกของเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งยังไม่สามารถระบุอายุได้

การวิเคราะห์กระดูกมนุษย์เบื้องต้น

นัทธมน ภูริพัฒน์พงศ์

สภาพที่พบ

เป็นชิ้นส่วนกระดูกกองรวมกันอยู่ในโลงไม้ที่มีดินตะกอนถ้ำทับถมจนเต็ม พบกระดูกหลายส่วน มีทั้งกระดูกผู้ใหญ่และกระดูกเด็กปะปนกัน สภาพกระดูกส่วนใหญ่แตกหักไม่สมบูรณ์ และมีเศษกระดูกแตกชิ้นเล็กๆ กระจายปนกับดินอยู่ทั่วไป

ชิ้นส่วนกระดูกที่พบมีดังนี้

กระดูกผู้ใหญ่

- กระดูกต้นขา (femur) 3 ชิ้น (ซ้าย 1 ชิ้น ขวา 2 ชิ้น)
- กระดูกปลายขาด้านใน (tibia) 3 ชิ้น (ซ้าย 2 ชิ้น ขวา 1 ชิ้น)
- กระดูกปลายขาด้านนอก (fibula) 1 ชิ้น ข้างขวา
- กระดูกเชิงกราน 3 ชิ้น (ซ้าย 1 ชิ้น ขวา 2 ชิ้น)
- กระดูกต้นแขน (humerus) 2 ชิ้น (ซ้าย 1 ชิ้น ขวา 1 ชิ้น)
- กระดูกปลายแขนด้านใน (ulna) 1 ชิ้น ข้างขวา
- กระดูกปลายแขนด้านนอก (radius) 1 ชิ้น ข้างขวา
- กระดูกข้อเท้า (tarsal): calcaneus
- กระดูกข้อมือ (carpal): scaphoid
- กระดูกซี่โครง (ribs) (** บางส่วนพบอยู่ในชั้นดินตะกอนถ้ำเดิมที่ทับถมจับตัวกันแน่น และพบร่วมกับกระดูกกระเบนเหน็บ)
- กระดูกสันหลัง (vertebrae): thoracic, lumbar
- กระดูกฝ่ามือ (metacarpal), นิ้วมือ (phalanges)
- กระดูกฝ่าเท้า (metatarsal), นิ้วเท้า (phalanges)
- กระดูกสะบ้า (patella) 2 ชิ้น
- กระดูกหน้าอก (sternum ส่วน body)
- กระดูกกระเบนเหน็บ (sacrum) (**พบอยู่ในชั้นดินตะกอนถ้ำเดิมที่ทับถมจับตัวกันแน่น พบร่วมกับกระดูกซี่โครงหลายซี่)
- ฟัน 2 ซี่ เป็นฟันตัดด้านข้าง (lateral incisor) 1 ซี่ และฟันเขี้ยว (canine) 1 ซี่ (**พบอยู่ที่โถงถ้ำด้านล่าง แยกจากชิ้นส่วนกระดูกอื่นๆ)

กระดูกเด็ก

- เศษกะโหลกศีรษะเด็ก (fragments of skull – child) ส่วน left parietal
- กระดูกไหปลาร้า (clavicle)
- กระดูกต้นขา (femur) 2 ชิ้น
- กระดูกต้นแขน (humerus)

- กระดูกปลายแขนด้านใน (ulna) ข้างซ้าย
- กระดูกปลายแขนด้านนอก (radius)
- กระดูกสันหลัง (vertebrae)
- กระดูกนิ้ว (phalanges)
- ฟันน้ำนม 1 ซี่ (first molar?)

ข้อสังเกตและข้อสันนิษฐานเบื้องต้น

1. เป็นกระดูกของมนุษย์อย่างน้อยที่สุด (minimum number of individual) จำนวน 3 คน ประกอบด้วย
 - ผู้ใหญ่ เพศชาย 1 คน (จากรูปร่างของกระดูกเชิงกรานส่วน greater sciatic notch และขนาดของกระดูก long bones ที่หนาและบึกบึน)
 - ผู้ใหญ่ เพศหญิง 1 คน (จากรูปร่างของกระดูกเชิงกรานส่วน greater sciatic notch และขนาดของกระดูก long bones ที่เล็กและบอบบางกว่า)
 - เด็ก 1 คน (จากฟันน้ำนมที่พบ 1 ซี่ และชิ้นส่วนกระดูกเด็กอื่นๆ)
2. อายุเมื่อตายของเจ้าของกระดูก ผู้ใหญ่ อายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป เนื่องจากส่วนปลายของกระดูก long bones เชื่อมติดกันทั้งหมดแล้ว ส่วนเด็กน่าจะมียายุไม่ต่ำกว่า 2-3 ปี เนื่องจากฟันน้ำนมที่พบมีร่องรอยการสึกที่ด้านสบฟัน ซึ่งแสดงว่าฟันซี่นี้ได้ขึ้นและผ่านการใช้งานมาในช่วงระยะเวลาหนึ่งแล้ว
3. ร่องรอยการเสื่อมสภาพ และรอยโรค

ในกระดูกผู้ใหญ่ พบร่องรอยการเสื่อมสภาพที่กระดูกสันหลังส่วนเอว (lumbar vertebrae) คือมีกระดูกงอกออกมาที่ข้อของ body อย่างชัดเจนและอยู่ในระดับรุนแรง แสดงว่าเจ้าของโครงกระดูกจะต้องมีการปวดหลังหรือมีอาการผิดปกติที่กระดูกสันหลังช่วงเอว และพบรอยโรคฟันผุที่คอฟันน้ำนม 1 จุด
4. ร่องรอยของ muscle attachment พบชัดเจนในกระดูกปลายแขนด้านนอก (radius) ของกระดูกผู้ใหญ่วางบริเวณ interosseous border แสดงถึงความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและการใช้งานหนักที่ส่วนแขนของเจ้าของโครงกระดูก
5. จากการพบชิ้นส่วนกระดูกหลากหลายส่วนในร่างกาย และบางชิ้นพบอยู่ในชั้นดินทับถมที่มีความแน่น ซึ่งน่าจะเป็นส่วนที่ไม่เคยถูกรบกวนมาก่อน ทำให้ข้อสันนิษฐานว่ามีความเป็นไปได้ที่โครงกระดูกเหล่านี้ อาจเป็นการฝังศพครั้งแรก หรือนำร่างของคนตายมาไว้ในโลงทั้งร่าง จึงทำให้กระดูกชิ้นเล็กๆยังคงหลงเหลืออยู่ และชิ้นกระดูกที่พบในชั้นดินทับถมก็วางตัวไม่ผิดไปจากแนว anatomical position

แต่อย่างไรก็ดี การที่พบชิ้นกระดูกส่วนใหญ่วางอยู่ในลักษณะที่ถูกขุดคุ้ยและนำมากองรวมกันแล้ว ก็ทำให้ยังไม่อาจมั่นใจได้ว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ว่าโครงกระดูกเหล่านี้เป็นการฝังศพครั้งแรกอย่างแท้จริง

อายุสมัย

เมื่อเปรียบเทียบรูปแบบของโลงและโบราณวัตถุที่พบรวม กับแหล่งโบราณคดีที่มีการกำหนดอายุโดยโครงการโบราณคดีบนพื้นที่สูงในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอนแล้ว แหล่งโบราณคดีนี้อาจจะมีอายุอยู่ระหว่าง 2,500-1,000 ปีมาแล้ว

หน้าที่ของแหล่งโบราณคดี

เป็นที่ฝังศพของคนในยุคเหล็กของวัฒนธรรมโลงไม้ อาจจะเป็นของกลุ่มครอบครัวขนาดเล็กที่มีการฝังร่วมกัน โดยการเลือกพื้นที่มักจะเลือกพื้นที่ซึ่งค่อนข้างจะมีคิซิด เร็นลับ

ข้อเสนอสำหรับการดำเนินการขั้นต่อไป

การค้นพบชิ้นส่วนกระดูกในโลงครั้งนี้ เป็นการค้นพบที่สำคัญต่อการศึกษาเรื่องวัฒนธรรมโลงไม้ในอำเภอปางมะผ้าเป็นอย่างยิ่ง เพราะไม่เคยมีการพบมาก่อนในประเทศไทยหรือภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คณะวิจัยจึงมีข้อเสนอต่อชุมชนและหน่วยงานที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

1. ควรจะต้องแจ้งให้กรมศิลปากรทราบและขึ้นทะเบียนว่าเป็นแหล่งโบราณคดี
ติดต่อ: คุณสหัสวัฒน์ แน่นหนา (ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๘ เชียงใหม่)
สำนักศิลปากรที่ ๘ เชียงใหม่
ถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ ตำบลช้างเผือก
อำเภอเมือง เชียงใหม่ 50300
(โทรศัพท์: 053-222-262 แฟกซ์: 053-409-072)
2. ควรจะต้องป้องกันไม่ให้มีการรื้อค้นทำลายดินที่อยู่ในโลง เพราะจำเป็นจะต้องทำการขุดค้นอย่างละเอียด และนำชิ้นส่วนโบราณวัตถุหรือกระดูกไปหาอายุทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งในการเข้าไปสำรวจในครั้งนี้ คณะสำรวจและทีมวิจัยไม่ได้หยิบชิ้นส่วนใดๆ ออกมาภายนอกถ้ำเลย ดังนั้นในเนื้อหาข่าวของเชียงใหม่นิวส์ที่ให้อ่านในวันที่ 13 ธันวาคม 2551 จึงไม่เป็นความจริง
3. การขุดค้นและรวบรวมข้อมูลเพื่อสืบค้นความจริงเกี่ยวกับการทับถมมีความสำคัญทางวิชาการ แต่อาจจะยังไม่เร่งด่วน หากชุมชนสามารถป้องกัน หรือปิดปากถ้ำในเบื้องต้นไว้ก่อน เพราะจำเป็นต้องมีการเตรียมการที่ดี เช่นเดียวกับการทำงานของนักนิติวิทยาศาสตร์
4. เมื่อเกิดการเผยแพร่ข้อมูลไปในวงกว้าง อาจจำเป็นต้องทำพิธีกรรมหรือพิธีการให้ความรู้และการดูแลรักษาไว้ที่หมู่บ้าน หรือสถานที่ต่างๆ ที่มีแหล่งโบราณคดีประเภทเดียวกัน

ข่าวจาก เชียงใหม่นิวส์ วันที่ 13 ธันวาคม 2551

พบถ้ำผีแมนโผล่ในป่าลึกอำเภอปางมะผ้า

.....พบถ้ำผีแมน.....

ค้นพบถ้ำแห่งใหม่มีโครงกระดูกมนุษย์โบราณ และ เครื่องใช้ อายุกว่า 2,000 ปี หลังพบน้าไปล่าสัตว์และติดตามสัตว์เข้าไปเจอ โครงกระดูก ซึ่งมีสภาพสมบูรณ์ที่สุดในอำเภอปางมะผ้า ขณะที่นักโบราณคดีเตรียมส่งชิ้นส่วน ไปตรวจสอบที่อเมริกา เพื่อหาอายุที่แท้จริง

เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2551 นาย ภาณุเดช หงส์คารมย์ นายอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับนาย สุทธิพงษ์ เทพรัตน์ ประธานศูนย์วัฒนธรรม อำเภอปางมะผ้า, แพทย์หญิง วลัยลักษณ์ ไชยฟู ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลปางมะผ้า และนักโบราณคดี ได้ร่วมเดินทางไปตรวจสอบ ถ้ำบริเวณ ป่าห้วยน้ำโป่ง บ้านน้ำสุผาเหนือ หมู่ 4 ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน หลังจากที่ได้รับแจ้งจากรายการบ้านน้ำสุผาเหนือว่า มีการค้นพบ โครงกระดูกและ เครื่องใช้ของมนุษย์โบราณ ณ ถ้ำดังกล่าว

จากการเดินทางเข้าไปในถ้ำดังกล่าว พบโครงกระดูกและหม้อดินซึ่งมีสภาพสมบูรณ์ถึง 90 เปอร์เซ็นต์ โดยจากการประมาณ ของนักโบราณคดี ที่ร่วมเดินทางไปด้วย คาดว่า อายุ ของโครงกระดูก และ เครื่องใช้ดังกล่าว คาดว่า น่าจะมีอายุใกล้เคียงกับ โครงกระดูก ในถ้ำผีแมน ในพื้นที่ อ.ปางมะผ้า ทั้งหมด ซึ่งมีอายุประมาณ 2,000 – 2,500 ปี

สำหรับการค้นพบในครั้งนี้ เกิดขึ้นเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ได้มีราษฎรบ้านน้ำสุผาเหนือ ซึ่งเป็นชาวเขาเผ่าลัวะ ได้ออกไปล่าสัตว์ ขณะที่ได้ติดตามเม่น ตัวหนึ่งที่วิ่งหนีเข้าไปในถ้ำดังกล่าว ได้พบซาก สัตว์ในถ้ำซึ่งอยู่สูงจากพื้นถ้ำประมาณ 2 เมตร จึงได้ปีนขึ้นไปดู และได้พบกับโครงกระดูก รวมไปถึงหม้อดิน สภาพดี จึงได้นำหม้อดินกลับมาที่บ้าน แต่หลังจาก หนึ่งคืนผ่านไปกลับพบว่า หม้อดินที่ได้ลอบนำมาจากถ้ำดังกล่าว ได้หายไป จึงออกติดตาม และ พบว่าหม้อดังกล่าว ได้กลับไปยัง ถ้ำเดิม ด้วยความกลัว จึงได้แจ้งให้กับ นายอำเภอทราบ และ นำไปสู่การเข้าไปตรวจสอบดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม สำหรับสิ่งของเครื่องใช้ในถ้ำดังกล่าว รวมไปถึงโครงกระดูก ได้ถูกราษฎร ส่งหามนำออกไป เนื่องจากมีความเชื่อว่า จะนำความวิบัติมาสู่หมู่บ้าน แต่ทางเจ้าหน้าที่นักโบราณคดี ได้ขอนำเศษ ของโครงกระดูก และ หม้อดินบางส่วนที่แตกหัก นำออกไป เพื่อส่งไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อตรวจสอบอายุ ของกระดูก และ หม้อดิน โดยคาดว่าจะอีกประมาณ 3 เดือนจึงจะทราบผล

*****หมายเหตุ ข้อความที่ทาสีไฮไลท์ เป็นข้อความในเนื้อหาที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง**

ข.2.2 แหล่งโบราณคดีเนินดินบ้านยาป่าแหน

หมายเลข PMP 02

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช	2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
3. นางสาวศิริลักษณ์ กัณทศรี	4. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์
5. นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย	6. นางสาววรรณ พูลสง่า
7. นางสาวศศิภา ชื้อตรง	8. นางสาวอิสราภรณ์ ฤทธิชัย
9. นางสาวเพ็ญแพร แซ่กิ่ง	10. นางสาวจิตประสงค์ ลาภจิตร
11. Mr. Steve	

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง หมู่ 5 บ้านยาป่าแหน ตำบลปางมะผ้า อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QMB 209695 (420935 m. E/ 2169577 m. N) ทิศเหนือ ติดต่อกับเทือกเขา ทิศใต้ ติดต่อกับเทือกเขา ทิศตะวันออก ติดต่อกับเทือกเขา และทิศตะวันตก ติดต่อกับเทือกเขา

การเดินทางสู่แหล่ง จากบ้านผาเจริญ ผ่านบ้านยาป่าแหนเป็นระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร จะพบป้าย อบจ.แม่ฮ่องสอน โครงการก่อสร้างถนน คสล.เชื่อมระหว่างบ้านแม่ละนา หมู่ 1 – บ้านยาป่าแหน หมู่ 5 ต.ปางมะผ้า – บ้านถ้ำลอดหมู่ 1 อบจ. แม่ฮ่องสอน./2551 ทางด้านขวา เดินทางเท้าเข้าไปประมาณ 150 เมตร จึงพบแหล่งโบราณคดี

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณคดีนี้มีลักษณะเป็นเนินดิน ตั้งอยู่บนสันเขาสูง ซึ่งอยู่ห่างจากห้วยนาลอทางทิศตะวันตกประมาณ 300 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,100 เมตร สภาพแวดล้อมบริเวณแหล่งเป็นป่าเต็งรัง พบหลุมถูกลักลอบขุดมีรูปทรงคล้ายวงกลมจำนวน 2 หลุม (รูปที่ ข.394-ข.395) สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นหลุมฝังศพสมัยโบราณ โดยเนินที่ 1 นั้นวางตัวตามแนวแกนทิศเหนือ-ใต้ เนินกว้าง 7 เมตร หลุมถูกลักลอบขุดกว้าง 3.2 เมตร และเนินที่ 2 อยู่ห่างจากเนินที่ 1 เป็นระยะทางประมาณ 23 เมตร วางตัวตามแนวแกนทิศตะวันออก-ตะวันตก เนินกว้างประมาณ 5.6 เมตร หลุมถูกลักลอบขุดกว้าง 2.4 เมตร ลึก 60 เซนติเมตร

รูปที่ ข.394 สภาพหลุมของเนินที่ 1

รูปที่ ข.395 สภาพหลุมของเนินที่ 2

โบราณวัตถุที่พบ	ไม่พบโบราณวัตถุ
หน้าที่แหล่ง	แหล่งฝังศพ (?)
อายุสมัย	พุทธศตวรรษที่ 14 - 19

ภาคผนวก ข. 3 แหล่งโบราณคดีในอำเภอยุชฌง

รณย์ กนิษฐานนท์ สมถวิล สุขเลี้ยง

และวอภัญญา ณ หนองคาย

การสำรวจภาคสนามของอำเภอยุชฌง มีแหล่งโบราณคดีและโบราณสถาน จำนวนทั้งสิ้น 44 แหล่ง โดยแบ่งการสำรวจออกเป็น 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ระหว่าง 6 เดือนแรกของปีที่ 1 เป็นการสำรวจพื้นที่บ้านต่อแพ และบ้านสวนอ้อย ตำบลแม่เงา และในเขตเทศบาลตำบลยุชฌง พบแหล่งโบราณคดีทั้งหมด 13 แหล่ง เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ นับตั้งแต่ช่วงล้านนาเป็นต้นมา โดยมีแหล่งโบราณสถานสมัยล้านนาจำนวน 6 แหล่ง แหล่งเตาเผาหน้าดินสมัยรัตนโกสินทร์ 1 แหล่ง สนามบินสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 จำนวน 1 แหล่ง และวัดจำนวน 5 แหล่ง

ระยะที่ 2 ระหว่าง 6 เดือนที่สองของปีที่ 1 เป็นการสำรวจพื้นที่ในตำบลแม่เงา ตำบลเมืองปอน และตำบลยุชฌง พบแหล่งโบราณคดีทั้งหมด 9 แหล่ง เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์นับตั้งแต่ช่วงล้านนาเรื่อยมาจนถึงหลังสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยมีแหล่งโบราณสถานสมัยล้านนา จำนวน 5 แหล่ง และวัด จำนวน 4 แหล่ง

ระยะที่ 3 ระหว่าง 6 เดือนแรกของปีที่ 2 เป็นการสำรวจพื้นที่ในตำบลแม่เงา ตำบลแม่เงาและตำบลเมืองปอน ซึ่งพบแหล่งโบราณคดีทั้งหมด 6 แหล่ง โดยมีแหล่งโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์นับตั้งแต่ช่วงล้านนาเรื่อยมาจนถึงหลังสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยเป็นแหล่งโบราณสถาน จำนวน 5 แหล่ง และคูเมืองโบราณ จำนวน 1 แหล่ง

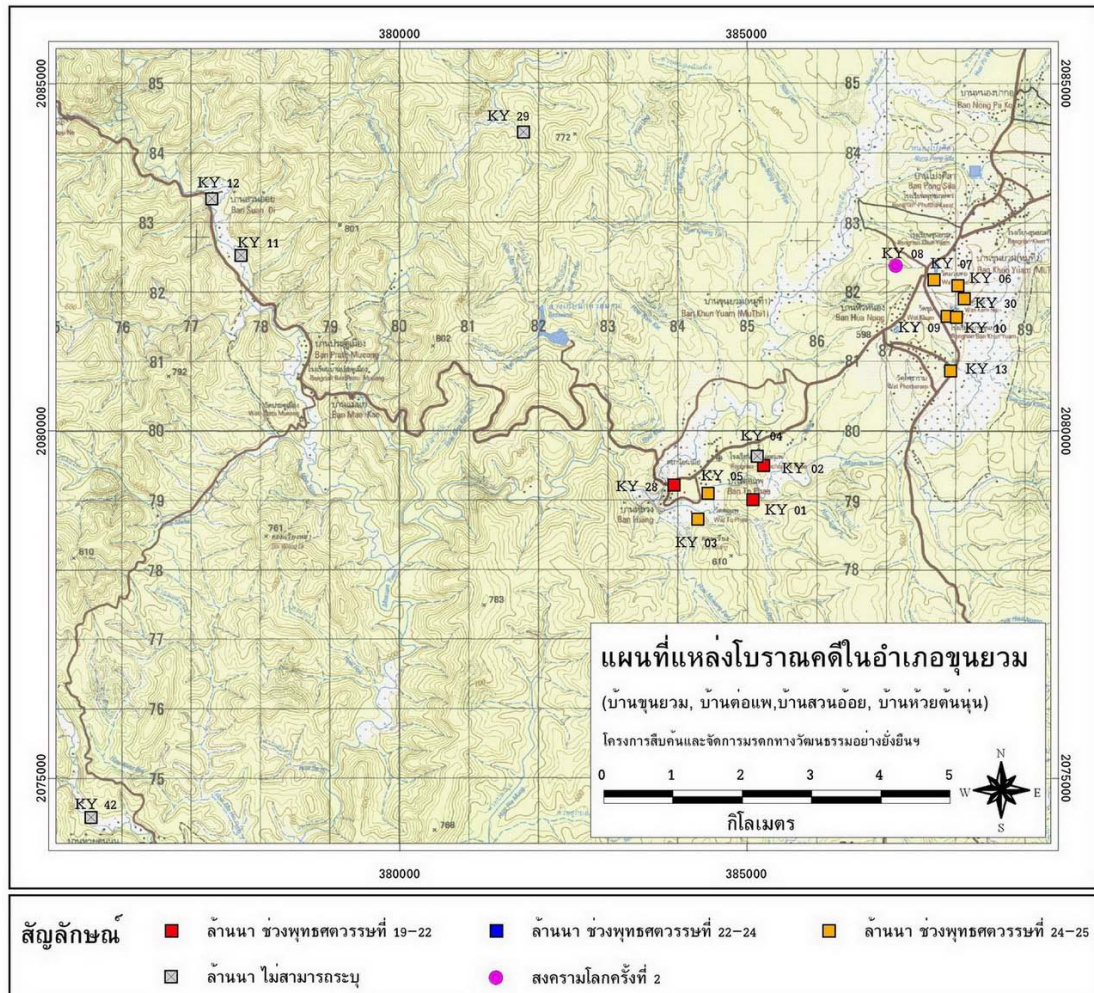
ระยะที่ 4 ระหว่าง 6 เดือนหลังของปีที่ 2 เป็นการสำรวจพื้นที่เพิ่มเติมในตำบลแม่เงา ตำบลแม่เงาและตำบลเมืองปอนและตำบลยุชฌง ซึ่งพบแหล่งโบราณคดีทั้งหมด 16 แหล่ง โดยมีแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ จำนวน 4 แหล่ง แบ่งเป็นประเภทที่ปักชั้วคราว จำนวน 2 แหล่ง ประเภทพื้นที่ฝังศพ จำนวน 1 แหล่ง และประเภทแหล่งผลิตเครื่องมือหินกะเทาะ จำนวน 1 แหล่ง ส่วนแหล่งโบราณคดีสมัยล้านนามีจำนวน 10 แหล่ง แบ่งเป็นประเภทที่อยู่อาศัย จำนวน 1 แหล่ง ประเภทโบราณสถานและที่อยู่อาศัย จำนวน 2 แหล่ง ประเภทโบราณสถาน จำนวน 6 แหล่ง นอกจากนี้ยังพบแหล่งเตาเผาถ่าน จำนวน 1 แหล่ง และแหล่งโบราณคดีเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2 จำนวน 1 แหล่ง

ข้อมูลของแหล่งโบราณคดีในอำเภอยุชฌง เป็นการเรียงตามหมายเลขของแหล่งโบราณคดีในพื้นที่ซึ่งเข้าไปสำรวจก่อน-หลัง ข้อมูลที่นำเสนอครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพแหล่งโบราณคดี โบราณวัตถุที่พบ และการกำหนดอายุเบื้องต้นโดยดูจากลักษณะของพื้นที่และ โบราณวัตถุที่พบ รวมถึงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และป้ายประวัติวัดต่างๆ เป็นข้อมูลเบื้องต้นอีกส่วนที่ช่วยเป็นกุญแจไขอายุสมัยได้

โดยสรุปแล้ว ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมาพื้นที่ทำการสำรวจในอำเภอยุชฌง แบ่งออกเป็น 3 พื้นที่ คือ

1. พื้นที่อำเภอยุชฌง 2 ตำบลได้แก่ ตำบลยุชฌง บริเวณเทศบาลตำบลยุชฌงและตำบลแม่เงาที่บ้านต่อแพ บ้านหลวง บ้านสนอ้อยและบ้านห้วยต้นนุ่น พบแหล่งโบราณคดีทั้งสิ้น 13 แหล่ง (แผนที่ที่ ข.4)
2. พื้นที่บ้านแม่สุริน เป็นหมู่บ้านอีกแห่งหนึ่งที่อยู่ในเขตการปกครองของตำบลยุชฌงเช่นกัน พบแหล่งโบราณคดีทั้งสิ้น 7 แหล่ง (แผนที่ที่ ข.5)

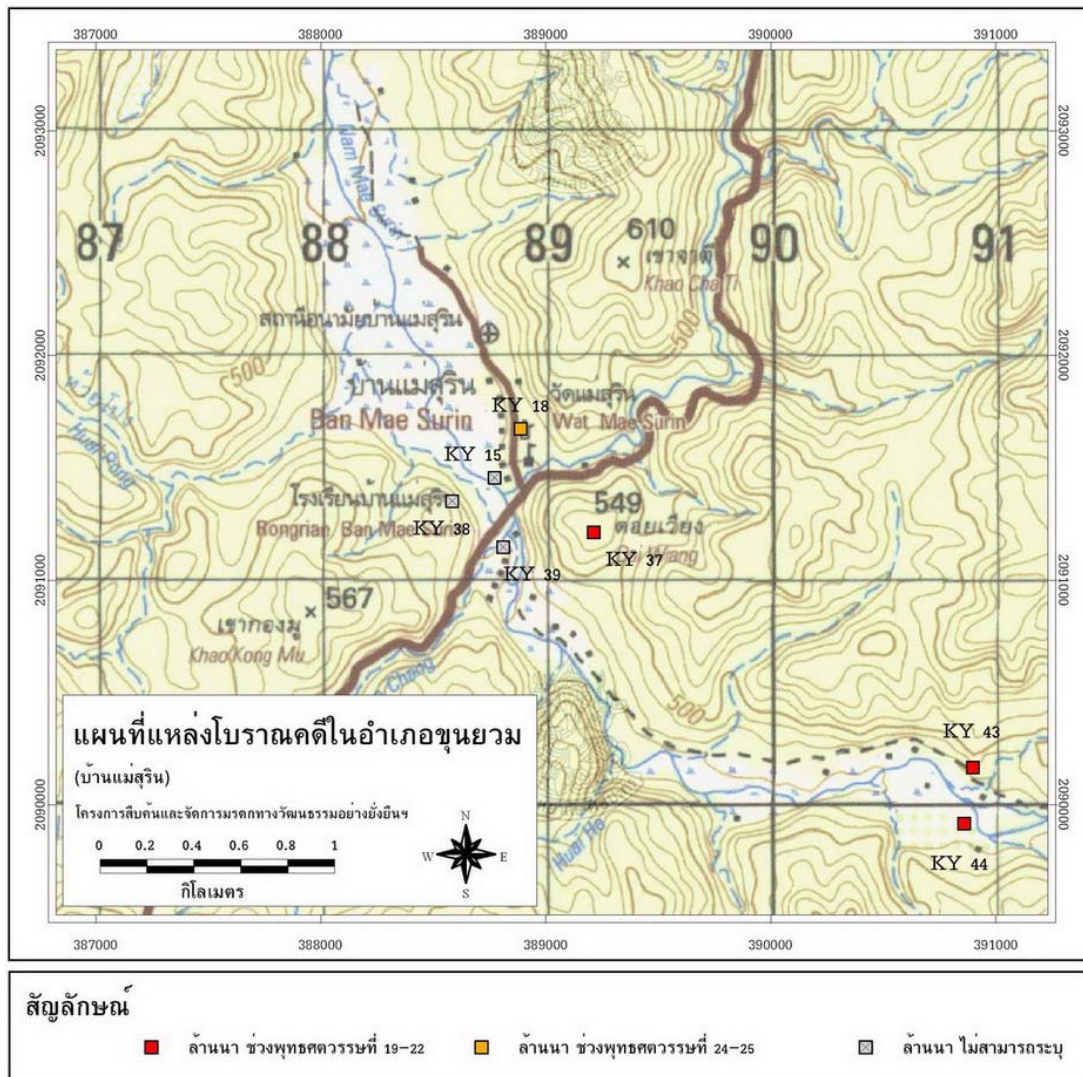
3. พื้นที่ทางด้านใต้ของขุนยวม เป็นพื้นที่ตำบลเมืองปอน ได้แก่ บ้านเมืองปอน บ้านหางปอนและบ้านหนองแห้ง ส่วนตำบลแม่กิ๊ ได้แก่ บ้านแม่กิ๊ บ้านห้วยสำน บ้านพะโท และบ้านร่มเย็น โดยพบแหล่งโบราณคดีทั้งสิ้น 22 แหล่ง (แผนที่ที่ ข.6)

แผนที่ที่ ข.4 แผนที่แสดงแหล่งโบราณคดีบริเวณตำบลขุนยวมและตำบลแม่เงา

คำอธิบายแผนที่ที่ ข.4 แหล่งโบราณคดีที่พบ แบ่งออกเป็น 3 ช่วงสมัย ดังนี้

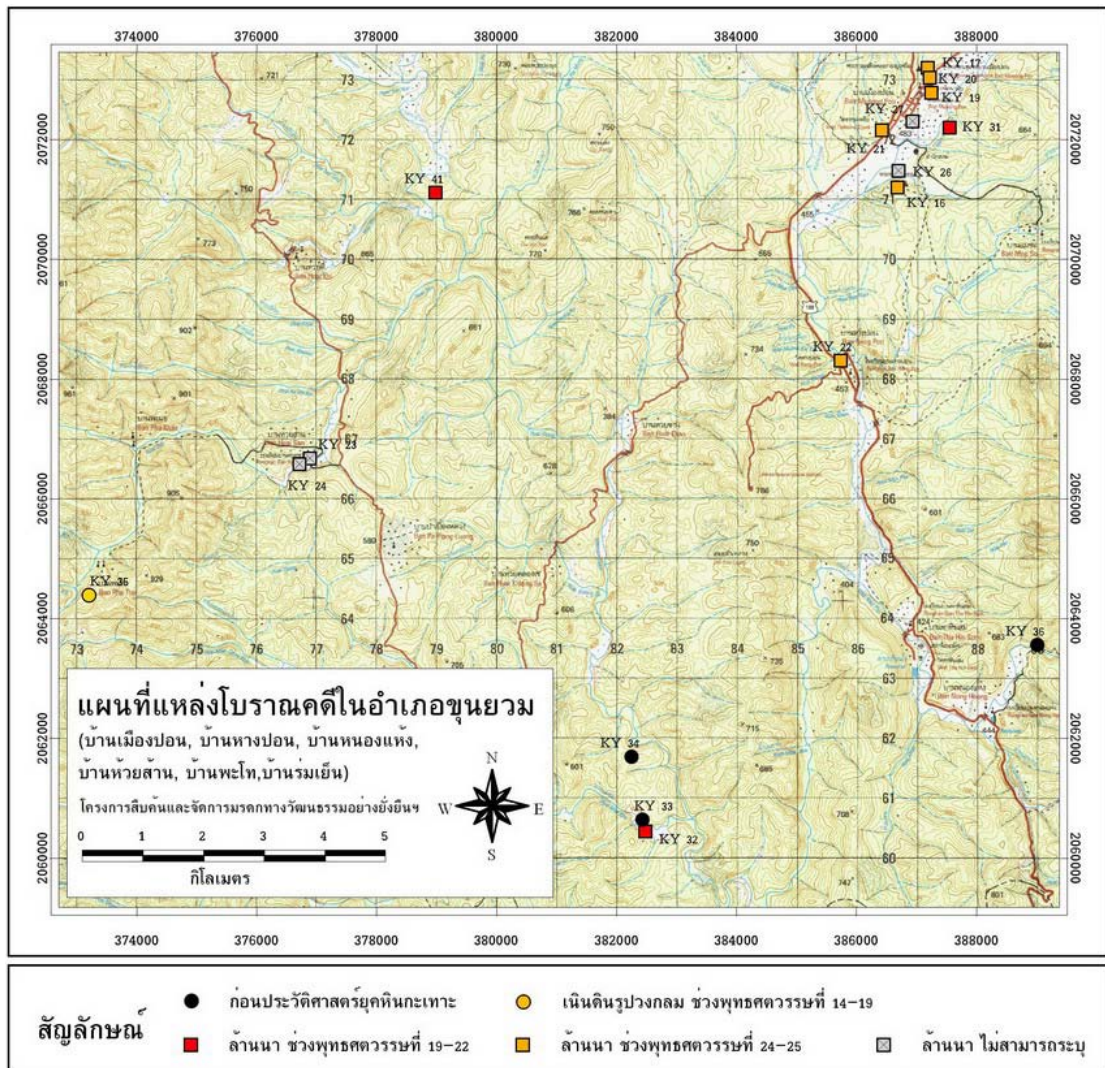
- 1) แหล่งโบราณคดีสมัยลำนนา ช่วงพุทธศตวรรษที่ 19-22 มีจำนวน 3 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณสถานพระธาตุค้อยเวียง (KY 01)
 2. แหล่งโบราณสถานบ้านค้อแพ (KY 02)
 3. คูเมืองโบราณบ้านหลวง (KY 28)
- 2) แหล่งโบราณคดีสมัยลำนนา ช่วงพุทธศตวรรษที่ 24-25 มีจำนวน 8 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณสถานค้อยจำดี (KY 03)
 2. วัดค้อแพ (KY 05)
 3. แหล่งเตาทุ้งเจ้าราช (KY 06)
 4. วัดม้วยค้อ (KY 07)
 5. วัดคำโน (KY 09)
 6. วัดขุ่ม (KY 10)
 7. วัดโพธาราม (KY 13)
 8. แหล่งเตาเผาถ่าน (KY 30)
- 3) แหล่งโบราณคดีสมัยลำนนา (ไม่สามารถระบุเวลาได้) มีจำนวน 3 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อย 1 (KY 11)
 2. แหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อย 2 (KY 12)
 3. แหล่งโบราณสถานพระพุทธรูป (KY 29)

แผนที่ที่ ข.5 แผนที่แสดงแหล่งโบราณคดีบริเวณบ้านแม่สุริน ตำบลขุนยวม

คำอธิบายแผนที่ที่ ข.5 แหล่งโบราณคดีที่พบ แบ่งออกเป็น 3 ช่วงสมัย ดังนี้

- 1) แหล่งโบราณคดีสมัยลานนา ช่วงพุทธศตวรรษที่ 19-22 มีจำนวน 3 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 3 (KY 37)
 2. แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 6 (KY 43)
 3. แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 7 (KY 44)
- 2) แหล่งโบราณคดีสมัยลานนา ช่วงพุทธศตวรรษที่ 24-25 มีจำนวน 1 แหล่ง คือ แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 2 (KY 18)
- 3) แหล่งโบราณคดีสมัยลานนา (ไม่สามารถระบุเวลาได้) มีจำนวน 3 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 1 (KY 15)
 2. แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 4 (KY 38)
 3. แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 5 (KY 39)

แผนที่ที่ ข.6 แผนที่แสดงแหล่งโบราณคดีบริเวณทิศใต้ของอำเภอยะนวม

คำอธิบายแผนที่ที่ ข.6 แหล่งโบราณคดีที่พบ แบ่งออกเป็น 5 ช่วงสมัย ดังนี้

- 1) แหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ยุคหินกะเทาะ มีจำนวน 3 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณคดีบ้านแม่กิ 1 (KY 33)
 2. แหล่งโบราณคดีบ้านแม่กิ 2 (KY 34)
 3. แหล่งโบราณคดีเพิงผาบ้านหนองแห้ง (KY 36)
- 2) แหล่งโบราณคดีเนินดินรูปวงกลม (ช่วงพุทธศตวรรษที่ 14-19) มีจำนวน 1 แหล่ง คือ แหล่งเนินดินบ้านพะโท (KY 35)
- 3) แหล่งโบราณคดีสมัยลานนา ช่วงพุทธศตวรรษที่ 19-22 มีจำนวน 3 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณคดีคอยเวียงเมืองปอน (KY 31)
 2. แหล่งโบราณสถานบ้านแม่กิ 2 (KY 32)
 3. แหล่งโบราณสถานบ้านร่มเย็น (KY 41)
- 4) แหล่งโบราณคดีสมัยลานนา ช่วงพุทธศตวรรษที่ 24-25 มีจำนวน 6 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณสถานกองมุดอยใต้ (KY 16)
 2. แหล่งโบราณสถานกองมุดอยเหนือ (KY 17)
 3. วัดเมืองปอน (KY 19)
 4. เจดีย์เมืองปอน (KY 20)
 5. วัดธรรมเจดีย์นาราม (KY 21)
 6. วัดหางปอน (KY 22)
- 5) แหล่งโบราณคดีสมัยลานนา (ไม่สามารถระบุเวลา) มีจำนวน 4 แหล่ง ได้แก่
 1. แหล่งโบราณสถานบ้านห้วยसान 1 (KY 23)
 2. แหล่งโบราณสถานบ้านห้วยसान (KY 24)
 3. แหล่งโบราณสถานบ้านเมืองปอน 1 (KY 26)
 4. แหล่งโบราณสถานบ้านเมืองปอน 2 (KY 27)

ข.3.1 แหล่งโบราณสถานพระธาตุคอยเวียง⁷⁷

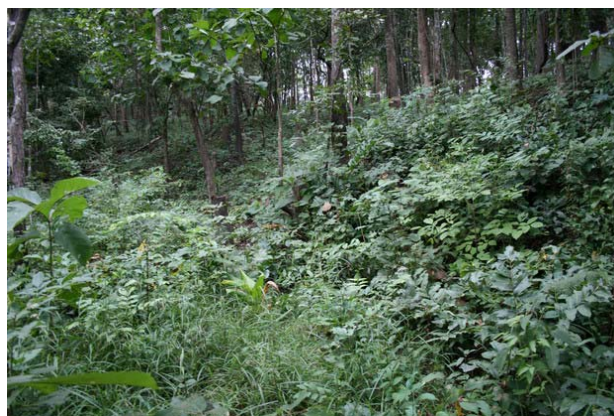
หมายเลข KY 01

คณะสำรวจ	1. นายเชิดศักดิ์ ศรีธัญญวัฒน์
	2. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์
	3. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
การสำรวจครั้งที่ 1	วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

ที่ตั้ง บ้านต่อแพ หมู่ 1 ตำบลแม่เงา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 854787 (385428 m. E/ 2078711 m. N) แหล่งโบราณสถานนี้อยู่ทางด้านทิศตะวันออกของสันคอยเวียง ด้านทิศตะวันตกเป็นลำน้ำยม ซึ่งมีระยะห่างประมาณ 40-50 เมตร ทิศเหนือ เป็นลำน้ำยมและวัดต่อแพ ซึ่งมีระยะห่างประมาณ 60 เมตร

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มต้นโดยการเดินจากวัดต่อแพไปทางทิศตะวันออกประมาณ 15 เมตร จากนั้นเดินข้ามลำน้ำยมบริเวณสะพานไม้ไผ่ที่ชาวบ้านสร้างเพื่อเดินไปยังทางขึ้นคอยเวียง เมื่อเดินขึ้นไปถึงสันคอยก็จะพบกับศาลาที่พระจีนมาจำพรรษา จากนั้นเดินตามทางเลี้ยวซ้ายแล้วตรงไปก็จะพบกับตัวโบราณสถาน ใช้เวลาในการเดินขึ้นสู่แหล่งโบราณสถานประมาณ 20 นาที

สภาพของแหล่ง ตั้งอยู่บนสันคอย โดยมีคันดินล้อมรอบตัวโบราณสถาน 3 ชั้น ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 623 เมตร และห่างจากแม่น้ำยมทางทิศเหนือประมาณ 50 เมตร ขนาดของแหล่งโบราณสถานประมาณ 50 x 40 เมตร สภาพแวดล้อมโดยรอบแหล่งโบราณสถานนั้นเป็นลักษณะป่าค่อนข้างรก มีทั้งต้นไม้ยืนต้นและต้นไม้ขนาดเล็กหนาแน่น (รูปที่ ข.396) ประกอบด้วย เนินโบราณสถาน จำนวน 2 เนิน (แผนผังที่ ข.14) มีลักษณะดังนี้

รูปที่ ข.396 สภาพทั่วไปรอบแหล่งโบราณสถานคอยเวียง

-เนินโบราณสถานหมายเลข 1 สภาพของเนินโบราณสถาน พบร่องรอยของการลักลอบขุดหาโบราณวัตถุ (รูปที่ ข.397) มีการใช้อิฐเป็นวัสดุในการก่อสร้างและมีแลงมาเสริมบางส่วน ทางทิศใต้ของเจดีย์พบชิ้นส่วนทางสถาปัตยกรรมของเจดีย์ คือ ชิ้นส่วนของปล้องไฉน รวมถึงเห็นส่วนของฐานเจดีย์องค์เดิม (รูปที่ ข.398 – ข.399)

⁷⁷ ชื่อเรียกโดยชาวบ้าน

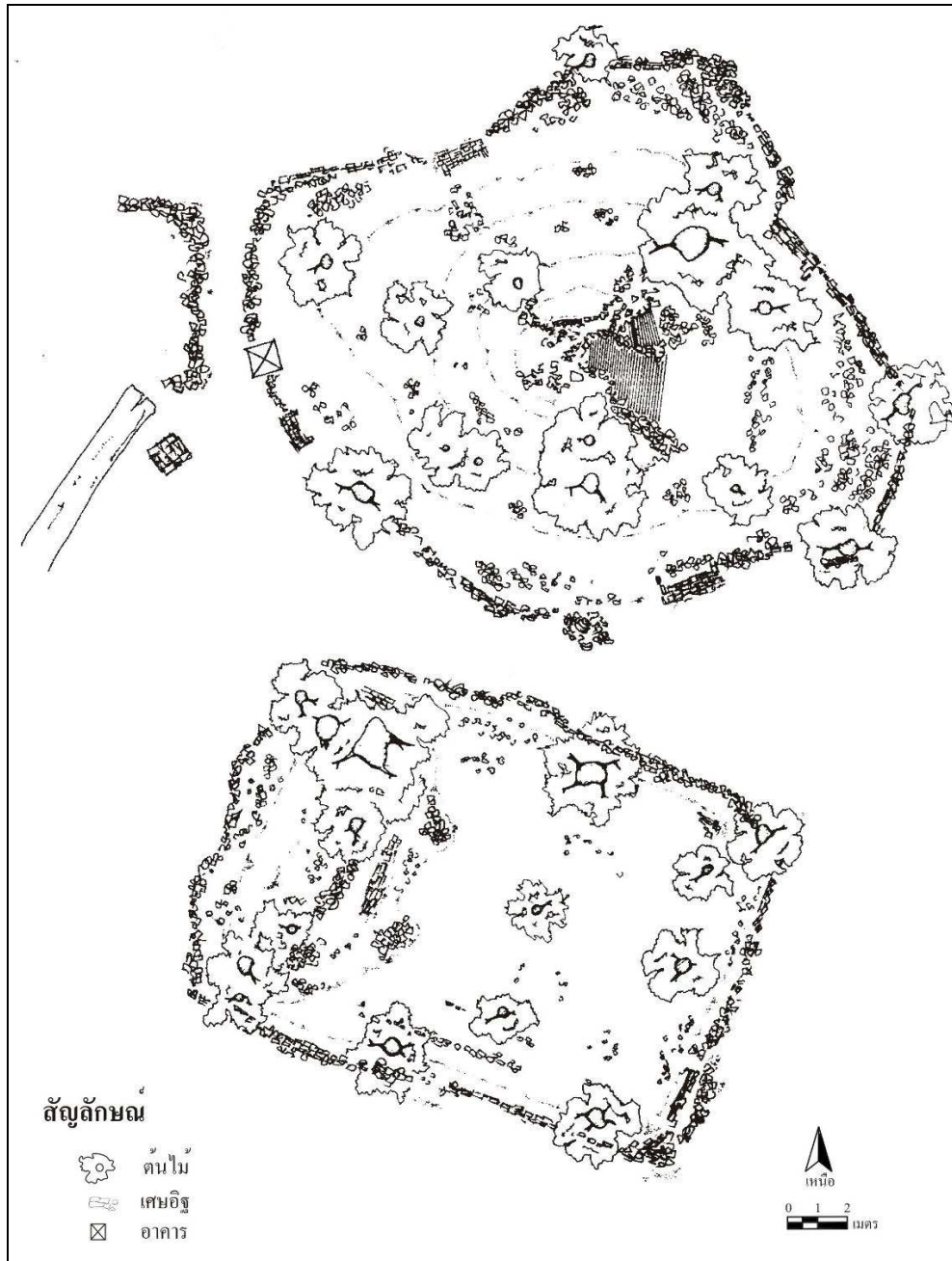
รูปที่ ข.397 สภาพเจดีย์ที่ถูกปลักลอบขุด

รูปที่ ข.398 ร่องรอยของปล้องไฉนที่พบข้างเนินดินเจดีย์

รูปที่ ข.399 ส่วนเรือนธาตุของเจดีย์องค์เดิม

แผนผังที่ ข.14 แผนผังแสดงแหล่ง โบราณสถานคอยเวียง (ภาพด้านบน)

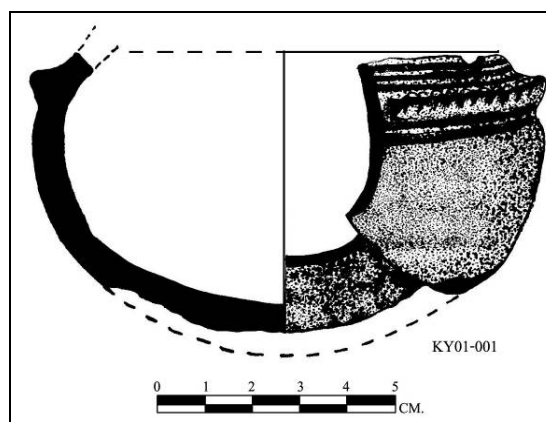
- **เนินโบราณสถานหมายเลข 2** การใช้อิฐเป็นวัสดุในการก่อสร้าง ฐานอาคารนี้มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้-ตะวันตกเฉียงเหนือ มีขนาดประมาณ 12 x 16 เมตร ส่วนฐานอาคารนี้ พบกองอิฐ อยู่ห่างจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือมาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 5 เมตร สันนิษฐานว่าอาจเป็นฐานชุกชี

ส่วนการกระจายตัวของโบราณวัตถุนั้น พบการกระจายตัวที่หนาแน่นของโบราณวัตถุบริเวณทางเดินระหว่างศาลาและตัวแหล่งโบราณสถาน ส่วนรอบๆ ตัวโบราณสถานนั้นไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

การสร้างโบราณสถานพระธาตุคอกเวียงนั้น ถือเป็นโบราณสถานที่มีขนาดและทำเลที่ตั้งค่อนข้างโดดเด่น คือมีแนวคันดินล้อมรอบ 3 ชั้นที่ปัจจุบันยังสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะทางด้านทิศใต้ของคอกเวียง อีกทั้งเป็นการสร้างอยู่บนสันคอกที่สูงสุดและมองเห็นพื้นที่ราบ สันนิษฐานได้ว่าโบราณสถานแห่งนี้ น่าจะมีความสำคัญมาก ณ ช่วงสมัยล้านนา ซึ่งอาจเป็นคติความเชื่อของการสร้างวัดในพระพุทธศาสนา ที่ถือเป็นสัญลักษณ์ของยอดเขาพระสุเมรุ

โบราณวัตถุที่พบ โบราณวัตถุที่พบนั้น ได้แก่ โบราณวัตถุประเภทเศษภาชนะดินเผา ซึ่งสามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

- **เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware)** (ภาพวาดลายเส้นที่ ข.11) จำนวน 1 ชิ้น ลักษณะคล้ายหม้อดินขนาดเล็ก ตกแต่งด้วยการทาน้ำดินสีส้ม

ภาพวาดลายเส้นที่ ข.11 หม้อดินขนาดเล็ก

- **เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware)** (รูปที่ ข.400-ข.403) จำนวน 40 ชิ้น มีทั้งส่วนปากไห่ ลำตัว และส่วนฐาน

ส่วนปาก พบจำนวน 8 ชิ้น แบ่งเป็น 4 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาล จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบใส จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีดำ จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 4 ไม่มีการตกแต่งใดๆ จำนวน 3 ชิ้น

ไห่ พบจำนวน 2 ชิ้น แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก และมีการปั้นปุ่มดินก้อนเล็กประดับบริเวณไห่

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการปั้นปุ่มดินก้อนเล็กประดับบริเวณไห่

ลำตัว พบจำนวน 26 ชิ้น แบ่งเป็น 9 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 3 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก จำนวน 15 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก และมีการตกแต่งด้วยการปั้นดินเป็นลายก้นหอยแปะประดับ จำนวน 1 ชั้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวขุ่นทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชั้น

แบบที่ 5 ตกแต่งโดยการเคลือบสีใสเฉพาะด้านนอก จำนวน 3 ชั้น

แบบที่ 6 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลด้านนอก และมีการเคลือบสีขาวขุ่นด้านใน จำนวน 1 ชั้น

แบบที่ 7 ตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวขุ่นเฉพาะด้านใน จำนวน 1 ชั้น

แบบที่ 8 ไม่มีการตกแต่งใดๆ จำนวน 3 ชั้น

ฐาน พบจำนวน 4 ชั้น

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวอ่อนทั้งด้านนอกและด้านใน มีการเขียนลายเส้นด้วยสีเขียวเข้ม

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเขียนสีดำได้เคลือบ จำนวน 1 ชั้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีใสเฉพาะด้านในจำนวน 1 ชั้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำตาลด้านนอก จำนวน 1 ชั้น

รูปที่ ข.400 ตัวอย่างเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (ด้านนอก)

รูปที่ ข.401 ตัวอย่างเศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง (ด้านใน)

รูปที่ ข.402 เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งเคลือบสีน้ำตาลตกแต่งด้วยก้อนดินลายกันหอยและตกแต่งด้วยปุ่มดิน (ด้านนอก)

รูปที่ ข.403 เศษภาชนะดินเผาเนื้อแกร่งตกแต่งด้วยก้อนดินลายกันหอยและตกแต่งด้วยปุ่มดิน (ด้านใน)

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (*porcelain*) อันได้แก่ เครื่องถ้วยจีนลายคราม (blue & white) จำนวน 4 ชิ้น มีเศษเครื่องถ้วยจีนลายครามจำนวน 2 ชิ้นที่มีลวดลายและเนื้อดินที่สันนิษฐานได้ว่าน่าจะผลิตในช่วงสมัยราชวงศ์หมิงตอนปลายคือประมาณพุทธศตวรรษที่ 21-22 (รูปที่ ข.404) และไม่สามารถระบุอายุสมัยได้จำนวน 2 ชิ้น

รูปที่ ข.404 เศษเครื่องถ้วยจีนลายครามสมัยราชวงศ์หมิงตอนปลาย

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ช่วงพุทธศตวรรษที่ 21-22

ข.3.2 แหล่งโบราณสถานบ้านต่อแพ⁷⁸

หมายเลข KY 02

คณะสำรวจ	1. นายเชิดศักดิ์ ศรีธัญญวัฒน์
	2. นายปริสทธิ์ บริพันธ์
	3. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
การสำรวจครั้งที่ 1	วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

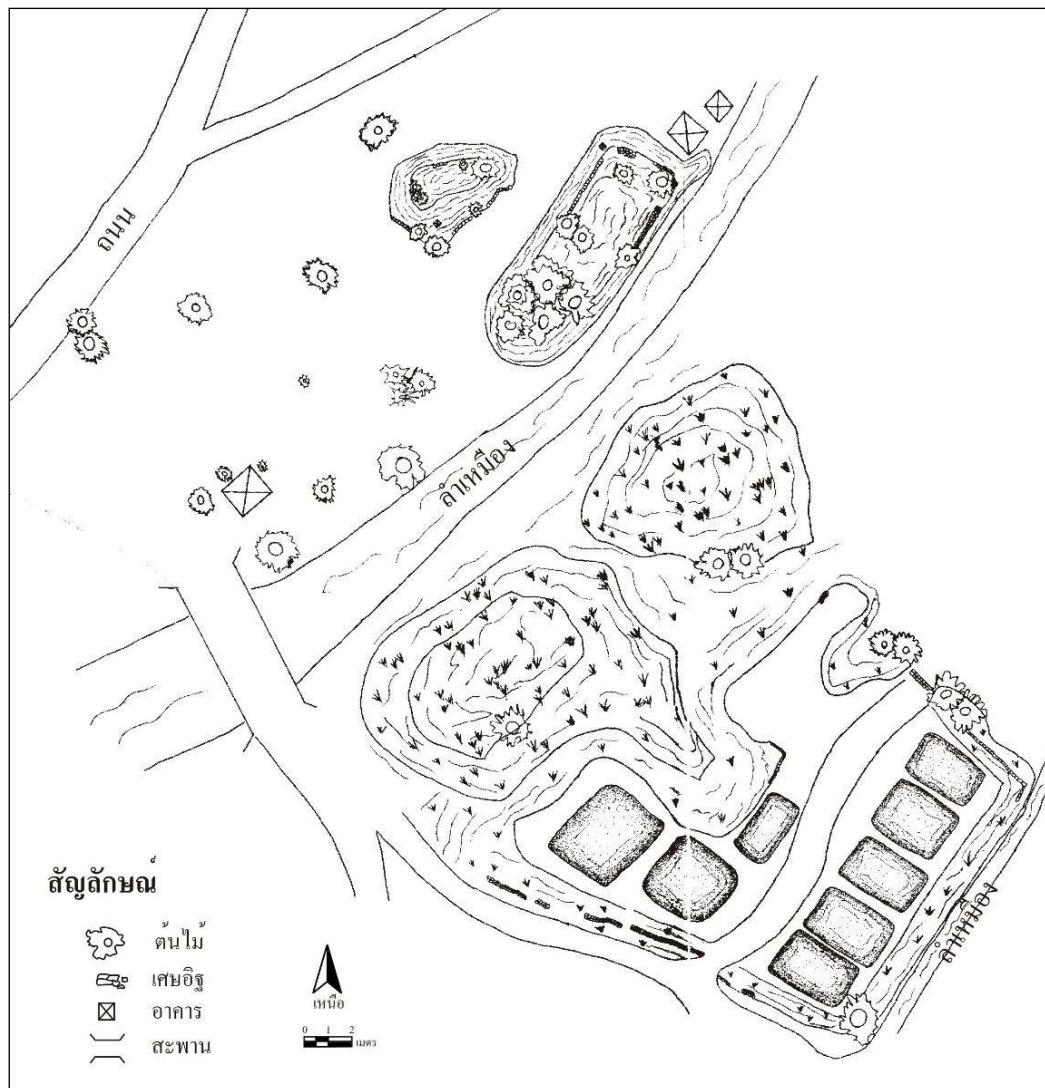
ที่ตั้ง บ้านต่อแพ หมู่ 1 ตำบลแม่เงา อำเภอบางขัน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 855791 (385584 m. E/ 2079197 m. N) แหล่งโบราณสถานนี้อยู่ภายในหมู่บ้านต่อแพ ทิศเหนือเป็นหมู่บ้านต่อแพ ทิศตะวันออกเป็นถนนคอนกรีต ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นพื้นที่เกษตรของชาวบ้าน และอยู่ห่างจากพระธาตุคอกเวียงมาทางทิศเหนือประมาณ 1.5 กิโลเมตร

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์ เริ่มจากสถานีตำรวจภูธรขุนยวม มาตามทางหลวงหมายเลข 108 ขุนยวม-แม่สะเรียง จากนั้นประมาณ 2 กิโลเมตรจะพบกับทางแยกทางขวามือ (ก่อนถึงปั้มน้ำมันปตท.ประมาณ 300 เมตร) จึงเลี้ยวซ้ายซอย ขับไปจนสุดทางจะพบกับสามแยก จึงเลี้ยวซ้าย อีกประมาณ 3 กิโลเมตรจะพบกับป้ายทางเข้าขุนยวมรีสอร์ท จากนั้นประมาณ 20 เมตร จะพบกับป้ายหมู่บ้านต่อแพ เลี้ยวซ้ายเข้าถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้านประมาณ 40 เมตร จะเห็นรั้วไม้และศาลาที่หนึ่งขนาดเล็กคล้ายกับสวนหย่อมอยู่ทางด้านซ้ายมือซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งของแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณสถานนี้ตั้งอยู่บนสันเขาเดียวกับหมู่บ้านต่อแพ ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 604 เมตร อยู่ห่างจากแม่น้ำยวมทางทิศเหนือประมาณ 50 เมตร สภาพโดยรอบของแหล่ง

⁷⁸ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนฯ

โบราณสถานเป็นพื้นที่เกษตรในเขตหมู่บ้านต่อแพ (รูปที่ ข.405) บริเวณพื้นที่ของตัวแหล่งโบราณสถานนั้นมีลักษณะคล้ายสวนหย่อมของหมู่บ้านและมีศาลาที่นั่งพักผ่อน 1 ศาลา (แผนผังที่ ข.15)

แผนผังที่ ข.15 แผนผังแสดงโบราณสถานบ้านต่อแพ (ภาพด้านบน)

แหล่งโบราณสถานนี้พบเนิน โบราณสถานจำนวน 3 เนิน ดังนี้

-เนินโบราณสถานหมายเลข 1 ตัวเนินโบราณสถานตั้งอยู่ใกล้กับถนนคอนกรีตของหมู่บ้านต่อแพ สภาพของเนินดินเต็มไปด้วยต้นไม้อื่นต้นและต้นไม้ขนาดเล็กปกคลุมบนเนิน โบราณสถาน ลักษณะของเนิน โบราณสถานไม่สามารถบอกรูปแบบผังได้ชัดเจนมากนัก เนื่องจากเนินโบราณสถานนี้ค่อนข้างถูกรบกวน แต่สันนิษฐานว่าเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ - ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เพราะดูจาก แนวขอบอิฐด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งยาวประมาณ 1 เมตร และด้านตะวันออกเฉียงใต้มีแนวขอบอิฐยาว ประมาณ 3 เมตรของเนินดินนี้ ขนาดของเนินดินหมายเลข 1 มีขนาดประมาณ 4 x 5 เมตร และมีความสูง ประมาณ 70 เซนติเมตร

รูปที่ ข.405 สภาพพื้นที่เกษตรรอบบริเวณแหล่งโบราณคดีบ้านต่อแพ

-เนินโบราณสถานหมายเลข 2 ตัวเนินโบราณสถานที่อยู่ถัดมาจากเนินโบราณสถานหมายเลข 1 ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 2-3 เมตร (รูปที่ ข.406) เนินโบราณสถานนี้มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าวางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงใต้ - ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีขนาดประมาณ 5 x 10 เมตร สูงประมาณ 110 เซนติเมตร ลักษณะของฐานนั้นพบองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมคือเป็นฐานบัวคว่ำที่ชัดเจน อยู่ทางฝั่งทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

-เนินโบราณสถานหมายเลข 3 ที่ตั้งของเนินโบราณสถานตั้งอยู่ถัดมาจากเนินโบราณสถานหมายเลข 2 ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งระหว่างที่ตั้งของเนินโบราณสถานหมายเลข 2 และหมายเลข 3 นั้นได้ถูกรบกวนจากการขุดเหมือง มีขนาดกว้างประมาณ 3-4 เมตร ที่ชาวบ้านทำเพื่อส่งน้ำเข้าพื้นที่เกษตรของตน จึงทำให้เนินโบราณสถานหมายเลข 3 นี้อยู่ห่างจากเนินโบราณสถานหมายเลข 2 ประมาณ 5 เมตร สภาพของตัวเนินนี้ได้กลายเป็นพื้นที่เกษตรของชาวบ้าน อีกทั้งเนินโบราณสถานแห่งนี้ก็อยู่เอียงมาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 5 เมตร จึงทำให้ไม่สามารถสันนิษฐานได้ว่าเป็นเนินโบราณสถานแห่งนี้เป็นแหล่งโบราณสถานเดียวกันกับเนินโบราณสถานหมายเลข 1 และ 2 หรือไม่อย่างไร แต่เนินโบราณสถานแห่งนี้ยังพบร่องรอยของแนวอิฐทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตาม ยังพบแนวอิฐ ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นแนวกำแพงของแหล่งโบราณสถานนี้ คือ

แนวอิฐที่อยู่ห่างจากเนินโบราณสถานหมายเลข 3 มาทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 5 เมตร ซึ่งมีการวางแนวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ – ตะวันออกเฉียงใต้ มีแนวยาวประมาณ 10 เมตร

ส่วนอีกแนวหนึ่งเป็นแนวที่ขนาบกัน ซึ่งห่างจากแนวอิฐข้างต้นประมาณ 11-12 เมตร มีแนวยาวประมาณ 4 เมตร นอกจากนี้ทางด้านทิศใต้ซึ่งห่างจากแหล่งโบราณสถานนี้ประมาณ 20-30 เมตรนั้น มีลักษณะเป็นเนินเขาเตี้ยๆ ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่เกษตรในเขตหมู่บ้านต่อแพ ได้พบโบราณวัตถุประเภทเศษภาชนะดินเผากระจายอยู่ตามผิวดินเป็นจำนวนมาก

ส่วนการกระจายตัวของโบราณวัตถุนั้น บริเวณตัวแหล่งโบราณสถานนั้นไม่พบโบราณวัตถุแต่อย่างใด แต่พบการกระจายตัวของโบราณวัตถุค่อนข้างหนาแน่นบริเวณเนินเขาเตี้ยๆ ที่เป็นพื้นที่เกษตรของชาวบ้านอยู่ทางทิศใต้ของแหล่งโบราณสถาน

รูปที่ ข.406 แสดงแนวอิฐทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
ของเนินดินหมายเลข 2

โบราณวัตถุที่พบ พบเศษภาชนะดินเผา 2 ประเภท ดังนี้

-**เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง** (รูปที่ ข.407-ข.408) จำนวน 29 ชิ้น มีทั้งส่วนปาก ไหล่ ลำตัว และ ภาชนะเต็มใบ

ภาชนะเต็มใบนั้น สันนิษฐานว่าเป็นตะคัน (รูปที่ ข.409, ภาพวาดลายเส้นที่ ข.11) มีการตกแต่งด้วยการเคลือบสีเขียวอ่อนทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

ส่วนปาก พบจำนวน 3 ชิ้น แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ไม่มีการตกแต่งใดๆ จำนวน 2 ชิ้น

ไหล่ พบจำนวน 3 ชิ้น แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

ลำตัว พบจำนวน 22 ชิ้น แบ่งเป็น 5 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 3 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก จำนวน 12 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวนวลเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 5 ไม่มีการตกแต่งใดๆ จำนวน 6 ชิ้น

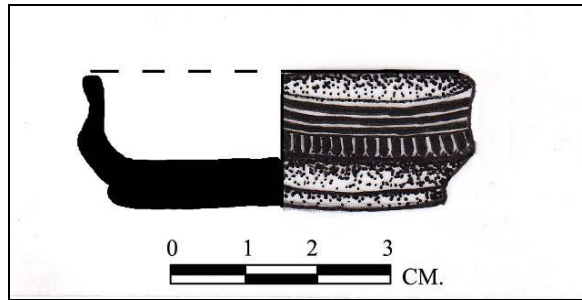
รูปที่ ข.407 ตัวอย่างเศษภาชนะดินเผาส่วนไหล่ ประเภทเนื้อแกร่ง

รูปที่ ข.408 ตัวอย่างเศษภาชนะประเภทเนื้อแกร่ง ส่วนลำตัว

รูปที่ ข.409 ตะคัน (เต็มใบ)

ภาพวาดลายเส้นที่ ข.12 ตะคัน (เต็มใบ)

-**เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain)** อันได้แก่ เครื่องถ้วยจีนลายคราม (blue & white) จำนวน 12 ชิ้น มีเศษเครื่องถ้วยจีนลายครามจำนวน 6 ชิ้น ที่มีลวดลายและเนื้อดินที่สันนิษฐานได้ว่า น่าจะผลิตในช่วงสมัยราชวงศ์หมิงตอนปลายคือประมาณพุทธศตวรรษที่ 21-22 (รูปที่ ข.410) และไม่สามารถระบุอายุสมัยได้จำนวน 6 ชิ้น

รูปที่ ข.410 เศษเครื่องถ้วยจีนลายครามสมัยราชวงศ์หมิงตอนปลาย

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ประมาณช่วงพุทธศตวรรษที่ 21-22

ข้อสังเกต จากทิศทางการวางตัวของเนินโบราณสถานหมายเลข 1 และ เนินโบราณสถานหมายเลข 2 นั้นมีทิศทางเดียวกันกับส่วนฐานของอาคารบนคอยเวียง ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่าอยู่ในช่วงสมัยเดียวกัน

ส่วนเนินโบราณสถานหมายเลข 3 ไม่สามารถสันนิษฐานได้ว่าการวางตัวในแนวทิศทางใด นอกจากนี้แนวอิฐที่สันนิษฐานว่าเป็นแนวกำแพงนั้นดูเหมือนว่าจะไม่สามารถเป็นแนวกำแพงของเนินโบราณสถานหมายเลข 1 และเนินโบราณสถานหมายเลข 2 ได้เนื่องจากขอบแนวอิฐนั้นมีการหักมุมก่อนที่จะถึงเนินโบราณสถานหมายเลข 1 และหมายเลข 2

จากข้อความข้างต้นที่กล่าวมานั้น ทำให้เกิดข้อสันนิษฐานเบื้องต้นได้ว่า เนินโบราณสถานหมายเลข 3 และแนวกำแพงอิฐนั้นก็จะไม่ได้อยู่ในพื้นที่เดียวกันกับเนินโบราณสถานหมายเลข 1 และหมายเลข 2

ส่วนเศษภาชนะดินเผาที่พบบริเวณพื้นที่เกษตรตรงบริเวณใกล้เคียงแหล่งโบราณสถานนั้น ทำให้เกิดข้อสันนิษฐานเบื้องต้นว่า บริเวณนี้น่าจะมีอายุสมัยอยู่ในช่วงประวัติศาสตร์ล้านนาซึ่งน่าจะมีความสัมพันธ์กับแหล่งโบราณสถานพระธาตุคอกยเวียง เพราะพบเศษภาชนะดินเผาประเภทที่พบจำนวนมากคือเครื่องเคลือบสีน้ำตาล และเศษภาชนะดินเผาประเภทเครื่องถ้วยจีนลายคราม จากหลักฐานของเศษภาชนะดินเผาข้อสันนิษฐานได้ว่าบริเวณบ้านต่อแพนี้น่าจะมีความสัมพันธ์ทางการค้าขายกับจีนเช่นเดียวกับแหล่งโบราณสถานพระธาตุคอกยเวียง

ข.3.3 แหล่งโบราณสถานคอกยเจ็ด⁷⁹

หมายเลข KY 03

คณะสำรวจ	1. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์
	2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
การสำรวจครั้งที่ 1	วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2550

ที่ตั้ง บ้านต่อแพ หมู่ 1 ตำบลแม่เงา อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 846784 (384639 m. E/ 2078430 m. N) แหล่งโบราณสถานนี้ตั้งอยู่บนสันคอกย ทางทิศใต้ของวัดต่อแพ โดยมีระยะทางห่างจากวัดต่อแพประมาณ 600 เมตร

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มต้นจากวัดต่อแพ โดยเดินไปทางทิศใต้ของวัดต่อแพ ระหว่างทางจะเดินผ่านทุ่งนาในเขตหมู่บ้านต่อแพ ผ่านลำน้ำยวม ระยะทางที่เดินจากวัดต่อแพจนถึงทางขึ้นคอกยเจ็ดนั้นประมาณ 500 เมตร จากนั้นจะพบทางเดินขึ้นคอกย ซึ่งเป็นทางเดินที่ไม่มีล้อก่อนข้างรก เดินขึ้นคอกยประมาณ 40 เมตร จะพบเจดีย์ทางซ้ายมือ

สภาพของแหล่ง เจดีย์ตั้งอยู่บนสันคอกย ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 519 เมตร มีแม่น้ำยวม อยู่ห่างจากแหล่งโบราณสถานทางทิศเหนือประมาณ 90 เมตร สภาพโดยรอบของแหล่งโบราณสถานนั้นเป็นป่าเบญจพรรณ (รูปที่ ข.411) พบเจดีย์จำนวน 1 องค์ ตั้งอยู่ด้านทิศเหนือของสันคอกย สภาพของเจดีย์เป็นเจดีย์ทรงระฆังสี่ขา มีขนาด 4.3 x 4.3 เมตร เป็นรูปแบบศิลปะพม่า สร้างโดยการก่ออิฐฉาบปูน (รูปที่ ข.412)

รูปที่ ข.411 สภาพป่ารกทึบบนคอกยเจ็ด

⁷⁹ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านต่อแพ

รูปที่ ข.412 สภาพเจดีย์ดอยจำดี (ด้านทิศตะวันออก)

ลักษณะองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของเจดีย์ มีดังนี้ ส่วนฐาน เป็นฐานเขียงสี่เหลี่ยมจัตุรัส 1 ชั้น ขนาด 4.3 x 4.3 เมตร และตั้งฉากกับทิศทั้ง 4 ทิศ ส่วนเรือนธาตุ เป็นฐานบัวในผังแปลเหลี่ยมซ้อนลดหลั่นกัน 2 ชั้น นอกจากนี้มีซุ้มจระนำทั้ง 4 ทิศ ได้แก่ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ภายในซุ้มจระนำ มีพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยในรูปแบบศิลปะพม่าประดิษฐานภายในซุ้มจระนำ (รูปที่ ข.413) บริเวณเหนือซุ้มจระนำมีร่องรอยการตกแต่งด้วยการเขียนสีเป็นลายดอกไม้สีแดงผสมสีเหลือง (รูปที่ ข.414) ส่วนยอด เป็นปล้องไฉน ปลียอด และมีฉัตรโลหะครอบอยู่บนยอดสุด

รูปที่ ข.413 พระพุทธรูปปูนปั้น ปางมารวิชัย
ที่ประดิษฐานภายในซุ้มจระนำ

รูปที่ ข.414 รอยการเขียนสีลายดอกไม้บริเวณเหนือซุ้มจรนนำบริเวณด้านทิศใต้

จากการสำรวจพบเพียงเจดีย์จำนวน 1 องค์เท่านั้น และสันนิษฐานว่าเจดีย์องค์นี้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้นใหม่ เนื่องจากเป็นเจดีย์ที่ยังมีสภาพที่สมบูรณ์ ยกเว้นแต่การตกแต่งด้วยการเขียนสีลายดอกไม้ ซึ่งเป็นลายดอกไม้ที่ค่อนข้างเลือนลาง อีกทั้งพระพุทธรูปปูนปั้นที่ประดิษฐานภายในซุ้มจรนนำของเจดีย์ทั้ง 4 ทิศนั้นก็มีความชำรุดพอสมควร แต่ยังคงมีพระพุทธรูปปูนปั้นทางด้านทิศตะวันออกที่ยังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ที่สุด

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย สร้างเมื่อประมาณ พ.ศ. 2490-2500 (ประมาณ 40-50 ปีมาแล้ว) (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์คุณลุงเอกก้า ประไพวิทย์ อายุ 72 ปี)

ข.3.4 แหล่งโบราณสถานในโบสถ์คริสต์⁸⁰

หมายเลข KY 04

คณะสำรวจ 1. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1 วันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2550

ที่ตั้ง บ้านต่อแพ หมู่ 1 ตำบลแม่เงา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 854793 (385494 m. E/ 2079332 m. N) ตัวแหล่งโบราณสถานนี้อยู่ภายในคริสตจักรทาลิซาอุมิ

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์ จากสถานีตำรวจภูธรอำเภอยางชุมน้อย มาตามทางหลวงหมายเลข 108 ยางชุมน้อย-แม่สะเกษ จากนั้นประมาณ 2 กิโลเมตรก็จะพบกับทางแยกทางขวามือ (ก่อนถึงปั้มน้ำมันปตท. ประมาณ 300 เมตร) จึงเลี้ยวซ้ายเข้าไปจนสุดทางจะพบกับสามแยกซึ่ง จึงเลี้ยวซ้ายไปตามถนนทางหลวงชนบท สาย มส. 3007 อีกประมาณ 3 กิโลเมตรจะพบกับป้ายทางเข้าชุมชนวัดศรีสวรรค์ ซึ่งทางเข้าโบสถ์คริสต์นั้น

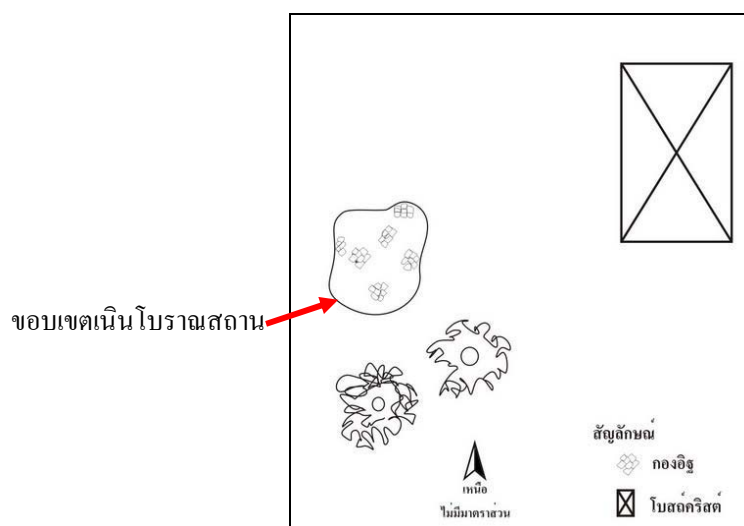
⁸⁰ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

สามารถเข้ามาทางเส้นเดียวกับขุนยวมรีสอร์ทได้ จะผ่านทางเข้าหมู่บ้านต่อแพประมาณ 20 เมตร ส่วนอีกทางหนึ่งคือผ่านทางเข้าขุนยวมรีสอร์ทมาประมาณ 300 เมตร พบทางดินลูกรังทางซ้ายมือเลี้ยวมาประมาณ 60 เมตรจะพบกับโบสถ์คริสต์จักรทาลิธาตุมิ

สภาพแหล่ง สภาพรอบๆแหล่งนั้นเป็นพื้นที่ราบบนสันเขาเตี้ยๆ ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 579 เมตร มีแม่น้ำยวมอยู่ห่างจากทางทิศใต้ประมาณ 600 เมตร สภาพโดยรอบ มีต้นไม้ขนาดเล็ก พบเนินโบราณสถานจำนวน 1 เนิน การวางตัวของเนินโบราณสถานนั้นไม่สามารถบอกทิศทางได้ชัดเจนเนื่องจากเนินโบราณสถานนั้นได้ถูกรบกวนเป็นอย่างมาก จึงทำการวัดเส้นผ่านศูนย์กลาง 7 เมตร ความสูงของเนินโบราณสถานนั้นวัดโดยการคาดคำนวณจากสายตา สูงประมาณ 20 เซนติเมตร ซึ่งจากการสอบถามชาวบ้าน จึงได้ความว่า เมื่อก่อนเนินโบราณสถานนี้มี ความสูงประมาณ 1-1.5 เมตร สภาพของเนินโบราณสถานปกคลุมไปด้วยต้นหญ้า (รูปที่ ข.415) (แผนผังที่ ข.16)

รูปที่ ข.415 สภาพของเนินดินที่ปกคลุมไปด้วยหญ้า

แผนผังที่ ข.16 แผนที่แสดงแหล่งโบราณสถานในโบสถ์คริสต์

นอกจากนี้ บนเนินดินพบกองอิฐที่นำเอาอิฐโบราณสถานมาเรียงตั้ง จำนวน 8 กอง พบบริเวณข้างเนินดิน จำนวน 2 กอง และพบอยู่บริเวณแนวรั้วด้านทิศตะวันตก 1 กอง ซึ่ง สันนิษฐานว่าอาจจะยกออกมาจากบริเวณเนินดินดังกล่าว (รูปที่ ข.416)

รูปที่ ข.416 สภาพกองอิฐบริเวณริมรั้วฝั่งทิศตะวันตก

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย เบื้องต้นกำหนดอายุในช่วงวัฒนธรรมล้านนา แต่ไม่สามารถระบุแน่ชัดเพราะหลักฐานไม่ชัดเจน

ข้อสังเกต เนื่องจากสภาพที่พบนั่นเป็นเพียงเนินโบราณสถานจำนวน 1 เนิน และพบว่าถูกรบกวนเป็นอย่างมากนั้นโบราณสถานแห่งนี้จะมีความสำคัญ ณ ช่วงเวลาหนึ่ง เพราะมีการสร้างอยู่บนเนินคอยเดี่ยวๆ แต่สามารถมองเห็นทัศนียภาพโดยรอบ จนภายหลังต่อมาได้มีการสร้างโบสถ์คริสต์ขึ้นภายในพื้นที่เดียวกันกับแหล่งจึงทำให้แหล่งถูกรบกวนมากขึ้น

ข.3.5 วัดต่อแพ⁸¹

หมายเลข KY 05

คณะสำรวจ

1. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1

วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

ที่ตั้ง เลขที่ 9/9 บ้านต่อแพ หมู่ 1 ตำบลแม่เงา อำเภอบางขัน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 847787 (384784 m. E/ 2078798 m. N) วัดนี้อยู่ในหมู่บ้านต่อแพ ตั้งอยู่บนลานตะพักลำน้ำยวม ทิศเหนือและทิศตะวันตกเป็นพื้นที่เกษตร ทิศใต้เป็นแม่น้ำยวม ทิศตะวันออกเป็นหมู่บ้านต่อแพ

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์ ซึ่งใช้เส้นทางเริ่มจากสถานีตำรวจภูธรขุนยวม มาตามทางหลวงหมายเลข 108 ขุนยวม-แม่สะเรียง จากนั้นประมาณ 2 กิโลเมตรจะพบกับทางแยกทางขวามือ (ก่อนถึงปั้มน้ำมัน ปตท.ประมาณ 300 เมตร) จึงเลี้ยวซ้ายเข้าไปจนสุดทางจะพบกับสามแยก เลี้ยวซ้ายไปตามถนนทางหลวงชนบท สาย มส. 3007 อีกประมาณ 3 กิโลเมตรจะพบทางเข้าหมู่บ้านต่อแพ เป็นถนนคอนกรีตทางซ้ายมือ ตรงข้ามทางเข้า จะเป็นร้านขายเหล็กท้องถิ่น จากนั้นประมาณ 50 เมตร เลี้ยวตามซอยทางขวามือ ตรงไปสุดทางจะถึงวัดต่อแพ

ประวัติความเป็นมา จากป้ายประวัติของวัด บรรยายว่า เดิมพื้นที่นี้เป็นวัดร้าง มีเจดีย์เก่าอายุหลายพันปี มีกองอิฐปรักหักพัง ป่ารก ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2461 (จ.ศ.1280) ได้มีพระเดินธุดงค์มาจากประเทศพม่า มาตั้งเป็นที่พักสงฆ์และมีพ่อค้าที่เดินทางมาค้าขาย โดยการต่อแพขนส่งสินค้าไปยังอำเภอแม่สะเรียงและประเทศพม่า ได้ช่วยกันร่วมกับชาวบ้านต่อแพสร้างศาลาการเปรียญขึ้น 1 หลัง ลักษณะแบบ 2 คอ 3 ชาย มุงด้วยไม้เกล็ดทั้งหลัง ชื่อพ่อค้าและสลา คือ ลุงจ๋วยจ้อง เด็กอ่อง ลุงจ้องคำ ลุงจ้องจาย สร้างแล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ.2463 พร้อมกับบูรณะเจดีย์องค์ใหม่ครอบเจดีย์องค์เดิมที่หักพัง บรรจุพระสารีริกธาตุของพระอรหันต์ด้วย วัดต่อแพได้ขึ้นทะเบียนเมื่อ พ.ศ. 2463 และได้รับวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2525

นอกจากนี้ ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 วัดแห่งนี้ได้ถูกใช้เป็นที่พัก เป็นหน่วยพยาบาล และเป็นโรงพิมพ์ธนบัตรญี่ปุ่น จำนวนทหารญี่ปุ่นที่มาอาศัยนั้นมีประมาณ 500-600 นาย โดยอาศัยพักบริเวณใต้ถุนศาลาการเปรียญ ส่วนรถทหารญี่ปุ่นที่อยู่บริเวณอนุสรณ์สถานนั้นเป็นรถที่ทหารญี่ปุ่นนำมาจอดทิ้งไว้ ซึ่งในสมัยนั้นมีรถในลักษณะแบบเดียวกันมาจอดอยู่ประมาณ 50-60 คัน ทหารญี่ปุ่นได้เข้ามาอาศัยที่วัดช่วงประมาณเดือนกุมภาพันธ์-เดือนมีนาคม มาอยู่ประมาณ 2 ปี หลังจากนั้นก็มีเครื่องบินของอังกฤษมารับกลับ ซึ่งตอนกลับนั้้นทหารญี่ปุ่นกลับไปแบบตัวเปล่าโดยทิ้งอาวุธและข้าวของเครื่องใช้ไว้ที่วัด (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์คุณลุง เอกก้า ปะไพรวิทย์ อายุ 72 ปี)

สภาพแหล่ง เป็นวัดอยู่บนลานตะพัก ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 514 เมตร แม่น้ำยวมอยู่ห่างจากทางทิศตะวันออก ประมาณ 20 เมตร ที่ดินของวัดนั้น มีขนาด 6 ไร่ 2 งาน 57 ตารางวา (อ้างอิงจากป้ายประวัติวัดต่อแพ) เนื่องจากปัจจุบันวัดต่อแพแห่งนี้ ถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของอำเภอบางขันอีกหนึ่งแห่ง จึงทำให้สภาพโดยทั่วไปมีการจัดระเบียบ และมีสิ่งก่อสร้างต่างๆ ได้แก่ พระธาตุ ศาลาการเปรียญ วิหาร กุฏิพระ ศาลา นั่งพัก

⁸¹ชื่อเรียกโดยชาวบ้าน

- **พระธาตุ** มีรูปแบบศิลปะของพม่าแบบมณฑลพะลั (รูปที่ ข.417) องค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม มีดังนี้ ส่วนฐาน เป็นฐานบัวลูกแก้วแบบพม่าสังเกตจากมีเฉพาะฐานบัวคว่ำ⁸² ในผังสี่เหลี่ยมยกเก็จมุมละ 5 เก็จซ้อนชั้นลดหลั่นกัน แต่ละมุมมีการประดับสอปจำลอง ส่วนกลาง เป็นทรงระฆังผังกลม ขนาดของทรงระฆังมีขนาดใหญ่ และปากระฆังผายเพื่อรองรับกับฐานรองรับองค์ระฆัง ส่วนยอด เหนือองค์ระฆังไม่มีบัลลังก์ แต่จะเป็นปล้องไฉน พร้อมทั้งมีฉัตรโลหะครอบบริเวณส่วนยอดองค์ระฆัง

นอกจากนี้ในส่วนด้านทิศตะวันออกของพระธาตุจะมีปายาธาตุ⁸³ แบบอังกฤษซึ่งนิยมสร้างมากในช่วงพุทธศตวรรษที่ 25

รูปที่ ข.417 พระธาตุและปายาธาตุของวัดต่อแพในปัจจุบัน

- **ศาลาการเปรียญ** มีการสร้างตามรูปแบบศิลปะพม่า ภายในศาลาการเปรียญมีพระพุทธรูปแบบต่างๆ ดังนี้⁸⁴ (รูปที่ ข.418)

พระพุทธรูปพื้นเมืองที่สร้างเลียนแบบสมัยล้านนา ได้แก่ พระพุทธรูปองค์สีขาว จำนวน 3 องค์

พระพุทธรูปพื้นเมืองที่เลียนแบบมณฑลพะลั ได้แก่ พระยืน จำนวน 1 องค์และพระพุทธรูปทรงเครื่อง จำนวน 1 องค์ สำหรับพระพุทธรูปทรงเครื่องนั้นเป็นแบบมณฑลพะลัสมัยปัจจุบัน อยู่ในสกุลที่ใช้หินสีขาวสร้างพระพุทธรูป มีการทาสีและทาสีที่พระโอษฐ์ นิยมสร้างพร้อมกับบัลลังก์ไม้

⁸² สัมภาษณ์อาจารย์เชษฐ ติงสัญชิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 1 พฤษภาคม 2551.

⁸³ เป็นคำภาษาสันสกฤต หมายถึง อาคารทรงปราสาทหลังคาซ้อนชั้นที่มีหลังคาลาดและคอสองสลับกันขึ้นไป (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์อาจารย์เชษฐ)

⁸⁴ อ้างอิงจากคนเดิม

รูปที่ ข.418 พระพุทธรูปภายในศาลาการเปรียญ

นอกจากนี้ ภายในศาลาการเปรียญ ยังมีการแสดงโบราณวัตถุที่ชาวบ้านต่อแพนำมาถวายให้วัดไว้ในตู้กระจก ได้แก่ กล้องยาสูบ (ชาวบ้านเรียกว่า มูยา) (รูปที่ ข.419) กระสุนปืน (รูปที่ ข.420) หม้อโลหะ (รูปที่ ข.421) เครื่องมือหิน (รูปที่ ข.422) เหยี่ยวกษาปณ์ ธนบัตร

รูปที่ ข.419 กล้องยาสูบ

รูปที่ ข.420 กระสุนปืน

รูปที่ ข.421 หม้อโลหะ

รูปที่ ข.422 เครื่องมือหิน

- **วิหาร** ภายในมีพระพุทธรูปศิลปะพม่าประดิษฐานจำนวน 1 องค์
นอกจากนี้ วัดต่อแพได้มีการสร้างอนุสรณ์สถานทหารญี่ปุ่น ซึ่งมีชิ้นส่วนของซากกระเบระบรทุกของ
ทหารญี่ปุ่นจำนวน 1 ชิ้น ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ตั้งแสดงอยู่บริเวณทางเข้าวัดต่อแพ (รูปที่ ข.423)

รูปที่ ข.423 อนุสรณ์สถานทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

โบราณวัตถุที่พบ พบเพียงโบราณวัตถุที่ชาวบ้านนำมาถวายวัดโดยจัดแสดงไว้ในตู้กระจกภายในศาลาการเปรียญ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถานและเคยเป็นที่พักและโรงพิมพ์ธนบัตรญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2
อายุสมัย สร้างเมื่อ พ.ศ. 2463 (อ้างอิงจากป้ายประวัติวัด)

ข้อสังเกต จากข้อมูลที่กำลังมาข้างต้น ทำให้สันนิษฐานว่าวัดนี้น่าจะมีอายุสมัยอยู่ในช่วงเวลาเดียวกันกับแหล่งโบราณสถานบนดอยเวียง แหล่งโบราณสถานบ้านต่อแพ และแหล่งโบราณสถานในโบสถ์คริสต์ แต่วัดนี้อาจเป็นวัดที่มีกิจกรรมของผู้คนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทำเลที่ตั้งที่มีความสะดวกต่อการคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ

ข.3.6 เตาถลุงเจ้าราช⁸⁵

หมายเลข KY 06

คณะสำรวจ

1. นายเชิดศักดิ์ ตรีธรรมาภรณ์
2. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์
3. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1

วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

ที่ตั้ง ปีกองเจ้าราช บ้านขุนยวม หมู่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 883817 (388380 m. E/ 2081792 m. N) แหล่งเตาตั้งอยู่บริเวณสันเขา ด้านทิศเหนือและด้านทิศตะวันออก เป็นแนวเขาที่ยาวติดต่อกัน ส่วนทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ เป็นที่ตั้งบ้านเรือนของปีกองเจ้าราช

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางเท้าโดยเริ่มจากวัดม่วยต่อ เดินออกมาทางประตูวัดด้านทิศตะวันออกของวัด เดินเลี้ยวซ้ายและเดินตรงไปประมาณ 30 เมตร จะเป็นทางแยกเพื่อเลี้ยวเข้าปีกองเจ้าราช เมื่อเดินตรงไปเจอทางแยกจึงเลี้ยวขวา และเดินต่อไปประมาณ 10 เมตรก็จะเจอทางแยกเล็กๆ สำหรับเป็นทางเดินไปยังบ่อน้ำของปีกองเจ้าราช ซึ่งอยู่บริเวณตีนเขาของแหล่งที่ตั้งเตาขุนยวม จากบ่อน้ำเดินตามทางขึ้นเขาประมาณ 20 เมตร ก็จะพบกับแหล่งเตาขุนยวม

สภาพของแหล่ง เป็นแหล่งเตา ตั้งอยู่บริเวณสันเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 621 เมตร มีบ่อน้ำปีกองเจ้าราช อยู่ห่างมาทางทิศตะวันออกประมาณ 8-10 เมตร

แหล่งเตามีขนาดประมาณ 10 x 10 เมตร สภาพพื้นที่โดยรอบเป็นป่าไม้โปร่ง แต่มีหญ้าแพรกปกคลุมเต็มทางเดิน มีไม้ยืนต้นประเภทต้นตึง ไม้และวัชพืชประเภทหญ้าคา หญ้าแพรก รวมถึงไม้เลื้อยต่างๆ อย่างหนาแน่น รวมทั้งบริเวณของตัวเตาก็ถูกปกคลุมด้วยหญ้าและไม้เลื้อยอย่างหนาแน่นเช่นกัน จึงทำให้ไม่สามารถมองเห็นตัวเตาได้ชัดเจนมากนัก จากการสำรวจแหล่งเตาขุนยวมนี้ พบเตาเผาจำนวน 2 เตา ในสภาพไม่สมบูรณ์ วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเมื่อวัดความห่างของเตาทั้งสองนั้นโดยมีระยะห่างกันประมาณ 10 เมตร

เตาเผาหมายเลข 1 มีขนาดประมาณ 3 x 4 เมตร พบเฉพาะปล่องระบายควันไฟเพียงส่วนเดียว ส่วนตัวเตาและช่องใส่ไฟถูกปกคลุมไปด้วยหญ้าและไม้เลื้อยจึงไม่สามารถมองเห็นได้ (รูปที่ ข.424)

⁸⁵ เรียกชื่อโดยชาวบ้าน

รูปที่ ข.424 ปล่องระบายควันไฟของเตาหมายเลข 1

เตาเผาหมายเลข 2 มีขนาดประมาณ 3 x 4 เมตร พบเฉพาะตัวเตา และช่องใส่ไฟ ส่วนปล่องระบายควันไฟนั้นสันนิษฐานว่าอยู่ตรงบริเวณที่มีต้นไม้ขึ้นต้นขึ้นอยู่ (รูปที่ ข.425)

รูปที่ ข.425 สภาพเตาหมายเลข 2

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง แหล่งเตาเผาน้ำดิน ซึ่งใช้เผาภาชนะประเภทหม้อน้ำ อ่างน้ำ กระโถน

อายุสมัย ในการศึกษาทางโบราณคดีรู้จักแหล่งเตาในชื่อแหล่งเตาห้วยน้ำหยวก⁸⁶ มีอายุในช่วงสมัยราวพุทธศตวรรษที่ 24 (มีอายุประมาณ 70-80 ปีมาแล้ว) (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์นางแสงจันทร์ สายประเสริฐ อายุ 78 ปี)

ข.3.7 วัดม่วยต่อ⁸⁷

หมายเลข KY 07

คณะสำรวจ

1. นายเชิดศักดิ์ ศรีธัญญวัฒน์
2. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์
3. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1

วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

ที่ตั้ง บ้านขุนยวม หมู่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 876822 (387657 m. E/ 2082227 m. N) ทิศตะวันออกของวัดม่วยต่อเป็นบ้านป้อมกุงเจ้าราช ทิศตะวันตกเป็นถนนทางหลวงหมายเลข 108 ทิศเหนือ เป็นสระน้ำ และทิศใต้เป็นเทศบาลตำบลขุนยวม

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มเดินทางจากบ้านพัก (สถานีตำรวจภูธรอำเภอขุนยวม) โดยเดินทางตามถนนทางหลวงหมายเลข 108 สาย ขุนยวม-แม่ฮ่องสอน ซึ่งทางเดินนั้นมีลักษณะเนินขึ้นเนิน ซึ่งมีระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร พบวัดม่วยต่ออยู่ทางขวามือ ใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 นาที

ประวัติความเป็นมา จากป้ายประวัติวัดบรรยายว่า คำว่า “ม่วยต่อ” เป็นภาษาไทยใหญ่ซึ่งสำเนียงที่แท้จริงต้องออกเสียงว่า “หม่วยต่อ” แปลว่าพระธาตุ วัดม่วยต่อก็คือ วัดพระธาตุ

วัดม่วยต่อเคยเป็นวัดร้างมานานก่อน พ.ศ. 2397 จากคำบอกเล่าของผู้มีอายุ ทราบว่ามีแต่ซากอิฐของพระธาตุและวิหารเท่านั้น เริ่มสร้างเป็นวัดขึ้นในปี พ.ศ.2397 เมื่อพระภิกษุรูปหนึ่งได้เดินทางกลับจากต่างประเทศแล้วถึงวัดแห่งนี้จึงได้เข้า ต่อมาเมื่อมีศรัทธา ชื่อลุงจางจายพร้อมญาติโยมได้สร้างศาลาการเปรียญแบบไทใหญ่เป็นศาลาชั่วคราว เมื่อสร้างเสร็จแล้วได้ถวายแด่พระพุทธรูปพร้อมตั้งชื่อว่า “วัดม่วยต่อ” และนิมนต์พระพุทธรูปเป็นเจ้าอาวาสองค์แรก วัดนี้ได้ชื่อว่าเป็นวัดแห่งแรกในอำเภอขุนยวม ได้รับการบูรณะและปฏิสังขรณ์เรื่อยมาทุกปี จนถึง พ.ศ. 2451 มีศรัทธาลุงจางจายและครอบครัวพร้อมศรัทธาทั้งหลายได้สร้างศาลาการเปรียญแบบไทใหญ่เป็นอาคารถาวรหลังหนึ่งพร้อมกับสร้างพระประธานแบบก่ออิฐถือปูนขนาดใหญ่ขึ้นเป็นองค์แรก ต่อมาอีกปี พระโพธิญาณพร้อมลูกศิษย์และศรัทธาทั้งหลายได้สร้างพระประธานองค์ที่ 2 ขึ้น พ.ศ.2472 ศรัทธาพ่อเผ่าจองออย แม่เผ่าจองออย วัฒนมาลาและครอบครัวพร้อมศรัทธาทั้งหลายได้สร้างพระประธานองค์ที่ 3 และได้สร้างศาลาการเปรียญขึ้นอีกหนึ่งหลัง พ.ศ. 2479 นายพะกะเปพร้อมด้วยคณะศรัทธาทั้งหลายได้สร้างพระธาตุเจดีย์ขึ้น 4 องค์ ปัจจุบันเหลือเพียง 3 องค์ เพราะองค์ที่ 4 ทรุดพังไม่อาจบูรณะปฏิสังขรณ์ได้ ส่วน 3 องค์ที่เหลือพระมหาธรรมสารฐานิสฺสโรได้เชิญชวนศรัทธาญาติโยมร่วมกันบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ ขณะเดียวกันศรัทธาญาติโยมท่านหนึ่งได้เชิญชวนศรัทธาญาติโยมร่วมกันสร้างศาลาหน้าพระเจดีย์ 1 หลังเพื่อเป็นที่บำเพ็ญสมณธรรม

จากนั้นในปี พ.ศ. 2512 พระครูอนุสรณ์ศาสนการ ได้เชิญชวนศรัทธาประชาชนบูรณะปฏิสังขรณ์ศาลาการเปรียญให้เป็นอาคารถาวรแบบใหม่ หลังแบบศิลปะไทยภาคกลางผสมผสานเข้ากับศิลปะของไทยใหญ่

⁸⁶ กรมศิลปากร, แหล่งเตาล้านนา , หน้า 65.

⁸⁷ เรียกชื่อโดยชาวบ้าน

เกิดความสวยงามอีกแบบหนึ่งซึ่งหาได้ไม่มากนัก พ.ศ. 2526 วัดม่วยต่อได้รับการยกย่องให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง โดยมีพระครูอนุสรณ์ศาสนการเป็นเจ้าอาวาส ต่อมาวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2537 พระครูอนุสรณ์ศาสนการได้มรณภาพลง ได้มีการแต่งตั้งพระสนิท สุจิตโต รักษาการเป็นเจ้าอาวาสแทน

สภาพแหล่ง สร้างอยู่บนเนินเขา ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 621 เมตร มีบ่อน้ำป้อนกุงเจ้าราชอยู่ห่างจากวัดม่วยต่อมาทางทิศตะวันออก ประมาณ 800 เมตร สภาพโดยทั่วไปมีสิ่งปลูกสร้างทั้งเป็นศาสนสถาน ได้แก่ ศาลาการเปรียญ โบสถ์ วิหาร เจดีย์ หอระฆัง กุฏิ และมีเสาชของศาลาวัดเก่าในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งทหารญี่ปุ่นได้เคยอาศัยเป็นที่รักษาพยาบาลประมาณช่วงปี พ.ศ. 2485-2487 (รูปที่ ข.426)

รูปที่ ข.426 เสาศาลาวัดเก่าสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

-เจดีย์ เป็นเจดีย์ในรูปแบบศิลปะพม่า มีจำนวน 4 องค์ ได้แก่ เจดีย์องค์สีขาว จำนวน 3 องค์ และเจดีย์องค์สีทองจำนวน 1 องค์ ดังนี้

เจดีย์องค์ที่ 1 (รูปที่ ข.427) เป็นเจดีย์สีขาว ถือเป็นเจดีย์องค์ใหญ่ที่สุดในบรรดาเจดีย์ทั้ง 4 องค์ มีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมดังนี้ **ส่วนฐาน** เป็นฐานบัวลูกแก้วอกไก่ในผังสี่เหลี่ยมยกเก็จมุมละ 5 เก็จซ้อนชั้นลดหลั่นกัน แต่ละมุมมีการประดับสติปจำลอง **ส่วนเรือนธาตุ** เป็นทรงระฆังผังกกลม ขนาดของทรงระฆังมีขนาดใหญ่และปากระฆังผายเพื่อรองรับกับฐานรองรับองค์ระฆัง **ส่วนยอด** เหนือองค์ระฆังไม่มีบัลลังก์ แต่จะเป็นปล้องไฉนพร้อมทั้งมีฉัตรโลหะครอบบริเวณส่วนยอดองค์ระฆัง

รูปที่ ข.427 เจดีย์องค์ที่ 1

เจดีย์องค์ที่ 2 (รูปที่ ข.428) เป็นเจดีย์สีขาว เป็นเจดีย์องค์ขนาดกลางของเจดีย์องค์สีขาว มีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมดังนี้ ส่วนฐาน เป็นฐานบัวลูกแก้วอกไก่ในผังสี่เหลี่ยมยกเก็จมุมละ 5 เก็จซ้อนชั้นลดหลั่นกัน แต่ละมุมไม่มีการประดับสอปจำลอง มีเพียงซุ้มจรณะนำเพียง 1 ด้าน ส่วนเรือนธาตุ เป็นทรงระฆังผังกลม ขนาดของทรงระฆังมีขนาดใหญ่และปากระฆังผายเพื่อรองรับกับฐานรองรับองค์ระฆัง ส่วนยอด เหนือองค์ระฆังไม่มีบัลลังก์ แต่จะเป็นปล้องไฉนพร้อมทั้งมีฉัตรโลหะครอบบริเวณส่วนยอดองค์ระฆัง

รูปที่ ข.428 เจดีย์องค์ที่ 2

เจดีย์องค์ที่ 3 (รูปที่ ข.429) เป็นเจดีย์สีขาว เป็นเจดีย์ขนาดเล็กที่สุดของเจดีย์องค์สีขาว และมีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมที่แตกต่างไปจากเจดีย์องค์อื่นๆ ดังนี้ ส่วนฐาน เป็นฐานเขียงในผังสี่เหลี่ยมยกสูง

แต่ละมุมมีการประดับหมอน้ำปูนปั้น ส่วนเรือนธาตุ เป็นทรงระฆังผังกลม ขนาดของทรงระฆังมีลักษณะคล้ายกับเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ขนาดเล็ก ส่วนยอด เหนือองค์ระฆังไม่มีบัลลังก์ แต่จะเป็นปล้องไฉนพร้อมทั้งมีฉัตรโลหะครอบบริเวณส่วนยอดองค์ระฆัง

รูปที่ ข.429 เจดีย์องค์ที่ 3

เจดีย์องค์ที่ 4 (รูปที่ ข.430) เป็นเจดีย์สี่ทอง มีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมเหมือนกับเจดีย์องค์ที่ 1 ดังนี้ ส่วนฐาน เป็นฐานบัวลูกแก้วอกไก่ในผังสี่เหลี่ยมยกเก็จมุมละ 5 เก็จซ้อนชั้นลดหลั่นกัน แต่ละมุมมีการประดับสอปจำลอง ส่วนเรือนธาตุ เป็นทรงระฆังผังกลม ขนาดของทรงระฆังมีขนาดใหญ่และปากระฆังผายเพื่อรองรับกับฐานรองรับองค์ระฆัง ส่วนยอด เหนือองค์ระฆังไม่มีบัลลังก์ แต่จะเป็นปล้องไฉนพร้อมทั้งมีฉัตรโลหะครอบบริเวณส่วนยอดองค์ระฆัง

รูปที่ ข.430 เจดีย์องค์ที่ 4

- **ศาลาการเปรียญ** เป็นการสร้างแบบศิลปะพม่า (รูปที่ ข.431) ภายในศาลานั้น มีพระพุทธรูปองค์สีขาวศิลปะแบบพม่า (ไทใหญ่?) จำนวน 3 องค์ และมีพระพุทธรูปสมัยปัจจุบัน จำนวน 2 องค์

รูปที่ ข.431 ศาลาการเปรียญวัดม่วยต่อ

- **วิหาร** มีพระพุทธรูปเก่าจากวัดคำหัวเวียง (วัดเก่าซึ่งปัจจุบันอยู่ในบริเวณเดียวกันกัน) ซึ่งเดิมเหลือเพียงเศียรพระ ซึ่งต่อมาจึงมีการต่อเติมองค์พระให้มีสภาพที่สมบูรณ์และนำมาประดิษฐานไว้ภายในวิหารแห่งนี้ (รูปที่ ข.432)

รูปที่ ข.432 พระพุทธรูปที่มีการปั้นองค์พระขึ้นใหม่

นอกจากนี้ยังมีการสร้างอาคารที่มีชื่อว่า ศาลามิตรภาพไทย-ญี่ปุ่น เพื่อเป็นอนุสรณ์สำหรับทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 (รูปที่ ข.433)

รูปที่ ข.433 ศาลาไม้ทรงไทย-ญี่ปุ่น

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถานและเป็นสถานพยาบาลหลักของทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ของอำเภอขุนยวม

อายุสมัย สร้างเมื่อปีพ.ศ. 2397

ข.3.8 สนามบินขุนยวม⁸⁸

หมายเลข KY 08

คณะสำรวจ	1. นายเชิดศักดิ์ ศรีธัญญวัฒน์
	2. นายปริสุทธิ์ บริพันธ์
	3. นางสาวมัย กนิษฐานนท์
การสำรวจครั้งที่ 1	วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ.2550

ที่ตั้ง ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 874820 (387484 m. E/ 2082070 m. N) บริเวณที่ตั้งของสนามบินนั้น ทิศเหนือและทิศตะวันตก เป็นถนนที่ไปบ้านประตูเมือง ทิศตะวันออก เป็นถนนทางหลวงหมายเลข 108 และ ทิศใต้ เป็นบ้านเรือนของชาวบ้านตำบลขุนยวม

การเดินทางสู่แหล่ง สนามบินอยู่ริมถนนทางหลวงหมายเลข 108 อยู่ตรงข้ามกับวัดม่วยต่อ

ประวัติความเป็นมา ก่อนที่จะเป็นสนามบินนั้น เดิมเคยเป็นพื้นที่ทิ้งขยะของชาวขุนยวม รวมทั้งเป็นป่ารก จากนั้นชาวบ้านช่วยกันถางต้นไม้ ไม้ไผ่ เก็บขยะเผาทิ้ง จนกลายเป็นที่โล่งกว้างและเป็นสนามบินที่ใช้ในช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์คุณตาจารย์ส ประสานสุข อายุ 78 ปี)

สภาพแหล่ง สนามบินนี้สร้างอยู่กลางสันคอยในแนวทิศตะวันตกเฉียงใต้-ตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 649 เมตร มีแม่น้ำยวมอยู่ห่างทางทิศใต้ประมาณ 1.5 กิโลเมตร ความยาวของแหล่งมีขนาดประมาณ 1 กิโลเมตร ส่วนความกว้างนั้นมีขนาดประมาณ 200 เมตร สภาพโดยทั่วไปของสนามบินนั้นเป็นพื้นที่โล่งกว้าง (รูปที่ ข.434)

⁸⁸ เรียกชื่อโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนฯ

รูปที่ ข.434 สนามบินขุนยวม

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง สนามบินในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2

อายุสมัย สร้างเมื่อประมาณปีพ.ศ. 2488 (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์คุณดาจารย์ส ประสานสุข อายุ 78 ปี)

ข.3.9 วัดคำใน⁸⁹

หมายเลข KY 09

คณะสำรวจ

1. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์

2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1

วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2550

ที่ตั้ง เลขที่ 13 บ้านขุนยวม หมู่ 2 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 882813 (388229 m. E/ 2081350 m. N) บริเวณวัดคำในนั้น ด้านทิศตะวันออกเป็นที่ดินของชาวบ้าน ด้านทิศเหนือ ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นถนนคอนกรีต

การเดินทางสู่แหล่ง จากวัดม่วยต่อ มาทางถนนทางหลวงหมายเลข 108 มุ่งหน้ามาทางอำเภอแม่สะเรียง ประมาณ 1 กิโลเมตร จะพบกับสถานีตำรวจภูธรขุนยวมทางซ้ายมือ จากนั้นเลี้ยวมาประมาณ 30 เมตร จะเห็นป้ายซอยเทศบาล 16 อยู่ทางซ้ายมือ จากนั้นเลี้ยวเข้ามาประมาณ 50 เมตร ก็จะถึงวัดคำใน

ประวัติความเป็นมา จากป้ายประวัติ บรรยายว่า ชาวบ้านเรียกกันว่า วัดจองคำ สร้างพ.ศ. 2367 โดยพระครูคงคเณศเดินทางมาจากพม่ามาจำพรรษา ชาวบ้านเกิดความเลื่อมใส จึงช่วยกันก่อสร้างวัดนี้ขึ้นมา วัดคำในได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2520 วัดคำในแห่งนี้ได้เป็นที่พักให้กับทหารญี่ปุ่น และตรงบริเวณศาลาข้างหน้าวัดคำในนั้น ทหารญี่ปุ่นก็นำปืนใหญ่มาตั้งไว้ 3 กระบอก และมีการชักธงชาติไทยขึ้นคู่กับธงชาติของญี่ปุ่น แต่หลังจากนั้นประมาณ 6-7 วันต่อมา ญี่ปุ่นจึงนำธงชาติไทยลงมาเหลือเพียงแต่ธงชาติญี่ปุ่น จนกระทั่งอเมริกาได้ทิ้งระเบิดปรมาณูที่ญี่ปุ่น ซึ่งเป็นเหตุให้ญี่ปุ่นแพ้สงครามโลก ธงชาติญี่ปุ่นที่อยู่บนยอดเสาก็

⁸⁹ เรียกชื่อโดยชาวบ้าน

ถูกชักธงลงมาทันที ทหารญี่ปุ่นเข้ามาพักอยู่ที่วัดคำในได้ประมาณ 1-2 ปีจึงกลับประเทศญี่ปุ่นหลังแพ้สงคราม (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์คุณตาจารย์ส ประสานสุข อายุ 78 ปี)

สภาพแหล่ง สร้างบนเนินเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 576 เมตร และมีแม่น้ำยมอยู่ห่างทางทิศใต้ประมาณ 1.9 กิโลเมตร มีการปรับปรุงพื้นที่เป็นคอนกรีต มีสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ ศาลาการเปรียญ เจดีย์ วิหาร อุโบสถ

-ศาลาการเปรียญ ภายในมีพระพุทธรูปประดิษฐานเป็นจำนวนมาก (รูปที่ ข.435 - ข.436) ได้แก่ พระพุทธรูปศิลปะแบบพม่า จำนวน 89 องค์ พระพุทธรูปสมัยปัจจุบัน จำนวน 32 องค์ และตุ๊กตาปูนปั้น จำนวน 10 ตัว

รูปที่ ข.435 พระพุทธรูปขนาดต่างๆ

รูปที่ ข.436 พระพุทธรูปศิลปะพม่า

นอกจากนี้ยังพบตุ๊กตาไม้ เรียกว่า “ซุเหม่อ่า” (รูปที่ ข.437) ตามประวัติกล่าวว่าเป็นคนที่สัญญากับพระพุทธเจ้าว่าจะทำถนนให้เสร็จแต่ทำไม่เสร็จ จึงถวายตัวเองเป็นสะพานให้พระพุทธเจ้าเดินแทน

รูปที่ ข.437 ซุเหม่อ่า

- **เจดีย์** (รูปที่ ข.438) มีรูปแบบศิลปะของพม่า สมัยแรกเป็นเจดีย์สีขาว แต่มีการบูรณปฏิสังขรณ์เมื่อปี พ.ศ. 2546 จึงมีการตกแต่งองค์ระฆังของเจดีย์ด้วยการทาสีทอง ซึ่งองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมของเจดีย์มีดังนี้

ส่วนฐาน เป็นฐานบัวลูกแก้วอกไก่ในผังสี่เหลี่ยมยกเก็จมุมละ 5 เก็จซ้อนชั้นลดหลั่นกัน แต่ละมุมมีการประดับสอปจำลอง **ส่วนกลาง** เป็นทรงระฆังผิงกลม ขนาดของทรงระฆังมีขนาดใหญ่และปากระฆังผายเพื่อรองรับกับฐานรองรับองค์ระฆัง **ส่วนยอด** เหนือองค์ระฆังไม่มีบัลลังก์ แต่จะเป็นปล้องไฉนพร้อมทั้งมีฉัตรโลหะครอบบริเวณส่วนยอดองค์ระฆัง

รูปที่ ข.438 เจดีย์วัดคำโน

โบราณวัตถุที่พบ เป็นพระพุทธรูปที่อยู่ภายในศาลาการเปรียญ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถานและที่พักให้กับทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

อายุสมัย สร้างเมื่อปี พ.ศ.2367

ข.3.10 วัดขุ่ม⁹⁰

หมายเลข KY 10

คณะสำรวจ 1. นายบริสุทธิ์ บริพนธ์
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1 วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2550

ที่ตั้ง บ้านขุนยวม หมู่ 2 ตำบลขุนยวม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 883813 (388364 m. E/ 2081333 m. N) วัดขุ่มตั้งอยู่บนสันคอยเดียวกันกับวัดคำโน

การเดินทางสู่แหล่ง จากวัดม่วยต่อ มาทางถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม - แม่สร้อย ประมาณ 1 กิโลเมตร จะพบกับสถานีตำรวจภูธรขุนยวมทางซ้ายมือ จากนั้นเลี้ยวมาประมาณ 30 เมตร จะเห็นป้ายซอยเทศบาล 16 อยู่ทางซ้ายมือ จากนั้นเลี้ยวเข้ามาประมาณ 50 เมตร ก็จะถึงวัดคำโน และเดินทางทางด้านทิศตะวันออกของวัดคำโน ประมาณ 50 เมตรก็จะถึงวัดขุ่ม หรืออาจเลี้ยวซอยเทศบาล 16 ไปอีกจะเห็นป้ายทางเข้าวัดขุ่ม

ประวัติความเป็นมา วัดขุ่มสร้างเมื่อประมาณปีพ.ศ.2470 จนกระทั่งปีพ.ศ.2540 เจ้าอาวาสวัดขุ่มได้มรณภาพลง และไม่มีพระรูปใครรักษาการแทน จึงทำให้วัดขุ่มเป็นวัดร้าง อย่างไรก็ตามภายหลังต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2546-2547 จึงมีพระภิกษุมาเป็นเจ้าอาวาสรูปใหม่ วัดขุ่มจึงเป็นวัดที่ชาวบ้านได้มีโอกาสกราบไหว้อีกครั้ง จนถึงปัจจุบัน นอกจากนั้นวัดขุ่มเป็นที่พักให้กับทหารญี่ปุ่นเหมือนวัดคำโนเช่นกัน (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์คุณตาจรัส ประสานสุข อายุ 78 ปี)

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์เจ้าอาวาสวัดขุ่ม ท่านได้กล่าวถึงวัตถุสิ่งของที่อยู่คู่มากับศาลาการเปรียญแห่งนี้ ได้แก่ บาตรดินเผา (รูปที่ ข.439) ท่านเล่าว่า สมัยก่อนภิกษุได้ใช้บาตรดินเผาในการเดินบิณฑบาต นอกจากนี้ยังพบคนโทน้ำที่มีการตกแต่งลวดลายต่างๆ (รูปที่ ข.440) ซึ่งท่านกล่าวว่า เป็นเครื่องน้ำดื่มที่ผลิตจากเตาบ้านขุ่ม (ปัจจุบัน แหล่งเตาบ้านขุ่มได้ถูกรบกว่นโดยสมบูรณ์เนื่องจากตัดแปลงพื้นที่เพื่อทำการเกษตร และน้อยคนนักที่ทราบเรื่องราวของแหล่งเตาบ้านขุ่ม)

รูปที่ ข.439 บาตรดินเผา

รูปที่ ข.440 คนโทน้ำจากแหล่งเตาบ้านขุ่ม

⁹⁰ เรียกชื่อโดยชาวบ้านในท้องถิ่น

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนสันคอยเดียวกับวัดคำโน แต่อยู่สันคอยที่ต่ำกว่าวัดคำโน อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 535 เมตร มีแม่น้ำยมอยู่ห่างทางทิศใต้ประมาณ 1.8 กิโลเมตรวัดขุ่มเป็นวัดขนาดเล็ก สภาพโดยรอบมีไม้ประดับขนาดเล็ก (รูปที่ ข.441) มีสิ่งก่อสร้างได้แก่ ศาลาการเปรียญ และวิหาร มีทางเดินขนาดกว้างประมาณ 50 เซนติเมตรเป็นทางเดินไปยังศาลาการเปรียญ

รูปที่ ข.441 สภาพทางเข้าวัดขุ่ม

- **ศาลาการเปรียญ** (รูปที่ ข.442) ตัวอาคารก่ออิฐฉาบปูน ส่วนหลังคานั้นเป็นหลังคาซ้อนกัน 3 ชั้น ศิลปะแบบพม่า ภายในศาลามีพระพุทธรูปสมัยปัจจุบันประดิษฐานอยู่ ซึ่งในความเป็นจริงนั้นวัดขุ่มมีพระพุทธรูปเก่าแก่เป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากมีคนเข้ามาลักขโมยพระพุทธรูปบางส่วนที่ประดิษฐานไป จึงทำให้เหลือพระพุทธรูปเก่าแก่ไม่มากนัก (รูปที่ ข.443)

- **มณฑป** มีพระพุทธรูปสมัยปัจจุบันประดิษฐาน จำนวน 1 องค์ (รูปที่ ข.444)

รูปที่ ข.442 ศาลาการเปรียญวัดขุ่ม

รูปที่ ข.443 ตัวอย่างพระพุทธรูปที่มีศิลปะแบบพม่า

รูปที่ ข.444 มณฑปของวัดขุ่ม

โบราณวัตถุที่พบ เป็นพระพุทธรูป คนโทน้ำและบาตรดินเผาที่อยู่ในศาลาการเปรียญ
หน้าห้องของแหล่ง ศาสนสถานและ ที่พักให้กับทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2
อายุสมัย สร้างเมื่อประมาณปี พ.ศ.2470

ข.3.11 แหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อย 1⁹¹

หมายเลข KY 11

คณะสำรวจ

1. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1

วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2550

ที่ตั้ง บ้านสวนอ้อย หมู่ 6 ตำบลแม่เฒ่า อำเภอบางบาล จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 780822 (378058 m. E/ 2082225 m. N) โดยบริเวณรอบๆของเนินดินนี้ ทิศตะวันตกเป็นถนนสายหลัก ส่วนทิศเหนือและทิศใต้เป็นพื้นที่เกษตรของชาวบ้าน

การเดินทางสู่แหล่ง ได้เดินทางโดยรถยนต์ ซึ่งใช้เส้นทางเริ่มจากสถานีตำรวจภูธรขุนยวม มาตามทางหลวงหมายเลข 108 ขุนยวม-แม่เฒ่า จากนั้นประมาณ 2 กิโลเมตรก็จะพบกับทางแยกทางขวามือ (ก่อนถึงปั้มน้ำมันปตท.ประมาณ 300 เมตร) จึงเลี้ยวซ้ายซอย ขับไปจนสุดทางจะพบกับสามแยก จึงเลี้ยวซ้ายไปตามถนนทางหลวงชนบท สาย มส. 3007 บริเวณแหล่งจะห่างจากบ้านประดู่เมืองประมาณ 1.5 กิโลเมตร โดยจะพบแหล่งที่ปกคลุมไปด้วยต้นไม้ขนาดเล็กใหญ่เกาะกลุ่มกันในลักษณะนาที่ขนาบอยู่ทางด้านขวามือ ห่างจากถนนทางหลวงประมาณ 200 เมตร และเนื่องจากรอบๆแหล่งนี้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร (ไร่กระเทียม) จึงต้องเดินผ่านพื้นที่เกษตรไปจึงจะถึงทางเข้าไปสู่แหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณสถานนี้ตั้งอยู่บนที่ราบลาดตะพัก เช่นเดียวกับวัดต่อแพ และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 541 เมตร มีแม่น้ำยวมอยู่ห่างทางทิศตะวันออก ประมาณ 500 เมตร ขนาดของแหล่งโบราณสถานนี้คาดว่ามีความยาวประมาณ 40 x 50 เมตร สภาพแวดล้อมโดยรอบของแหล่งโบราณสถานนี้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร (ไร่กระเทียม)

จากคำบอกเล่าของชาวบ้านที่กำลังทำไร่ในบริเวณทางด้านทิศตะวันออกของแหล่งโบราณสถานนั้นกล่าวว่า เมื่อปีที่แล้ว (พ.ศ. 2549) บริเวณพื้นที่ทำการเกษตรของตน เคยพบเศษภาชนะดินเผาในขณะที่ทำการไถพรวนดินเป็นจำนวนมาก แต่ในปีนั้นไม่พบเนื่องจากว่าเมื่อฤดูฝนที่ผ่านมาเกิดอุทกภัยขึ้น จึงอาจจะพัดพาเอาเศษภาชนะดินเผาไปตามน้ำ และเมื่อเดินสำรวจ ก็ไม่พบกับโบราณวัตถุบริเวณดังกล่าวแต่อย่างใด ส่วนที่ตั้งของแหล่งนั้นมีสภาพเป็นป่ารกทึบ (รูปที่ ข.445)

⁹¹ เรียกชื่อโดย โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนฯ

รูปที่ ข.445 สภาพโบราณสถานบ้านสวนอ้อย หมายเลข 1

โบราณสถาน เป็นเนินดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าวางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก จำนวน 1 เนิน (รูปที่ ข.446) และเนื่องจากสภาพของแหล่งมีสภาพป่ารกชัฏจึงใช้การคาดคำนวณจากสายตา น่าจะมีขนาดประมาณ 5-6 x 10-12 เมตร และมีความสูงประมาณ 30-40 เซนติเมตร

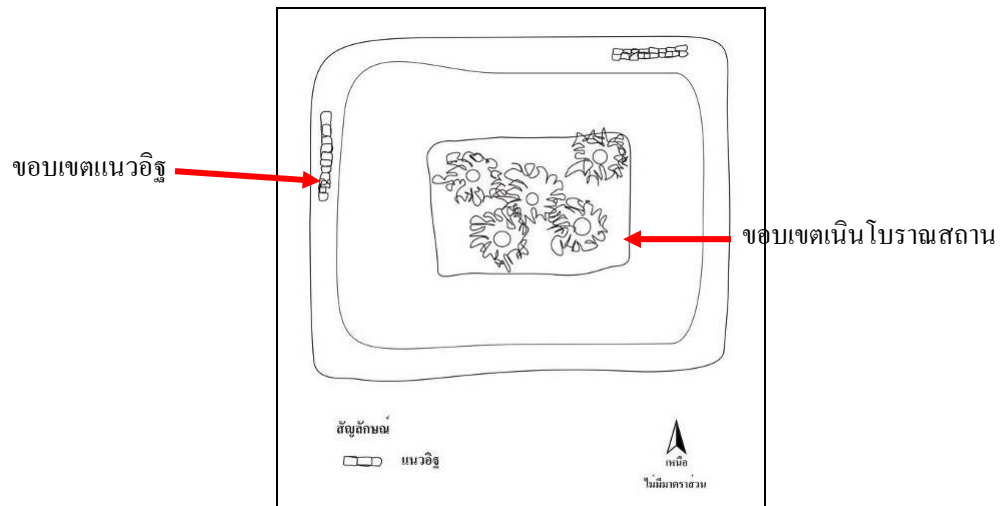
รูปที่ ข.446 สภาพเนินโบราณสถานในปัจจุบัน

นอกจากเนินโบราณสถานนั้น ยังพบแนวกำแพงอิฐล้อมรอบ 2 ด้าน ได้แก่ ทางด้านทิศเหนือ และทางด้านทิศตะวันตก (แผนผังที่ ข.17)

- ด้านทิศเหนือ มีแนวอิฐยาวประมาณ 7-8 เมตร อยู่ห่างจากเนินดินประมาณ 6-7 เมตร
- ด้านทิศตะวันตก มีแนวอิฐยาวประมาณ 8-10 เมตร อยู่ห่างจากเนินดินประมาณ 6-7 เมตร

ส่วนทางด้านทิศตะวันออกนั้นพบเศษอิฐวางเรียงยาวประมาณ 10 เซนติเมตร จึงสันนิษฐานว่าอาจเป็นแนวกำแพงเช่นกัน

นอกจากนี้การกระจายตัวของโบราณวัตถุที่พบเบาบางเป็นอย่างมาก เนื่องจากพบเศษภาชนะดินเผาจำนวน 2 ชิ้นบริเวณทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของแหล่งโบราณสถานนี้ ซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้านเท่านั้น แต่คาดว่าพื้นที่ดังกล่าวคงถูกรบกวนเป็นอย่างมาก

แผนผังที่ ข.17 แผนผังแสดงโบราณสถานสวนอ้อย 1

โบราณวัตถุที่พบ

-**เศษภาชนะดินเผา** โดยสามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware) เป็นชิ้นส่วน จำนวน 1 ชิ้น
- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain) มีการตกแต่งเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ จำนวน 1 ชิ้น

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ไม่สามารถกำหนดอายุได้

ข.3.12 แหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อย 2⁹²

หมายเลข KY 12

คณะสำรวจ

1. นายบริสุทธิ์ บริพนธ์
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1

วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ.2550

ที่ตั้ง บ้านสวนอ้อย หมู่ 6 ตำบลแม่เงา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 776830 (377637 m. E/ 2083038 m. N) แหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อยหมายเลข 2 อยู่ห่างจากแหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อยหมายเลข 1 ประมาณ 2 กิโลเมตร ซึ่งทางทิศเหนือเป็นลำห้วยแม่เงาไหลผ่านซึ่งอยู่ห่างจากแหล่งโบราณสถานประมาณ 500 เมตร ทางทิศตะวันตกเป็นบ้านสวนอ้อย ทางทิศตะวันออกเป็นที่นาในเขตบ้านสวนอ้อย และทางทิศใต้เป็นถนนทางหลวงชนบทหมายเลข มส.3007

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์ เส้นทางการเดินทางนั้นใช้เส้นทางเดียวกันกับแหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อยหมายเลข 1 โดยผ่านแหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อยหมายเลข 1 ไปประมาณ 2 กิโลเมตร จะถึงหมู่บ้านสวนอ้อยซึ่งอยู่ทางด้านขวามือของถนนสายหลักและจอร์จบริเวณสำนักสงฆ์บ้านสวน

⁹² เรียกชื่อโดย โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนฯ

อ้อยซึ่งอยู่บริเวณทางเข้าหมู่บ้าน จากนั้นจึงเดินผ่านบ้านและพื้นที่เกษตรมาทางทิศตะวันออกเพื่อไปสู่แหล่งโบราณสถาน เนื่องจากแหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อยหมายเลข 2 นั้นจะอยู่ห่างจากตัวหมู่บ้านสวนอ้อยเพียงประมาณ 10-20 เมตร และอยู่ห่างจากถนนทางหลวงประมาณ 50 เมตร

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณสถานนี้ตั้งอยู่บนที่ราบลาดตะพัก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 563 เมตร มีลำห้วยแม่เงาอยู่ห่างทางทิศเหนือประมาณ 500 เมตร สภาพแวดล้อมโดยรอบของแหล่งโบราณสถานเป็นที่นาของชาวบ้านสวนอ้อย ซึ่งอยู่ในพื้นที่นาของ นาย จิตติ ชาติรัตนศิริ อายุ 77 ปี อยู่บ้านเลขที่ 13 หมู่ 6 บ้านสวนอ้อย ตำบลแม่เงา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ เนินดินที่พบมีการวางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก (รูปที่ ข.447) มีหญ้าและต้นไม้ขนาดเล็กปกคลุมทั่วบริเวณเนินดิน ส่วนรอบๆ เนินโบราณสถานเป็นกอต้นข้าวแห้งๆ เนินดินมีขนาดประมาณ 7.4 x 12.8 เมตร จำนวน 1 เนิน ความสูงของเนินดินประมาณ 60 เซนติเมตร เนินโบราณสถานนั้นปกคลุมด้วยไม้เลื้อยและต้นไม้ขนาดเล็ก นอกจากนี้พบแนวอิฐบริเวณผนังทางทิศตะวันตกของเนินดิน (รูปที่ ข.448)

รูปที่ ข.447 สภาพเนินดินที่ล้อมรอบด้วยนาข้าว

รูปที่ ข.448 แนวอิฐด้านทิศตะวันตกของเนินดิน

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ไม่สามารถกำหนดอายุได้

ข้อสังเกต เนินดินของแหล่งโบราณสถานนี้น่าจะถูกรบกวนจากการทำการเกษตรของชาวบ้าน เนื่องจากเนินดินมีเพียง 1 เนิน และไม่พบหลักฐานทางโบราณคดีใดๆ และเนื่องจากแหล่งนี้อยู่ห่างจากแหล่งโบราณสถานบ้านสวนอ้อย หมายเลข 1 เพียงประมาณ 2 กิโลเมตร อีกทั้งมีการวางตัวในทิศทางเดียวกัน คือ แนวทิศตะวันออก-ตะวันตก จึงทำให้สันนิษฐานว่า ทั้ง 2 แหล่งนี้อาจมีความสัมพันธ์และน่าจะอยู่ในช่วงสมัยเดียวกัน

ข.3.13 วัดโพธาราม⁹³

หมายเลข KY 13

คณะสำรวจ

1. นายบริสุทธิ์ บริพันธ์

2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจครั้งที่ 1

วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ.2550

ที่ตั้ง 200 หมู่ 2 ถนนราษฎร์บูรณะ ตำบลขุนยวม อำเภอยะรัง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 882805 (388276 m. E/ 2080564 m. N) วัดโพธารามนั้นอยู่ในเขตชุมชนตำบลขุนยวม ทิศตะวันออก เป็นถนนทางหลวงหมายเลข 108 ทิศเหนือ เป็นสวนสาธารณะเทศบาลตำบลขุนยวม ทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นบ้านในตัวเมืองขุนยวม

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถจักรยานยนต์ เริ่มจากสถานีตำรวจภูธรขุนยวม มุ่งหน้าไปตามถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม – แม่สะเรียง ประมาณ 1.5 กิโลเมตร จะพบวัดโพธารามอยู่ทางด้านขวามืออยู่ติดกับถนนทางหลวง

ประวัติความเป็นมา จากป้ายประวัติของวัดนั้น ความว่า สถานที่ตั้งวัดเดิมนั้น ชาวขุนยวมใช้ทำเป็นพลับพลา สถานที่ที่ต้อนรับเจ้าขุนมูลนายฝ่ายเหนือเมื่อผ่านไปมาตามสมัยปกครอง ต่อมาจึงได้สร้างเป็นวัดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2474 ซึ่งบ้างก็เรียกว่า วัดเบญจศีล บ้างก็เรียก วัดไม้ม่วง บ้างก็เรียกว่า วัดใต้ ต่อมาจึงเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า วัดโพธาราม ประกอบกับมีต้นโพธิ์ที่มีผู้นำมาจากประเทศอินเดียมาปลูกไว้ที่วัด ชาวบ้านนิยมเรียกว่า วัดโพธิ์ วัดนี้ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2520

จากการที่คนเฒ่าคนแก่ได้เล่าขานกันว่า ที่วัดโพธารามแห่งนี้ เคยเป็นหน่วยเสบียงให้กับทหารญี่ปุ่นในช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งอยู่บริเวณโรงครัวปัจจุบันนั้น ท่านพระครูกล่าวว่าเป็นเพียงการเล่าขาน เพราะไม่พบหลักฐานใดๆ ที่สามารถยืนยันได้ว่าที่วัดแห่งนี้เคยเป็นหน่วยเสบียง ซึ่งท่านสันนิษฐานว่า ถ้าเรื่องเล่านี้เป็นความจริง วัดแห่งนี้ก็อาจเป็นเพียงที่พักเสบียง เพื่อส่งต่อไปยังที่พักของทหารญี่ปุ่นตามที่ตั้งต่างๆ (อ้างอิงจากการสัมภาษณ์พระครูอนุศาสน์โกศล เจ้าคณะอำเภอยะรังและเป็นเจ้าอาวาสวัดโพธาราม)

สภาพแหล่ง วัดโพธารามเป็นวัดสร้างบนเนินเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 553 เมตร มีแม่น้ำยวมอยู่ห่างทางด้านทิศใต้ ประมาณ 900 เมตร ในปัจจุบันวัดโพธารามยังเป็นวัดที่มีความสำคัญอีกแห่งหนึ่งของขุนยวม สภาพโดยรอบของวัดจึงมีสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่ยังคงสภาพสมบูรณ์ได้แก่ โบสถ์ (รูปที่ ข.449) วิหาร เจดีย์ (รูปที่ ข.450) ศาลาการเปรียญ (รูปที่ ข.451)

-โบสถ์ เป็นอาคารสมัยใหม่ก่อด้วยอิฐ ในผังสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีบันไดนอกด้านหน้า ลักษณะโดยทั่วไปเหมือนกับวัดในภาคเหนือ

⁹³ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านในท้องถิ่น

รูปที่ ข.449 โบสถ์วัดโพธาราม

-เจดีย์ เจดีย์องค์นี้สร้างเสร็จเมื่อปี พ.ศ 2549 ใช้เวลาในการสร้างประมาณ 3 ปี หลังจากนั้นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ฯ ได้พระราชทานพระบรมสารีริกธาตุเพื่อมาประดิษฐานไว้ที่ยอดเจดีย์ เจดีย์องค์นี้มีความคล้ายคลึงกับเจดีย์พระธาตุหริภุญชัย จังหวัดลำพูน เป็นเจดีย์ทรงระฆังสมัยล้านนาช่วงหลัง คือ ช่วงประมาณพุทธศตวรรษที่ 20

รูปที่ ข.450 เจดีย์วัดโพธาราม

-ศาลาการเปรียญ ศาลานี้เป็นศาลาที่สร้างโดยมีลักษณะเหมือนกับวัดในภาคเหนือทั่วไป

รูปที่ ข.451 ศาลาการเปรียญวัดโพธาราม

นอกจากสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาแล้วนั้น ยังมีการสร้างศูนย์รับเลี้ยงเด็กเล็กอยู่ทางด้านทิศใต้ของวัด มีสนามกีฬาอยู่ทางทิศใต้ของวิหาร และมีโรงครัว (รูปที่ ข.452) ซึ่งผู้เฒ่าผู้แก่ได้เล่าขานต่อกันมาว่าเคยเป็นที่ตั้งของหน่วยเสบียงของทหารญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

รูปที่ ข.452 โรงครัวปัจจุบัน

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถานและหน่วยเสบียงกลางสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

อายุสมัย สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2474

ข.3.14 แหล่งโบราณสถานบ้านหัวปอน⁹⁴

หมายเลข KY 14

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นางจันทร์เพ็ญ จรรยาดี (คนนำทาง)

ครั้งที่ 2

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นางสาวสิริวรรณ สิริวนิชย์
3. นายหนานจิ่ง วิริยะ (คนนำทาง)
4. นายละยิง แก้วมงคล (คนนำทาง)
5. นางจันทร์เพ็ญ จรรยาดี (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2551

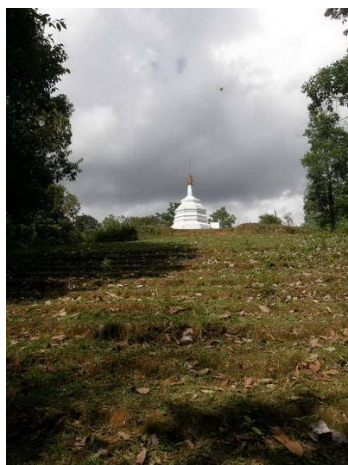
ครั้งที่ 2

วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านหัวปอน หมู่ 1 ตำบลแม่ขวมน้อย อำเภอนวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 010772 (401075 m. E/ 2077214 m. N) ทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นหมู่บ้าน ด้านทิศใต้เป็นป่าเบญจพรรณ และด้านทิศตะวันตกเป็นวัดหัวปอน

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนวมโดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่ฮ่องสอน ประมาณ 1 กิโลเมตรจะพบกับทางแยก เลี้ยวขวาไปทางบ้านปางอู้ง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นประมาณ 20 กิโลเมตร พบทางแยกและด้านตรงไปอีกประมาณ 10 กิโลเมตรจะพบป้ายบ้านหัวปอนทางขวามือ เข้าไปอีกประมาณ 5 กิโลเมตรพบกับทางแยกเข้าหมู่บ้านหัวปอน ตรงเข้าไปประมาณ 50 เมตร จะพบป้ายวัดหัวปอนทางขวามือ เข้าไปอีกประมาณ 50 เมตร เมื่อผ่านวัดหัวปอนจะเป็นทางลูกรังบังคับเลี้ยว ทางขึ้นเจดีย์นั้นมี 2 ทางคือ ทางเดิน และทางตามไหล่เขาซึ่งเป็นทางสำหรับรถขึ้นไปยังแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณสถานบ้านหัวปอนตั้งอยู่บนสันคอย (รูปที่ ข.453) มีลำห้วย 2 สายล้อมทั้งทางด้านทิศเหนือและทิศใต้ แหล่งโบราณสถานนั้นอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 992 เมตร

รูปที่ ข.453 สภาพที่ตั้งของแหล่งโบราณสถานบ้านหัวปอน

⁹⁴ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

จากการสัมภาษณ์ลุงหนานจิ้ง⁹⁵ (คนนำทาง) กล่าวว่า เดิมแหล่งโบราณสถานนี้ มีเนินโบราณสถานจำนวน 2 เนิน เนินโบราณสถานที่ 1 อยู่ตรงบริเวณด้านทิศเหนือของเจดีย์ วางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก มีขนาดประมาณ 7 x 10 เมตร ส่วนเนินโบราณสถานที่ 2 จะอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของเจดีย์ และเจดีย์ก่ออิฐฐานแปดเหลี่ยมที่มีสภาพหักพัง รวมถึงมีการลักลอบขุดบริเวณฐานของเจดีย์ มีขนาดหลุมลึกประมาณ 2-3 เมตร ซึ่งต่อมาภายหลังลุงหนานจิ้งได้เป็นผู้นำและบุกเบิกในการบูรณะองค์เจดีย์ใหม่ โดยการนำอิฐที่มีสภาพที่สมบูรณ์บริเวณรอบๆ พื้นที่มาทำการเสริมส่วนที่เป็นช่องว่างขององค์เจดีย์ โดยเฉพาะบริเวณฐานที่มีการลักลอบขุดและทาสีขาวทั่วองค์เจดีย์ แล้วเสร็จเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2516 โดยใช้ระยะเวลาในการบูรณะรวมประมาณ 2-3 ปี

ปัจจุบัน สภาพของแหล่งโบราณสถานบ้านหัวปอน พบเพียงเนินโบราณสถานจำนวน 1 เนินและเจดีย์ 1 องค์ สิ่งก่อสร้างทั้งสองวางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก โดยมีระยะห่างกันประมาณ 4.2 เมตร ส่วนเนินโบราณสถานอีก 1 เนินนั้นเหลือเพียงกลุ่มเศษอิฐที่หลงเหลือจากการถูกรบกวนเพื่อเกลี่ยพื้นที่ดังกล่าวในการทำทางสำหรับรถ (รูปที่ ข.454 - ข.455)

รูปที่ ข.454 เนินโบราณสถานในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก

รูปที่ ข.455 เนินโบราณสถานที่ถูกรบกวนจากการเกลี่ยถนน

⁹⁵ นายเรีงศักดิ์(หนานจิ้ง) วิริยะ,อายุ 63 ปี, บ้านเลขที่ 115 หมู่1 ตำบลขุนขวม อำเภอกุนขวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน,14 มีนาคมและ20 พฤษภาคม 2551.

- เนินโบราณสถาน พบฐานอิฐเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า วางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก มีขนาดประมาณ 6.5 x 10.5 เมตร สูงจากพื้นประมาณ 1 เมตร ลักษณะรูปแบบของฐานนั้นสามารถมองเห็นชัดเจน โดยเฉพาะทางด้านทิศเหนือ เป็นฐานบัวลูกแก้ว (รูปที่ ข.456 - ข.457) บนฐานนั้นพบเศษอิฐกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ อิฐที่มีสภาพสมบูรณ์นั้นมีขนาดประมาณ 12 x 25 เซนติเมตร หนาประมาณ 5 เซนติเมตร

รูปที่ ข.456 เนินโบราณสถานที่มีแนวฐานอิฐเป็นฐานบัวลูกแก้ว

รูปที่ ข.457 การวัดขนาดของเนินโบราณสถาน

- เจดีย์ มีรูปแบบเป็นเจดีย์ทรงระฆังที่ได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะพม่า ซึ่งมีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมดังนี้ ส่วนฐาน มีฐานวงกลมมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6 เมตร เหนือขึ้นไปเป็นฐานแปดเหลี่ยม 2 ชั้น มีขนาดประมาณ 5 x 5 เมตร ซึ่งบริเวณฐานชั้นที่ 1 นั้นมีซุ้มจรนมาหันมาทางทิศใต้ภายในซุ้มจรนมาประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยปัจจุบัน จำนวน 3 องค์ และฐานบัวลูกแก้วแปดเหลี่ยม 3 ชั้น ส่วนเรือนธาตุเป็นองค์ระฆัง และส่วนยอด เป็นปล้องไฉน ปลียอดโดยมีฉัตรโลหะครอบเหนือปลียอด ความสูงของเจดีย์มีขนาดประมาณ 5 เมตร (รูปที่ ข.458)

ลูกหนานจึง เล่าว่า เดิมบริเวณฐานแปดเหลี่ยมจะเป็นฐานชั้นสุดท้ายของเจดีย์ แต่เนื่องจากเจดีย์องค์เดิมนั้นถูกลักลอบขุดฐาน จึงได้ทำการบูรณะใหม่ด้วยการนำอิฐเก่ามาเสริมฐาน จึงทำให้ฐานของเจดีย์ปัจจุบัน

ไม่สมบูรณ์มากนัก (รูปที่ ข.459) นอกจากนี้การบูรณะใหม่นั้น ได้มีการเพิ่มชั้นจระนำและลานอัมจันทร์บริเวณด้านทิศใต้ของเจดีย์ (รูปที่ ข.460)

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย เนื่องจาก ส่วนฐานเดิมที่มีลักษณะแปลเปลี่ยน และมีส่วนฐานของลูกแก้วอกไก่ ถือเป็นส่วนฐานที่นิยมช่วงสมัยล้านนา อาจอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 22 ⁹⁶

รูปที่ ข.458 เจดีย์วัดหัวปอนองค์ปัจจุบัน

รูปที่ ข.459 การบูรณะส่วนฐานด้วยการเสริมอิฐ

⁹⁶ สัมภาษณ์อาจารย์ชัชวาล์ ดึงสัญชลี, ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 19 สิงหาคม 2551.

รูปที่ ข.460 ชุมเจระนำที่สร้างสมัยที่ทำการบูรณะเจดีย์
หันมาทางทิศใต้ของเจดีย์

ข.3.15 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน⁹⁷

หมายเลข KY 15

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1	1. นางสาวมัย กนิษฐานนท์
	2. นายละยิง แก้วมงคล (คนนำทาง)
	3. นางจันทร์เพ็ญ แก้วมงคล (คนนำทาง)
ครั้งที่ 2	1. นายเชิดศักดิ์ ศรีริยาภิวัฒน์
	2. นางสาวมัย กนิษฐานนท์
การสำรวจ ครั้งที่ 1	วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2551
ครั้งที่ 2	วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านแม่สุริน หมู่ 3 ตำบลขุนยวม อำเภอยวน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 891911 (289108 m. E/ 2091150 m. N) ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นหมู่บ้าน ด้านทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นพื้นที่เกษตร

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอยวนไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่ฮ่องสอน ประมาณ 11 กิโลเมตร จะพบป้ายบ้านแม่สุรินด้านซ้ายมือ เลี้ยวเข้าหมู่บ้าน ประมาณ 20 เมตร เลี้ยวซ้ายเข้าซอย เมื่อสุดทางเลี้ยวซ้ายจะพบกับแหล่ง

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน ตั้งอยู่บนที่ราบเนินเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 423 เมตร และมีห้วยแม่สุรินไหลผ่านทางทิศใต้ มีระยะห่างจากแหล่งประมาณ 80 เมตร แหล่งโบราณสถาน พบวิหารและเจดีย์วางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก โดยมีระยะห่างกันประมาณ 1 เมตร ส่วนพื้นที่โดยรอบของโบราณสถานนั้นถูกปรับเป็นลานคอนกรีต

- เจดีย์ เป็นเจดีย์ที่ได้ทำการบูรณะแล้วเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 รูปแบบของเจดีย์นั้นเป็นทรงระฆังที่ได้รับอิทธิพลของศิลปะแบบพม่าทาสีทองทั้งองค์ วางตัวตามแนวแกนทิศ มีองค์ประกอบทาง

⁹⁷ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

สถาปัตยกรรมดังนี้ ส่วนฐาน ฐานเชิงชั้นที่ 1 ประดับมุมด้วยเจดีย์จำลองทั้ง 4 มุม ฐานเชิงมีขนาดประมาณ 9.5 x 9.5 เมตร ฐานเชิงชั้นที่ 2 มีซุ้มจรนำด้านละ 7 ซุ้ม มีพระพุทธรูปปูนปั้นศิลปะแบบพม่าประดิษฐานภายในซุ้มเหนือฐานเชิงเป็นฐานบัวลูกแก้ว 3 ชั้น ส่วนเรือนธาตุ เป็นองค์ระฆังแบบพม่า และส่วนยอด เป็นปล้องไฉน ปลียอด และมีฉัตรโลหะครอบเหนือปลียอด มีความสูงของเจดีย์ประมาณ 5 เมตร (รูปที่ ข.461)

- วิหาร สร้างขึ้นใหม่เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 เป็นทรงของหลังคาเป็นแบบซ้อนชั้นมีขนาดประมาณ 5 x 7 เมตร หันหน้าไปทางทิศตะวันออก

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ยังไม่สามารถระบุได้แน่ชัด

รูปที่ ข.461 สภาพโบราณสถานบ้านแม่สุริน

ข.3.16 แหล่งโบราณสถานกองมูค้อยได้⁹⁸

หมายเลข KY 16

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นางจันทร์เพ็ญ แก้วมงคล (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านเมืองปอน หมู่ 1 ตำบลเมืองปอน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 870708 (287028 m. E/ 2070894 m. N) ทางด้านทิศเหนือเป็นหมู่บ้านเมืองปอนด้านทิศใต้เป็นป่าเบญจพรรณ ส่วนทางด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกนั้น เป็นพื้นที่ทำการเกษตร

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอยางชุมน้อยไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายยางชุมน้อย-แม่สะเรียง ประมาณ 10 กิโลเมตรจะพบกับป้ายบ้านเมืองปอนทางซ้ายมือ จะมีทางเข้าหมู่บ้าน 2 ทาง ซึ่งสามารถทะลุถึงกันได้ เมื่อเลี้ยวเข้าหมู่บ้านแล้วจะพบกับทางแยกจึงเลี้ยวขวา จะพบเจดีย์บนค้อยได้อย่างชัดเจน

⁹⁸ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

ประมาณ 50 เมตร จะพบกับทางลูกรังเพื่อขึ้นไปยังแหล่งโบราณสถานซึ่งจะมีป้ายของสำนักสงฆ์ครุบาอาโณ ลักษณะทางจะเป็นทางอ้อมไหล่เขาประมาณ 300 เมตร เพื่อขึ้นไปยังแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนสันเขาทางตอนใต้ของหมู่บ้านเมืองปอน อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ประมาณ 555 เมตร และทางด้านทิศตะวันตกอยู่ห่างจากลำห้วยเมืองปอนประมาณ 500 เมตร ทิศเหนือสามารถมองเห็นหมู่บ้านเมืองปอนทั้งหมด

สภาพแหล่งโดยทั่วไปนั้นกำลังทำการบูรณะพื้นที่อยู่ และมีสิ่งก่อสร้างที่เพิ่งสร้างแล้วเสร็จ ไม่ว่าจะเป็น มณฑป ศาลาการเปรียญ หอระฆัง กุฏิพระ และมณฑปที่มีการประดิษฐานพระพุทธรูปครุบาอาโณ (รูปที่ ข.462) จากการสัมภาษณ์ของพระทองสุข สุมตุโต เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน⁹⁹ (รูปที่ ข.463) กล่าวว่า เดิมเจดีย์องค์นี้ร้างและพัง ต่อมาครุบาอาโณจึงทำการบูรณะเป็นท่านแรก จากนั้นทำการบูรณะประมาณ 2-3 ครั้ง ล่าสุดได้ทำการบูรณะเมื่อปี พ.ศ. 2519 โบราณสถานแห่งนี้มีเพียง 2 สิ่งเก่าแก่ที่อยู่คู่มืองปอน คือ เจดีย์ และพระพุทธรูป

รูปที่ ข.462 มณฑปรูปครุบาอาโณ

รูปที่ ข.463 พระทองสุข สุมตุโต (เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน)

ในส่วนของเจดีย์นั้น หลังจากมีการบูรณะทำให้เจดีย์รูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิม คือ เป็นเจดีย์ทรงระฆัง ที่ได้รับอิทธิพลมาจากรูปแบบศิลปะของพม่าและมีการบูรณะเจดีย์องค์ปัจจุบัน ให้มีรูปแบบศิลปะล้านนาร่วมกับ รูปแบบศิลปะพม่า (รูปที่ ข.464) เจดีย์มีการวางตัวตามแนวแกนทิศ มีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม ดังนี้ ส่วนฐาน เป็นฐานเขียงมีขนาดประมาณ 7.35 x 7.40 เมตร มีการประดับซุ้มจรณะด้านละ 3 ซุ้ม ทั้ง 4 ด้าน มีพระพุทธรูปประดิษฐานภายในซุ้ม บริเวณยอดซุ้มเป็นเจดีย์จำลองทรงพม่า เหนือขึ้นไปเป็นฐานบัวลูกแก้ว 3 ชั้น ส่วนเรือนธาตุ มีการยึดท้องไม้ และในส่วนนี้มีการประดับซุ้มจรณะ 4 ด้าน มีพระพุทธรูปประดิษฐานภายในซุ้ม (รูปที่ ข.465) เหนือขึ้นไปเป็นองค์ระฆังแบบพม่า และส่วนยอด เป็นปล้องไฉน ปลียอด และฉัตรโลหะ ครอบเหนือปลียอด

⁹⁹ สัมภาษณ์พระทองสุข สุมตุโต, แหล่งโบราณสถานคอกกอกมูใต้, 29 มีนาคม พ.ศ. 2551.

รูปที่ ข.464 เจดีย์องค์ปัจจุบัน

รูปที่ ข.465 พระพุทธรูปในซุ้มจระนำ

โบราณวัตถุที่พบ

พระพุทธรูป (รูปที่ ข.466) เป็นพระพุทธรูปที่ได้รับอิทธิพลจากรูปแบบศิลปะพม่าที่มีการสร้างเป็นแบบพื้นเมือง จำนวน 1 องค์ มีลักษณะสำคัญคือ นั่งขัดสมาธิเพชร ปางมารวิชัย พระพักตร์กลมอมยิ้ม มีการเขียนสีบริเวณพระพักตร์

รูปที่ ข.466 พระพุทธรูปที่อยู่คู่มากับเจดีย์องค์เดิม

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย จากข้อมูลการบูรณะต่างๆ มีความเป็นไปได้ที่โบราณสถานแห่งนี้อาจมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 24 เป็นต้นมา

ข.3.17 แหล่งโบราณสถานกองมุดอยเหนือ¹⁰⁰**หมายเลข KY 17****คณะสำรวจ ครั้งที่ 1**

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นางจันทร์เพ็ญ แก้วมงคล (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านเมืองปอน หมู่ 1 ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 875728 (287526 m. E/ 2072890 m. N) ทางด้านทิศเหนือเป็นป่าเบญจพรรณ ด้านทิศใต้เป็นหมู่บ้านเมืองปอน ด้านทิศตะวันออกเป็นพื้นที่การเกษตรและด้านทิศตะวันตกเป็นถนนทางหลวงหมายเลข 108

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอขุนยวมไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่สะเรียง ประมาณ 10 กิโลเมตรจะพบกับป้ายบ้านเมืองปอนทางซ้ายมือ เลี้ยวเข้าซอยและตรงไปประมาณ 40 เมตร พบป้ายวัดหัวปอน เลี้ยวซ้ายตามป้าย ตรงไปประมาณ 50 เมตร เมื่อพบกับทางลูกรัง ตรงไปประมาณ 20 เมตรจะพบทางขึ้นแหล่งด้านซ้ายมือ และต้องเดินขึ้นบันไดนาคจึงถึงแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง กองมุดอยอยู่บนสันคอยทางทิศเหนือของหมู่บ้านเมืองปอน อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 551 เมตร มีแม่น้ำปอนไหลผ่านทางทิศตะวันออกของแหล่งโบราณสถาน ระยะห่างประมาณ 800 เมตร สภาพโดยทั่วไป (รูปที่ ข.467-ข.469) มีการสร้างสิ่งก่อสร้างได้แก่ ศาลาการเปรียญ กุฏิ ศาลาที่ประดิษฐานพระพุทธรูป ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่เกิดขึ้นใหม่เช่นเดียวกับที่กองมุดอยได้ นอกจากนี้ยังมีโครงการที่จะตัดถนนเชื่อมระหว่างถนนหลวงหมายเลข 108 เข้ามายังเจดีย์กองมุดอยเหนือ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างกำลังก่อสร้างทาง

จากคำบอกเล่าของลุงจรัส สุนันทา¹⁰¹ ชาวบ้านที่ดูแลวัด (รูปที่ ข.470) ระบุว่า แต่เดิมเป็นเจดีย์ร้าง จนกระทั่งมีพระธุดงค์ชื่อพระอินทร (อิน-ทอน) มาจำวัดและเกิดเรื่องปาฏิหาริย์ขึ้นกับท่าน ท่านจึงทำการบูรณะ โดยมีประธานบูรณะคือพระอินทร ส่วนคนทำคือปู่ขุนซึ่งเป็นปู่ของลุงจรัส บูรณะเจดีย์โดยการถอนหญ้าออกจากองค์เจดีย์และทาสีขาวทั่วองค์เจดีย์ ซึ่งปัจจุบันปู่ขุนเสียชีวิตแล้วจึงมีการสร้างที่เก็บอัฐิไว้บริเวณด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเจดีย์ (รูปที่ ข.471) จากนั้นประมาณ 10 ปีต่อมา จึงทำการทาสีทองทั่วองค์เจดีย์ดังปัจจุบัน

¹⁰⁰ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹⁰¹ สัมภาษณ์นายจรัส สุนันทา, อายุ 60 ปี, บ้านเลขที่ 141 หมู่ 1 ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 29 มีนาคม 2551.

รูปที่ ข.467 ทางขึ้นสู่แหล่งโบราณสถานกองมุดอยเหนือ

รูปที่ ข.468 ศาลาการเปรียญ

รูปที่ ข.469 ศาลาประดิษฐานพระพุทธรูป

รูปที่ ข.470 ลุงจรัส สุนันทา (คนเฝ้าวัด)

รูปที่ ข.471 สถูปเก็บอัฐิของปู่ขุน ผู้ทำการบูรณะเจดีย์ครั้งแรก

เจดีย์องค์สีทอง (รูปที่ ข.472) วางตัวตามแนวแกนทิศ มีความสูงประมาณ 5 เมตรเป็นเจดีย์ทรงระฆังที่ได้รับอิทธิพลจากพม่า มีองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมดังนี้ ส่วนฐาน มีขนาดกว้างประมาณ 5.15 x 5.15 เมตร มีการประดับสิงห์ ไว้ทั้ง 4 มุม ฐานบัวลูกแก้ว 3 ชั้น ชั้นแรก มีการประดับด้วยเจดีย์จำลองทั้ง 4 มุม เหนือขึ้นมาชั้นที่ 2 มีการประดับตุ๊กตาปูนปั้น(ภาษาไทยใหญ่ เรียกว่า “ตัวสี่ห้า”) และชั้นที่ 3 มีการประดับด้วยหม้อทั้ง 4 มุม และแต่ละด้านของฐานบัวลูกแก้ว จะมีการประดับซุ้มจระนำทั้ง 4 ด้าน (รูปที่ ข.473) มีพระพุทธรูปปูนปั้นแบบพม่าประดิษฐานอยู่ภายในซุ้ม ส่วนเรือนธาตุ เป็นองค์ระฆัง ตกแต่งด้วยลวดลายขัณฑ์ เหนือขัณฑ์เป็นช่อดอกไม้ และส่วนยอด เป็นปล้องไฉน ปลียอดและมีนาคโหลห่ครอบเหนือปลียอด

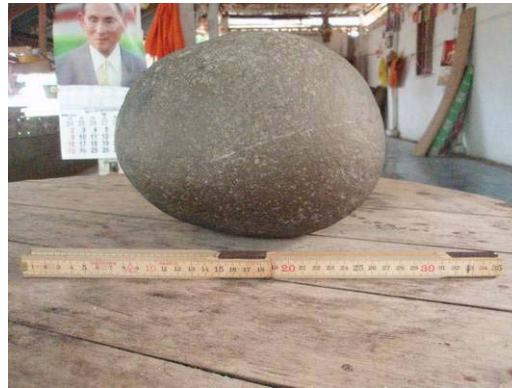
รูปที่ ข.472 เจดีย์ทองมุกดอยเหนือ

รูปที่ ข.473 พระพุทธรูปแบบพม่า
ในซุ้มจระนำ

โบราณวัตถุที่พบ

- **ไขหิน** เป็น โบราณวัตถุที่อยู่คู่มากับเจดีย์องค์เดิม¹⁰² บ้างก็กล่าวว่านำมาจากบ้านแม่ละนา¹⁰³ จำนวน 1 ใบ ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นของศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถทำนายโชคชะตาได้ ซึ่งมีวิธีคือ ถ้าวชิยฐานขอสิ่งใด และสามารถปรารถนาได้สิ่งนั้นก็จะสามารถยกไขหินนี้ขึ้นได้ (รูปที่ ข.474)

รูปที่ ข.474 ไขหิน

- **หนังสือไทใหญ่** เป็นหนังสือเก่าที่อยู่คู่กับเจดีย์เช่นเดียวกับไขหิน¹⁰⁴ พบจำนวน 1 ฉบับ (รูปที่ ข.475 - ข.476)

รูปที่ ข.475 หนังสือไทใหญ่

รูปที่ ข.476 ตัวหนังสือไทใหญ่

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย จากการสัมภาษณ์พบว่าเจดีย์แห่งนี้ ไม่ได้ถูกปรับปรุงรูปร่างมากนัก ทำให้สันนิษฐานในเบื้องต้นว่าน่าจะมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 24-25 ซึ่งน่าจะสร้างช่วงเดียวกับเจดีย์เมืองปอน

¹⁰² สัมภาษณ์คนเดิม

¹⁰³ สัมภาษณ์พระสุวิทย์ สุวัฒน์, อายุ 38 ปี, โบราณสถานกองมุดอยเหนือ, 2 ตุลาคม 2551.

¹⁰⁴ สัมภาษณ์นายจรัส สุนันทา, อายุ 60 ปี, บ้านเลขที่ 141 หมู่ 1 ตำบลเมืองปอน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ, 29 มีนาคม 2551.

ข้อสังเกต จากตำแหน่งที่ตั้งของเจดีย์และถึงแม้ว่ารูปแบบเจดีย์แตกต่างกันระหว่างเจดีย์คอกงมูเหนือและคอกงมูใต้ แต่ข้อสังเกตที่ว่า กงมูดอยเหนือและกงมูดอยใต้นั้นมีความสัมพันธ์กันตั้งแต่สร้างครั้งแรกซึ่งอาจเป็นนัยที่แสดงถึงอาณาเขตและมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์คุ้มครองชาวบ้านในบ้านเมืองปอน

ข.3.18 วัดแม่สุริน¹⁰⁵

หมายเลข KY 18

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1 นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

การสำรวจ ครั้งที่ 1 วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านแม่สุริน หมู่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 892913 (289226 m. E/ 2091369 m. N) อยู่ในหมู่บ้านแม่สุริน

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอขุนยวมไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่ฮ่องสอน ประมาณ 11 กิโลเมตรจะพบกับป้ายบ้านแม่สุรินทางซ้ายมือ ถัดมาประมาณ 10 เมตร จะพบกับป้ายห้วยแม่สุรินทางด้านซ้ายและเป็นสะพานข้าม จากนั้นเลี้ยวเข้าซอยและตรงไปประมาณ 300 เมตร พบวัดแม่สุรินทางด้านซ้ายมือ

สภาพแหล่ง วัดแม่สุรินตั้งอยู่บนทางลาดเนินเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 437 เมตร มีห้วยแม่สุรินไหลผ่านทางทิศใต้ของวัด ระยะห่างประมาณ 800 เมตร จากการสัมภาษณ์พระพุฒ วิสุทโธ¹⁰⁶ เจ้าอาวาสวัดแม่สุริน ได้กล่าวเกี่ยวกับประวัติวัดคร่าวๆว่า ศาลาการเปรียญเดิมนี้อาจสร้างขึ้นประมาณ 50 กว่าปีก่อน จากนั้นจึงมีการสร้างศาลาใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2523 ซึ่งเป็นปีที่ท่านเป็นเจ้าอาวาสเป็นปีแรก ซึ่งเมื่อคำนวณแล้วนั้น ศาลาการเปรียญเดิมสร้างเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2473 (ประมาณ 88 ปีมาแล้ว) มีเจ้าอาวาสรูปแรก คือ ตูคำแหลง เป็นคนพม่า รูปที่สอง คือ ตูฮุ่ยฮานะ รูปที่สาม คือ ตูหนานสุดทะ รูปที่สี่ คือ ตูสง่าหลี่ รูปที่ห้า คือ พระครู และเจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน คือ พระพุฒ วิสุทโธ ซึ่งท่านได้กล่าวว่า ศาลาเดิมมีการมุงหลังคาด้วยใบตองตึงและสังกะสี (รูปที่ ข.477) เป็นศาลาไม้ทั้งหลังมีขนาดเล็กกว่าศาลาหลังปัจจุบัน และมีสภาพที่เก่าแก่มาก จึงได้สร้างใหม่เมื่อปี พ.ศ. 2523 เพื่อต้องการให้ศาลาการเปรียญนั้นมีสภาพที่คงทนแข็งแรงมากกว่าศาลาการเปรียญหลังเก่า

¹⁰⁵ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹⁰⁶ สัมภาษณ์พระพุฒ วิสุทโธ เจ้าอาวาสวัดแม่สุริน, อายุ 70 ปี, วัดแม่สุริน ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 1 กรกฎาคม 2551.

รูปที่ ข.477 ศาลาการเปรียญหลังเก่า

สภาพวัดปัจจุบัน โดยรอบมีการจัดสรรเพื่อสร้างอาคารอเนกประสงค์เพื่อให้ชาวบ้านแม่สุรินทำกิจกรรม นอกจากนี้พื้นที่ของวัดเป็นพื้นที่คอนกรีตและสนามหญ้า และศาลาการเปรียญ

ลักษณะของศาลาการเปรียญปัจจุบัน (รูปที่ ข.478) หันหน้าไปทางทิศเหนือ มีหลังคาซ้อนชั้นแบบพม่า ภายในศาลานั้นมีการประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยปัจจุบันเป็นพระประธาน และมีพระพุทธรูปแบบพม่าประดิษฐานไว้ด้วยเช่นกัน

รูปที่ ข.478 ศาลาการเปรียญหลังปัจจุบัน

โบราณวัตถุที่พบ

-**พระพุทธรูป** เป็นโบราณวัตถุที่อยู่คู่มากับศาลาการเปรียญเดิม¹⁰⁷ โดยได้นำมาจากโบราณสถานร้างที่บ้านหัวแม่สุริน¹⁰⁸ มีจำนวน 2 องค์ ปัจจุบันประดิษฐานอยู่ในห้องเจ้าอาวาส

¹⁰⁷ สัมภาษณ์คนเดิม

¹⁰⁸ สัมภาษณ์นายจันยัง คำฟู, อายุ 71 ปี, บ้านเลขที่ 90 หมู่ 3 บ้านแม่สุริน ตำบลขุนยวม อำเภอกันยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 28 เมษายน 2552.

พระพุทธรูปหมายเลข 1 (รูปที่ ข.479) เป็นพระสิงห์ 2 รุ่นเดียวกับพระเมืองแก้ว มีอายุประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ 21¹⁰⁹ เป็นพระพุทธรูปสำริด ขนาดหน้าตักประมาณ 8 นิ้ว จัดสมาธิราบ ปางมารวิชัย ชายสังฆาฏิยาว พระพักตร์อวบอ้อม ไรพระศกใหญ่ ขมวดพระเกศาใหญ่ และมีเกตุมาลาเป็นดอกบัวตูม

รูปที่ ข.479 พระพุทธรูปองค์ที่ 1

พระพุทธรูปองค์ที่ 2 (รูปที่ ข.480) เป็นพระสิงห์ 2 รุ่นเดียวกับพระเมืองแก้ว มีอายุประมาณ กลางพุทธศตวรรษที่ 21¹¹⁰ เป็นพระพุทธรูปสำริดขนาดหน้าตักประมาณ 6 นิ้ว จัดสมาธิราบประทับฐานกลีบดอกบัว ปางมารวิชัย ปลายชายสังฆาฏิเชื่อมตะขาบ พระพักตร์อวบอ้อม ไรพระศกใหญ่ ขมวดพระเกศาใหญ่ และมีเกตุมาลาเป็นเปลวรัศมี

รูปที่ ข.480 พระพุทธรูปองค์ที่ 2

¹⁰⁹ สัมภาษณ์ รศ.ดร. ศักดิ์ชัย สายสิงห์, ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 19 สิงหาคม 2551.

¹¹⁰ เพิ่งอ้าง.

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ประมาณปี พ.ศ. 2473 แต่ถ้านับจากการกำหนดอายุจากพระพุทธรูปที่พบสามารถกำหนดอายุย้อนไปถึงในช่วงประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ 21

ข.3.19 วัดเมืองปอน¹¹¹

หมายเลข KY 19

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

2. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านเมืองปอน ตำบลเมืองปอน อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 875724 (287587 m. E/ 2072481 m. N) ด้านทิศเหนือ ทิศใต้และทิศตะวันตกติดกับหมู่บ้านเมืองปอน ส่วนทางด้านทิศตะวันออกติดกับพื้นที่ทำการเกษตร

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนายูงไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายนายูง-แม่สะเรียง ประมาณ 11 กิโลเมตรจะพบกับป้ายหมู่บ้านเมืองปอน จากนั้นเลี้ยวซ้ายซอยและตรงไปประมาณ 300 เมตรจะพบกับเสาหลักของหมู่บ้าน และมีป้ายบอกทางไปวัดเมืองปอน เลี้ยวซ้ายตรงไปประมาณ 50 เมตรจะพบวัดเมืองปอนทางซ้ายมือ

ประวัติความเป็นมา จากป้ายประวัติวัด กล่าวว่า วัดเมืองปอนสร้างเมื่อ พ.ศ. 2410 ตามประวัติแจ้งว่า ผู้สร้างคือ พญาน้อยศรีไพศาล เจ้าบ้านเมืองปอน และนายจองหม่อง ผู้เป็นคหบดีในหมู่บ้าน พร้อมกับชาวบ้านเมืองปอน ได้ร่วมกันสร้างจองพารา (หอสวดมนต์) และศาลาการเปรียญขึ้น พร้อมทั้งได้นิมนต์พระภิกษุชื่อว่า พระเอกโคง เป็นเจ้าอาวาสรูปแรก (พ.ศ. 2410-2414) ต่อมาในปี พ.ศ. 2416 นายเต็กอ่อง ได้สร้างกุฏิถวาย 1 หลัง ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2489 เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 10 เมตร ยาว 16 เมตร การบริหารและการปกครอง มีเจ้าอาวาสวัดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน 16 รูป

สภาพแหล่ง วัดเมืองปอนตั้งอยู่บนที่ราบ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 501 เมตร มีแม่น้ำปอนไหลผ่านทางทิศตะวันออกของวัด ระยะห่างประมาณ 300 เมตร

จากการสัมภาษณ์พระครูอนุวัตรสมณคุณ เจ้าอาวาสวัดเมืองปอน¹¹² ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัด คือ วัดแห่งนี้สร้างมาตั้งแต่ร้อยกว่าปีมาแล้ว และตามที่มีผู้อาวุโสเล่าให้ฟังนั้น เดิมบริเวณโรงเรียนเคยเป็นวัดมาก่อนซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจุบันยังมีเจดีย์อยู่ แต่เมื่อเจ้าอาวาสลาสิกขาที่วัดนั้น พระและเณรบางรูปยังไม่ต้องการลาสิกขา จึงย้ายมาจำวัดที่วัดเมืองปอน วัดตรงบริเวณโรงเรียนจึงร้างไป

สภาพทั่วไปของวัดเมืองปอน มีพื้นที่เป็นพื้นคอนกรีตและสนามหญ้า มีสิ่งก่อสร้างได้แก่ มณฑปที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยปัจจุบันอยู่บริเวณด้านซ้ายมือของทางเข้าวัด (รูปที่ ข.481)

¹¹¹ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านอำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

¹¹² สัมภาษณ์พระครูอนุวัตรสมณคุณ, เจ้าอาวาสวัดเมืองปอน, วัดเมืองปอน ตำบลเมืองปอน อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 8 กรกฎาคม 2551.

หอสงฆ์น้ำพระพุทธ (รูปที่ ข.482) สร้างรูปแบบศิลปะพม่า ส่วนอุโบสถมีการสร้างหลังคาซ้อนชั้นในรูปแบบศิลปะพม่า หันไปทางทิศตะวันออก

สิ่งก่อสร้างที่เก่าแก่วัด คือ ศาลาการเปรียญ (รูปที่ ข.483) หันหน้าไปทางทิศเหนือ เป็นศาลาไม้มีหลังคาซ้อนชั้นในรูปแบบศิลปะพม่า ศาลาหลังนี้มีการบูรณะมาแล้ว 1 ครั้ง เนื่องจากต้องทำการขยายศาลาในส่วนของที่นั่งอุบาสก อุบาสิกา จึงได้บูรณะเพียงส่วนเดียว (รูปที่ ข.484) ส่วนบริเวณที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปนั้นเป็นส่วนที่มีมาแต่ดั้งเดิม และสามารถมองเห็นสถาปัตยกรรมของหน้าต่างสมัยโบราณ (รูปที่ ข.485)

รูปที่ ข.481 มณฑป

รูปที่ ข.482 หอสงฆ์น้ำพระพุทธ

รูปที่ ข.483 ศาลาการเปรียญวัดเมืองปอน

รูปที่ ข.484 ภายในศาลาการเปรียญ
ในส่วนที่มีการบูรณะ

รูปที่ ข.485 ศาลาการเปรียญในส่วนที่ไม่ได้ทำการบูรณะ

โบราณวัตถุที่พบ

- **พระพุทธรูป** เป็นโบราณวัตถุที่อยู่คู่มาศาลาการเปรียญเดิม มีจำนวน 5 องค์ ดังนี้

พระพุทธรูปองค์ที่ 1 เป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องเหมือนกษัตริย์มณฑลเยลย องค์สีขาว นั่งขัดสมาธิเพชร ปางมารวิชัย ตรงส่วนของซุ้มเป็นแบบพม่าที่ได้รับอิทธิพลจากอังกฤษ¹¹³ ปัจจุบันประดิษฐานในตู้กระจก (รูปที่ ข.486)

พระพุทธรูปองค์ที่ 2 เป็นพระพุทธรูปทรงเครื่องแบบพม่า องค์สีทอง นั่งขัดสมาธิเพชร ปางมารวิชัย ปัจจุบันประดิษฐานในตู้กระจกเช่นเดียวกัน (รูปที่ ข.487)

รูปที่ ข.486 พระพุทธรูปองค์ที่ 1

รูปที่ ข.487 พระพุทธรูปองค์ที่ 2

¹¹³ สัมภาษณ์อาจารย์เชษฐ ติงสัญชลี, ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 19 สิงหาคม 2551.

พระพุทธรูปองค์ที่ 3 (รูปที่ ข.488) พระพุทธรูปปูนปั้นแบบพม่า เป็นการสร้างโดยช่างพื้นเมือง เป็นองค์สีขาว นั่งขัดสมาธิเพชร ปางมารวิชัย

พระพุทธรูปองค์ที่ 4 เป็นพระพุทธรูปแบบพม่า เป็นการสร้างโดยช่างพื้นเมือง เป็นองค์สีทอง นั่งขัดสมาธิเพชร ปางมารวิชัย (รูปที่ ข.489)

พระพุทธรูปองค์ที่ 5 เป็นพระหินอ่อนแบบพม่า เป็นการสร้างโดยช่างพื้นเมือง เป็นองค์สีขาว ขัดสมาธิเพชรปางมารวิชัย (รูปที่ ข.490)

รูปที่ ข.488 พระพุทธรูปองค์ที่ 3

รูปที่ ข.489 พระพุทธรูปองค์ที่ 4

รูปที่ ข.490 พระพุทธรูปองค์ที่ 5

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ประมาณ พ.ศ. 2410

ข้อสังเกต วัดเมืองปอนถือเป็นวัดที่เป็นหลักของชาวบ้านเมืองปอน แต่เป็นวัดที่ไม่มีการสร้างเจดีย์ ซึ่งอาจเป็นวัดสำหรับให้ชาวบ้านมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ส่วนวัดที่มีเจดีย์เป็นวัดที่บ่งบอกถึงอาณาเขตพื้นที่และเพื่อเป็นสัญลักษณ์สำหรับปกป้องคุ้มครองให้กับชาวบ้าน ซึ่งมีลักษณะการสร้างเหมือนวัดแม่สุริน

ข.3.20 เจดีย์เมืองปอน¹¹⁴

หมายเลข KY 20

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวมัย กนิษฐานนท์

2. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน ตำบลเมืองปอน อำเภอชุมขุม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 875727 (287568 m. E/ 2072728 m. N) ด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก ติดกับพื้นที่ทำการเกษตร และด้านทิศใต้ติดกับหมู่บ้านเมืองปอน

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอชุมขุมไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายชุมขุม-แม่สะเรียง ประมาณ 11 กิโลเมตรจะพบกับป้ายหมู่บ้านเมืองปอน จากนั้นเลี้ยวซ้ายและตรงไปประมาณ 300 เมตรจะพบกับเสาหลักของหมู่บ้าน และมีป้ายบอกทางไปวัดเมืองปอน เลี้ยวซ้ายตรงไปประมาณ 50 เมตรจะผ่านวัดเมืองปอนทางซ้ายมือ เมื่อเจอทางแยกให้เลี้ยวซ้ายเข้าประตูโรงเรียน จะพบเจดีย์ตรงสนามฟุตบอลของโรงเรียน

สภาพแหล่ง เจดีย์เมืองปอนตั้งอยู่บนที่ราบ อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 512 เมตร มีแม่น้ำปอนไหลผ่านทางทิศตะวันออกของแหล่ง ระยะห่างประมาณ 500 เมตร

จากการสัมภาษณ์นายสง่า วงษ์สุวรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน¹¹⁵ ได้กล่าวถึงประวัติเจดีย์องค์นี้อย่างสั้นๆ ว่า ผู้เฒ่าผู้แก่เล่าว่า คนบ้านเมืองปอนนี้เดิมอยู่บนคอยเวียงซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้าน จากนั้นต่อมาชาวบ้านจึงย้ายมายังที่ราบ ซึ่งก็คือหมู่บ้านเมืองปอนปัจจุบัน เมื่ออยู่กันอย่างถาวรจึงได้สร้างเจดีย์ 4 แห่งประจำทิศได้แก่ ทิศเหนือ คือ เจดีย์กองมูคอยเหนือ ทิศตะวันออก คือ เจดีย์เมืองปอนองค์นี้ ทิศตะวันตก คือ เจดีย์ที่วัดธรรมเจดีย์วันาราม และทิศใต้ คือ เจดีย์กองมูคอยใต้

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ นายผกากรอง จันทร์เทพศรี¹¹⁶ กล่าวว่า เดิมบริเวณของสนามฟุตบอลซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของเจดีย์นั้น เคยเป็นที่ตั้งของวัด มีศาลา 2 หลัง แต่เนื่องจากเจ้าอาวาสต้องลาสิกขา ทำให้พระภิกษุสามเณรที่จำวัดด้วยต่างก็ลาสิกขาพร้อมกัน จึงทำให้วัดนี้ร้างไป ต่อมาชาวบ้านจึงใช้ศาลาวัดมาเป็นอาคารเรียน และได้ทำการขยายพื้นที่ให้เป็นโรงเรียนโดยสมบูรณ์เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

สภาพแหล่งโดยทั่วไปได้ปรับปรุงเป็นโรงเรียนตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2464 เป็นต้นมา¹¹⁷ จึงทำให้บริเวณพื้นที่โดยรอบเป็นอาคารเรียนและสนามฟุตบอล ซึ่งจะพบเจดีย์ก่ออิฐถือปูนที่มีศิลปะแบบพม่าจำนวน 1 องค์ ลักษณะขององค์เจดีย์วางตัวตามแนวแกนทิศ มีสภาพที่ค่อนข้างชำรุดเนื่องจากยังไม่เคยทำการบูรณะใดๆ โดยเฉพาะด้านทิศเหนือของเจดีย์ ซึ่งมีระยะห่างจากอาคารเรียนเพียงประมาณ 2-3 เมตร จึงส่งผลให้องค์ประกอบ

¹¹⁴ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹¹⁵ สัมภาษณ์ ผอ. สง่า วงษ์สุวรรณ, โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน, 8 กรกฎาคม 2551.

¹¹⁶ สัมภาษณ์นางผกากรอง จันทร์เทพศรี, อายุ 68 ปี, บ้านเลขที่ 6 หมู่ 1 ตำบลเมืองปอน อำเภอชุมขุม จังหวัดแม่ฮ่องสอน, 8 กรกฎาคม 2551.

¹¹⁷ ข้อมูลจากเอกสารประกอบการเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ประวัติหมู่บ้าน วัด โรงเรียน ในงานทุ่งจามไค วันที่ 14-15 พฤศจิกายน 2550 ณ โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองปอน

ของเจดีย์บางส่วนไม่สมบูรณ์ อีกทั้งตัวฉัตรโลหะตอนนี้ค่อนข้างเบี้ยวเนื่องจากเมื่อ 2 ปีที่ผ่านมาเกิดแผ่นดินไหว จึงส่งผลให้ฉัตรโลหะดังกล่าวเคลื่อนที่ และองค์เจดีย์เคลื่อนที่เช่นกัน (รูปที่ ข.491)

รูปที่ ข.491 เจดีย์เมืองปอน

เจดีย์เมืองปอน มีลักษณะขององค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมดังนี้ ส่วนฐาน เป็นลานประทักษิณมีขนาดความกว้างประมาณ 11.20 x 11.20 เมตร พบชิ้นส่วนตุ๊กตาปูนปั้นตัวสิงห์ (รูปที่ ข.492) ประดับอยู่บริเวณมุมทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ และด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนอีก 2 มุมนั้นไม่พบตุ๊กตาปูนปั้นประจำมุม นอกจากนี้ด้านทิศตะวันออกพบตุ๊กตาปูนปั้นช้างหมอบหันหน้าเข้าเจดีย์ (รูปที่ ข.493) อยู่ห่างจากชิ้นส่วนตุ๊กตาปูนปั้นตัวสิงห์ ประมาณ 2 เมตร เจดีย์ทางด้านทิศตะวันออกนั้นมีซุ้มจระนำกว้างประมาณ 1.5 เมตร สูงประมาณ 1.5 เมตร ภายในซุ้มจระนำลึกประมาณ 2 เมตร สามารถเดินเข้าไปได้ มีพระพุทธรูปปูนปั้นแบบพม่าประดิษฐานอยู่ด้านใน เหนือฐานไฟที่เป็นฐานบัว 1 ชั้น ฐานบัวลูกแก้ว 3 ชั้น ฐาน 2 ชุดเป็นชุดฐานที่มีการย่อมุมไม้ยี่สิบ ส่วนฐานบัวลูกแก้วชั้นที่ 3 นั้นพบร่องรอยของการประดับหม้อปูลมฆฏะประจำทิศทั้ง 4 มุม ซึ่งบริเวณมุมด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือจะเห็นรูปร่างที่ชัดเจนที่สุด ส่วนเรือนธาตุ เป็นองค์ระฆังแบบพม่า มีการประดับลวดลายดอกไม้ ส่วนยอด เป็นปล้องไฉน ปลียอด และมีฉัตรโลหะครอบเหนือปลียอด

รูปที่ ข.492 ชิ้นส่วนตุ๊กตาปูนปั้นตัวสิงห์

รูปที่ ข.493 ตุ๊กตาปูนปั้นช้างหมอบ

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ประมาณช่วงพุทธศตวรรษที่ 24-25¹¹⁸ เพราะเป็นลักษณะของเจดีย์ที่นิยมสร้างเหมือนที่จังหวัดเชียงใหม่

ข้อสังเกต จากการสำรวจที่พบว่า ตุ๊กตาช้างหมอบไม่ได้ตั้งอยู่ตรงกลางของด้านเจดีย์ จึงคาดว่าแต่ละด้านของเจดีย์อาจมีช้างหมอบด้านละ 2 ตัว และตัวสิงห์ น่าจะมีการประดับประดาจำนวน 4 มุม ซึ่งลักษณะการสร้างจะมีความคล้ายกับเจดีย์ของวัดหลวง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนั้นอายุสมัยน่าจะใกล้เคียงกันกับเจดีย์วัดหลวงของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข.3.21 วัดธรรมเจดีย์วนาราม¹¹⁹

หมายเลข KY 21

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านเมืองปอน ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 867718 (286762 m. E/ 2071854 m. N) ทิศเหนือเป็นศูนย์วัฒนธรรมตำบลเมืองปอน ทิศตะวันออกเป็นถนนทางหลวงหมายเลข 108 ทิศตะวันตกเป็นป่า และทิศใต้เป็นป่าช้า

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอขุนยวมไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่สะเรียง ประมาณ 11 กิโลเมตรจะพบกับป้ายหมู่บ้านเมืองปอน ตรงไปประมาณ 300 เมตร จึงพบวัดทางขวามือ

ประวัติความเป็นมา จากป้ายประวัติวัดกล่าวว่า วัดธรรมเจดีย์วนารามสร้างเมื่อ พ.ศ. 2475 เดิมสถานที่ตั้งวัดมีพระธาตุตั้งอยู่ ชาวบ้านเรียกว่า วัดเมืองปอนได้

สภาพแหล่ง วัดธรรมเจดีย์วนารามตั้งอยู่บนที่เนินเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 516 เมตร มีแม่น้ำปอนผ่านทางทิศตะวันออกของวัด ระยะห่างประมาณ 1 กิโลเมตร

สภาพวัดโดยทั่วไปนั้น มีสิ่งก่อสร้างอยู่รอบบริเวณ พบศาลาการเปรียญหันหน้าไปทางทิศเหนือ มีลักษณะเป็นหลังคาซ้อนชั้นแบบพม่า และเจดีย์ทรงระฆังองค์สี่ทอง ซึ่งทำการบูรณะเมื่อปี พ.ศ. 2514 (รูปที่ ข.494) อยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของศาลาการเปรียญ ลักษณะของเจดีย์นั้นมีการสร้างตามแนวแกนทิศ มีการทำบันไดคอนกรีตขึ้นมาจากทางด้านทิศตะวันออกของเจดีย์ (รูปที่ ข.495) ส่วนองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมมีดังนี้ ส่วนฐาน มีขนาดประมาณ 4.20 x 4.20 เมตร เป็นฐานเขียง 8 ชั้น ตรงบริเวณฐานเขียงชั้นที่ 5-8 นั้นมีการประดับลวดลายดอกไม้ที่ได้รับอิทธิพลจากอังกฤษ¹²⁰ ส่วนเรือนธาตุ มีการยึดท้องไม้รองรับองค์ระฆัง และมีการประดับหม้อปูลมณูประจําทิศทั้ง 4 มุม เหนือขึ้นไปเป็นองค์ระฆังแบบพม่า ไม่มีการ

¹¹⁸ สัมภาษณ์อาจารย์เชษฐา ดิงสัญชาติ, ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 19 สิงหาคม 2551.

¹¹⁹ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

¹²⁰ สัมภาษณ์อาจารย์ศักดิ์ชัย สายสิงห์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วันที่ 19 สิงหาคม 2551.

ตกแต่งใดๆ *ส่วนยอด* เป็นลักษณะปล้องไฉนที่เป็นพื้นผิวเรียบ ปลียอด และมีฉัตรโลหะครอบอยู่เหนือปลียอด (รูปที่ ข.496)

รูปที่ ข.494 เจดีย์วัดธรรมเจดีย์วนาราม

รูปที่ ข.495 ทางบันไดคอนกรีต

รูปที่ ข.496 เจดีย์วัดธรรมเจดีย์วนาราม

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย จากป้ายประวัติวัดกล่าวว่า สร้างเมื่อ พ.ศ. 2475

ข้อสังเกต จากรูปแบบของเจดีย์ สันนิษฐานว่าแบบเดิมน่าจะเป็นทรงระฆังแบบพม่าซึ่งเป็นรูปแบบเดียวกันกับเจดีย์เมืองปอน แต่มีขนาดเล็กกว่า และจากคำสัมภาษณ์จาก ผอ.สง่าที่ได้ฟังคนเฒ่าคนแก่เล่าให้ฟังนั้น อาจเป็นข้อเท็จจริง เนื่องจากเจดีย์องค์นี้อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของหมู่บ้าน

ข.3.22 วัดหางปอน¹²¹

หมายเลข KY 22

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

2. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านหางปอน ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 857683 (385741 m. E/ 2068306 m. N) ทิศตะวันออกเป็นถนนทางหลวงหมายเลข 108 ส่วนบริเวณโดยรอบเป็นพื้นที่ป่า

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอขุนยวมไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่สะเรียง ประมาณ 30 กิโลเมตรจะพบกับป้ายบ้านหางปอนด้านซ้ายมือ ตรงไปตามถนนทางหลวงประมาณ 100 เมตรจะพบวัดหางปอนทางด้านขวามือ

สภาพแหล่ง วัดหางปอนตั้งอยู่บนเนินเขา (รูปที่ ข.497) อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 460 เมตร มีแม่น้ำปอนไหลผ่านทางทิศตะวันออกของวัด ระยะห่างประมาณ 400 เมตร จากการสัมภาษณ์ หลวงพ่อพัฒนา ปวทุฒโน รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดหางปอน¹²² เดิมหลวงพ่อมีบ้านเกิดอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อบวชเป็นพระภิกษุที่วัดหางปอน จึงได้ทราบประวัติคร่าวๆ ว่า วัดนี้มีอายุประมาณ 100 ปีมาแล้ว โดยมีศาลาการเปรียญ 1 หลัง และอาคารเล็กๆ 1 หลังเป็นที่พักแม่สีล (ผู้หญิงที่มาถือศีลในวันพระ) จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2536 แต่ถูกไฟไหม้ทำให้พระพุทธรูปและสิ่งของต่างๆ ที่อยู่ภายในศาลานั้นถูกไฟเผาไหม้ทั้งหมด ต่อมาจึงสร้างศาลาการเปรียญหลังใหม่ในปี พ.ศ. 2536 โดยมีพ่อเผ่าส่วยละ ส่วยสม เป็นคนออกแบบการสร้างศาลาหลังปัจจุบัน(รูปที่ ข.498) สภาพวัดโดยทั่วไป มีสิ่งก่อสร้างคือ ศาลาการเปรียญ เป็นศาลาไม้สัก มีหลังคาซ้อนชั้นแบบพม่าหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ภายในศาลามีพระพุทธรูปประดิษฐานจำนวน 3 องค์ (รูปที่ ข.499) โดยพระพุทธรูปองค์กลางเป็นพระพุทธรูปหินอ่อนได้อัญเชิญมาจากเมืองมณฑละเลย์ ประเทศพม่า (รูปที่ ข.500)

รูปที่ ข.497 สภาพวัดหางปอนในปัจจุบัน

¹²¹ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

¹²² สัมภาษณ์หลวงพ่อพัฒนา ปวทุฒโน รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดหางปอน, วัดหางปอน, 9 กรกฎาคม 2551.

รูปที่ ข.498 ศาลาการเปรียญ

รูปที่ ข.499 พระพุทธรูปในศาลาการเปรียญ

รูปที่ ข.500 พระพุทธรูปหินอ่อนจากเมืองมณฑล

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย จากคำบอกเล่าที่ว่าหมู่บ้านแห่งนี้สร้างเมื่อประมาณร้อยปีมาแล้ว ดังนั้น วัดแห่งนี้จึงเป็นวัดใหม่ที่เพิ่งสร้างขึ้นในช่วงพุทธศตวรรษที่ 25

ข.3.23 แหล่งโบราณสถานบ้านห้วยसान¹²³

หมายเลข KY 23

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
3. นางสาวศิริลักษณ์ กัณทศรี
4. นางสาวสิริวรรณ สิริวิชย์
5. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์
6. นายสุใจ วิชัยพันธ์ (หมอช)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านห้วยसान ตำบลแม่ก๊ก อำเภอบางบาล จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 768666 (376891 m. E/ 2066675 m. N) ทิศเหนือเป็นสนามฟุตบอลของโรงเรียนบ้านห้วยसान ทิศใต้ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกเป็นนาข้าว

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอบางบาล ไปตามถนนทางหลวงหมายเลข 108 บางบาล-แม่สะเรียง ประมาณ 17 กิโลเมตรจะพบกับป้ายทางเข้าบ้านแม่ก๊ก บ้านห้วยसान ด้านขวา จากนั้นไปตามทางประมาณ 14 กิโลเมตร จากนั้นจะพบหมู่บ้านห้วยसानทางซ้าย เลี้ยวไปตามทางประมาณ 200 เมตรจะพบโรงเรียนบ้านห้วยसान จากนั้นเดินไปทางด้านหลังของโรงเรียน ผ่านสนามฟุตบอล เดินไปทางทิศใต้ประมาณ 30 เมตรจะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง เป็นพื้นที่ราบลาดตะพัก ล้อมรอบด้วยนาข้าว อยู่ห่างจากห้วยसानทางทิศใต้ประมาณ 50 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 506 เมตร

แหล่งโบราณสถานปัจจุบันเป็นพื้นที่กร้าง (รูปที่ ข.501) มีทางเดินขนาดเล็ก และรั้วไม้ล้อมรอบเพื่อกันวัวเข้ามายังบริเวณนี้ (รูปที่ ข.502) จากการสำรวจพบเนินโบราณสถานจำนวน 2 เนิน คือ เนินโบราณสถานหมายเลข 1 (รูปที่ ข.503) มีสภาพคล้ายรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า วางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก จำนวน 1 เนิน สูงจากพื้นดินประมาณ 1.4 เมตร บริเวณเนินนั้น มีไม้ยืนต้นและกอไผ่เป็นจำนวนมาก มีดินโพธิ์ขนาดใหญ่ขึ้นทางทิศตะวันตก การกระจายตัวของโบราณวัตถุที่พบนั้น มีการเรียงอิฐคล้ายแนวกำแพงด้านทิศตะวันออก มีความยาวประมาณ 1.5 เมตร และมีอิฐกระจายตัวอยู่ทั่วเนิน

¹²³ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

รูปที่ ข.501 สภาพแหล่งโบราณสถานบ้านห้วยसान 1

รูปที่ ข.502 สภาพรั้วไม้ไผ่และทางเดินในแหล่งโบราณสถาน

รูปที่ ข.503 สภาพเนินโบราณสถานหมายเลข 1

เนินโบราณสถานหมายเลข 2 อยู่ห่างจากเนินโบราณสถานหมายเลข 1 มาทางทิศตะวันออกประมาณ 1 เมตร เป็นเนินดินที่ไม่สามารถระบุรูปร่างและขนาดได้ สูงจากพื้นดินประมาณ 1.4 เมตร พบเพียงอิฐกระจายตัวอยู่ทั่วเนินเช่นกัน (รูปที่ ข.504)

รูปที่ ข.504 การกระจายตัวของเศษอิฐ
บนเนินโบราณสถานหมายเลข 2

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ
หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน
อายุสมัย ไม่สามารถระบุอายุสมัยได้

ข.3.24 แหล่งโบราณสถานบ้านห้วยสำน 2¹²⁴

หมายเลข KY 24

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวมัย กนิษฐานนท์
3. นางสาวศิริลักษณ์ กัณหาศรี
4. นางสาวสิริวรรณ สิริวนิชย์
5. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์
6. นายสุโข วิชยพันธ์ (หมอขี)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2551

¹²⁴ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

ที่ตั้ง บ้านห้วยसान ตำบลแม่กิ อำเภอนูชนม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 767665 (376724 m. E/ 2066579 m. N) ล้อมรอบด้วยนาข้าว

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนูชนม ไปตามถนนทางหลวงหมายเลข 108 นูชนม-แม่สะเรียง ประมาณ 17 กิโลเมตรจะพบกับป้ายทางเข้าไปบ้านแม่กิ บ้านห้วยसान ด้านขวา จากนั้นไปตามทางประมาณ 14 กิโลเมตร จากนั้นจะพบหมู่บ้านห้วยसानทางซ้าย เลี้ยวไปตามทางประมาณ 200 เมตรจะพบโรงเรียนบ้านห้วยसान จากนั้นเดินไปทางด้านหลังของโรงเรียน ผ่านสนามฟุตบอล เดินผ่านแหล่งโบราณสถานบ้านห้วยसान 1 จากนั้นเดินต่อไปทางทิศตะวันตก ผ่านนาข้าว ประมาณ 50 เมตร จะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนที่ราบลาดตะพัก (รูปที่ ข.505) อยู่ห่างจากห้วยसानทางทิศใต้ประมาณ 20 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 493 เมตร ล้อมรอบด้วยทุ่งนา

ทางทิศเหนือของแหล่งโบราณสถาน ประมาณ 5 เมตร จะพบไม้กางเขนสีขาวปักอยู่บริเวณที่นา ส่วนทางทิศใต้ ห่างจากแหล่งโบราณสถานประมาณ 5 เมตร พบไม้กางเขนสีขาวปักอยู่กลางทุ่งนาเช่นเดียวกัน

รูปที่ ข.505 สภาพแหล่งโบราณสถานบ้านห้วยसान 2

แหล่งโบราณสถานเป็นเนินโบราณสถานรูปวงรี สูงจากที่นาประมาณ 8 เมตร เรียงตัวตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ลักษณะของเนินเป็นการไล่ความสูงเป็นระดับ ประมาณ 3 ระดับ โดยบริเวณระดับชั้นบนสุดมีความกว้างประมาณ 5 เมตร และด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของชั้นบนสุดนั้น พบหลุมที่เกิดจากการลักลอบขุด (รูปที่ ข.506) จำนวน 2 หลุม หลุมที่ 1 มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 เมตร และหลุมที่ 2 มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 60 เซนติเมตร

ส่วนบริเวณทั่วเนินโบราณสถานนั้นพบ เศษอิฐกระจัดกระจายอยู่อย่างหนาแน่น (รูปที่ ข.507) และพบอิฐสมบูรณ์ ขนาด 14 x 30 เซนติเมตร หนา 6 เซนติเมตร จำนวน 2 ก้อน แต่อยู่บริเวณที่แตกต่างกัน คือพบบริเวณด้านทิศเหนือของเนินโบราณสถาน และบริเวณด้านทิศตะวันออกของแหล่งโบราณสถาน (รูปที่ ข.508)

รูปที่ ข.506 หลุมที่เกิดจากการลักลอบขุด

รูปที่ ข.507 เศษอิฐที่กระจายตัว อย่างหนาแน่นทั่วเนินโบราณสถาน

รูปที่ ข.508 อิฐสมบูรณ์ที่พบในแหล่งโบราณสถาน

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ
 หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน
 อายุสมัย กำหนดอายุกว้างๆ ประมาณสมัยล้านนา

ข.3.25 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่กิ¹²⁵

หมายเลข KY 25

- คณะสำรวจ ครั้งที่ 1
1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
 2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
 3. นางสาวศิริลักษณ์ กันทะศรี
 4. นางสาวสิริวรรณ สิริวิชัย
 5. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์
 6. นายสุโข วิชาพันธ์ (หมอชี)

การสำรวจ ครั้งที่ 1 วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง โรงเรียนบ้านแม่กิ ตำบลแม่กิ อำเภอนูชนิม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 789622 (378947 m. E/ 2062262 m. N) ทิศเหนือ ติดกับห้วยมะเหลบ่อโกร ทิศใต้และทิศตะวันออก ติดกับถนนคอนกรีตเข้าหมู่บ้านแม่กิและทิศตะวันตก ติดกับหมู่บ้านแม่กิ

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนูชนิม ไปตามถนนทางหลวงหมายเลข 108 นูชนิม-แม่สะเรียง ประมาณ 17 กิโลเมตรจะพบกับป้ายทางเข้าไปบ้านแม่กิ บ้านห้วยล้าน ด้านขวา จากนั้นไปตามทางประมาณ 10 กิโลเมตร จะพบทางเข้าหมู่บ้านแม่กิทางซ้าย ข้ามสะพานห้วยมะเหลบ่อโกร โรงเรียนแม่กิจะอยู่ทางขวา จากนั้นเดินย้อนมาทางทิศตะวันออก จะพบแหล่งโบราณสถานซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของอาคารเรียน

สภาพแหล่ง แหล่งตั้งอยู่บนเนินเขา อยู่ห่างจากห้วยมะเหลบ่อโกรทางทิศตะวันออกประมาณ 30 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 483 เมตร

ปัจจุบันแหล่งโบราณสถานแห่งนี้ถูกรบกวนจนไม่เหลือสภาพเดิม เพราะใช้พื้นที่เป็นโรงเรียนบ้านแม่กิ (รูปที่ ข.509) แต่ยังพบเศษอิฐกระจายตัวอย่างเบาบางทางด้านทิศตะวันออกซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งของอาคารเรียน (รูปที่ ข.510) และพบเศษอิฐอย่างหนาแน่นบริเวณทางลาดด้านทิศตะวันออก (รูปที่ ข.511)

¹²⁵ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

รูปที่ ข.509 อาคารโรงเรียนบ้านแม่กิ๊

รูปที่ ข.510 เศษอิฐที่พบบริเวณใต้อาคารเรียน
ด้านทิศตะวันออก

รูปที่ ข.511 เศษอิฐที่พบบริเวณทางลาดด้านทิศตะวันออก

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ยังไม่สามารถระบุระยะเวลาได้

ข้อสังเกต แต่จากลักษณะของอิฐที่พบ และที่ตั้งของแหล่งโบราณสถานนั้น อาจเป็นศาสนสถานร่วมสมัยเดียวกับแหล่งโบราณสถานบ้านห้วยสำน 1 และแหล่งโบราณสถานบ้านห้วยสำน 2

ข.3.26 แหล่งโบราณสถานบ้านเมืองปอน 1¹²⁶

หมายเลข KY 26

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นายอนุสรณ์ อำพันศรี
3. นางสาวภาวิณี ธนสาร

การสำรวจ ครั้งที่ 1 วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านเมืองปอน ตำบลเมืองปอน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 876714 (386707 m. E/ 2071479 m. N) ทิศเหนือ ทิศใต้ และทิศตะวันตกเป็นนาข้าว และทิศตะวันออกเป็นถนนลูกรัง

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอยางชุมน้อยไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายยางชุมน้อย-แม่สะเรียง ประมาณ 11 กิโลเมตรจะพบกับป้ายหมู่บ้านเมืองปอน ตรงไปตามถนนทางหลวงประมาณ 300 เมตร จะพบทางเข้าทำนาบ้านเมืองปอนด้านซ้ายมือ และมีป้ายบอกทางไปวัดทุ่งเมืองปอน เลี้ยวซ้ายตรงไปประมาณ 400 เมตร ผ่านวัดทุ่งเมืองปอน จากนั้นตรงไปประมาณ 500 เมตร จะพบทางลูกรังสำหรับชาวบ้านไปทำไร่ด้านขวา เดินไปตามทางประมาณ 100 เมตรจะพบแหล่งโบราณสถานในเวียงปารกร้าง

สภาพแหล่ง เป็นพื้นที่ราบกว้างในปารกร้าง (รูปที่ ข.512) อยู่ห่างจากแม่น้ำปอนทางทิศตะวันตก ประมาณ 100 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 478 เมตร

รูปที่ ข.512 สภาพแหล่งโบราณสถานบ้านเมืองปอน 1

ภายในปารกร้างนั้น พบเนินโบราณสถานรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รูปที่ ข.513) วางตัวตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก จำนวน 1 เนิน บริเวณเนินโบราณสถานมีต้นไม้ขึ้นหนาแน่นโดยทางทิศตะวันตกของเนินพบหลุมลึกเกือบชิดกับต้นไม้ใหญ่จำนวน 1 หลุม ภายในหลุมมีเศษอิฐหักบดอย่างหนาแน่น ทำให้เชื่อว่าน่าจะเป็นหลุมที่เกิดจากการลักลอบขุด (รูปที่ ข.514)

¹²⁶ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

รูปที่ ข.513 สภาพเนินโบราณสถาน

รูปที่ ข.514 หลุมที่สันนิษฐานว่าเกิดจากการลักลอบขุดบนเนินโบราณสถาน

ส่วนการกระจายตัวโบราณวัตถุนั้น พบเพียงเศษอิฐกระจายอยู่ทั่วบริเวณ และบางบริเวณก็มีการนำอิฐมา กองรวมกัน (รูปที่ ข.515 – ข.516) และถึงแม้ว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นป่ากร้าง แต่เมื่อถึงฤดูกาลเพาะปลูก พื้นที่นี้ก็จะ ถูกใช้เป็นทางรถเพื่อเข้าที่นา (รูปที่ ข.517) จึงทำให้แหล่งโบราณสถานนี้ถูกรบกวนอย่างต่อเนื่อง

รูปที่ ข.515 กองอิฐที่ชาวบ้านนำมากองรวมไว้ในแหล่งโบราณสถาน

รูปที่ ข.516 อิฐที่พบบริเวณแหล่งโบราณสถาน

รูปที่ ข.517 ถนนที่ตัดผ่านภายในแหล่งโบราณสถาน

โบราณวัตถุที่พบ เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง จำนวน 1 ชิ้น

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ไม่สามารถระบุระยะเวลาได้

ข้อสังเกต จากการสำรวจ โดยดูจากตำแหน่งที่ตั้งของแหล่ง คาดว่าแหล่งนี้อาจเป็นบริเวณพื้นที่วัดเก่า เพราะการสำรวจในงวดที่ 2 นั้นได้สำรวจคอกของมูลได้ มีระยะทางห่างกันเพียงประมาณ 300 เมตร นอกจากนี้ทิศทางการสร้างก็ตั้งอยู่แนวเดียวกัน โดยแหล่งโบราณสถานนี้อยู่ทางทิศเหนือของคอกของมูลได้ อาจจะเป็นอาณาเขตเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตาม ตัวแหล่งโบราณสถานนั้น ไม่พบเศษกระเบื้องดินเผาแบบของจึงทำให้ไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นพื้นที่ของอาคารวัดหรือไม่ อาจต้องมีการศึกษาและสำรวจอีกครั้ง

ข.3.27 แหล่งโบราณสถานบ้านเมืองปอน 2¹²⁷ (กองมูฮาม)

หมายเลข KY 27

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นายอนุสรณ์ อำพันศรี
3. นางสาวภาวิณี ธนสาร

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านเมืองปอน ตำบลเมืองปอน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 869723 (386943 m. E/ 2072305 m. N) ทิศเหนือเป็นหมู่บ้านเมืองปอน ทิศใต้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ทิศตะวันตกเป็นหมู่บ้านเมืองปอน และทิศตะวันออกเป็นบ้านนางอุ้ย ขดึะ บ้านเลขที่ 63 หมู่ 2 ตำบลเมืองปอน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอยางชุมน้อยไปตามทางหลวงหมายเลข 108 สายยางชุมน้อย-แม่สะเรียง ประมาณ 11 กิโลเมตรจะพบกับป้ายหมู่บ้านเมืองปอน ตรงไปประมาณ 300 เมตรจะพบเสาหลักบ้าน ตรงไปตามทางประมาณ 300 เมตร จะพบแหล่งโบราณสถานทางซ้าย

สภาพแหล่ง แหล่งนี้ตั้งอยู่บนที่ราบ (รูปที่ ข.518) สภาพแหล่งโดยทั่วไปปรักร้าง มีขยะและเศษขุดแก้วกระจายทั่วบริเวณ อยู่ห่างจากแม่น้ำปอนทางทิศตะวันตกประมาณ 30 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 482 เมตร

รูปที่ ข.518 สภาพแหล่งโบราณสถานบ้านเมืองปอน 2 (กองมูฮาม)

นางอุ้ย ขดึะ¹²⁸ (รูปที่ ข.519) เล่าว่า แหล่งโบราณสถานนี้มีมานานแล้ว เคยเป็นเจดีย์ที่พวกลาวมาสร้าง แต่ยังไม่เสร็จ เพราะเกิดสงครามขึ้น ชาวบ้านจึงเรียกโบราณสถานนี้ว่า “กองมูฮาม” เป็นภาษาไทใหญ่ แปลว่า เจดีย์ร้าง ซึ่งมีคนมาลักลอบขุดหลายครั้ง ได้พระพุทธรูปไปเป็นจำนวนมาก รวมถึงเจดีย์และกลองยาสูบ

¹²⁷ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹²⁸ สัมภาษณ์นางอุ้ย ขดึะ, อายุ 61 ปี, บ้านเลขที่ 63 หมู่ 2 ตำบลเมืองปอน อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ, วันที่ 23 ตุลาคม 2551

ด้วย ครั่งล่าสุดที่มีคนมาลักลอบขุดคือ เมื่อประมาณ 8 ปีที่แล้ว (พ.ศ. 2543) ขุดพบพระพุทธรูปขนาดประมาณ 1 ศอก จำนวน 1 องค์

รูปที่ ข.519 นางอู๋ ขดียะ อายุ 61 ปี

โบราณสถาน เป็นแนวอิฐรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีการวางตัวที่ค่อนข้างแปลกไปจากแหล่งโบราณสถานอื่น ลักษณะคล้ายฐานเจดีย์ คือ ส่วนมุมของการก่ออิฐนั้นหันตามแนวแกนทิศ ขนาดของแนวอิฐประมาณ 5 x 5 เมตร สูงประมาณ 1.5 เมตร ผนังอิฐด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ขนาดกว้างประมาณ 5 เมตร มีสภาพที่ถูกรบกวนน้อยที่สุดเพราะมองเห็นแนวก่ออิฐ (รูปที่ ข.520) และบริเวณมุมด้านทิศเหนือพบว่ามีลักษณะคล้ายการย่อมุม (รูปที่ ข.521)

รูปที่ ข.520 ผนังอิฐด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

รูปที่ ข.521 สภาพมูมแนวอิฐด้านทิศเหนือ
มีลักษณะคล้ายการย้อมุม

ส่วนผนังอิฐด้านอื่นถูกรบกวนจากการลักลอบขุดเกือบทั้งหมด (รูปที่ ข.522 - ข.523) ส่วนบนฐานอิฐ
ทางด้านทิศตะวันออก มีดินมะขามขนาดใหญ่ขึ้นแทรก ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นโพรงที่เกิดจากการ
ลักลอบขุด¹²⁹ (รูปที่ ข.524)

รูปที่ ข.522 ผนังกำแพงด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

¹²⁹ สัมภาษณ์ อู๋ ขติยะ, อายุ 61 ปี, วันที่ 23 ตุลาคม 2551.

รูปที่ ข.523 ผังกำแพงด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ

รูปที่ ข.524 บริเวณใต้ต้นมะขาม ที่พบโครงที่ลักลอบขุด

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ยังไม่สามารถระบุระยะเวลาได้

ข.3.28 คูเมืองโบราณบ้านหลวง¹³⁰

หมายเลข KY 28

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

2. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ที่ตั้ง บ้านหลวง หมู่ 8 ตำบลแม่เงา อำเภอบางขัน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 839792 (383959 m. E/ 2079223 m. N) ทิศเหนือ ติดกับ ถนนทางหลวงชนบทหมายเลข 3007 ทิศใต้และทิศตะวันตกติดกับหมู่บ้าน และทิศตะวันออกติดกับพื้นที่ทำการเกษตร

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์ เริ่มจากสถานีตำรวจภูธรขุนยวม มาตามทางหลวงหมายเลข 108 ขุนยวม-แม่สะเรียง จากนั้นประมาณ 2 กิโลเมตรก็จะพบกับทางแยกทางขวามือ (ก่อนถึงปั้มน้ำมันปตท.ประมาณ 300 เมตร) จึงเลี้ยวซ้ายเข้าไปจนสุดทางจะพบกับสามแยก จึงเลี้ยวซ้าย ตรงไปตามทางประมาณ 4 กิโลเมตร จะพบคูเมืองโบราณทางซ้าย

สภาพแหล่ง เป็นแนวคูเมืองอยู่ทางทิศตะวันออกของบ้านหลวง (รูปที่ ข.525 – ข.526) อยู่ห่างจากแม่น้ำยวมประมาณ 150 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 502 เมตร

รูปที่ ข.525 แนวคันไม้เป็นแนวของคูเมืองโบราณบ้านหลวง

¹³⁰ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

รูปที่ ข.526 ร่องรอยคูน้ำของเมืองโบราณบ้านหลวงที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน
(ที่มา: www.pointasia.com)

นายคำโฮ่ง สังข์ทอง¹³¹ เล่าว่า คูเมืองนี้มีมานานแล้ว สมัยที่แม่หม่อน (ทวดของนายคำโฮ่ง) ยังมีชีวิต เคยเล่าให้ฟังว่า บริเวณนี้เคยเป็นเวียงลัวะเก่า ตั้งแต่แม่หม่อนเกิด ก็เห็นเป็นคูเมืองแล้ว คูเมืองน่าจะมาพร้อมกับ ดอยเวียง สมัยก่อนคูเมือง จะมีน้ำเฉพาะช่วงฤดูฝน ต่อมามีการขุดถนนและสร้างศาลาที่พักจึงมีการปล่อยน้ำและ ปล่อยปลาในคูเมือง

สภาพคูเมืองปัจจุบันเป็นแนวคลอง มีการวางตัวตามแนวทางทิศตะวันออก-ตะวันตก ขนาดกว้าง ประมาณ 4-5 เมตร ยาวประมาณ 50 เมตร มีศาลาที่พักบริเวณริมถนน และมีการสร้างสะพานบริเวณริมคูเมือง (รูปที่ ข.527) ให้เป็นเหมือนที่พักผ่อนของชาวบ้านบ้านหลวง

รูปที่ ข.527 สภาพคูเมืองที่เหลืออยู่ในปัจจุบัน

¹³¹ สัมภาษณ์ คำโฮ่ง สังข์ทอง, อายุ 72 ปี, บ้านหลวง ตำบลแม่เงา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ, วันที่ 6 พฤศจิกายน 2551

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง คูเมืองโบราณ

อายุสมัย ยังไม่สามารถระบุระยะเวลาได้ ถ้าเปรียบเทียบกับอายุของทวดของนายคำโหย่ง อายุของคูเมืองโบราณนี้น่าจะมีมานานกว่า 140 ปีมาแล้ว (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 24)

ข.3.29 แหล่งโบราณสถานพระพุทธรบาท¹³²

หมายเลข KY 29

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นายละยิง แก้วมงคล (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านต่อแพ หมู่ 1 ตำบลแม่เงา อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 817843 (381793 m. E/ 2084303 m. N) ล้อมรอบด้วยภูเขา

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนายูงโดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายนายูง-แม่ฮ่องสอน ประมาณ 600 เมตร จะพบทางหลวงชนบท 3007 ทางซ้าย เลี้ยวไปตามทางประมาณ 600 เมตร จะพบป้ายทางเข้าพระพุทธรบาท ระยะทางประมาณ 12 กิโลเมตร ระหว่างทางจะเป็นถนนคอนกรีตประมาณ 2 กิโลเมตร จากนั้นจะเป็นทางลูกรัง ประมาณ 10 กิโลเมตร และเดินต่อไปตามทางอีกประมาณ 1 กิโลเมตร จะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง โบราณสถานพระพุทธรบาทตั้งอยู่บนสันเขา (รูปที่ ข.528) อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 603 เมตร โดยมีบ่อน้ำธรรมชาติอยู่ห่างจากพระพุทธรบาทไปทางทิศเหนือประมาณ 100 เมตร โดยน้ำจากบ่อน้ำจะไหลลงสู่ลำห้วยพระบาท (ภาษาไทยใหญ่ เรียกว่า ห้วยจากต่อ) ซึ่งมีระยะห่างจากโบราณสถานประมาณ 150 เมตร

รูปที่ ข.528 สภาพโบราณสถานพระพุทธรบาท

¹³² ชื่อเรียกโดยชาวบ้านอำเภอนายูง

แต่เดิม บริเวณนี้พบเพียงรอยพระพุทธรบาทและเจดีย์ก่ออิฐซึ่งมีอายุสมัยมานานไมต่ำกว่า 100 ปีมาแล้ว¹³³ ต่อมาประมาณ ปีพ.ศ. 2547-2548 มีแม่ชีศรีสะอาด และชาวบ้านขุนยวมที่เลื่อมใสในความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธรบาท จึงร่วมกันปลูกสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ศาลาการเปรียญครอบแท่นพระพุทธรบาท การสร้างเจดีย์องค์เก่า กุฏิพระ ที่พักสำหรับชาวบ้านที่มาถือศีล และโรงครัว

พระพุทธรบาทที่อยู่ภายในศาลาการเปรียญ (รูปที่ ข.529) ที่นี้ทำจากหินควอทไซต์รูปร่างเป็นวงรี จำนวน 1 ก้อนขนาดกว้างประมาณ 1.8 เมตร ยาวประมาณ 2.3 เมตร วางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก บนก้อนหินพบร่องรอยคล้ายรอยพระพุทธรบาท มีขนาดกว้างประมาณ 60 เซนติเมตร ยาวประมาณ 1.56 เมตร โดยนิ้วพระบาทหันไปทางทิศตะวันออก

รูปที่ ข.529 รอยพระพุทธรบาท

ส่วนเจดีย์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของศาลาการเปรียญ ประมาณ 2 เมตร ตำแหน่งดังกล่าวเคยเป็นที่ตั้งของเจดีย์ก่ออิฐองค์เดิม รูปแบบของเจดีย์องค์ปัจจุบันนั้น (รูปที่ ข.530) เจดีย์เป็นทรงระฆังตกแต่งด้วยแผ่นกระจาก ส่วนฐานมีขนาด 4.5 x 4.5 เมตร สูงประมาณ 6 เมตร เหนือขึ้นมาเป็นฐานทรงแปดเหลี่ยม มีการประดับเจดีย์จำลองประจำมุม เหนือขึ้นมาเป็นองค์เจดีย์แปดเหลี่ยม มีซุ้มจระนำที่มีพระพุทธรูปสมัยปัจจุบันประดิษฐานอยู่ประจำทิศทั้ง 4 ทิศ

¹³³ จากการสัมภาษณ์นายอมร ศรีเมือง, อายุ 66 ปี, อยู่บ้านเลขที่ 103 หมู่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน, วันที่ 17 มีนาคม 2552.

รูปที่ ข.530 เจดีย์องค์ปัจจุบัน

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ
 หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน
 อายุสมัย ล้านนา แต่ไม่สามารถระบุอายุสมัยได้

ข.3.30 แหล่งเตาเผาถ่าน¹³⁴

หมายเลข KY 30

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1 1. นายเชตศักดิ์ ตีรียาภิวัฒน์
 2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
 การสำรวจ ครั้งที่ 1 วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง หมู่ 1 ตำบลขุนยวม อำเภอยวน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 881819 (388138 m. E/ 2081903 m. N) ทิศเหนือเป็นป่า ทิศใต้เป็นถนนคอนกรีต ทิศตะวันออกเป็นที่ดินของโรงเหล้า ทิศตะวันตกเป็นร่องน้ำธรรมชาติ

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอยวนไปทางวัดคำโน ผ่านวัดขุ่ม จากนั้นจะพบทางแยกเลี้ยวซ้ายเดินไปตามทางคอนกรีตประมาณ 50 เมตรจะพบแหล่งเตาเผาอิฐอยู่บนเนินเขาสูงกว่าถนนปัจจุบันที่ผ่านประมาณ 2 เมตร

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนที่ลาดเนินเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 576 เมตร และอยู่ห่างจากแม่น้ำยวมมาทางทิศออก ประมาณ 1 กิโลเมตร ปัจจุบันมีสภาพเป็นพื้นที่เกษตรกรรมกร้าง โดยมีเจ้าของที่ดินปัจจุบันคือนางจันทร์เพ็ญ จรรยาดี¹³⁵ จากการสำรวจพบเตาเผา จำนวน 3 เตา ดังนี้

¹³⁴ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านอำเภอยวน

¹³⁵ นางจันทร์เพ็ญ จรรยาดี, อายุ 46 ปี, อยู่บ้านเลขที่ 8 ปีกอส. ภูธร ตำบลขุนยวม อำเภอยวน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เตาหมายเลข 1 (รูปที่ ข.531) เป็นเตาที่อยู่ทางทิศเหนือสุดของเตาทั้ง 3 เตา พบส่วนของตัวเตาและปล่องเตาหันหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเตาที่มีรูปร่างคล้ายวงกลม ก่อด้วยอิฐและสอดด้วยดิน มีขนาดประมาณ 3.3 x 3.5 เมตร ความสูงบริเวณด้านนอกตัวเตา สูงประมาณ 1.5 เมตร ส่วนด้านในตัวเตามีพื้นต่ำกว่าด้านนอกทำให้มีความสูงประมาณ 2.5 เมตร ปล่องเตามีขนาดประมาณ 70 x 90 เซนติเมตร ส่วนหลังคาเตาบางส่วนพังลงมาด้านในตัวเตา อิฐที่ใช้ก่อตัวเตานั้น แสดงให้เห็นวิธีการสร้างเตาโดยการก่ออิฐ แล้วจึงบากหรือตัดฉากอิฐให้พื้นหลังคาโค้งมน ขนาดอิฐที่พบจึงเหลือประมาณ 10 x 10 เซนติเมตร หนาประมาณ 5 เซนติเมตร เท่านั้น ส่วนอิฐที่สมบูรณ์จะมีขนาดประมาณ 19 x 30 เซนติเมตร หนาประมาณ 6 เซนติเมตร

รูปที่ ข.531 สภาพเตาหมายเลข 1 บริเวณด้านนอกและด้านใน

เตาหมายเลข 2 (รูปที่ ข.532) อยู่ห่างจากเตาหมายเลข 1 มาทางทิศใต้ ประมาณ 5 เมตร เตามีสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ พบทั้งตัวเตาและปล่องไฟหันไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นเตาที่ทำจากดินผสมอิฐ มีดินอัดเป็นเนินสูง มีขนาดประมาณ 2.2 x 2.3 เมตร สูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร ปล่องเตามีขนาดประมาณ 50 x 60 เซนติเมตร

เตาหมายเลข 3 อยู่ห่างจากเตาหมายเลข 2 มาทางทิศใต้ ประมาณ 3 เมตร พบเพียงร่องรอยของหลุม และมีหญ้าปกคลุม จึงไม่สามารถวัดขนาดได้

รูปที่ ข.532 สภาพเตาหมายเลข 2 ในปัจจุบัน

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง แหล่งเตาเผาอิฐ เผาถ่าน

อายุสมัย จากการสัมภาระณ์ น่าจะมีอายุราว 100 ปี (ประมาณปี พ.ศ. 2400)

ข.3.31 แหล่งโบราณคดีคอยเวียงเมืองปอน¹³⁶

หมายเลข KY 31

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1	1. นายเชิดศักดิ์ ศรีธรรมาภรณ์ 2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
ครั้งที่ 2	1. รศ.ดร. รัชมิ ชูทรงเดช 2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
ครั้งที่ 3	1. นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย 2. นางสาวสมถวิล สุขเลี้ยง
การสำรวจ ครั้งที่ 1	วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2552
ครั้งที่ 2	วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2552
ครั้งที่ 3	วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านเมืองปอน หมู่ 1 ตำบลเมืองปอน อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 875721 (387560 m. E/ 2072197 m. N) ทิศเหนือและทิศใต้เป็นที่นา ทิศตะวันออกเป็นเทือกเขา ทิศตะวันตกเป็น หมู่บ้านเมืองปอน คอยเวียงนี้จะอยู่ตรงข้ามกับหมู่บ้านเมืองปอน สามารถมองเห็นจากถนนทางหลวง สังเกตว่ามี บางส่วนพังทลาย

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนายูงโดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่สะเรียง ประมาณ 11 กิโลเมตร พบทางเข้าหมู่บ้านเมืองปอนทางซ้าย ตรงเข้าหมู่บ้านไปจะพบเสาหลักเมืองของบ้านตรงทางแยก จากนั้นเลี้ยวซ้ายประมาณ 50 เมตร จะพบวัดเมืองปอนทางขวามือ จากนั้น เดินไปทางทิศ ตะวันออก ผ่านศาลหลักเมือง และผ่านพื้นที่ทำการเกษตร ผ่านห้วยเมืองปอน จากห้วยเมืองปอนตรงผ่านพื้นที่ เกษตร ระยะทางประมาณ 500 เมตร จะพบคอยเวียง เดินขึ้นไปจนถึงยอดคอยประมาณ 200 เมตร จะพบแหล่ง โบราณคดี

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนยอดเขา สันเขาวางตัวในแนวทิศเหนือ-ใต้ (รูปที่ ข.533) อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 545 เมตร มีห้วยเมืองปอนไหลผ่านทางทิศตะวันตก ระยะห่างประมาณ 200 เมตร

¹³⁶ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านอำเภอนายูง

รูปที่ ข.533 สภาพคอยเวียงเมืองปอน ถ่ายจากถนนทางหลวงหมายเลข 108

จากการสำรวจพบว่า คอยเวียงเมืองปอน มีลักษณะเป็นสันเขาที่ทอดตัวยาวและมีเนินเขาหลายระดับ จึงได้กำหนดเนินเขาที่เดินสำรวจจำนวน 3 ตำแหน่ง ดังนี้

เนินเขาหมายเลข 1 (รูปที่ ข.534) บริเวณรอบสันเขาทั้งหมดที่พบร่องดินๆ คล้ายคูน้ำคันดิน โดยคันดินที่พบมีความสูงประมาณ 30-50 เซนติเมตร พบรอบเนินเขาทุกด้านทิศตะวันตกของสันเขา ซึ่งมีร่องรอยการพังทลายของคูดิน ทำให้คันดินขาดหายไป อย่างไรก็ดี ร่องคันดินที่พบนั้นมีขนาดเล็กมาก ทำให้เชื่อว่าไม่ได้มีไว้สำหรับป้องกันหรือมีความสำคัญแต่อย่างใด สภาพของแหล่งโบราณคดีโดยทั่วไป เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบ กว้างประมาณ 50 เมตร มีไม้สักเป็นจำนวนมาก ลักษณะพื้นที่เป็นพื้นดินร่วน พบว่ามีสิ่งก่อสร้าง ลักษณะคล้ายฐานหรือบ่อน้ำด้านนอกทรงแปดเหลี่ยม ด้านในทรงสี่เหลี่ยมก่อด้วยหินและใบกปูนทับ ซึ่งเหมือนกับว่ายังสร้างไม่เสร็จ ทรบภายหลังว่าเป็นฐานเจดีย์ที่ชาวบ้านได้สร้างไว้แต่ยังสร้างไม่เสร็จ¹³⁷

บริเวณเนินเขาที่ชาวบ้านส่วนใหญ่เชื่อว่าเคยเป็นที่ตั้งของหมู่บ้านลัวะมาก่อน นอกจากนี้จากหลักฐานที่พบส่วนใหญ่เป็นเศษภาชนะดินเผา โดยเฉพาะประเภทเนื้อกระเบื้องลายครามซึ่งมีการตกแต่งลวดลายแบบจีน ลวดลายแบบตะวันตก และแบบพื้นเมือง บริเวณที่พบเศษภาชนะดินเผาค่อนข้างหนาแน่นคือ บริเวณทางลาดด้านทิศตะวันตกและทางลาดด้านทิศใต้ของเนินเขาหมายเลข 1

¹³⁷ สัมภาษณ์นายหลู่ สุทธิณิล, อายุ 60 ปี, บ้านเลขที่ 8 หมู่ 1 ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน, วันที่ 23 มีนาคม

รูปที่ ข.534 สภาพเนินเขาหมายเลข 1

เนินเขาหมายเลข 2 เป็นเนินเขาที่ถัดมาทางทิศใต้ และเป็นเนินที่สูงกว่าเนินเขาหมายเลข 1 พื้นที่นั้นค่อนข้างราบ แต่มีความแตกต่างจากเนินเขาหมายเลข 1 เพราะเป็นบริเวณที่พื้นมีแต่หินทับถมทั่วพื้นที่และเป็นป่าเต็งรัง มีความกว้างประมาณ 40 เมตร โบราณวัตถุที่พบเป็นเครื่องมือหินกะเทาะ จำนวน 1 ชิ้นเท่านั้น แต่ไม่พบเศษภาชนะดินเผาแต่อย่างใด

เนินเขาหมายเลข 3 เป็นเนินเขาที่ถัดมาทางทิศใต้ต่อเนื่องกับเนินเขาหมายเลข 2 ซึ่งเป็นเนินที่สูงสุดของแนวสันเขา สภาพพื้นที่โดยทั่วไปจะมีลักษณะพื้นที่เหมือนเนินเขาหมายเลข 2 คือ พื้นผิวเป็นหินทับถมเต็มพื้นที่ และเป็นป่าเต็งรัง นอกจากนี้ยังพบหินลักษณะคล้ายหินลับจำนวน 1 ชิ้น

จากการสำรวจครั้งที่ 3 ได้มีการสำรวจตามตำแหน่งเดิมจากการสำรวจครั้งที่ผ่านมา นอกจากนี้ได้มีการสำรวจเพิ่มเติม โดยกำหนดเนินเขาที่สำรวจใหม่เป็น เนินเขาหมายเลข 4 (รูปที่ ข.535) ซึ่งเป็นเนินเขาเริ่มต้นของแนวสันเขาที่วางตัวตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก เป็นเนินเขาที่อยู่ทางทิศตะวันตกของเนินเขาหมายเลข 3 สภาพพื้นที่โดยรอบ มีหินกระจายอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นป่าเต็งรัง และมีต้นสนขึ้นบางบริเวณ แต่จากการสำรวจนั้นไม่พบโบราณวัตถุแต่อย่างใด

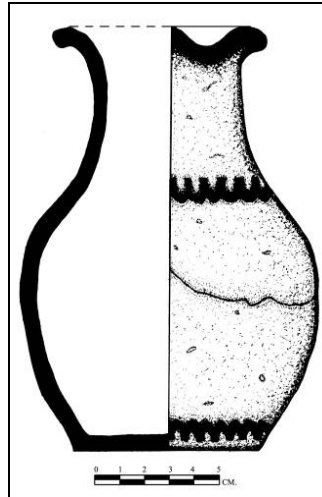
รูปที่ ข.535 สภาพทั่วไปของเนินเขาหมายเลข 4

โบราณวัตถุที่พบ

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware) (รูปที่ ข.536) จำนวน 8 ชิ้นมีดังต่อไปนี้
- ส่วนปาก – คอ – ลำตัว พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการทาสีดินสีส้มเฉพาะด้านนอกและมีลายขูดรูป
- เกือกม้า (ภาพวาดลายเส้นที่ ข.13)
- ลำตัว พบจำนวน 7 ชิ้น แบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้
- แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการทาสีดินสีส้มเฉพาะด้านนอกและมีลายขูดรูปเกือกม้าด้านใน
- จำนวน 1 ชิ้น
- แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการทาสีดินสีส้มเฉพาะด้านนอกและมีลายขูดรูปเกือกม้าด้านนอก
- จำนวน 1 ชิ้น
- แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการทาสีดินสีส้มเฉพาะด้านนอก จำนวน 5 ชิ้น

รูปที่ ข.536 ตัวอย่างเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน

ภาพวาดลายเส้นที่ ข.13 แจกันดินเผาทำน้ำดินสีส้ม

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) (รูปที่ ข.537) จำนวน 6 ชิ้น โดยพบส่วนคอ ลำตัว และส่วนฐาน

ส่วนคอ พบจำนวน 1 ชิ้น ไม่มีการตกแต่งใด ๆ

ลำตัว พบจำนวน 4 ชิ้น ไม่มีการตกแต่งใด ๆ

ฐาน พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการเคลือบเขียวทั้งด้านนอกและด้านใน

รูปที่ ข.537 เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกรเบื้อง (porcelain) (รูปที่ ข.538, ภาพวาดลายเส้นที่ ข.14) จำนวน 40 ชิ้น โดยพบส่วนปาก คอ ลำตัว และส่วนฐาน

ส่วนปาก พบจำนวน 11 ชิ้น แบ่งเป็น 7 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบเฉพาะด้านนอก จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบเป็นลายตารางและดอกไม้เฉพาะด้านใน จำนวน 4 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบเป็นลายดอกไม้เฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินเฉพาะด้านนอกและเคลือบสีด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 5 ตกแต่งโดยการเคลือบสีทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 6 ตกแต่งโดยการเขียนสีแดงเป็นลายกลีบดอกไม้ด้านนอกและเขียนสีน้ำเงินด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 7 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินเป็นอักษรจีนด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

ส่วนคอ พบจำนวน 6 ชิ้น แบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบทั้งด้านในและด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบเฉพาะด้านใน จำนวน 4 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

ลำตัว พบจำนวน 13 ชิ้น แบ่งเป็น 5 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบเฉพาะด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบทั้งด้านในและด้านนอก จำนวน 5 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินเป็นลายดอกไม้วางด้านนอกและด้านใน จำนวน 3 ชิ้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเขียนสีเขียวได้เคลือบเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 5 ตกแต่งโดยการเคลือบสีทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 3 ชิ้น

ส่วนฐาน พบจำนวน 10 ชิ้น แบ่งเป็น 6 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบเฉพาะด้านนอก จำนวน 3 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเขียนสีดำเป็นอักษรจีนได้เคลือบด้านในและเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเขียนสีเขียวได้เคลือบทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

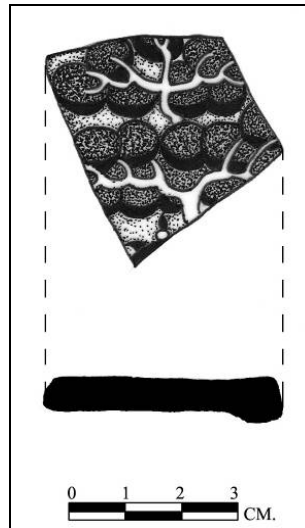
แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเขียนสีดำได้เคลือบเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 5 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 6 ตกแต่งโดยการเคลือบสีทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 3 ชิ้น

รูปที่ ข.538 ตัวอย่างเครื่องถ้วยเนื้อกระเบื้องแบบตะวันตก

ภาพวาดลายเส้นที่ ข.14 ชิ้นส่วนเครื่องถ้วยกระเบื้อง
ตกแต่งด้วยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ

- เครื่องมือหิน (รูปที่ ข.539) พบจำนวน 4 ชิ้น เป็นเครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินและหินลับ มีดังนี้
 - เครื่องมือหินกะเทาะประเภทสะเก็ดหินตติภูมิ (tertiary flake) ที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น
 - หินลับ จำนวน 2 ชิ้น ดังนี้
 - ชิ้นที่ 1 มีขนาด กว้าง 4.5 ซม. ยาว 4.2 ซม.หนา 2.9 ซม.
 - ชิ้นที่ 2 มีขนาด กว้าง 8.5 ซม. ยาว 17 ซม.หนา 5.2 ซม.

รูปที่ ข. 539 เครื่องมือหินกะเทาะที่พบ

หน้าที่ของแหล่ง ที่อยู่อาศัย?

อายุสมัย ล้านนา แต่ไม่สามารถระบุอายุสมัยได้

ข.3.32 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่กิ^{๑๓๘} 2¹³⁹ (ดอยไผ่)¹³⁹

หมายเลข KY 32

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ. ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวมัย กนิษฐานนท์
3. นางสาวสุภกัศสร หิรัญเตียรณกุล
4. นายสุโข วิชาญพันธ์ (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านแม่กิ หมู่ 5 ตำบลแม่กิ อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 824604 (382490 m. E/ 2060451 m. N) ทิศเหนือ ติดต่อกับ ที่ราบเชิงเขา ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ติดต่อกับ ห้วยแม่กิ

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนายูงโดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่สะเรียงประมาณ 16 กิโลเมตร จะพบทางเข้าบ้านแม่กิ ซึ่งเป็นถนนทางหลวงหมายเลข 1337 ทางขวา มาตามถนนประมาณ 9 กิโลเมตร จะพบถนนลูกรังทางซ้าย (ก่อนถึงทางเข้าหมู่บ้านแม่กิ ประมาณ 2 กิโลเมตร) เลี้ยวเข้าถนนลูกรังและตรงไปตามทางประมาณ 2 กิโลเมตรจะพบทางแยกเลี้ยวขวา ตรงไปตามทางประมาณ 4 กิโลเมตร จะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนทางลาดเนินเขา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 382 เมตร มีห้วยแม่กิไหลผ่านทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ระยะห่างประมาณ 15 เมตร

สภาพทั่วไปมีกอไผ่ และต้นไม้แดง ที่ถูกเผาและมีร่องรอยที่ถูกรบกวนจนไม่เหลือสภาพไม่ว่าจะเป็น การตัดถนนผ่านบริเวณแหล่งโบราณสถาน รวมถึงการลักลอบขุดบริเวณเนินโบราณสถาน

เนื่องจากเนินโบราณสถานถูกรบกวนทำลายอย่างมาก จึงไม่สามารถระบุรูปร่างและทิศทางการวางตัวได้ แต่ขนาดคร่าวๆโดยวัดจากการเดินนับก้าวขนานกับทางรถ มีขนาดประมาณ 4 x 7 เมตร สูงจากผิวถนนประมาณ 1 เมตร อย่างไรก็ตามได้มีการวัดขนาดจากการใช้ตลับเมตร โดยวัดตามแนวแกนทิศใต้ คือด้านตะวันออก-ตะวันตก ยาว 15 เมตร และด้านทิศเหนือ-ใต้ ยาว 20.5 เมตร

สภาพของเนินโบราณสถาน (รูปที่ ข.540 – ข.541) พบเศษอิฐกระจายตัวอย่างหนาแน่นอยู่รอบเนิน บางส่วนมีลักษณะเป็นอิฐบัว นอกจากนี้พบหลุมขนาด 1 x 1 เมตร ลึกประมาณ 1 เมตร คาดว่าเป็นหลุมลักลอบขุดจำนวน 1 หลุม ห่างจากเนินดิน มาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 5 เมตร พบแนวอิฐวางตัวตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก คาดว่าน่าจะเป็นแนวกำแพง ขนาดความกว้างของแนวอิฐประมาณ 50 เซนติเมตร พบเป็นแนวยาวเพียง 1.5 เมตร นอกจากนี้ยังพบแนวอิฐที่อยู่ระหว่างแนวกำแพง และเนินโบราณสถานวางตัวตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตกเช่นกัน มีความยาวประมาณ 2.5 เมตร คาดว่าน่าจะเกิดจากการไถเกรดถนนซึ่งตัดกลางเนินโบราณสถาน

นอกเหนือจากเนินโบราณสถานดังกล่าวแล้ว บริเวณด้านทิศตะวันออก ห่างประมาณ 70-80 เมตรพบเศษภาชนะดินเผากระจายตัวอยู่ทั่วไป ซึ่งลักษณะของพื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ราบจึงกำหนดบริเวณดังกล่าวเป็น Location 2 ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย (รูปที่ ข.542)

¹³⁸ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹³⁹ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านแม่กิ

รูปที่ ข.540 สภาพเนินโบราณสถาน

รูปที่ ข.541 สภาพหลุมลักลอบขุด

รูปที่ ข.542 สภาพพื้นที่ Location 2

โบราณวัตถุที่พบ

บริเวณทั่วไปของแหล่งโบราณสถาน พบโบราณวัตถุ ดังนี้

- อีฐบัว มีสภาพชำรุดเล็กน้อย ขนาดประมาณ 13.5 x 24 เซนติเมตร หนาประมาณ 5 เซนติเมตร
- หินลับ? (รูปที่ ข.543) จำนวน 1 ชิ้น ขนาดกว้าง 9.5 เซนติเมตร ยาว 18 เซนติเมตร หนา 6 เซนติเมตร

รูปที่ ข.543 หินลับ?

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware) (รูปที่ ข.544) จำนวน 3 ชิ้น โดยพบส่วนปากและลำตัว ซึ่งมีดังต่อไปนี้

ส่วนปาก ตกแต่งโดยการทาน้ำดินสีส้มทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

ส่วนลำตัว พบจำนวน 2 ชิ้น แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ไม่ตกแต่งใด ๆ จำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.544 เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) (รูปที่ ข.545) จำนวน 3 ชิ้น เป็นชิ้นส่วนลำตัว แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลอมเหลืองเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีดำเฉพาะด้านนอก จำนวน 2 ชิ้น

รูปที่ ข.545 เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง

บริเวณ Location 2 พบโบราณวัตถุ ดังนี้

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware) (รูปที่ ข.546) จำนวน 4 ชิ้น เป็นชิ้นส่วนลำตัว แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยลายกดประทับเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ไม่ตกแต่งใด ๆ จำนวน 3 ชิ้น

รูปที่ ข.546 เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) (รูปที่ ข.547) จำนวน 21 ชิ้น โดยพบส่วนปาก ไหล่ และลำตัว ดังต่อไปนี้

ส่วนปาก พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลทั้งด้านนอกและด้านใน

ส่วนใหญ่ พบจำนวน 2 ชิ้น ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลอมเหลืองเฉพาะด้านนอก

ลำตัว พบจำนวน 18 ชิ้น แบ่งเป็น 6 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก จำนวน 12 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีดำเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเคลือบขาวนูนเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 5 ตกแต่งโดยการเคลือบแต่สีเคลือบหลุดลอกไป จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 6 ไม่ตกแต่งใด ๆ จำนวน 2 ชิ้น

รูปที่ ข. 547 ตัวอย่างเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (Porcelain) (รูปที่ ข.548) จำนวน 10 ชิ้น โดยพบส่วนปาก
และลำตัว ดังต่อไปนี้

ส่วนปาก พบจำนวน 2 ชิ้น ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบทั้งด้านนอกและด้านใน

ลำตัว พบจำนวน 8 ชิ้น แบ่งเป็น 4 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบเป็นลายดอกไม้เฉพาะด้านนอก จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 4 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเขียนสีเขียวใต้เคลือบเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเคลือบสีทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.548 ชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนลายคราม

หน้าที่ของแหล่ง โบราณสถานและที่อยู่อาศัย
อายุสมัย ล้านนา แต่ไม่สามารถระบุอายุสมัยได้

ข.3.33 แหล่งโบราณคดีบ้านแม่กิ¹⁴⁰ (ดอยไผ่ 1)¹⁴¹

หมายเลข KY 33

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ. ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
3. นางสาวศุภกัศสร หิรัญเกียรติกุล
4. นายสุโข วิชาญพันธ์ (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านแม่กิ หมู่ 5 ตำบลแม่กิ อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 824606 (3824409 m. E/ 2060638 m. N) ทิศเหนือเป็นถนนลูกรัง ทิศใต้และทิศตะวันออกเป็นภูเขา ทิศตะวันตกเป็นลำห้วยแม่กิ

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนายูงโดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่สะเรียงประมาณ 16 กิโลเมตร จะพบทางเข้าบ้านแม่กิ ซึ่งเป็นถนนทางหลวงหมายเลข 1337 ทางขวา มาตามถนนประมาณ 9 กิโลเมตร จะพบถนนลูกรังทางซ้าย (ก่อนถึงทางเข้าหมู่บ้านแม่กิ ประมาณ 2 กิโลเมตร) เลี้ยวเข้าถนนลูกรังและตรงไปตามทางประมาณ 2 กิโลเมตรจะพบทางแยกเลี้ยวขวา ตรงไปตามทางประมาณ 3.5 กิโลเมตร จะพบแหล่งโบราณคดีทางขวามือ

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนสันเขาดอยไผ่ (ภาษาปกากะญอ เรียกว่า ดอยหว้าหรือดู่) อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 430 เมตร มีห้วยแม่กิไหลผ่านทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ระยะห่างประมาณ 20 เมตร

¹⁴⁰ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹⁴¹ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านแม่กิ

สันเขาวางตัวแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ขนาดของแหล่งโบราณคดีวัดจากการเดินนับก้าวได้ประมาณ 29 x 65 เมตร บริเวณทั่วไปเป็นป่าโปร่ง มีต้นไม้แดง กอไผ่และป่าเต็งรัง อยู่รอบๆ แหล่งโบราณคดี

โบราณวัตถุที่พบเป็นเครื่องมือหินและสะเก็ดหิน (รูปที่ ข.549) ลักษณะของเครื่องมือหินส่วนใหญ่ค่อนข้างจะสมบูรณ์ เป็นเครื่องกะเทาะหน้าเดียว ทำจากแกนหิน วัสดุเป็นหินกรวดแม่น้ำ (quartzite) แต่มีการกระจายตัวไม่มากนัก

รูปที่ ข.549 เครื่องมือหินกะเทาะที่พบ

โบราณวัตถุที่พบ

- เครื่องมือหิน (รูปที่ ข.550- ข.551) พบเป็นจำนวน 11 ชิ้น โดยพบทั้งเครื่องมือหินประเภทแกนหิน (core tool) และเครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหิน (flake) แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 3 ชิ้น
2. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น
3. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น
4. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น
5. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 3 ชิ้น
6. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินตติยภูมิที่ไม่ผ่านการการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น

รูปที่ ข.550 ตัวอย่างเครื่องมือหินกะเทาะที่พบ

รูปที่ ข.551 ตัวอย่างเครื่องมือหินกะเทาะที่พบ

หน้าที่ของแหล่ง เมื่อดูจากความหนาแน่นและลักษณะของโบราณวัตถุ สันนิษฐานว่าเป็นที่พักชั่วคราว
อายุสมัย พิจารณาจากลักษณะของเครื่องมือหินสันนิษฐานว่าอายุระหว่าง 10,000-5,000 ปีมาแล้ว
เปรียบเทียบกับแหล่งโบราณคดีบ้านไร่ ถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข.3.34 แหล่งโบราณคดีบ้านแม่กิ 2¹⁴² (ดอยไผ่ 2)¹⁴³

หมายเลข KY 34

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ. ดร. รัชมี ชูทรงเดช
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
3. นางสาวศุภกัศสร หิรัญเดียรมกุล
4. นายสุโข วิชญพันธ์ (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านแม่กิ หมู่ 5 ตำบลแม่กิ อำเภอนายูง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 822616
(3822589 m. E/ 2061688 m. N) แหล่งโบราณคดีล้อมรอบด้วยภูเขา

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอนายูงโดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายนายูง-
แม่สะเรียง ประมาณ 16 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 1337 ซึ่งเป็นทางเข้าบ้านแม่กิ มาตามถนน
ประมาณ 9 กิโลเมตร จะพบถนนลูกรังทางซ้าย ก่อนถึงทางเข้าหมู่บ้านแม่กิ ประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวเข้าถนน
ลูกรังและตรงไปตามทางประมาณ 2 กิโลเมตร พบทางแยกเลี้ยวขวา ตรงไปตามทางประมาณ 3 กิโลเมตร จะพบ
แหล่งโบราณคดีทางซ้าย

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนสันเขา ดอยไผ่ (ภาษาปกากะญอ เรียกว่า ดอยหว้าหรือตุ้) ซึ่งเป็นแนวเขาที่
ต่อเนื่องกับแหล่งโบราณคดีบ้านแม่กิ 1 อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 461 เมตร มีห้วยแม่กิไหลผ่าน
ทางทิศตะวันตก ระยะห่างประมาณ 500 เมตร

¹⁴² ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹⁴³ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านแม่กิ

ลักษณะเป็นสันเขาที่วางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ขนาดของแหล่งโบราณคดีวัดจากการเดิน นับก้าวจากด้านทิศเหนือ-ใต้ ยาวประมาณ 20 เมตร และด้านทิศตะวันออก-ตะวันตก ยาวประมาณ 83 เมตร

สภาพโดยทั่วไปเป็นป่าโปร่ง ป่าเต็งรัง นอกจากนี้ยังพบร่องรอยของทางน้ำไหลผ่านกลางสันเขาในแนว ทิศเหนือ-ใต้และพบแอ่งน้ำจำนวน 3 แอ่ง ซึ่งปัจจุบันน้ำแห้งขอด

พื้นที่ของแหล่งโบราณคดี (รูปที่ ข.552) พบโบราณวัตถุเป็นเครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหิน (flakes) และ ประเภทแกนหิน (cores) เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ไม่ใช้งาน (waste cores) กระจายตัวอยู่ทั่วไป แต่มีบริเวณหนึ่งอยู่ห่างจากแอ่งน้ำมาทางทิศตะวันออกมาประมาณ 20 เมตร จะพบ เครื่องมือหินประเภทแกนหิน (cores) และประเภทสะเก็ดหิน (flakes) กระจายตัวในลักษณะที่เกาะกลุ่มกัน เหมือนเป็นบริเวณที่คนสมัยก่อนมีการใช้บริเวณดังกล่าวเป็นที่กะเทาะหิน แล้วเหลือเพียงส่วนที่ไม่ได้ใช้งาน คือ waste cores และ flakes

รูปที่ ข.552 สภาพแหล่งโบราณคดี

หมายเหตุ คณะสำรวจได้ทำการตึกกริดขนาด 3x3 เมตร เพื่อเก็บกลุ่มเครื่องมือหินกะเทาะที่กระจายตัวอยู่ ทั่วไปในแนวกรอบทั้งหมด เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ต่อไป (รูปที่ ข.553)

รูปที่ ข.553 คณะสำรวจทำการตึกกริดเพื่อเก็บเครื่องมือหิน

โบราณวัตถุที่พบ

- เครื่องมือหิน (รูปที่ ข.554) จำนวน 35 ชิ้น โดยพบทั้งเครื่องมือหินประเภทแกนหิน (core tool) เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหิน (flake) และเครื่องมือหินประเภท hammer ซึ่งแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 5 ชิ้น
2. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 11 ชิ้น
3. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น
4. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินปฐมภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 8 ชิ้น
5. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น
6. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 4 ชิ้น
7. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินตติยภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น
8. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินตติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 2 ชิ้น
9. เครื่องมือหินประเภท Hammer จำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.554 ตัวอย่างเครื่องมือหินกะเทาะ

หน้าที่ของแหล่ง แหล่งผลิตเครื่องมือหินกะเทาะ

อายุสมัย ระหว่าง 10,000-5,000 ปีมาแล้วเปรียบเทียบกับแหล่งโบราณคดี บ้านไร่ ถ้ำลอด
อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข.3.35 แหล่งเนินดินบ้านพะโท¹⁴⁴

หมายเลข KY 35

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวมัย กนิษฐานนท์
3. นางสาวศุภกัศสร หิรัญเตียรณกุล
4. นายสุโข วิชาญพันธ์ (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านพะโท หมู่ 3 ตำบลแม่กิ อำเภอบางยวน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 732643 (373213 m. E/ 2064388 m. N) ล้อมรอบด้วยป่าเบญจพรรณ

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอบางยวนโดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายขุนยวม-แม่สะเรียงประมาณ 16 กิโลเมตร จะพบทางเข้าบ้านแม่กิ ซึ่งเป็นถนนทางหลวงหมายเลข 1337 ทางขวา มาตามถนนประมาณ 10 กิโลเมตร ผ่านบ้านแม่กิ บ้านเปียงหลวง ซึ่งจากบ้านเปียงหลวงไปทางทิศเหนือ ผ่านบ้านห้วยสำน บ้านพะแะ จนกระทั่งถึงบ้านพะโท ระยะทางประมาณ 8 กิโลเมตร จากนั้นจะพบบ้านพ่อหลวงบ้านพะโท (นายชวน ชวนชื่นชม บ้านเลขที่ 20 หมู่ 3 บ้านพะโท ตำบลแม่กิ อำเภอบางยวน จังหวัดแม่ฮ่องสอน) แล้วเดินต่อไปตามทางทิศใต้ประมาณ 400 เมตร ซึ่งตลอดทางเดินจะเป็นทางเดินเลียบเขา จากนั้นจะพบแนวรั้วไม้ไผ่ จะพบเนินดินอยู่ทางซ้าย

สภาพแหล่ง เนินดินตั้งอยู่บริเวณที่ราบเชิงเขา สภาพทั่วไปเป็นป่ารกชัฏ มีต้นไม้ประเภทไม้แดง ต้นเป่าใหญ่ กอไผ่ รวมถึงต้นไม้ขนาดเล็กๆ ปลูกคลุม

บริเวณแหล่งเนินดิน (รูปที่ ข.555 – ข.556) พบเนินดิน จำนวน 1 เนิน มีรูปร่างเกือบเป็นรูปวงกลม ขนาดประมาณ 20 x 23 เมตร สูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร บนเนินดิน พบหลุมคาดว่าลักลอบขุด มีขนาดประมาณ 2.3 x 3 เมตร ลึกประมาณ 1.75 เมตร ส่วนด้านรอบเนินดิน พบสภาพแหล่งในลักษณะคล้ายร่อง (คันดิน) รอบๆเนินดินคล้ายวงกลมเช่นกัน (แผนผังที่ ข.18)

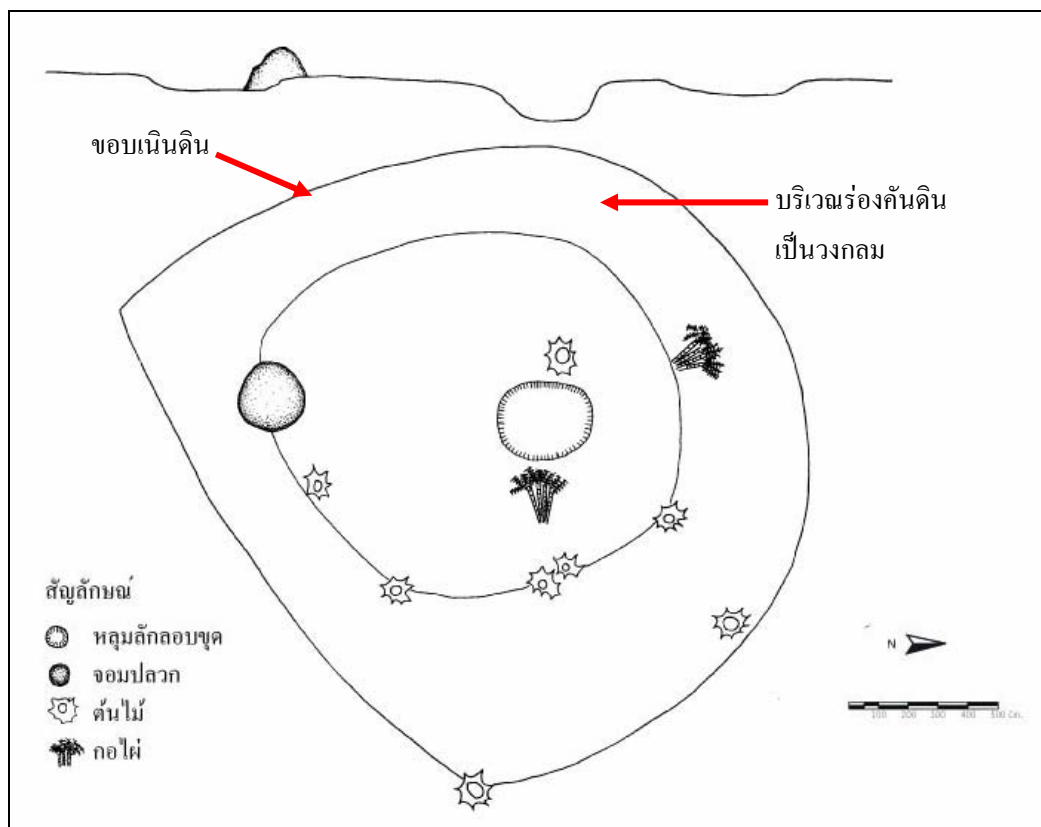

รูปที่ ข.555 สภาพเนินดินที่มีหลุมลักลอบขุด

¹⁴⁴ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านอำเภอบางยวน

รูปที่ ข.556 สภาพร่องดินที่อยู่รอบเนินดิน

แผนผังที่ ข.18 เนินดินบ้านพะโท (ภาพด้านบนและภาพด้านตัด)

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ที่ฝังศพ?

อายุสมัย กึ่งก่อนประวัติศาสตร์ (ประมาณพุทธศตวรรษที่ 14-17) เปรียบเทียบกับงานของ Grave

ข.3.36 แหล่งโบราณคดีเพิงผาบ้านหนองแห้ง¹⁴⁵ (ผาผึ้ง)¹⁴⁶

หมายเลข KY 36

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1	1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
	2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
ครั้งที่ 2	1. นางสาวศิริลักษณ์ กัณทศรี
	2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
	3. นางสาววอภิญญา ณ หนองคาย
	4. นางสาวสมถวิล สุขเลี้ยง
การสำรวจ ครั้งที่ 1	วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2552
ครั้งที่ 2	วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านหนองแห้ง ตำบลเมืองปอน อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 890635 (389018 m. E/ 2063553 m. N) ทิศเหนือ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกล้อมรอบด้วยภูเขา ส่วนทิศใต้เป็นลำห้วยแม่ลาเกะ

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจขุนยวม มาตามถนนทางหลวง 108 สายขุนยวม – แม่สะเรียง เป็นระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร สังเกตทางซ้ายมือพบโรงเรียนบ้านหนองแห้งและพบป้ายบอกทางไปบ่อน้ำพุร้อนหนองแห้ง จากทางเข้าข้างโรงเรียนเดินทางต่อไปเป็นระยะทางประมาณ 1.3 กิโลเมตร จะพบที่ตั้งของเพิงผาผึ้ง โดยมีลำห้วยแม่ลาเกะไหลผ่านด้านหน้าเพิงผา จากนั้นเดินเท้าไปทางทิศตะวันออกเลียบขนานไปกับลำห้วยประมาณ 110 เมตร แล้วข้ามสะพานไปทางทิศเหนือประมาณ 150 เมตร ใช้ระยะเวลาในการเดินเท้าประมาณ 5 นาที จึงถึงบริเวณผาผึ้ง

สภาพแหล่ง เป็นเพิงผาขนาดใหญ่บนภูเขาหินปูน (รูปที่ ข.557) อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 472 เมตร มีลำห้วยแม่ลาเกะห่างจากทิศใต้ของแหล่งโบราณคดีประมาณ 30 เมตร

แหล่งโบราณคดีเพิงผาผึ้งเป็นเพิงผาที่วางตัวตามแนวทิศตะวันออก – ตะวันตก (แผนผังที่ ข.19) มีขนาดกว้างประมาณ 7 เมตร ยาว 50 เมตร และมีความสูงของเพิงผาประมาณ 18 เมตร สภาพแหล่งปัจจุบันถูกใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม โดยแต่เดิมนั้นเคยมีพระสงฆ์มาจำศีล ต่อมาเป็นสถานที่นั่งวิปัสสนากรรมฐานของสำนักแม่ชี และได้มีการปรับพื้นที่เป็นพื้นที่ซีเมนต์บางบริเวณ ดังนี้

บริเวณลานที่ 1 เป็นลานซีเมนต์โล่งที่ติดกับหน้าผาอยู่ทางด้านทิศตะวันตก มีขนาดกว้าง 4.6 เมตร และยาว 10.2 เมตร

บริเวณลานที่ 2 เมื่อทำการสำรวจครั้งแรกนั้น พบว่าบริเวณนี้เป็นลานซีเมนต์โล่งกว้าง มีขนาดกว้างประมาณ 5.5 เมตร ยาว 15 เมตร และมีการประดิษฐานพระพุทธรูปสมัยปัจจุบัน จากนั้นเมื่อไปสำรวจครั้งที่ 2 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงโดยมีการก่อสร้างศาลามุงสังกะสีคลุมบริเวณลาน ทางด้านทิศตะวันออกของบริเวณนี้ มีการก่ออิฐเป็นผนังกันเป็นห้องพักของแม่ชีในบริเวณนี้มีโถงถ้ำขนาดใหญ่ใต้เพิงผา ภายในโถง มีพระพุทธรูปสมัยปัจจุบันประดิษฐานจำนวน 1 องค์

¹⁴⁵ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹⁴⁶ เป็นชื่อที่ชาวบ้านเรียก เพราะเพิงผานี้เคยมีรังผึ้งเป็นจำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันยังพบอยู่ 2 รัง

นอกจากนี้ ยังพบลานดินที่มีการปรับพื้นที่และอยู่ในระหว่างการทำพื้น ซึ่งเมื่อมองจากบริเวณนี้ขึ้นไปตามเพิงผาประมาณ 6-7 เมตร พบว่ามีการพาดไม้ไผ่เพื่อเป็นบันได ขึ้นไปตามหลังของเพิงผา แต่ไม่สามารถทราบได้ว่าบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ในลักษณะอย่างไร

ส่วนโบราณวัตถุที่พบนั้น ได้แก่ เครื่องมือหิน เศษภาชนะดินเผา และชิ้นส่วนกระดูก พบการกระจายตัวของโบราณวัตถุ อยู่บริเวณด้านใต้ของขอบพื้นที่ปูนซีเมนต์ค่อนข้างเบาบาง เพราะพื้นที่ถูกรบกวนเป็นอย่างมาก

รูปที่ ข.557 สภาพทั่วไปของแหล่งโบราณคดีผาผึ้ง

แผนผังที่ ข.19 แผนผังแสดงแหล่งโบราณคดีเพิงผาบ้านหนองแห้ง (ภาพด้านบน)

โบราณวัตถุที่พบ

- เครื่องมือหิน (รูปที่ ข.558 – ข.559) พบจำนวน 6 ชิ้น โดยพบทั้ง เครื่องมือหินประเภทแกนหิน (core tool) เครื่องมือหินเจาะรู หินลับ และเครื่องมือหินประเภท hammer

1. เครื่องมือหินประเภทแกนหินหัก (broken core) ที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น

2. เครื่องมือหินประเภทหินขัดมีการเจาะรู จำนวน 2 ชิ้น

- ชิ้นที่ 1 มีขนาดกว้าง 8.3 ซม. ยาว 11.3 ซม.หนา 4 ซม. รูตรงกลางมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 3.5 ซม.

- ชิ้นที่ 2 มีขนาดกว้าง 3.8 ซม. ยาว 4.1 ซม. หนา 1.7 ซม. รูตรงกลางมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 ซม.

3. หินลับ จำนวน 1 ชิ้น ขนาดกว้าง 7.5 ซม. ยาว 14.2 ซม. หนา 6.5 ซม.

4. เครื่องมือหินประเภท hammer จำนวน 2 ชิ้น

-เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware) (รูปที่ ข.560, ภาพวาดลายเส้นที่ ข.15) จำนวน 1 ชิ้น เป็นส่วนลำตัว ตกแต่งโดยการรมควันและมีรอยกดประทับเฉพาะด้านนอก

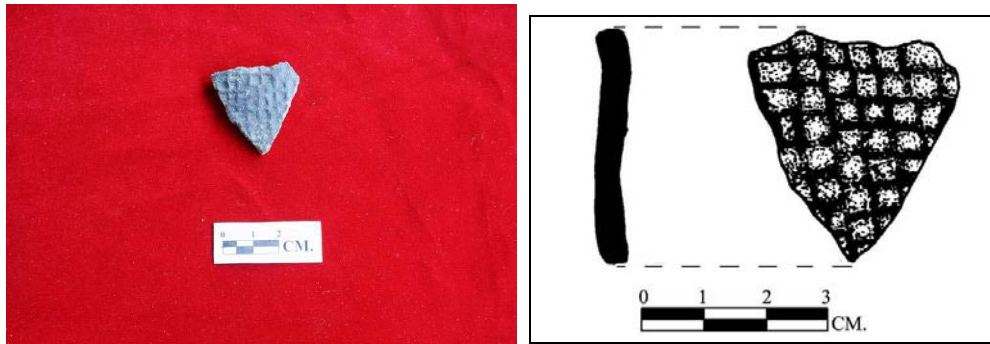
-ชิ้นส่วนกระดูก ประเภทซี่โครงและชิ้นส่วนกระดูกสันหลัง (รูปที่ ข.561) จำนวน 4 ชิ้น

รูปที่ ข.558 เครื่องมือหินเจาะรู

รูปที่ ข.559 เครื่องมือหินประเภท hammer

รูปที่ ข.560 เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน

ภาพวาดลายเส้นที่ ข.15 เศษภาชนะดินเผา
ประเภทเนื้อดิน

รูปที่ ข.561 ชิ้นส่วนกระดูก

หน้าที่ของแหล่ง สันนิษฐานว่าเป็นที่อยู่อาศัย เนื่องจากทำเลที่ตั้งนั้นเหมาะสำหรับเป็นที่พัก ทั้งจากการที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ และเป็นเพิงผาขนาดใหญ่

อายุสมัย สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ประมาณ 10,000 - 5,000 ปีมาแล้ว

ข.3.37 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 3 (ดอยเวียงแม่สุริน)

หมายเลข KY 37

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นางสาวอภิญญา ณ หนงคาย
3. นายจันธิง คำฟู (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านแม่สุริน หมู่ 3 ตำบลขุนยวม อำเภอกันยวง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่พิกัดที่ 47 QLA 892912 (389214 m. E/ 2091212 m. N) ทิศเหนือ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกล้อมรอบด้วยภูเขา ส่วนทิศใต้เป็นแม่น้ำแม่สุริน

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากสถานีตำรวจอำเภอชุมขามโดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายชุมขาม-แม่ฮ่องสอน ประมาณ 11 กิโลเมตร พบทางเข้าหมู่บ้านแม่สุรินทางซ้าย เดินทางเลยไปอีกประมาณ 300 เมตร จะพบกับทางเข้าสู่ศูนย์อนุรักษ์ฯ ทางขวา เป็นถนนคอนกรีตตรงไปตามทางประมาณ 100 เมตร จะพบไร่ข้าวโพดร้างและกะดืออยู่ทางขวา จากนั้นเดินขึ้นไปทางทิศตะวันตกอีกประมาณ 150 จะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนยอดเขา สันเขาวางตัวในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 560 เมตร จากการสำรวจพบว่า บริเวณรอบ ๆ แหล่งโบราณสถานนั้น พบร่องดินคล้ายคันดินจำนวน 2 ชั้น ล้อมรอบยอดเขา ยกเว้นบริเวณบางส่วนทางด้านทิศเหนือที่มีการชำรุด ยาวประมาณ 30 เมตร สันนิษฐานว่าอาจเกิดจากการถูกน้ำกัดเซาะ ซึ่งคันดินชั้นนอกสุดมีขนาดกว้างประมาณ 2 เมตร ส่วนคันดินชั้นในมีลักษณะอยู่สูงกว่าคันดินชั้นนอกประมาณ 1-1.5 เมตร และมีขนาดความกว้างประมาณ 3 เมตร

สภาพของแหล่งโบราณสถานในปัจจุบัน (รูปที่ ข.562) เวดล้อมด้วยป่าไผ่สลับกับต้นเต็ง รัง ภายในแหล่งโบราณสถานพบเนินโบราณสถานที่มีลักษณะคล้ายวงกลมจำนวน 1 เนิน แต่กลางเนินพบหลุมลึกลอบซุดขนาดประมาณ 3 x 5 เมตร มีกองอิฐพูนทับอยู่ทางทิศใต้ของหลุมลึกลอบซุดนี้ นอกจากนั้นยังพบแนวหินที่มีขนาดใกล้เคียงกัน เรียงตัวเป็นแนวคล้ายกำแพง (รูปที่ ข.563) ที่บริเวณทิศใต้ต่อเนื่องไปยังทิศตะวันตกและทิศตะวันออก ทำให้สามารถวัดขอบเขตแหล่งโบราณสถานได้ประมาณ 23.2 x 24.5 เมตร นอกจากนี้ยังพบเศษอิฐกระจายตัวอยู่ทั่วบริเวณ เป็นอิฐที่มีสภาพไม่สมบูรณ์ มีขนาดความกว้างประมาณ 16 เซนติเมตร หนา 5 เซนติเมตร ไม่สามารถระบุความยาวได้ เพราะส่วนใหญ่ถูกทำลายจากการลักลอบขุด

จากการสัมภาษณ์ นายจันยง คำฟู อายุ 71 ปี กล่าวว่า บริเวณโบราณสถานนี้ เคยเป็นเจดีย์มาตั้งแต่สมัยลัวะ และเมื่อครั้งยังเป็นเด็ก เห็นรูปทรงของโบราณสถานในบริเวณส่วนฐาน และองค์เจดีย์ซึ่งก่อด้วยอิฐ แต่ต่อมาเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2510 (ประมาณ 40 ปีมาแล้ว) ช่วงที่มีคนเข้ามาทำถนนทางหลวง ได้มีกลุ่มคนจากนอกพื้นที่นำรถแทรกเตอร์ ขึ้นมาขุดเอาของโบราณที่บริเวณแหล่งโบราณสถานนี้ โดยนายจันยงยังกล่าวอีกว่า ทางเข้าโบราณสถานนี้อยู่ทางทิศเหนือ และมีการใช้รถแทรกเตอร์ไถ ตัวโบราณสถานไปทางทิศใต้จึงทำให้สภาพในปัจจุบัน ไม่มีสิ่งใดหลงเหลืออยู่เช่นเดิม

รูปที่ ข.562 สภาพโบราณสถานดอยเวียงแม่สุรินในปัจจุบัน

รูปที่ ข.563 โบราณสถานมีแนวหินคล้ายเป็นกำแพงล้อมรอบเนินโบราณสถาน

นอกจากนี้พบว่า ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของแหล่งโบราณสถาน ห่างออกมาประมาณ 50 เมตร มีการพบการกระจายตัวของโบราณวัตถุ ซึ่งเป็นเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง กระจายตัวค่อนข้างหนาแน่น จึงอาจสันนิษฐานได้ว่า บริเวณนี้เคยเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย (รูปที่ ข.564) นอกจากนี้ยังพบร่องรอยถนนบริเวณรอบโบราณสถานอีกด้วย (รูปที่ ข.565)

รูปที่ ข.564 ตัวอย่างเศษภาชนะดินเผาที่พบ

รูปที่ ข.565 สภาพถนนที่ล้อมรอบโบราณสถาน

โบราณวัตถุที่พบ

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) (รูปที่ ข.566) จำนวน 32 ชิ้น โดยพบเป็นส่วนปาก ส่วนคอ ส่วนไหล่ ส่วนลำตัว และฐาน

ส่วนปาก – คอ – ไหล่ จำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลทั้งด้านนอกและด้านในรวมถึงมีการเจาะรูที่ขอบปากอีกด้วย

ส่วนปาก จำนวน 3 ชิ้น แบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลอมเหลืองทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวใสด้านในและเคลือบสีน้ำตาลด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวขุ่นทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

ส่วนคอ จำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวขุ่นเฉพาะด้านใน

ส่วนไหล่ จำนวน 2 ชิ้น แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลและชุบขีดเป็นลายคลื่นเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

ลำตัว จำนวน 20 ชิ้น แบ่งเป็น 9 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลอมเหลืองเฉพาะด้านนอก จำนวน 6 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวอ่อนทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวขุ่นเฉพาะด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวขุ่นเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 5 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลและทำลายชุบขีดเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 6 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 7 ตกแต่งโดยการเคลือบและชุบขีดลายเส้นตรงแนวนอน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 8 ตกแต่งโดยการเคลือบแต่สีเคลือบหลุดไป จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 9 ไม่ตกแต่งใด ๆ จำนวน 6 ชิ้น

ส่วนฐาน จำนวน 5 ชิ้น แบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการทาสีดำด้านในและเคลือบสีน้ำตาลด้านนอก จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีขาวขุ่นเฉพาะด้านใน จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวอ่อนเฉพาะด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.566 ตัวอย่างเศษภาชนะประเภทเนื้อแกร่ง

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถานและที่อยู่อาศัย

อายุสมัย จากเศษภาชนะดินเผาที่พบ น่าจะอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 21 - 22

ข.3.38 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 4¹⁴⁷ (ดอยกองมูใต้)¹⁴⁸

หมายเลข KY 38

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1	1. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
2. นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย
3. นายจันธิง คำฟู (คนนำทาง) |
|---------------------|--|

การสำรวจ ครั้งที่ 1	วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2552
---------------------	----------------------------

ที่ตั้ง บ้านแม่สุริน หมู่ 3 ตำบลขุนยวม อำเภอยวน จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 885913 (388586 m. E/ 2091352 m. N) ทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นแม่น้ำแม่สุริน ทิศใต้เป็นภูเขา ทิศตะวันตกเป็นนาข้าว

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์จากสถานีตำรวจอำเภอยวน โดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 สายยวน-แม่ฮ่องสอน ประมาณ 11 กิโลเมตร ก่อนถึงสะพานข้ามน้ำแม่สุริน จะพบภูเขาด้านซ้ายพร้อมด้วยถนนลูกรัง ซึ่งตั้งอยู่ก่อนถึงหมู่บ้านแม่สุรินประมาณ 50 เมตร เลี้ยวซ้ายไปตามถนนลูกรังประมาณ 100 เมตร แล้วเดินทางเท้าตัดผ่านไร่ข้าวโพดบนเนินเขาขึ้นไปประมาณ 80 เมตร จะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณสถานนี้ ตั้งอยู่บริเวณที่ราบบนยอดเขา ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 469 เมตร สภาพแวดล้อมบริเวณแหล่งเป็นไร่ข้าวโพดของชาวบ้าน สำหรับบริเวณตัวโบราณสถานนั้น ในปัจจุบันพบเพียงเศษอิฐ ที่ชาวบ้านนำมากองไว้ตรงตำแหน่งที่เคยเป็นที่ตั้งของเจดีย์ ซึ่งมีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด 1.2 x 3.5 เมตร และสันนิษฐานว่าแหล่งโบราณสถานถูกรบกวนจากการทำเกษตรกรรม (รูปที่ ข.567)

จากการสัมภาษณ์ นายจันธิง คำฟู อายุ 71 ปี กล่าวว่า ในอดีตโบราณสถานนี้มีฐานทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีลักษณะคล้ายกับกองมูกปัจจุบันของหมู่บ้าน และเคยโดนลักลอบขุด ซึ่งตัวของนายจันธิงนั้น เมื่อครั้งยังเป็นเด็กวัดอายุประมาณ 17-18 ปี (ประมาณ 50 ปีมาแล้ว) เคยเข้าร่วมบูรณะโบราณสถานแห่งนี้ร่วมกับวัดแม่สุริน นอกจากนั้นยังกล่าวอีกว่า โบราณสถานนี้สร้างปิดปากถ้ำ ซึ่งทางเข้าถ้ำอยู่บริเวณเชิงเขาแต่ถูกปิดไปแล้ว

อย่างไรก็ตาม แม้เป็นเพียงเศษอิฐที่นำมากองไว้ ก็ยังคงพบชิ้นส่วนของปล้องไฉนที่ทำจากอิฐจำนวน 3 ชิ้น ซึ่งมีขนาดลดหลั่นกันขึ้นไป จึงอาจสันนิษฐานว่าตำแหน่งนี้น่าจะเคยเป็นเจดีย์ที่ก่อด้วยอิฐมาก่อน นอกจากนั้นยังพบอิฐที่มีสภาพสมบูรณ์ แต่มีขนาดที่แตกต่างกัน 2 ขนาด

¹⁴⁷ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹⁴⁸ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านบ้านแม่สุริน

รูปที่ ข.567 สภาพโบราณสถานในปัจจุบัน

โบราณวัตถุที่พบ (รูปที่ ข.568)

- อิฐสภาพสมบูรณ์ ขนาด 12 x 25 เซนติเมตร หน้า 7 เซนติเมตร
- อิฐสภาพสมบูรณ์ ขนาด 15 x 28 เซนติเมตร หน้า 5 เซนติเมตร
- ชิ้นส่วนปล้องไฉนที่ทำจากอิฐ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 24 เซนติเมตร หน้า 5 เซนติเมตร
- ชิ้นส่วนปล้องไฉนที่ทำจากอิฐ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 22 เซนติเมตร หน้า 5 เซนติเมตร
- ชิ้นส่วนปล้องไฉนที่ทำจากอิฐ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 14 เซนติเมตร หน้า 5 เซนติเมตร

รูปที่ ข.568 ตัวอย่างชิ้นส่วนปล้องไฉน

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน (เจดีย์ ?)

อายุสมัย ล้านนา ไม่สามารถระบุอายุสมัยได้แน่ชัด

ข.3.39 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 5¹⁴⁹ (งูดอกบัว¹⁵⁰)

หมายเลข KY 39

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. นางสาวมัย กนิษฐานนท์
2. นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย
3. นายจันยง คำฟู (คนนำพา)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านแม่สุริน หมู่ 3 ตำบลขุนยวม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 888911 (388813 m. E/ 2091147 m. N) ทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นแม่น้ำแม่สุริน ทิศใต้เป็นภูเขา ทิศตะวันออก ติดต่อกับแม่น้ำแม่สุริน ทิศตะวันตกเป็นนาข้าว

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์จากสถานีตำรวจอำเภอยางชุมน้อย โดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 ขุนยวม-แม่ฮ่องสอน ประมาณ 11 กิโลเมตร ก่อนถึงสะพานข้ามน้ำแม่สุรินประมาณ 5 เมตร จะพบป้ายทางไปฝ่ายแม่สุรินทางขวา เลี้ยวขวาไปตามถนน ข้ามสะพานคอนกรีต จากนั้นประมาณ 20 เมตร จึงพบทางเข้าบ้านของนายอินปิ่น ห้วยसान อายุ 61 ปี บ้านเลขที่ 16 หมู่ 3 ตำบลขุนยวม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ จากนั้นเดินผ่านหลังบ้านของนายอินปิ่น ตรงเข้าไปประมาณ 30 เมตร จะพบกับแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่บนเนินเขาเตี้ยๆ อยู่ห่างจากห้วยแม่สุรินมาทางทิศตะวันออกประมาณ 10 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 429 เมตร

สภาพโดยรอบของแหล่งโบราณสถานเป็นพื้นที่สวนของนายอินปิ่น มีสภาพค่อนข้างรกเพราะปกคลุมด้วยหญ้า ส่วนโบราณสถานนั้นปกคลุมด้วยหญ้าเช่นกัน แต่ยังเหลือร่องรอยที่มีลักษณะเป็นเจดีย์ก่ออิฐขนาดเล็ก เพราะพบส่วนขององค์เจดีย์ ขนาดกว้างประมาณ 1.5 x 1.5 เมตร สูงจากผิวของเนินประมาณ 60 เซนติเมตร ส่วนขนาดของเนิน โบราณสถานมีขนาดประมาณ 7.3 x 7.4 เมตร สูงจากพื้นดินประมาณ 1.5 เมตร (รูปที่ ข.569)

นอกจากนี้บริเวณรอบเนินโบราณสถานพบแนวหินที่วางเรียงคล้ายกำแพงทางด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ ส่วนด้านทิศตะวันออกและทิศเหนือไม่พบแนวกำแพงอาจถูกรบกวน (รูปที่ ข.570)

เมื่อประมาณปีพ.ศ. 2520 (30 กว่าปีมาแล้ว) เคยมีคนนำรถแทรกเตอร์ มาหาของเก่าที่แหล่งโบราณสถาน โดยมีการนำรถแทรกเตอร์มาชนหินบริเวณเนินโบราณสถาน ทำให้รื้อถล่มและไม่สามารถนำของเก่าออกไปได้จึงถอยกลับและไม่กล้ามาที่นี้อีก¹⁵¹ จากนั้นเป็นต้นมาจึงไม่มีใครกล้าบุกรุกแหล่งโบราณสถานแห่งนี้อีก ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งโบราณสถานที่บ้านแม่สุรินแห่งเดียวที่ยังพบร่องรอยของโบราณสถานที่ยังสมบูรณ์ที่สุด

¹⁴⁹ ชื่อเรียกโดยโครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมฯ

¹⁵⁰ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านแม่สุริน ที่เรียกชื่อนี้เพราะสมัยก่อนบริเวณนี้เคยมีดอกบัวขึ้นอยู่เป็นกลุ่ม

¹⁵¹ จากการสัมภาษณ์นายอินปิ่น ห้วยसान, อายุ 61 ปี, บ้านเลขที่ 16 หมู่ 3 ตำบลขุนยวม อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ, เมื่อวันที่ 28 เม.ย. 52.

รูปที่ ข.569 สภาพโบราณสถานในปัจจุบัน

รูปที่ ข.570 แนวหินที่ล้อมโบราณสถานไว้

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน (เจดีย์?)

อายุสมัย ล้านนา ไม่สามารถระบุช่วงเวลาได้แน่ชัด

ข.3.40 แหล่งโบราณคดีเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2

หมายเลข KY 40

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นายสิงหา นุชจิโน (ปลัดเทศบาลตำบลขุนยวม)
3. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
4. นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย
5. นางสาววรพรรณ พูลสง่า
6. นางสาวอิสราภรณ์ ฤทธิชัย

7. นายณัฐพล สุวรรณสังข์ (คนนำทาง)

8. นายดู ไม่นามสกุล (ลูกหาบชาวพม่า)

9. นายจิก๊ะ ไม่นามสกุล (ลูกหาบชาวพม่า)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 13-15 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง ครอบคลุมพื้นที่เขตตำบลแม่เงา ตำบลเมืองปอน ตำบลแม่อ้อ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์จากสถานีตำรวจอำเภอยางชุมน้อย โดยใช้ถนนทางหลวงหมายเลข 108 ขุนยวม-แม่สะเรียง ไปที่วัดต่อแพประมาณ 4 กิโลเมตร เริ่มเดินทางออกจากศาลาชมวิวกว้างของวัดต่อแพไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ เดินทางเข้าตัดผ่านที่นาเป็นระยะทางประมาณ 300 เมตร จะพบกับลำน้ำขามต้องเดินข้ามลำน้ำและที่นาของชาวบ้านเป็นระยะทางประมาณ 200 เมตร จะพบกับเส้นทางเดินทัพของทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณคดีตั้งอยู่บนที่ลาดเชิงเขา สภาพแวดล้อมบริเวณแหล่งโบราณคดีเป็นป่าโปร่ง มีต้นเต็งสลัดกับต้นรัง แหล่งโบราณคดีนี้มีลักษณะเป็นเส้นทางที่เกิดจากการก่อสร้าง ปรับเปลี่ยนพื้นที่บริเวณรอบเชิงเขาให้มีลักษณะเป็นถนน ที่เชื่อมต่อกันไปบนภูเขาหลายลูก ตั้งแต่ตำบลแม่เงาถึงพม่า เพื่อใช้ประโยชน์ในการคมนาคมทั้งทางรถยนต์และทางเท้า โดยกองทัพญี่ปุ่นเมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่การสำรวจครั้งนี้เดินทางเพียงแค่ส่วนหนึ่งของเส้นทาง คือ จากวัดต่อแพถึงบ้านห้วยต้นนุ่น

ลักษณะของเส้นทางนี้ (รูปที่ ข.571) เป็นถนนที่ตัดเป็นทางเรียบไปตามเชิงเขา ซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดความกว้าง 4.4 เมตร แต่ไม่สม่ำเสมอตลอดเส้นทาง บางช่วงมีขนาดเหลือเพียง 3.4 เมตร ส่วนมากเป็นถนนดินลูกรัง และมีถนนดินเป็นบางส่วน และบางช่วงของถนนก็พบว่ามีกรวดหิน เศษหินปนอยู่ เส้นทางปกคลุมด้วยป่าไผ่ ถนนช่วงที่ผ่านภูเขาบางช่วงมีสภาพพังทลายจากการกัดเซาะทางน้ำ การเดินสำรวจจะเดินบนเส้นทางของญี่ปุ่น แต่จะมีบางช่วงที่ไม่พบร่องรอยของถนน ต้องสลับกับการเดินบนเส้นทางปัจจุบัน

รูปที่ ข.571 สภาพถนนญี่ปุ่น

เส้นทางสายนี้ครอบคลุมพื้นที่หลายตำบลของอำเภอยางชุมน้อย เพราะพบตำแหน่งของหลักฐานที่เหลืออยู่หลายแห่งด้วยกัน ดังนั้นการสำรวจจึงมีการกำหนดตำแหน่งของเส้นทาง ตลอดระยะเวลาที่เดินสำรวจ เพื่อให้เห็นเส้นทางที่ชัดเจนมากที่สุด และจากการสำรวจยังได้พบสถานที่ โบราณวัตถุและค่ายที่พักของทหารญี่ปุ่นจำนวนมาก ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 24 Location ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เมื่อพบแนวถนนเดิมซึ่งมีขนาดความกว้างประมาณ 4.4 เมตร เลียบไปกับไหล่เขา เดินตามถนนมุ่งหน้าไปทิศตะวันตกเฉียงใต้ ด้านทิศเหนือ ติดต่อกับพื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน และด้านทิศใต้ ติดต่อกับ ยอดเขา เดินไปประมาณ 400 เมตร พบว่าขนาดความกว้างของถนนเล็กลงเหลือ 3.4 เมตร

Location 1 เดินต่อมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้พบสะพานไม้ข้าม “ห้วยน้ำดินเล็ก” (ปัจจุบัน ห้วยไม่มีน้ำ) ห้วยนี้มีความกว้าง 4 เมตร ซึ่งเป็นสะพานเก่าที่ทหารญี่ปุ่นสร้างไว้เพื่อให้รถสามารถข้ามลำน้ำ พบเสาหัวสะพานทั้ง 2 ฝั่ง (แต่ละฝั่งมีจำนวน 2 เสา ห่างกัน 2.2 เมตร) มีความยาวจากฝั่งหนึ่งถึงอีกฝั่ง 8.8 เมตร และไม้สะพานทำมาจากไม้สักจำนวน 1 แผ่น ยาว 9.5 เมตร เสาหัวสะพานห่างจากไม้สะพาน 40 เซนติเมตร (รูปที่ ข.572)

รูปที่ ข.572 สภาพสะพานเก่า

จากนั้นเดินไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บนถนนญี่ปุ่นเดิม มีลักษณะเป็นดินลูกรัง เห็นร่องรอยของถนนชัดเจน และมี “ห้วยเมืองปอน” ขนานไปกับถนนทางด้านขวา ถนนเปลี่ยนเป็นเดินไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ พบสบห้วยน้ำดิน 2 เส้น ที่มาบรรจบกัน เมื่อเดินข้ามสบน้ำจะพบลำห้วยที่ไม่มีชื่ออยู่ทางซ้าย ระยะทางจาก Location 1 ถึง Location 2 ห่างกันประมาณ 750 เมตร

Location 2 เดินต่อไปตามทิศตะวันตกเฉียงใต้พบสะพานไม้ข้ามลำห้วยที่ 2 ประกอบด้วย ไม้สะพานจำนวน 1 แผ่น ยาว 8.4 เมตร ไม้คานจำนวน 1 แผ่น ยาว 3.72 เมตร เสาหัวสะพานจำนวน 2 เสา (ห่างกัน 40 เซนติเมตร) เสาหัวสะพานอยู่ห่างจากคาน 2.28 เมตร มีต้นไม้ขึ้นแทรกและปกคลุมสะพาน สะพานนี้มีขนาดใหญ่กว่าสะพานใน Location 1 สภาพแวดล้อมโดยรอบ เป็นป่าเต็งรัง และยังคงเป็นถนนเลียบเชิงเขาอยู่

เดินข้ามลำห้วยนั้นไป ตามทิศตะวันตกเฉียงใต้บนร่องรอยถนนญี่ปุ่น พบทางแยกที่มีจอมปลวกขนาดใหญ่ด้านขวา หากเลี้ยวซ้ายไปทางทิศใต้จะเป็นถนนที่สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งชาวบ้านใช้สัญจรไปเมืองปอน ต้องเดินตรงผ่านจอมปลวกไปถึงจะเป็นร่องรอยถนนญี่ปุ่น ที่ถนนมีการพบก้อนเหล็กขนาดเล็กในจำนวนน้อย ระยะทางจาก Location 2 ถึง Location 3 ห่างกันประมาณ 1 กิโลเมตร

Location 3 เมื่อเดินต่อไปอีกประมาณ 200 เมตร มีลักษณะเป็นยอดเขา พบเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่งและชิ้นส่วนSlag กระจายอยู่ทั่วบริเวณถนนญี่ปุ่น (ทับซ้อนกับถนน) มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2 เมตร ระยะทางจาก Location 3 ถึง Location 4 ห่างกันประมาณ 500 เมตร (รูปที่ ข.573 – ข.574)

รูปที่ ข.573 ชั้นส่วนภาชนะดินเผาเนื้อแกร่ง

รูปที่ ข.574 ชั้นส่วน Slag

Location 4 จากนั้นเดินตามร่องรอยถนนไปทางทิศใต้ โดยมีการสังเกตตามคันไม้สองข้างทาง เนื่องจากอาจพบหมุดโทรเลขที่กองทัพญี่ปุ่นทำไว้สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงทำให้พบหมุดที่ 1 ติดอยู่กับคันไม้ข้างทางด้านขวา ที่มีลักษณะลำต้นค่อนข้างตรง โดยสภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็งรัง หมุดนี้อยู่สูงจากพื้นดินประมาณ 3.5 เมตร มีลักษณะเป็นท่อนเหล็กกลมยื่นออกมาจากคันไม้ ขนาดไม่ยาวมาก

จากนั้นเดินต่อไปทางทิศใต้เป็นระยะทางประมาณ 50 เมตร พบสะพานไม้ขนาดเล็กที่ทำขึ้นใหม่ เดินต่อไปอีกประมาณ 50 เมตร จึงพบ

Location 5 พบหมุดที่ 2 ติดอยู่กับคันไม้ข้างทางด้านซ้าย สูงจากพื้นดินประมาณ 3.5 เมตร สภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็งรัง เดินทางต่อไปทางทิศใต้ประมาณ 50 เมตร

Location 6 พบหมุดที่ 3 ติดอยู่กับคันไม้ข้างทางด้านซ้าย สูงจากพื้นดินประมาณ 3.5 เมตร สภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็งรัง เดินตามร่องรอยของถนนญี่ปุ่นต่อมาทางทิศใต้ พบห้วยที่ไม่มีชื่อจึงเดินข้ามไป

Location 7 พบหมุดที่ 4 (รูปที่ ข.575) ติดอยู่กับคันไม้ข้างทางด้านขวา สูงจากพื้นดินประมาณ 3.5 เมตร สภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็งรัง มีระยะทางห่างออกมาจากหมุดที่ 3 ค่อนข้างมาก (ข้อสังเกต สำหรับการปักหมุดโทรเลข คือ จะปักตามคันไม้ที่มีลักษณะลำต้นตั้งตรง และอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ 3.5 เมตร ซึ่งมีระยะทางจากหมุดหนึ่งไปยังอีกหมุดหนึ่งประมาณ 50 เมตร)

เดินทางต่อจากหมุดที่ 4 จะเป็นถนนที่มีลักษณะคดเคี้ยวขนานไปกับลำห้วย (เดินไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ แล้วโค้งไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้) เมื่อเดินข้ามลำห้วยไปจึงพบ Location 8 และระยะทางจาก Location 7 ถึง Location 8 ห่างกันประมาณ 300 เมตร

รูปที่ ข.575 ตัวอย่างหมุดที่ปักอยู่ตามต้นไม้

Location 8 พบเศษโครงเหล็ก มีลักษณะเป็นเบาะรถยนต์ของทหารญี่ปุ่น พิงอยู่กับต้นไม้ข้างทาง ด้านขวา สภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็ง-รัง โครงเหล็กนี้มีความกว้าง 57 เซนติเมตร ส่วนที่เป็นเบาะนั่งมีความยาว 69 เซนติเมตร ซึ่งมีเหล็กที่เป็นสปริงติดอยู่ มีความสูง 16 เซนติเมตร ส่วนที่เป็นพนักพิงมีความยาว 42 เซนติเมตร (ทางคณะสำรวจเกรงว่าโครงเหล็กนี้จะถูกขโมย จึงนำไปวางไว้หลังต้นไม้ห่างจากจุดเดิมเป็นระยะทางประมาณ 3 เมตร) จากนั้นเดินทางต่อแต่พบว่าไม่ใช่ร่องรอยของถนนญี่ปุ่น กลับเป็นถนนในปัจจุบันแต่ก็เป็นระยะทางที่ไม่มากนัก ก็พบร่องรอยถนนญี่ปุ่นเช่นเดิม เดินต่อไปบนถนนที่เรียบเชิงเขา พบว่าบางช่วงของถนนมีลักษณะชำรุดเนื่องจากถูกน้ำกัดเซาะ (ทางขาด) ระยะทางจาก Location 8 ถึง Location 9 ห่างกันประมาณ 600 เมตร

Location 9 เดินต่อไปจะพบหมุดที่ 5 ติดอยู่กับต้นไม้ข้างทาง สูงจากพื้นดินประมาณ 3 เมตร สภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็ง-รัง

Location 10 เดินต่อไปจะพบหมุดที่ 6 ติดอยู่กับท่อนไม้ที่ถูกใช้เป็นสะพานข้ามลำห้วย สภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็ง-รัง เดินต่อไปอีกประมาณ 50 เมตร

Location 11 พบหมุดที่ 7 ติดอยู่กับต้นไม้ข้างทาง สูงจากพื้นดินประมาณ 3 เมตร สภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็ง-รัง

เดินไปตามร่องรอยถนนญี่ปุ่น ที่มีลักษณะเป็นก้อนหินโรยตามทาง เมื่อข้ามลำห้วยถนนจะเปลี่ยนจากหินเป็นถนนดิน แล้วเดินมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มี “ห้วยทรายขาว” ทางด้านซ้ายขนานไปกับร่องรอยถนนญี่ปุ่น

Location 12 เดินต่อไปพบโครงเหล็กชิ้นส่วนรถยนต์ ที่มีลักษณะบิดเบี้ยว สนิมขึ้น ซึ่งสันนิษฐานว่าอาจเป็นชิ้นส่วนบริเวณกันชนของรถยนต์ ขนาดความยาวประมาณ 1.5 เมตร

จากนั้นเดินทางต่อไป จนกระทั่งข้าม “ห้วยทรายขาว” ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ เดินทางต่อไปสักระยะจึงพบห้วยปลาหลด ซึ่งบริเวณนี้ไม่ได้เดินอยู่บนร่องรอยถนนญี่ปุ่น แต่เมื่อเดินไปสักระยะก็พบกับร่องรอย

ของถนนญี่ปุ่นอีกครั้ง เดินไปทางทิศใต้ตามเส้นทาง ระยะทางจาก Location 10 ถึง Location 12 ห่างกันประมาณ 1 กิโลเมตร

Location 13 พบชิ้นส่วนรถยนต์มีลักษณะเป็นทรงกระบอกลูกเต๋า เส้นผ่านศูนย์กลาง 25 เซนติเมตร ขนาดความสูง 40 เซนติเมตร ทำจากโลหะ สันนิษฐานว่าอาจเป็นถังน้ำมัน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นป่าเต็งรัง จากนั้นเดินไปอีกประมาณ 150 เมตร

Location 14 พบฝ้างที่ทำจากเหล็ก มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 27 เซนติเมตร และหูเหล็กยื่นออกมา จำนวน 2 อัน ขนาด 3 เซนติเมตร และห่างจากกัน 22 เซนติเมตร อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นป่าเต็งรัง จากนั้นเดินต่อไปจึงพบ

Location 15 พบซากกระเบรยนต์ของทหารญี่ปุ่นด้านซ้าย (รูปที่ ข.576) ขนาดความกว้าง 2.2 เมตร ความยาว 3.66 เมตร ความสูง 60 เซนติเมตร มีรอยกระสุนปืนตามกระเบรต์ นอกจากนั้นด้านข้างของกระเบรต์ยังพบหลุมลึกลอบชุด เพื่อหาของเก่าข้างใต้กระเบรต์ ซึ่งหลุมลึกลอบชุดนี้เป็นตำแหน่งเดิมที่กระเบรต์นี้เคยตั้งอยู่ สันนิษฐานว่าเพิ่งมีการลึกลอบชุดเมื่อไม่นานมานี้ เนื่องจากพบเศษขวดเหล้า (ยี่ห้อ Spy) และบั้งกี ที่มีลักษณะใหม่อยู่ พบชิ้นส่วนโลหะจำนวน 4 ชิ้น กระจายตัวอยู่ข้าง ๆ หลุมลึกลอบชุดและกระเบรต์ ไม่ห่างจากกระเบรต์พบศาลไม้ขนาดเล็ก พื้นที่นี้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นป่าเต็งรัง จากนั้นเดินทางต่อไปห่างจาก Location 15 เพียงเล็กน้อยจึงพบ

รูปที่ ข.576 ซากกระเบรต์รถบรรทุกสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

Location 16 (รูปที่ ข.577) พบชิ้นส่วนหน้าของรถยนต์ด้านขวา ซึ่งประกอบด้วยกะโปรงรถ โครงกระเจกรด และประตูรถ โดยกะโปรงรถมีความกว้าง 37 เซนติเมตร ความยาว 90 เซนติเมตร ช่องใส่กระจกกว้าง 1.2 เมตร โครงกระเจกรดด้านนอกกว้าง 1.35 เมตร ประตูรถมีความกว้าง 76 เซนติเมตร ยาว 1.6 เมตร ช่องใส่กระจกที่ประตูรถมีความกว้าง 35 เซนติเมตร ยาว 54 เซนติเมตร ซึ่งชิ้นส่วนหน้าของรถยนต์นี้ยังคงมีสีเขียวทหาร ติดอยู่ที่ผิวของรถในบางส่วน พื้นที่นี้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นป่าเต็งรัง ระยะทางจาก Location 13 ถึง Location 16 ห่างกันประมาณ 500 เมตร

รูปที่ ข.577 ซากโครงด้านหน้ารถบรรทุกสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

จากนั้นเดินต่อไปพบว่ามีการขุดเหมืองฝายเพื่อทดน้ำไปที่ค่าย อยู่ทางซ้ายของร่องรอยถนนญี่ปุ่น จากนั้นไปตามร่องรอยถนน พบต้นไม้สักขนาดใหญ่อยู่ทางด้านซ้าย สันนิษฐานว่าอยู่ในสมัยที่มีชาวตะวันตกเข้ามาค้าไม้ เดินต่อไปเพียงเล็กน้อย

Location 17 พบที่ราบทางด้านซ้าย ซึ่งมีลักษณะเป็นพื้นที่เกษตรกรรม พบเศษเหล็กที่เป็นชิ้นส่วนรถยนต์บริเวณบังโคลนของล้อรถญี่ปุ่น มีขนาดความกว้าง 1.45 เมตร ความสูง 55 เซนติเมตร ส่วนเว้าที่เว้นไว้สำหรับล้อรถมีขนาดความกว้าง 70 เซนติเมตร

การสำรวจครั้งนี้ใช้พื้นที่ริม “ห้วยปลาหมู” เป็นจุดพักแรม ในวันรุ่งขึ้นเดินทางออกจาก “ห้วยปลาหมู” ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ โดยลักษณะของเส้นทางนั้น พบหินกรวดแม่น้ำทั่วบริเวณถนน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหินประเภทควอทซ์ สันนิษฐานว่าอาจเคยเป็นทางน้ำเก่า เมื่อเดินทางต่อไปจึงพบ

Location 18 เครื่องมือหินและเศษภาชนะดินเผา กระจายตัวอยู่บนร่องรอยของถนนญี่ปุ่น ในจำนวนน้อย พื้นที่นี้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นป่าเต็ง-รัง ระยะทางจาก Location 16 ถึง Location 18 ห่างกันประมาณ 1,500 เมตร

เดินต่อไปห่างจาก Location 18 เพียงเล็กน้อย พบหลุมถูกกลบขุดทางด้านซ้าย หลังจากนั้นเดินทางต่อไปจึงพบทางแยก ซึ่งหากตรงไปจะเป็นถนนที่สร้างขึ้นใหม่โดยคนปัจจุบัน แต่ร่องรอยของถนนญี่ปุ่นต้องเลี้ยวไปทางแยกด้านซ้าย มีลักษณะเป็นถนนเลียบไปตามยอดเขา ที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน จากนั้นเดินเลี้ยวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ แล้วเจอบางเลี้ยวจึงเดินไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ เดินต่อไปพบทางเลี้ยวไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นพบเส้นทางเลี้ยวไปยังทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เส้นทางนี้มีลักษณะลัดเลาะไปตามสันเขา โดยเป็นทางลาดลงไป เดินต่อไปเจอบางเลี้ยวไปทางทิศตะวันตก แล้วต่อเนื่องไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ จนกระทั่งเลี้ยวไปทางทิศใต้ ก็พบทางเลี้ยวไปทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตลอดเส้นทางที่เดินนั้น สภาพแวดล้อมเป็นป่าเต็ง-รัง เห็นร่องรอยของถนนชัดเจน ระยะทางจาก Location 18 ถึง Location 19 ห่างกันประมาณ 750 เมตร จึงพบ

Location 19 พบเศษเหล็กจำนวน 7 ชิ้นข้างทางด้านขวา วางตัวเป็นกลุ่มมีรูปทรงคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 60 เซนติเมตร ความยาว 65 เซนติเมตร บริเวณนี้อยู่ตำแหน่งที่เป็นทางเลี้ยวหักศอกไปยังทิศตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นป่าเต็งรัง

จากนั้นเดินต่อไปบนถนนที่มีลักษณะเป็นผนังดินทางด้านขวาถล่ม ซึ่งสันนิษฐานว่าเกิดจากน้ำกัดเซาะไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ถนนบริเวณนี้มีลักษณะที่ชำรุดและปกคลุมไปด้วยดินไผ่ ก่อนข้ามรักรัษฎา ถนนมีสภาพไม่สมบูรณ์เหมือนกับเส้นทางที่เดินผ่านมาแล้ว แต่ยังคงเลียบไปตามไหล่เขาอยู่เช่นเดิม เดินต่อไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ต่อเนื่องไปยังทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งมีลำห้วยโป่งยวมทางด้านซ้าย ขนานไปกับร่องรอยของถนนญี่ปุ่น หลังจากนั้นมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ระยะทางไม่มากนักก็จะสิ้นสุดเส้นทางที่เสียหาย แล้วมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีลักษณะเป็นทางลาดลงมาจากภูเขา ซึ่งนับว่าเป็นการสิ้นสุดของร่องรอยถนนญี่ปุ่นสำหรับการสำรวจครั้งนี้ จากนั้นเมื่อเดินลงมาจากภูเขาแล้ว ก็จะพบพื้นที่ราบซึ่งต้องเดินต่อไป ระยะทางจาก Location 19 ถึง Location 20 ห่างกันประมาณ 500 เมตร

Location 20 พบเศษภาชนะดินเผาจำนวน 1 ชิ้น อยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน มีลักษณะเป็นทางลาดขึ้นไปบนภูเขา (ก่อนถึงแหล่งโบราณสถานบ้านร่มเย็น) จากนั้นเดินต่อขึ้นไปบนภูเขาจะพบแหล่งโบราณสถานบ้านร่มเย็น (KY 41)

จากนั้นเดินตัดผ่านพื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน ซึ่งเป็นเขตปกครองของบ้านร่มเย็น จนกระทั่งพบ “น้ำยวม” ต้องเดินข้ามลำน้ำไป แล้วเดินต่อจึงพบทางข้าม “น้ำยวม” ของทหารญี่ปุ่น เดินต่อไปพบถนนที่สร้างขึ้นใหม่โดยคนปัจจุบัน มีขนาดความกว้าง 6.2 เมตร เป็นลักษณะที่ถูกทำโดยรถแทรกเตอร์ เดินต่อไปตามทิศตะวันตกเฉียงเหนือ พบทางเลี้ยวไปยังทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ระยะทางจาก Location 20 ถึง Location 21 ห่างกันประมาณ 1 กิโลเมตร

Location 21 เป็นชิ้นส่วนรถยนต์ บริเวณที่นั่งของคนขับจำนวน 1 ชิ้น ขนาดกว้างประมาณ 1.4 เมตร ยาว 1.5 เมตร สูง 65 เซนติเมตร ตั้งอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน สภาพของพื้นที่นี้ค่อนข้างรักรัษฎา มีหญ้าปกคลุมหนาแน่น

จากนั้นจึงเดินทางกลับไปยังบ้านห้วยคันนูน โดยเดินทางตามสันเขามาสักระยะ แล้วจึงเดินตัดพื้นที่นาของชาวบ้าน ข้ามลำห้วยขนาดเล็กทั้งหมด 3 ห้วย ก็จะพบกับโรงเรียนบ้านห้วยคันนูน ซึ่งถือว่าเป็นตำแหน่งสิ้นสุดการเดินทางสำรวจถนนสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

จากหมู่บ้านห้วยคันนูน (เดินไปทางหลังบ้านพ่อหลวงอุดม) เดินไปทางทิศเหนือเป็นระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร จะพบค่ายพักทหารญี่ปุ่นเก่าทางด้านขวา (Location 22) และซากรถญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ทางด้านซ้าย (Location 23) ซึ่งทั้ง 2 Location นี้ตั้งอยู่บริเวณริมห้วยคันนูน ก่อนข้ามมีดินไผ่ขึ้นปกคลุมรกชั้น ระยะทางจาก Location 21 ถึง Location 22 ห่างกันประมาณ 4 กิโลเมตร

Location 22 เป็นค่ายพักทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 (รูปที่ ข.578) ตั้งอยู่บริเวณริมห้วยคันนูน มีดินไผ่ขึ้นปกคลุมหนาแน่น สภาพปัจจุบันเป็นเพียงพื้นที่ว่าง ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ ระยะทางจาก Location 22 ถึง Location 23 ห่างกันประมาณ 200 เมตร

รูปที่ ข.578 สภาพค่ายทหารญี่ปุ่นที่บ้านห้วยต้นนุ่น

Location 23 เป็นซากปรักหักพังจำนวน 2 ชั้น (รูปที่ ข.579) ชั้นหนึ่งตั้งอยู่ริมห้วยต้นนุ่นมีขนาดกว้าง 2.5 เมตร ความยาว 2.7 เมตร ห่างออกมาจากซากปรักหักพังชั้นที่หนึ่งไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้เป็นระยะทาง 4 เมตร จะพบกับซากปรักหักพังชั้นที่สอง มีขนาดความกว้าง 1.1 เมตร ความยาว 1.14 เมตร มีดินไผ่ขึ้นปกคลุมหนาแน่น จากการสำรวจไม่พบข้อเขียนหรือตัวอักษรใดๆ

รูปที่ ข.579 ซินส่วนโครงรถสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

จากนั้นเดินทางข้ามห้วยต้นนุ่น ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือเป็นระยะทางประมาณ 500 เมตร พบทางเข้าด้านขวาเป็นระยะทางประมาณ 20 เมตร จะพบกับเหมืองเก่า (Location 24)

Location 24 เป็นเหมืองเก่า (รูปที่ ข.580) ตั้งอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน มีลักษณะเป็นแนวคันดินขนาดยาว 77 เมตร ความกว้าง 2.6 เมตร อยู่สูงจากพื้นดิน 50 เซนติเมตร เหมืองนี้อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

รูปที่ ข.580 สภาพเหมืองในปัจจุบัน

จากการสำรวจแหล่งโบราณคดีเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นเส้นทางระหว่างวัดต่อแพถึงหมู่บ้าน ห้วยต้นนุ่น เป็นระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร และสามารถจำแนกประเภทของแหล่งโบราณคดีได้เป็น 3 ประเภทดังนี้ 1) เส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2 2) ค่ายพักแรมของทหารญี่ปุ่น 3) เหมืองเก่า

ส่วนการกระจายตัวของโบราณวัตถุนั้นเป็นประเภทเศษภาชนะดินเผาและเครื่องมือหิน โดยพบการกระจายอยู่บริเวณพื้นที่ทับซ้อนกับถนนญี่ปุ่นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 และพบชิ้นส่วนโลหะประเภทต่าง ๆ พบบริเวณสองข้างทางของถนนญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

พิกัดที่	รายละเอียด
1	47 QLA 844791 (384417 m. E / 2079101 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 515 เมตร ซึ่งตรงกับบริเวณที่เริ่มต้นออกเดินทาง (ศาลาชมวิวดต่อแพ)
2	47 QLA 842787 (384239 m. E / 2078751 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 515 เมตร ซึ่งเป็นบริเวณที่พบแนวของถนนญี่ปุ่นเส้นเดิม (จุดแรกที่พบแนวของถนนญี่ปุ่น) เส้นทางนี้มีขนาดความกว้าง 4.4 เมตร อยู่บริเวณเชิงเขา
3	47 QLA 841786 (384128 m. E / 2078657 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 504 เมตร กล่าวคือ เมื่อเดินทางไปประมาณ 400 เมตร จะพบว่าขนาดของเส้นทางเล็กลงเหลือเพียง 3.4 เมตร
4	47 QLA 841786 (384123 m. E / 2078643 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 507 เมตร บริเวณเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2
5	47 QLA 842779 (384270 m. E / 2077930 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 523 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 1
6	47 QLA 842777 (384252 m. E / 2077726 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 531 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดินมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตก
7	47 QLA 841773 (384199 m. E / 2077370 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 533 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 2
8	47 QLA 841771 (384152 m. E / 2077128 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 552 เมตร ตรงกับบริเวณทางแยกระหว่างถนนไปเมืองปอนซึ่งสร้างใหม่กับเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2
9	47 QLA 840767 (384055 m. E / 2076763 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 563 เมตร ตรงกับบริเวณพบก้อนเหล็ก
10	47 QLA 839766 (383998 m. E / 2076651 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 589 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 3
11	47 QLA 836763 (383666 m. E / 2076317 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 573 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 4
12	47 QLA 836762 (383661 m. E / 2076265 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 586 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 5
13	47 QLA 836762 (383666 m. E / 2076204 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 595 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 6
14	47 QLA 836760 (383654 m. E / 2076003 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 585 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 7
15	47 QLA 835758 (383554 m. E / 2075835 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 601 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 8
16	47 QLA 834753 (383425 m. E / 2075303 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 603 เมตร ตรงกับบริเวณเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2 อีกครั้ง
17	47 QLA 833751 (383342 m. E / 2075155 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 626 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 9

พิกัดที่	รายละเอียด
18	47 QLA 832750 (383267 m. E/ 2075011 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 601 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 10
19	47 QLA 832749 (383225 m. E/ 2074955 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 587 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 11
20	47 QLA 827746 (382788 m. E/ 2074627 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 577 เมตร ตรงกับบริเวณข้ามลำห้วยซึ่งเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2 เปลี่ยนจากทางก้อนหินเป็นทางดิน
21	47 QLA 824744 (382446 m. E/ 2074417 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 549 เมตร ตรงกับบริเวณ “ห้วยทรายขาว”
22	47 QLA 823744 (382361 m. E/ 2074441 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 590 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 12
23	47 QLA 822743 (382463 m. E/ 2074396 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 549 เมตร ตรงกับบริเวณเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2
24	47 QLA 820743 (382021 m. E/ 2074396 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 537 เมตร ตรงกับบริเวณข้าม “ห้วยทรายขาว” ไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
25	47 QLA 813739 (381379 m. E/ 2073969 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 571 เมตร ตรงกับบริเวณพบ “ห้วยปลาหลด”
26	47 QLA 813733 (381381 m. E/ 2073350 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 557 เมตร ตรงกับบริเวณพบเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2 อีกครั้ง
27	47 QLA 810723 (381052 m. E / 2072363 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 547 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดินมุ่งหน้าไปทางทิศใต้
28	47 QLA 810722 (381012 m. E / 2072260 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 526 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 13
29	47 QLA 810722 (381016 m. E / 2072266 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 537 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 14
30	47 QLA 809722 (380957 m. E / 2072220 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 498 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 15
31	47 QLA 809722 (380928 m. E / 2072205 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 531 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 16
32	47 QLA 808717 (380834 m. E / 2071798 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 524 เมตร ตรงกับบริเวณที่พบการขุดเหมืองฝายทอดน้ำไปยังค่ายของทหารญี่ปุ่น
33	47 QLA 807716 (380787 m. E / 2071605 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 532 เมตร ตรงกับบริเวณที่พบดอกไม้สักขนาดใหญ่ ซึ่งสันนิษฐานว่าอยู่ในสมัยค้าไม้
34	47 QLA 807716 (380786 m. E / 2071630 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 517 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 17

พิกัดที่	รายละเอียด
35	47 QLA 805712 (380550 m. E / 2071285 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 506 เมตร ตรงกับบริเวณที่ตั้งพักแรมช้าง “ห้วยปลาหลด”
36	47 QLA 804714 (380429 m. E / 2071463 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 543 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดินมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
37	47 QLA 804714 (380406 m. E / 2071461 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 547 เมตร ตรงกับบริเวณเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งพบหินกรวดแม่น้ำบนเส้นทางจำนวนมาก สันนิษฐานว่าอาจเป็นทางน้ำเก่า
38	47 QLA 802714 (380272 m. E / 2071496 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 545 เมตร ตรงกับบริเวณที่พบเศษภาชนะดินเผาสมัยล้านนา
39	47 QLA 800714 (380035 m. E / 2071432 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 519 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 18
40	47 QLA 798713 (379870 m. E / 2071304 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 545 เมตร ตรงกับบริเวณเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2
41	47 QLA 798712 (379865 m. E / 2071290 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 542 เมตร ตรงกับบริเวณที่พบหลุมลักลอบขุดข้างเส้นทาง
42	47 QLA 798712 (379832 m. E / 2071235 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 537 เมตร ตรงกับบริเวณพบทางแยกระหว่างเส้นทางสมัยใหม่กับเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเลียบตามสันเขา
43	47 QLA 797711 (379728 m. E / 2071155 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 540 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางโค้งมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
44	47 QLA 796711 (379688 m. E / 2071171 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 535 เมตร ตรงกับบริเวณเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2
45	47 QLA 796712 (379622 m. E / 2071206 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 528 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
46	47 QLA 795711 (379581 m. E / 2071185 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 525 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้
47	47 QLA 795711 (379591 m. E / 2071131 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 529 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้
48	47 QLA 796710 (379664 m. E / 2071093 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 536 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางโค้งมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เส้นทางมีลักษณะเลียบสันเขาและลาดลง
49	47 QLA 795710 (379576 m. E / 2071081 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 522 เมตร ตรงกับบริเวณเส้นทางสงครามโลกครั้งที่ 2

พิกัดที่	รายละเอียด
50	47 QLA 795711 (379544 m. E/ 2071100 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 521 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตก
51	47 QLA 794711 (379463 m. E/ 2071121 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 502 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้
52	47 QLA 794710 (379422 m. E/ 2071082 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 507 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศใต้
53	47 QLA 794710 (379414 m. E/ 2071067 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 499 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
54	47 QLA 793710 (379397 m. E/ 2071070 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 500 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 19
55	47 QLA 794711 (379486 m. E/ 2071174 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 487 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้
56	47 QLA 794711 (379498 m. E/ 2071165 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 500 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
57	47 QLA 794712 (379496 m. E/ 2071236 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 511 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งมี “ห้วยโป่งขาม” ขนานกับเส้นทางด้านซ้าย
58	47 QLA 793712 (379374 m. E/ 2071203 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 454 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
59	47 QLA 793712 (379333 m. E/ 2071219 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 452 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน พบทางเลี้ยวมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ และสิ้นสุดเส้นทางที่ชำรุด
60	47 QLA 790711 (379029 m. E/ 2071103 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 432 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 20
61	47 QLA 789711 (378991 m. E/ 2071113 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 443 เมตร ตรงกับบริเวณเนินโบราณสถานบ้านร่มเย็น
62	47 QLA 790709 (379078 m. E/ 2070999 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 438 เมตร ตรงกับบริเวณแหว่งพักระหว่างทาง (อยู่ในเขตบ้านร่มเย็น)
63	47 QLA 790713 (379018 m. E/ 2071390 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 435 เมตร ตรงกับบริเวณข้าม “น้ำขาม”
64	47 QLA 790714 (379067 m. E/ 2071485 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 432 เมตร ตรงกับบริเวณบ้านพัก หลังจากข้าม “น้ำขาม”
65	47 QLA 790715 (379093 m. E/ 2071533 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 436 เมตร ตรงกับบริเวณทางข้าม “น้ำขาม” ของทหารญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

พิกัดที่	รายละเอียด
66	47 QLA 788717 (378855 m. E/ 2071754 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 453 เมตร ตรงกับบริเวณถนนที่สร้างขึ้นใหม่โดยคนปัจจุบัน ซึ่งมีขนาดความกว้าง 6.2 เมตร
67	47 QLA 788718 (378838 m. E/ 2071847 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 464 เมตร ตรงกับบริเวณพบบางเหลี่ยมมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ
68	47 QLA 786721 (378669 m. E/ 2072139 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 441 เมตร ตรงกับบริเวณพบบางเหลี่ยมมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อไปพบซากโครงกระดูกมนุษย์
69	47 QLA 787721 (378755 m. E/ 2072172 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 441 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 21
70	47 QLA 782724 (378251 m. E/ 2072483 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 441 เมตร ตรงกับบริเวณระหว่างทางเดิน
71	47 QLA 768738 (376857 m. E/ 2073855 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 463 เมตร ตรงกับบริเวณโรงเรียนห้วยต้นนุ่น
72	47 QLA 753748 (375339 m. E/ 2074867 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 484 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 22
73	47 QLA 753748 (375324 m. E/ 2074866 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 486 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 23
74	47 QLA 753751 (375321 m. E/ 2075137 m. N) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 482 เมตร ตรงกับบริเวณ Location 24

โบราณวัตถุที่พบ

บริเวณ Location 3 พบโบราณวัตถุกระจายอยู่ทั่วไปตรงบริเวณที่เคยเป็นถนนญี่ปุ่น ซึ่งมีดังนี้

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) จำนวน 12 ชิ้น โดยพบส่วนคอ ส่วนไหล่ และลำตัว ส่วนคอ พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการทาน้ำดินสีดำด้านในและเคลือบสีน้ำตาลอมเขียวด้านนอก ส่วนไหล่ พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก ลำตัว พบจำนวน 10 ชิ้น แบ่งเป็น 3 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการทาน้ำดินสีดำด้านในและเคลือบด้านนอกแต่สีเคลือบหลุดลอกไป

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการทาน้ำดินสีดำด้านในและเคลือบสีน้ำตาลอมเหลืองด้านนอก

บริเวณ Location 18

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) จำนวน 2 ชิ้น โดยพบส่วนลำตัวและส่วนฐาน ส่วนลำตัว พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการทาน้ำดินสีดำด้านในและเคลือบสีน้ำตาลด้านนอก ส่วนฐาน พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวไขกาด้านใน

- เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหิน (flake) จำนวน 2 ชิ้น แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน (secondary wasted flake)

2. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินคดียภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน (tertiary wasted flake)

หน้าที่ของแหล่ง เส้นทางคมนาคมและค่ายพักของทหารญี่ปุ่น

อายุสมัย สงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2485-2488)

ข.3.41 แหล่งโบราณสถานบ้านร่มเย็น¹⁵²

หมายเลข KY 41

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
3. นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย
4. นางสาววรรณ พูลสง่า
5. นางสาวอิสราภรณ์ ฤทธิชัย
6. นายณัฐพล สุวรรณสังข์
7. นายตุ
8. นายจิก๊ะ
9. นายสิงหา นุชจิโน (ปลัดเทศบาลตำบลขุนยวม)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านร่มเย็น ตำบลแม่กิ อำเภอกันยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 789711 (378991 m. E/ 2071113 m. N)

การเดินทางสู่แหล่ง เริ่มจากตัวอำเภอกันยวมไปตามถนนทางหลวงหมายเลข 108 ขุนยวม – แม่ฮ่องสอน ประมาณ 100 เมตร มีทางแยกด้านซ้ายเข้าถนนทางหลวงชนบท มส 1337 มุ่งหน้าไปประมาณ 23 กิโลเมตร จะพบทางแยกด้านซ้ายเพื่อเลี้ยวผ่านบ้านประตูเมือง ไปตามเส้นทางดังกล่าวประมาณ 10 กิโลเมตรจึงเข้าสู่หมู่บ้านห้วยต้นนุ่น จากนั้นตรงไปสุดทางจะพบโรงเรียนบ้านห้วยต้นนุ่น ซึ่งบริเวณด้านหลังโรงเรียนจะเป็นถนนลูกรังเพื่อไปยังไร่นาของชาวบ้าน จากนั้นมุ่งหน้าไปตามทางประมาณ 2 กิโลเมตรจะสิ้นสุดถนนลูกรังเพื่อไปบรรจบกับแม่น้ำยวม จากนั้นเดินข้ามแม่น้ำยวมไปทางทิศตะวันตกประมาณ 500 เมตร จะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง ตั้งอยู่ในลักษณะพื้นที่แอ่งที่ราบหุบเขา มีแม่น้ำยวม อยู่ห่างจากแหล่งโบราณสถานมาทางทิศตะวันออก ประมาณ 500 เมตร และอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 443 เมตร

สภาพแหล่งโดยทั่วไปเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งปัจจุบันพื้นที่โดยรอบยังเป็นการพักดินเพื่อทำการเกษตรครั้งต่อไป แต่ยังคงเว้นส่วนที่เป็นเนินโบราณสถานไว้ สังเกตได้ว่าบริเวณของเนินโบราณสถานนั้นค่อนข้างรกและมีต้นไม้ใหญ่ขึ้นบนเนินโบราณสถาน

สภาพของเนินโบราณสถาน (รูปที่ ข.581 – ข.582) เป็นเนินดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า วางตัวตามแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก ขนาดประมาณ 8 x 18 เมตร สูงจากผิวดินประมาณ 1.6 เมตร บนเนินโบราณสถานพบเศษอิฐ

¹⁵² ชื่อเรียกโดยชาวบ้านแม่สุริน ที่เรียกชื่อนี้เพราะสมัยก่อนบริเวณนี้เคยมีดอกบัวดินขึ้นอยู่เป็นกลุ่ม

กระจายตัวอยู่ทั่วไป ซึ่งบริเวณด้านทิศตะวันตกบนเนินโบราณสถาน มีลักษณะอิฐก่อสูงชันมาจากเนินโบราณสถานประมาณ 1.2 เมตร เพราะพบร่องรอยของการลักลอบขุด เป็นลักษณะของการขุดเจาะลงไป ขนาดประมาณ 1.4 x 2 เมตร ลึกประมาณ 1 เมตร คาดว่าบริเวณดังกล่าวน่าจะเป็นฐานชุกชี

รูปที่ ข.581 สภาพโบราณสถานร่วมเย็น

รูปที่ ข.582 สภาพหลุมโบราณสถานที่ถูกลักลอบขุด

นอกจากนี้ ทางลาดด้านทิศใต้ก่อนที่จะขึ้นมายังเนินโบราณสถานได้พบชิ้นส่วนก้นครก จำนวน 1 ชิ้น และจากเนินโบราณสถานมาทางทิศเหนือประมาณ 3 เมตร เป็นพื้นลาดของเนินเขาที่วางตัวขนานกับเนินโบราณสถาน พบเศษเครื่องถ้วยจีนลายครามจำนวน 1 ชิ้น

โบราณวัตถุที่พบ

เศษภาชนะดินเผา สามารถจำแนกประเภทได้ดังนี้

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) (รูปที่ ข.583) โดยพบชิ้นส่วนก้นครกจำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.583 ชิ้นส่วนก้นกรก

-เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain) (รูปที่ ข.584) เป็นชิ้นส่วนลำตัว ตกแต่งด้วยการเขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ เป็นประเภทเครื่องถ้วยจีนลายคราม

รูปที่ ข.584 เครื่องถ้วยจีนลายคราม

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ระบุอายุสมัยคร่าวๆ ว่าอยู่ในสมัยล้านนา

ข.3.42 แหล่งโบราณสถานห้วยต้นนุ่น

หมายเลข KY 42

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

1. รศ.ดร. รัศมี ชูทรงเดช
2. นายสิงหา นุชจิโน (ปลัดเทศบาลตำบลขุนยวม)
3. นายอุดม วิชญพันธ์ (ผู้ใหญ่บ้านบ้านห้วยต้นนุ่น)
4. นางสาวศิริลักษณ์ กัณหาศรี
5. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์

6. นางสาววัชรินทร์ มณีวงษ์
7. นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย
8. นางสาวสมถวิล สุขเลี้ยง
9. นางสาววรรณ พูลสง่า
10. นางสาวอิสราภรณ์ ฤทธิชัย
11. นายณัฐพล สุวรรณสังข์ (คนนำทาง)
12. นายตู ไม่มีนามสกุล (ลูกหาบชาวพม่า)
13. นายจิก๊ะ ไม่มีนามสกุล (ลูกหาบชาวพม่า)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านห้วยคันนูน หมู่ 4 ตำบลแม่เฒ่า อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 755744 (375559 m. E/ 2074441 m. N) ทิศเหนือ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกล้อมรอบด้วยภูเขา ทิศใต้เป็นหมู่บ้านห้วยคันนูน

การเดินทางสู่แหล่ง จากหมู่บ้านห้วยคันนูน (บ้านพ่อหลวงอุดม) เดินข้ามลำห้วยคันนูนหลังบ้านพ่อหลวงอุดม ไปทางทิศเหนือประมาณ 50 เมตร จะพบเส้นทางถนนเดิมสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เดินทางประมาณ 1 กิโลเมตร แล้วเดินไปทางทิศใต้ตัดผ่านที่นา เป็นระยะทางประมาณ 160 เมตร จะพบแหล่งโบราณสถาน

สภาพแหล่ง มีลักษณะเป็นที่ราบลานตะพัก ตั้งอยู่ในพื้นที่นาของชาวบ้าน อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 477 เมตร สภาพแวดล้อมบริเวณแหล่งโบราณสถานเป็นป่าเต็งรัง ทางด้านทิศใต้ของเนินโบราณสถานมีลำห้วยคันนูนห่างออกไปประมาณ 100 เมตร

สภาพของแหล่งโบราณสถาน (รูปที่ ข.585) (แผนผังที่ ข.20) พบเนินดินที่มีก้อนอิฐกระจายอยู่ทั้งหมด 2 เนิน และเนินดินที่ไม่มีอิฐอีก 1 เนิน โดยทั่วไปค่อนข้างมีวัชพืชขึ้นหนาแน่น เนินโบราณสถานตรงกลางมีขนาดใหญ่ที่สุด รูปร่างสี่เหลี่ยมผืนผ้ามีขนาดประมาณ 10.3 x 23.5 เมตร และพบอิฐที่ก่อเป็นทรงกลมขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 6 เมตร (คล้ายกับส่วนองค์ระฆังของเจดีย์) ซึ่งมีหลุมถูกลักลอบขุดขนาดใหญ่ตรงกลางลึก 1.9 เมตร สภาพค่อนข้างถูกรบกวนอย่างมาก

รูปที่ ข.585 สภาพเนินโบราณสถานในปัจจุบัน

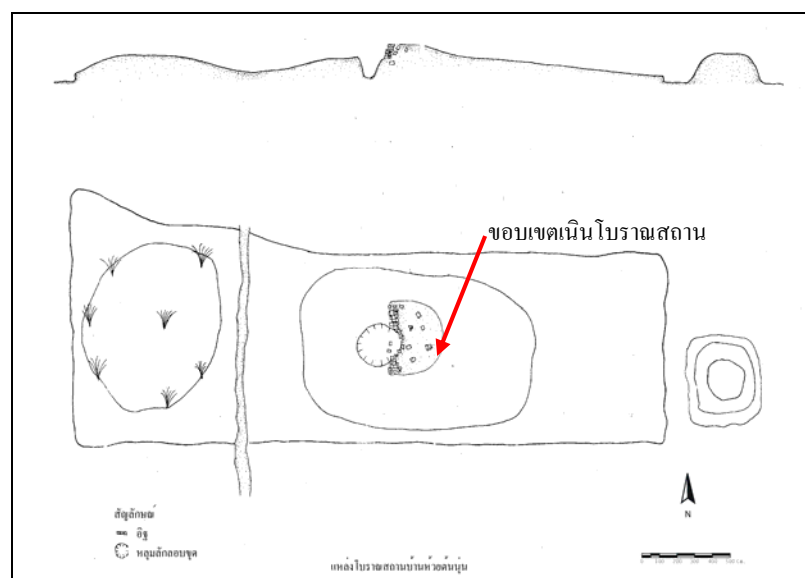
ต่อเนื่องจากเนินโบราณสถานข้างต้น ไปทางทิศตะวันตกเป็นระยะทาง 5 เมตร พบเนินดินจำนวน 1 เนิน มีขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 13 เมตร มีวัชพืชขึ้นหนาแน่น ซึ่งมีร่องรอยของคันนาตัดผ่าน แต่ไม่พบร่องรอยของโบราณสถานหรือโบราณวัตถุใดๆ

ต่อเนื่องจากเนินโบราณสถานทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าตรงกลาง ไปทางทิศตะวันออกพบเนินโบราณสถานอีก 1 เนิน มีลักษณะคล้ายทรงกลม ขนาดกว้าง 4 เมตร ยาว 4.5 เมตร สูง 2 เมตร ปกคลุมด้วยวัชพืชอย่างหนาแน่น พบอิฐสภาพไม่สมบูรณ์กระจัดกระจายอยู่บนเนิน

จากการสำรวจพบเพียงก้อนอิฐ (รูปที่ ข.586) ที่มีสภาพไม่สมบูรณ์กระจัดกระจายอยู่ตามเนินโบราณสถานและรอบๆ เนินโบราณสถาน (หน้าของชาวบ้าน) เท่านั้น

รูปที่ ข.586 สภาพการกระจายตัวของอิฐ

แผนผังที่ ข.20 แผนผังแสดงแหล่งโบราณสถานบ้านห้วยต้นนุ่น
(ภาพด้านบนและภาพด้านตัด)

โบราณวัตถุที่พบ ไม่พบโบราณวัตถุใดๆ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ล้านนา

ข.3.43 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 6 (ดอยกองมู)

หมายเลข KY 43

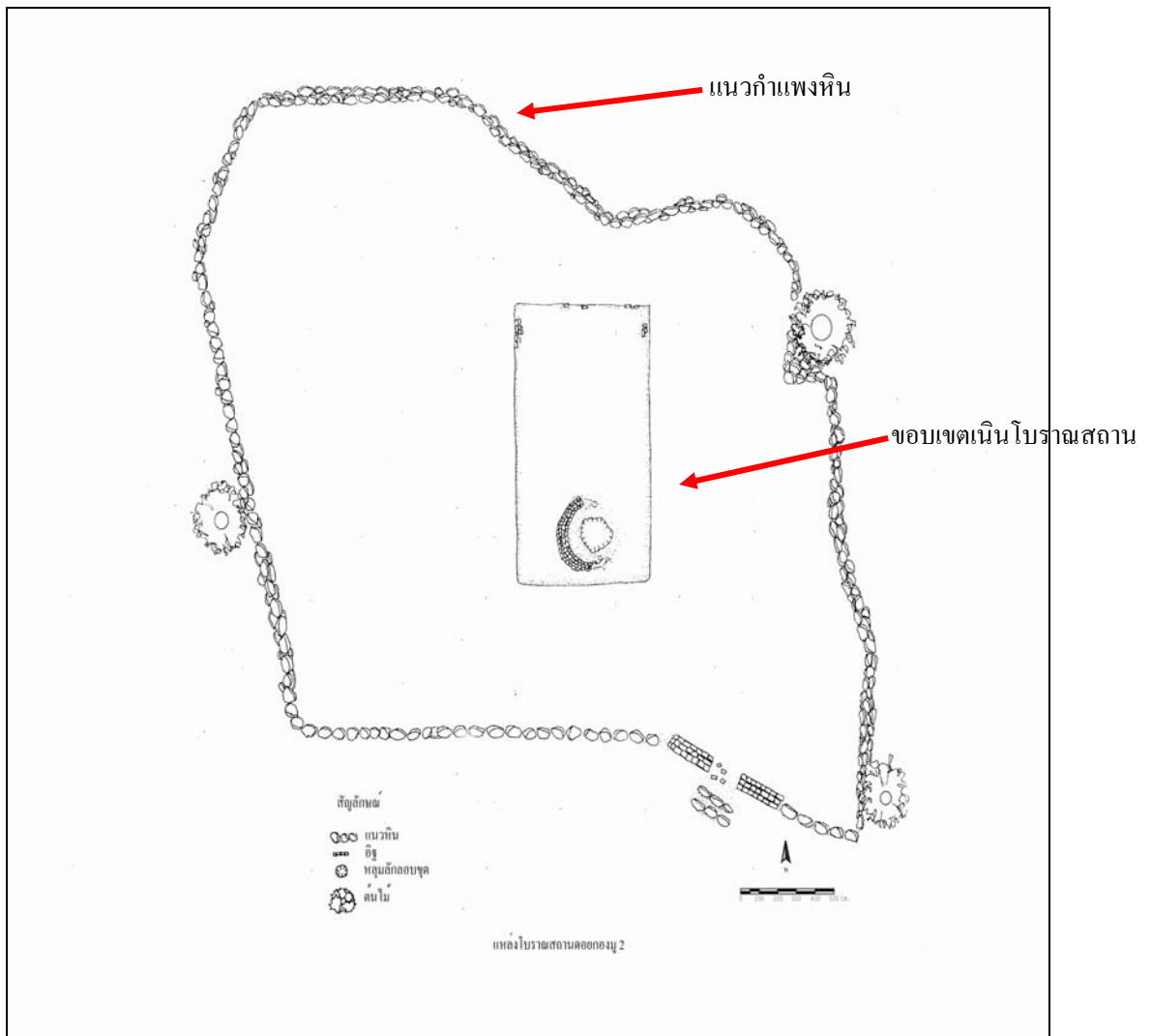
- คณะสำรวจ ครั้งที่ 1
1. นายเชิดศักดิ์ ศรีธัญญวัฒน์
 2. นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
 3. นางสาววอภิญญา ณหนองคาย
 4. นางสาวสมถวิล สุขเลี้ยง
 5. นายนฤป กังแฮ
 6. นายจันยง คำฟู (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1 วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านแม่สุริน หมู่ 3 ตำบลขุนขาม อำเภอขุนขาม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 908901 (390899 m. E/ 2090166 m. N) ทิศเหนือ ทิศตะวันออกและทิศตะวันตกล้อมรอบด้วยภูเขา ทิศใต้เป็นถนนลูกรัง

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางโดยรถยนต์จากหมู่บ้านแม่สุริน เข้าสู่ถนนทางหลวงสาย 108 ขุนขาม – แม่ฮ่องสอน เป็นระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร จะพบถนนทางเข้าดอยกองมู อยู่ทางขวามือ เป็นถนนคอนกรีต ขนาดเล็กเรียบไหล่เขา เป็นระยะทางประมาณ 3.5 กิโลเมตร จนเข้าสู่ถนนทางลูกรังที่เรียบขนานไปกับห้วยแม่สุริน เมื่อถึงบริเวณเนินเขาดอยกองมู จึงเดินขึ้นไปทางทิศเหนือเป็นระยะทางประมาณ 80 เมตร ใช้เวลาเดินประมาณ 10 นาที จึงจะถึงที่ราบเนินเขา ซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งของตัวโบราณสถาน

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณสถานนี้ ตั้งอยู่บริเวณที่ราบเนินเขาดอยกองมู ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 486 เมตร มีห้วยแม่สุรินอยู่ทางทิศใต้โดยมีระยะห่างจากแหล่งโบราณสถานประมาณ 200 เมตร สภาพแวดล้อมบริเวณแหล่งเป็นป่าดิบแล้ง มีต้นเต็งรัง และมีวัชพืช ประเภทหญ้าและเถาเครือหนาม ขึ้นปกคลุมอยู่โดยรอบ สำหรับบริเวณตัวโบราณสถานนั้นค่อนข้างทรุดโทรม พบเศษอิฐและหินกระจายอยู่ (แผนผังที่ ข.21)

แผนผังที่ ข.21 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 5 (ภาพด้านบน)

แหล่งโบราณสถาน (รูปที่ ข.587 - ข.588) พบว่ามีขอบเขตล้อมรอบเป็นแนวกำแพงก่อด้วยหินก้อนขนาดต่างๆ นำมาวางซ้อนกันซึ่งพบหลักฐานที่สมบูรณ์ของแนวกำแพงหินบริเวณด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก นอกจากนี้แล้วยังพบหลักฐานของกำแพงก่อด้วยอิฐที่ทางเข้าด้านทิศใต้ ความกว้างของตัวกำแพงวัดมีขนาดประมาณ 60 เซนติเมตร และมีร่องรอยของแนวหินที่วางตัวทอดยาวลงไปคล้ายบันไดทางขึ้น

รูปที่ ข.587 สภาพแนวอิฐและหินที่มีร่องรอยคล้ายบันได

รูปที่ ข.588 สภาพแนวกำแพงหินล้อมรอบโบราณสถาน

ภายในแหล่งโบราณสถานคอกกอมู (รูปที่ ข.589) พบว่ามีบริเวณตำแหน่งที่สันนิษฐานได้ว่าจะเป็นที่เจดีย์มาก่อน ซึ่งสภาพของตัวเจดีย์นั้นถูกรบกวนอย่างมาก อิฐที่ใช้ก่อเจดีย์พังทลายลงและมีการลักลอบขุดใต้ฐาน เจดีย์จนมีสภาพเป็นโพรงขนาดใหญ่ นายจันยง คำฟู ชาวบ้านที่นำทางเล่าว่า เจดีย์นี้ถูกลักลอบขุดเมื่อ 10 ปีที่แล้ว โดยนักค้าของเก่าที่มาจากจังหวัดเชียงใหม่ เพราะช่วงก่อนหน้านั้น นายจันยง ได้เคยเข้ามาหาของป่า ลำดัตัวบริเวณนี้ ยังคงเห็นสภาพดีกว่าปัจจุบัน

ซากของเจดีย์ที่เหลืออยู่มีขนาดกว้างประมาณ 5.9 เมตร ยาว 8.6 เมตร วัดความสูงจากฐานได้ประมาณ 0.9 เมตร นอกจากนี้มุมหนึ่งของเจดีย์ ยังคงเหลือร่องรอยเดิมของฐานที่มีการย่อมุม อีกทั้งได้ฐานย่อมุมนั้น พบว่ามีการก่อด้วยอิฐเป็นฐานรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดกว้างประมาณ 7 เมตร ยาว 12 เมตร ทำให้สันนิษฐานว่า ฐานเจดีย์และอาคารน่าจะเชื่อมต่อกัน

รูปที่ ข.589 ตำแหน่งที่สันนิษฐานว่าเป็นเจดีย์

โบราณวัตถุที่พบจากแหล่งโบราณสถาน พบอิฐสำหรับก่อเจดีย์ ตะปูเหล็ก และพบเครื่องมือหิน ที่ทำจากหินควอทซ์ไซต์ เนื่องจากแหล่งโบราณสถานถูกรบกวนโดยมนุษย์ จึงทำให้พบเศษอิฐกระจายตัวอยู่บริเวณรอบตัวเจดีย์ ส่วนโบราณวัตถุอื่นๆ นั้น พบบริเวณทั่วไปภายในขอบเขตของตัวแหล่งโบราณสถาน นอกจากนี้จากการสำรวจโดยเดินขึ้นไปทางทิศเหนือจากแหล่งโบราณสถานประมาณ 300 เมตร ได้พบเครื่องมือหินแบบสุมาตราอีกด้วย

โบราณวัตถุที่พบ

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (รูปที่ ข.590) ไม่มีการตกแต่งใดๆ จำนวน 1 ชิ้น

- เครื่องมือหิน เป็นเครื่องมือหินประเภทแกนหินและเครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหิน จำนวน 4 ชิ้น

ได้แก่

1. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ผ่านการใช้งานโดยเป็นแบบสุมาตราธิ จำนวน 1 ชิ้น
2. เครื่องมือหินประเภทแกนหินที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น
3. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น
4. เครื่องมือหินประเภทสะเก็ดหินทุติยภูมิที่ไม่ผ่านการใช้งาน จำนวน 1 ชิ้น

- อิฐสำหรับก่อเจดีย์ ขนาดโดยสมบูรณ์กว้าง 16 เซนติเมตร ยาว 27 เซนติเมตร และหนา 3 เซนติเมตร

- ชิ้นส่วนตะปูเหล็ก (รูปที่ ข.591) มีขนาดยาวประมาณ 21 เซนติเมตร จำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.590 เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง

รูปที่ ข.591 ชิ้นส่วนตะปูโลหะ

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ล้านนา พุทธศตวรรษที่ 21 - 22

ข.3.44 แหล่งโบราณสถานบ้านแม่สุริน 7¹⁵³ (เจดีย์แม่แต่)

หมายเลข KY 44

คณะสำรวจ ครั้งที่ 1

- 1.นายเชดศักดิ์ ตริยาภิวัฒน์
- 2.นางสาวรมย์ กนิษฐานนท์
- 3.นางสาวอภิญญา ณ หนองคาย
- 4.นางสาวสมถวิล สุขเลี้ยง
- 5.นายณฐป กังแฮ
- 6.นายจันยง คำฟู (คนนำทาง)

การสำรวจ ครั้งที่ 1

วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ที่ตั้ง บ้านแม่สุริน หมู่ 3 ตำบลขุนยวม อำเภอกันยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ที่พิกัด 47 QLA 908899 (390860 m. E/ 2089916 m. N) ทิศเหนือเป็นห้วยแม่สุริน ทิศใต้ ทิศตะวันออกเป็นภูเขา ส่วนทิศตะวันตกเป็นภูเขา และพื้นที่ทำการเกษตร

การเดินทางสู่แหล่ง เดินทางจากถนนเชิงคอกยงมู มาทางด้านทิศใต้ประมาณ 50 เมตร จากนั้นจึงเดินข้ามลำห้วยแม่สุริน จะพบทางเดินของชาวบ้านแล้วเดินต่อเป็นระยะทางประมาณ 120 เมตร จึงจะถึงบริเวณเนินเขาที่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร จากนั้นเดินขึ้นเนินไปทางทิศตะวันตกประมาณ 10 เมตร จะถึงบริเวณแหล่งโบราณสถานแม่แต่ หรือที่ชาวบ้านแม่สุรินเรียกกันว่า “เจดีย์แม่แต่”

สภาพแหล่ง แหล่งโบราณสถานแม่แต่ ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบเนินเขา ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 462 เมตร โดยมีระยะห่างจากแหล่งน้ำที่ใกล้ที่สุด คือ ห้วยแม่สุริน ประมาณ 150 เมตร

¹⁵³ ชื่อเรียกโดยชาวบ้านแม่สุริน

สภาพแวดล้อมโดยรอบแหล่งเป็นพืชพรรณแบบป่าเต็งรัง มีต้นรัง ต้นตึง ไม้แดง ขึ้นอยู่โดยรอบ นอกจากนี้พบว่า มีวัชพืชจำพวกหญ้าและต้นเถาเครือหนามขึ้นปกคลุมโดยรอบบริเวณแหล่งโบราณสถาน

สภาพในปัจจุบันของแหล่งโบราณสถานแม้แต่ ถูกบกรบกวนอย่างมาก (รูปที่ ข.592, ข.593) โดยเฉพาะบริเวณที่สันนิษฐานว่าเป็นเจดีย์ หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า “เจดีย์แม่แต่”¹⁵⁴ มีเพียงกองอิฐและเศษอิฐกระจายอยู่ ไม่คงสภาพเดิมที่แสดงให้เห็นรูปแบบเดิมของเจดีย์ อย่างไรก็ตามพบว่าแหล่งโบราณสถานถูกกำหนดขอบเขตด้วยแนวกำแพงซึ่งก่อด้วยก้อนหินขนาดต่างๆ โดยยังเหลือหลักฐานของแนวกำแพงหินนี้ทางด้านทิศตะวันออก และทิศใต้ที่ยังคงสภาพสมบูรณ์อยู่ จากการวัดขนาดของแนวกำแพงหินด้านทิศตะวันออก กว้างประมาณ 80 เซนติเมตร สูง 50 เซนติเมตร สำหรับขนาดพื้นที่โดยรวมของแหล่งโบราณสถาน กว้าง 46.5 เมตร ยาว 53 เมตร

รูปที่ ข.592 สภาพโบราณสถานปัจจุบัน

รูปที่ ข.593 แนวกำแพงหินที่ล้อมรอบ โบราณสถาน

ทั้งนี้จากการเดินสำรวจบริเวณแหล่งโบราณสถาน พบเศษภาชนะดินเผาทั้งประเภทเนื้อดิน ประเภทเนื้อแกร่ง และประเภทเนื้อกระเบื้อง กระจายอยู่ทั่วพื้นที่แหล่ง

¹⁵⁴ จากการสอบถามนายจันธิง คำฟู (คนนำทาง)

โบราณวัตถุที่พบ

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware) (รูปที่ ข.594) จำนวน 2 ชิ้น โดยพบส่วนลำตัว แบ่งเป็น 2 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 มีลายกดประทับเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ไม่ตกแต่งใด ๆ จำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.594 เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware) (รูปที่ ข.595) จำนวน 28 ชิ้น โดยพบเป็นส่วนปาก ส่วนคอ ส่วนลำตัว และส่วนฐาน

ส่วนปาก พบจำนวน 5 ชิ้น แบ่งเป็น 5 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลอมแดงทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาล, เขียว เฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวเข้มทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเคลือบสีดำทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 5 ตกแต่งโดยการเคลือบแต่สีเคลือบหลุดไป จำนวน 1 ชิ้น

ส่วนคอ พบจำนวน 2 ชิ้น ตกแต่งโดยการเคลือบสีดำอมน้ำตาลเฉพาะด้านนอก

ส่วนลำตัว พบจำนวน 17 ชิ้น แบ่งเป็น 10 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลอมแดงเฉพาะด้านนอก จำนวน 3 ชิ้น

แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีน้ำตาลอมแดงทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวเข้มเฉพาะด้านนอก จำนวน 4 ชิ้น

แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวอมเหลืองเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 5 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 6 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวไข่มุกเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 7 ตกแต่งโดยการเขียนสีดำได้เคลือบเฉพาะด้านนอก จำนวน 2 ชิ้น

แบบที่ 8 ตกแต่งโดยทำเป็นลายขีดได้เคลือบ จำนวน 1 ชิ้น

แบบที่ 9 ตกแต่งโดยการเคลือบเฉพาะด้านนอกแต่สีเคลือบหลุดไป จำนวน 2 ชิ้น

- แบบที่ 10 ไม่ตกแต่งใดๆ จำนวน 1 ชิ้น
- ส่วนฐาน พบจำนวน 4 ชิ้น แบ่งเป็น 4 แบบ ดังนี้
- แบบที่ 1 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวอ่อนเฉพาะด้านนอก จำนวน 1 ชิ้น
- แบบที่ 2 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวอ่อนทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น
- แบบที่ 3 ตกแต่งโดยการเคลือบสีเขียวเข้มทั้งด้านนอกและด้านใน จำนวน 1 ชิ้น
- แบบที่ 4 ตกแต่งโดยการเคลือบด้านในแต่เคลือบหลุดไปส่วนด้านนอกมีการทาสีน้ำเงินสีน้ำตาลจำนวน 1 ชิ้น

รูปที่ ข.595 ตัวอย่างเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง

- เศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain) (รูปที่ ข.596) จำนวน 2 ชิ้น โดยพบเป็นส่วนปากและลำตัว

- ส่วนปาก พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบทั้งด้านนอกและด้านใน
- ส่วนลำตัว พบจำนวน 1 ชิ้น ตกแต่งโดยการเขียนสีน้ำเงินได้เคลือบเฉพาะด้านนอก

รูปที่ ข.596 ชิ้นส่วนเครื่องถ้วยจีนลายคราม

หน้าที่ของแหล่ง ศาสนสถาน

อายุสมัย ล้านนา ประมาณพุทธศตวรรษที่ 21 – 22

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงจำนวนโบราณวัตถุที่ได้จากการสำรวจ

รัศมี ชูทรงเดช (บรรณาธิการ)

รมย์ กนิษฐานนท์ วอภัยญา ณ หนองคาย

และสมถวิล สุขเลี้ยง

ภาคผนวกที่ ค.1 อําเภอปาย

จากการจําแนกโบราณวัตถุที่ได้จากการสำรวจ สามารถแบ่งเป็นตาราง ดังนี้

ค.1.1 ตารางแสดงจำนวนรวมของเศษภาชนะดินเผา แบ่งเป็น 3 ประเภทได้แก่

1) ตารางเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware)

มีการจําแนกเป็นประเภทชิ้นส่วนภาชนะ, สีของเนื้อภาชนะ, ลักษณะการตกแต่งภาชนะ, น้ำหนักของชิ้นส่วนภาชนะดินเผาและจำนวนเศษภาชนะดินเผาที่พบในแหล่งโบราณคดี

2) ตารางเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware)

มีการจําแนกออกเป็นประเภทชิ้นส่วนภาชนะ, สีของเนื้อภาชนะ ลักษณะการตกแต่งภาชนะ, น้ำหนักของชิ้นส่วนภาชนะดินเผา, จำนวนเศษภาชนะดินเผาที่พบ และถ้าชิ้นใดมีลักษณะการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแหล่งเตาใด จึงจะสามารถบอกที่มาของแหล่งเตาที่ผลิต และนำมากำหนดอายุแหล่งโบราณคดีที่พบได้

3) ตารางเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain)

มีการจําแนกออกเป็นประเภทชิ้นส่วนภาชนะ, สีของเนื้อภาชนะ ลักษณะการตกแต่งภาชนะ, น้ำหนักของชิ้นส่วนภาชนะดินเผา, จำนวนเศษภาชนะดินเผาที่พบ ซึ่งเศษภาชนะเนื้อกระเบื้องส่วนใหญ่ที่พบเป็นเครื่องถ้วยจีนลายคราม ดังนั้นจึงนำมากำหนดอายุสมัยได้เช่นกัน สำหรับข้อมูลที่น่ามาเสนอ ยังไม่ได้รับอนุญาตที่ชัดเจน เพราะต้องตรวจสอบกับผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง

ค.1.2 ตารางแสดงจำนวนรวมของเครื่องมือหิน

มีการจําแนกประเภทเครื่องมือหินได้แก่ประเภทเครื่องมือหินกะเทาะ เครื่องมือหินขัดและหินลับ นอกจากนี้มีการจําแนกชิ้นส่วนของเครื่องมือหินโดยแบ่งเป็นแกนหินที่ใช้งาน, ไม่ใช้งานหรือเป็นสะเก็ดหินประเภทต่างๆ ที่มีการใช้งานและไม่ใช้งานเช่นเดียวกัน อีกทั้งอธิบายชนิดของเนื้อหินมีการวัดขนาดและชั่งน้ำหนัก รวมถึงบอกประเภทการใช้งานด้วย

ค.1.3 ตารางแสดงจำนวนของโบราณวัตถุประเภทอื่นๆ

เป็นการจำแนกโบราณวัตถุที่พบอื่นๆ อันได้แก่ ชิ้นส่วนกระเบื้องดินเผาแบบขอ อีฐ โบราณวัตถุประเภทโลหะ ก่อองยาสูบ ฯลฯ เพื่อแสดงให้เห็นถึงปริมาณและความหลากหลายของโบราณวัตถุที่พบตามแหล่งโบราณคดีของแต่ละแหล่ง เพื่อสามารถนำมาประมวลร่วมกับหลักฐานอื่นๆ

ค.1.4 ตารางแสดงจำนวนรวมของโบราณวัตถุของแหล่งโบราณคดี

เป็นการรวบรวมประเภทและจำนวนโบราณวัตถุที่พบจากแหล่งโบราณคดีทุกแหล่งในอำเภอ ปาย เพื่อนำมาวิเคราะห์และประมวลร่วมกับข้อมูลแหล่ง เพื่อใช้ในการการสันนิษฐานเกี่ยวกับหน้าที่ และอายุสมัยของแหล่ง โบราณคดีที่พบได้อย่างแน่ชัดยิ่งขึ้น

เศษภาชนะดินเผา

ประเภทเนื้อดิน (earthenware)

แผนที่...1....

ตารางที่ ค.1.1.1 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทน้อดิน (EARTHENWARE)

ข้อมูลเลขทะเบียน	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										รหัสเลขทะเบียน	การตกแต่ง	(ข.) บุคลากร	(ค.) ผลผลิต	๑๕๕๕๕๕๕๕	หมายเหตุ/ประเภท	
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน								
		รูป	เส้นผ่าศูนย์กลาง (cm)	เส้นผ่าศูนย์กลางปาก (cm)	รูป		รูป	รูป										
										รูป	รูป							
#001	*PPK'08									/			ส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	10	11/25/2007	*เพิงผาห้วยเสียว
#002	*PPK'08									/			ส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	5	11/25/2007	*เพิงผาห้วยเสียว
#003	*PPK'08									/			ดำ	กดประทับ	1	3	11/25/2007	*เพิงผาห้วยเสียว
#001	PAI 09									/			เทาดำ	ทาน้ำดินสีส้ม	1	10	5/11/2009	
#001	PAI 15 A.1									/			ส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม/เขียนสีดำ	1	1	4/29/2008	เตาหริภุญไชย
#024	PAI 15 A.2	/		1.8	20								เทา	ไม่ตกแต่ง	1	75	4/29/2008	จีนส่วนผา ?
#001	PAI 16	/		0.8	20								เทาดำ	ไม่ตกแต่ง	1	15	4/27/2008	
#009	PAI 19									/			ส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	5	4/30/2008	ขุดเป็นเส้นตรง
#001	PAI 20	/		0.4	8								ส้ม	ทาน้ำดิน/ขัดมัน	1	6	10/6/2008	
#002	PAI 20									/			ส้ม	ทาน้ำดิน/กดประทับ	1	9	10/6/2008	
#003	PAI 20									/			ส้ม	ทาน้ำดิน/ขัดมัน/กดประทับ	1	10	10/6/2008	
#004	PAI 20											/	ส้ม	ทาน้ำดิน	1	16	10/6/2008	
#001	PAI 23									/			ส้ม	ไม่ตกแต่ง	1	8	10/7/2008	
#002	PAI 23									/			ส้ม	ขุดขีด/มีสัน	1	10	10/7/2008	
#036	PAI 24 Loc.2									/			เทา	ไม่ตกแต่ง	1	8	10/8/2008	
#024	PAI 25	/		1.5	4					/			เทา	ไม่ตกแต่ง	1	42	10/8/2008	
#025	PAI 25		/	1	12								ส้มอ่อน	ไม่ตกแต่ง	1	8	10/8/2008	

ผู้บันทึกรมย์ กนิษฐานนท์.... วันที่23/พ.ค./52....

แผนที่...2....

ตารางที่ ค.1.1.2 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

ข้อมูลทะเบียนกรมประมง	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ								วัสดุประเภทดิน	การตกแต่ง		(ผล) ผลผลิต	(สี) ขนุน	ข้อมูล	หมายเหตุ/ประเภท
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป		ด้านใน	ด้านนอก				
#026	PAI 25									เทา		ไม่ตกแต่ง	1	13	10/8/2008	
#027	PAI 25									สีอ่อน	หน้าดินสีส้ม	หน้าดินสีส้ม	1	7	10/8/2008	
#001	PAI 29									เทา		เคลือบเขียวอมเหลือง	1	8	10/10/2008	* ขุดได้เป็นลายตาราง
#002	PAI 29									เทา		เคลือบเขียวอมเหลือง	1	4	10/10/2008	* ขุดได้เป็นลายตาราง
#005	PAI 29									น้ำตาลอ่อน		เคลือบน้ำตาลอมแดง	1	7	10/10/2008	* ขุดได้เป็นลายตาราง
#020	PAI 29									ส้ม	หน้าดินสีส้ม	หน้าดินสีส้ม	1	6	10/10/2008	
#001	PAI 30									ส้ม		ขัดมัน/กดประทับแนวรัง	1	5	10/10/2008	
#002	PAI 30									เทา		หน้าดินสีส้ม	1	33	10/10/2008	
#003	PAI 30									ดำ	รมควัน	รมควัน	1	6	10/10/2008	
#004	PAI 30									เทา	หน้าดินสีส้ม	รมควัน	1	19	10/10/2008	
#005	PAI 30									ส้ม	หน้าดินสีส้ม	ขัดมัน	1	6	10/10/2008	
#006	PAI 30									ส้ม	ขุดขีดเป็นเส้นตรงแนวนอน		1	4	10/10/2008	
#007	PAI 30									ส้ม		ขุดขีดเส้นแนวนอนและกดประทับลายมดกัดข้าว	1	8	10/10/2008	
#008	PAI 30									ส้ม		หน้าดินสีส้ม	1	30	10/10/2008	
#009	PAI 30									เทา	หน้าดินสีส้ม		1	11	10/10/2008	
#010	PAI 30									ส้ม	หน้าดินสีส้ม	กดประทับลายเกือกม้า	1	35	10/10/2008	

ผู้บันทึก สิบถวิล สุขเลี้ยง.... วันที่29/พ.ค./52....

ตารางที่ ค.1.1.3 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

ข้อมูลเลขประจำชิ้น	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุประเภทเนื้อดิน	(ผล) ผลต่อ	(วิธี) บุหล่น	อายุ	หมายเหตุ/ประเภท	
		ปาก				คอ	ไหล่		ฐาน		การตกแต่ง						
		รูป	รูป	รูป	รูป		รูป	รูป									
									รูป	รูป							รูป
#007	PAI 33								/			ทาน้ำดินสีส้ม	1	25	10/14/2008		
#008	PAI 33								/			ทาน้ำดินสีส้ม	1	30	10/14/2008		
#009	PAI 33								/			ทาน้ำดินสีส้ม	1	10	10/14/2008		
#010	PAI 33								/			ทาน้ำดินสีส้ม	1	25	10/14/2008		
#011	PAI 33								/			ไม่ตกแต่ง	1	0.3	10/14/2008		
#012	PAI 33											บุตึ๊ดเป็นลายดอกบัว	1	10	10/14/2008	* ฝาถูก	
#001	PAI 34	/			0.1	8						ทาน้ำดินสีส้ม	1	5	10/14/2008	* ตะกั่วดินเผา	
#002	PAI 34	/			0.3	8						ทาน้ำดินสีส้ม	1	15	10/14/2008		
#003	PAI 34	/			0.2	8			/			บุตึ๊ดคล้ายเกือกม้า	1	12	10/14/2008	* ตะกั่วดินเผา	
#001	PAI 35											ไม่ตกแต่ง	1	20	6/5/2009	* ฝาถูก	
#001	PAI 36		/		0.5	16						ไม่ตกแต่ง	1	11	5/2/2009		
#002	PAI 36	/			0.7	16						ทาน้ำดินสีส้ม	1	5	5/2/2009		
#003	PAI 36								/			ไม่ตกแต่ง	1	1	5/2/2009		
#004	PAI 36								/			ไม่ตกแต่ง	1	4	5/2/2009		
#005	PAI 36								/			ไม่ตกแต่ง	1	15	5/2/2009		
#006	PAI 36								/			ไม่ตกแต่ง	1	15	5/2/2009		
#007	PAI 36								/			ไม่ตกแต่ง	1	5	5/2/2009		

ผู้บันทึกสมบัติล สุขเสียง.... วันที่29/พ.ค./52....

ตารางที่ ค.1.1.4 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

วัตถุโบราณ/สมัย/บริเวณ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										สีเนื้อ	การตกแต่ง		(ผล) ผลต่อ	(สี) บนเนื้อ	อายุ	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน								
		รูป	รูป	รูป	รูป		รูป	รูป										
#008	PAI 36								/		ส้ม	ไม่ตกแต่ง	1	5	5/2/2009			
#009	PAI 36								/		ส้ม	ไม่ตกแต่ง	1	5	5/2/2009			
#010	PAI 36								/		ส้ม	ไม่ตกแต่ง	1	5	5/2/2009			
#011	PAI 36								/		ส้ม	ไม่ตกแต่ง	1	4	5/2/2009			
#012	PAI 36								/		ส้ม	ไม่ตกแต่ง	1	1	5/2/2009			
#013	PAI 36								/		เทาดำ	ไม่ตกแต่ง	1	10	5/2/2009			
#014	PAI 36								/		เทาดำ	ไม่ตกแต่ง	1	1	5/2/2009			
#015	PAI 36								/		เทาดำ	ไม่ตกแต่ง	1	5	5/2/2009			
#039	PAI 36			/	1	20					เทา	ไม่ตกแต่ง	1	7	5/2/2009			
#040	PAI 36	/			0.5	16					ส้ม	ไม่ตกแต่ง	1	4	5/2/2009			
#041	PAI 36			/	0.9	12					ส้ม	ทาสีดินสีส้ม	1	16	5/2/2009			
#042	PAI 36			/	1.2	16					เทา	ทาสีดินสีส้ม	1	28	5/2/2009			
#043	PAI 36								/		เทา	ไม่ตกแต่ง	1	20	5/2/2009			
#044	PAI 36										เทา	ทาสีดินสีส้ม	1	25	5/2/2009			
#045	PAI 36								/		ส้ม	ทาสีดินสีส้ม	1	1	5/2/2009			
#046	PAI 36								/		ส้ม	ทาสีดินสีส้ม	1	1	5/2/2009			
#047	PAI 36								/		ส้ม	ทาสีดินสีส้ม	1	5	5/2/2009			

ผู้บันทึกสมถวิล สุขเสียง.... วันที่ ...03/มิ.ย./52....

ตารางที่ ค.1.1.5 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

ข้อมูลประเภท/ประเภท	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ							วัสดุประเภทเนื้อดิน	การตกแต่ง		(ผล) ผลต่อ	(วิธี) บุหล่ง	ข้อมูล	หมายเหตุ/ประเภท
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป		ด้านใน	ด้านนอก				
#048	PAI 36								สี	ทาสีดินสีส้ม	ทาสีดินสีส้ม	1	5	5/2/2009	
#049	PAI 36								สี	ทาสีดินสีส้ม	ทาสีดินสีส้ม	1	5	5/2/2009	
#050	PAI 36								สี	ทาสีดินสีส้ม	ทาสีดินสีส้ม	1	10	5/2/2009	
#051	PAI 36								สี	ทาสีดินสีส้ม	ทาสีดินสีส้ม	1	5	5/2/2009	
#052	PAI 36								ดำ - สี		ไม่ตกแต่ง	1	1	5/2/2009	
#053	PAI 36								ดำ		ไม่ตกแต่ง	1	6	5/2/2009	
#054	PAI 36								สี		วาดเส้นสีดำกับสีเหลืองรูปว่าว	1	1	5/2/2009	
#055	PAI 36								เทา	รมควัน	ทาสีดินสีส้ม	1	1	5/2/2009	
#056	PAI 36								เทา	รมควัน	ทาสีดินสีส้ม	1	0.5	5/2/2009	
#057	PAI 36								เทา		ไม่ตกแต่ง	1	10	5/2/2009	
#058	PAI 36								เทาดำ	รมควัน	รมควัน	1	1	5/2/2009	
#059	PAI 36								เทาดำ	รมควัน	รมควัน	1	1	5/2/2009	
#162	PAI 36								สี	ทาสีดินสีส้ม/ขัดมัน	ทาสีดินสีส้ม	1	10	5/2/2009	
#003	PAI 38								น้ำตาลอ่อน		ไม่ตกแต่ง	1	5	10/16/2008	
#004	PAI 38								เทา		ไม่ตกแต่ง	1	10	10/16/2008	
#005	PAI 38								เทา		ไม่ตกแต่ง	1	5	10/16/2008	
#006	PAI 38								เทา		ไม่ตกแต่ง	1	10	10/16/2008	

ผู้บันทึก สมถวิล สุขเสียง วันที่ ...03/มิ.ย./52....

ตารางที่ ค.1.1.6 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

วัตถุประเภท/หมายเลข	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุ/ประเภทดิน	การตกแต่ง		(ผล) ผลต่อ	(วิธี) บุหน้	๑๕๕๕๕๕๕๕	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน			ด้านใน	ด้านนอก				
		๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕		๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕										
#007	PAI 38									/			เทา	ทาสีดินสีส้ม	1	5	10/16/2008	
#008	PAI 38									/			เทา	ทาสีดินสีส้ม	1	10	10/16/2008	
#009	PAI 38									/			น้ำตาลอ่อน	ทาสีดินสีส้ม	1	9	10/16/2008	
#010	PAI 38									/			เทา	ทาสีดินสีส้ม	1	10	10/16/2008	
#001	PAI 39	/			0.8	20							เทา		1	22	5/2/2009	
#002	PAI 39						/						ส้ม		1	10	5/2/2009	
#003	PAI 39						/						ดำ		1	12	5/2/2009	
#004-005	PAI 39									/			ดำ		2	5	5/2/2009	
#006	PAI 39									/			ส้ม	มีลายเชือกทาบ	1	12	5/2/2009	
#001	PAI 40													ทาสีดินสีส้ม	1	66	10/17/2008	* ถ้วยดื่มใบ
#002	PAI 40	/			0.8	20							เทา	ทาสีดินสีส้ม	1	13	10/17/2008	
#003	PAI 40									/			เทา	ทาสีดินสีส้ม	1	8	10/17/2008	
#004	PAI 40									/			เทา		1	25	10/17/2008	
#005	PAI 40									/			เทาดำ	รวมควัน	1	8	10/17/2008	
#006	PAI 40						/						เทาดำ	รวมควัน	1	36	10/17/2008	

ผู้บันทึกสมถวิล สุขเสียง.... วันที่ 29/พ.ค./52...05/มิ.ย./52

ตารางที่ ค.1.1.7 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุของภาชนะ	การตกแต่ง	(ผ.ล) ผ.ล.ผ.ล.	(สี) ข.ล.ล.ล.	๐๔๔๔๔๔๔๔	หมายเหตุ/ประเภท
	ปาก				ไหล่		ฐาน		ด้านใน	ด้านนอก						
	๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔								
#001	PAI 41						/			ส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	14	10/17/2008	
#002	PAI 41								/	ส้ม		ไม่ตกแต่ง	1	40	10/17/2008	
#001	PAI 41					0.6	4	/		ส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	22	5/2/2009	
#002	PAI 41	/				0.6	20			เทาดำ	ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	5	5/2/2009	
#003	PAI 41								/	น้ำตาลอ่อน	ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	5	5/2/2009	
#004-013	PAI 41								/	เทาดำ		ไม่ตกแต่ง	10	65	5/2/2009	
#014	PAI 41								/	ส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	30	5/2/2009	
#001	PAI 42								/	ส้ม		ไม่ตกแต่ง	1	20	10/17/2008	
#001	PAI 43								/	ส้ม		ไม่ตกแต่ง	1	10	10/17/2008	
#002	PAI 43								/	ส้ม		ไม่ตกแต่ง	1	10	10/17/2008	
#003	PAI 43								/	ส้มอ่อน	ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	9	10/17/2008	
#004	PAI 43								/	เทาดำ		รมควัน	1	6	10/17/2008	
#001	PAI 48								/	น้ำตาล	รมควัน	ทาน้ำดินสีส้ม	1	12	5/1/2009	วันที่ 9/06/52
#002	PAI 48								/	น้ำตาล	รมควัน/จัดมัน	ลายซีกกาบ	1	20	5/1/2009	

ผู้บันทึกสมภวิไล สุขเสียง.... วันที่...29/พ.ค./52...

ตารางที่ ค.1.1.8 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุ/เนื้อดิน	การตกแต่ง	(ผล) ผลต่อ	(สี) ขุ่น/สี	อายุ/ยุค	หมายเหตุ/ประเภท
	ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน							
	รูป	รูป	รูป	รูป		รูป	รูป									
#001	PAI 48			/	0.6	20						ทาน้ำดินสีส้ม/ลายเชือกทาบ	1	65	5/1/2009	
#002	PAI 48			/	0.7	20						รวมคว้น/ลายเชือกทาบ	1	42	5/1/2009	
#003	PAI 48			/	0.5	16						ทาน้ำดินสีส้ม/ลายเชือกทาบ	1	16	5/1/2009	
#004	PAI 48			/	0.9	16						ลายเชือกทาบ	1	6	5/1/2009	
#005	PAI 48			/	0.6	16						ลายเชือกทาบ	1	10	5/1/2009	
#006	PAI 48									/		รวมคว้น/ลายเชือกทาบ	1	20	5/1/2009	
#007	PAI 48									/		ลายเชือกทาบ	1	22	5/1/2009	
#008	PAI 48									/		ลายเชือกทาบ	1	5	5/1/2009	
#009	PAI 48									/		ลายเชือกทาบ	1	8	5/1/2009	
#010	PAI 48									/		ลายเชือกทาบ	1	6	5/1/2009	
#011	PAI 48									/		ลายเชือกทาบ	1	6	5/1/2009	
#012	PAI 48									/		ลายเชือกทาบ	1	6	5/1/2009	
#013	PAI 48									/		ลายเชือกทาบ	1	6	5/1/2009	
#014	PAI 48									/		จุดขีด	1	12	5/1/2009	
#015	PAI 48									/		ไม่ตกแต่ง	1	2	5/1/2009	
#016	PAI 48									/		รวมคว้น	1	10	5/1/2009	
										/		ทาน้ำดินสีส้ม	1	6	5/1/2009	

ผู้บันทึกสมถวิล สุขเสียง.... วันที่...03/มิ.ย./52...

ตารางที่ ค.1.1.9 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

ชนิดของภาชนะดินเผา	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุ	การตกแต่ง		(ผ.ล) ผ.ล.ผ.ล.	(สี) ข.ล.ล.ล.	๐๔๔๔๔๔๔๔	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน								
		๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔		๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔										
										๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔							
#001	PAI 49		/	0.9	20							รมควัน/ขัดมัน	ลายเชือกทาบ	1	17	5/1/2009		
#002	PAI 49									/			รมควัน/ขัดมัน	ลายเชือกทาบ	1	3	5/1/2009	
#003	PAI 49									/				ทาน้ำดินสีส้ม/ลายจุดขีด	1	25	5/1/2009	
#001	PAI 51		/	1.4	16								ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	15	5/2/2009	
#002	PAI 51									/			ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	3	5/2/2009	
#003	PAI 51									/				ไม่ตกแต่ง	1	5	5/2/2009	
#001	PAI ริมทาง									/			ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	10	10/17/2007	วันที่ 12/06./52
#002	PAI ริมทาง									/			ทาน้ำดินสีส้ม	รมควัน	1	15	10/17/2007	
#013-014	PAI ริมทาง									/			ทาน้ำดินสีส้ม	รมควัน	2	15	10/17/2007	

ผู้บันทึกสมถวิล สุขเลี้ยง.... วันที่...03/มิ.ย./52....

เศษภาชนะดินเผา
ประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware)

แผ่นที่.....1.....

ตารางที่ ค.1.1.10 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบเนื้อดิน	แหล่งเตา	(ผล) เผเผา	(ฉ) บุณ	อายุเผ	หมายเหตุ		
	ปาก				ไหล่		ตัว		ฐาน		ประเภท	ลักษณะ								
	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป												
#003	PAI ริมทาง		/	0.6	24						/	น้ำตาลแดง	ด้านใน	เคลือบสีน้ำตาล	ด้านนอก	เคลือบสีน้ำตาล	1	15	10/17/2008	6/12/2552
#004	PAI ริมทาง		/	1.2	28						/	น้ำตาลดำ	เคลือบหลุด	เคลือบหลุด	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบหลุด	1	65	10/17/2008	
#005	PAI ริมทาง		/	1.2	36						/	น้ำตาลแดง	เคลือบสีเขียวไข่กา	เคลือบสีเขียวไข่กา	เคลือบสีเขียวไข่กา	เคลือบสีเขียวไข่กา	1	295	10/17/2008	
#006	PAI ริมทาง							/			/	น้ำตาลแดง		เคลือบสีเขียวเข้ม	เคลือบสีเขียวเข้ม	เคลือบสีเขียวเข้ม	1	20	10/17/2008	
#007	PAI ริมทาง					/					/	ดำ	เคลือบหลุด	เคลือบหลุด	เคลือบหลุด	เคลือบหลุด	1	15	10/17/2008	
#008	PAI ริมทาง									/	/	น้ำตาลแดง		เคลือบสีเขียวเข้ม	เคลือบสีเขียวเข้ม	เคลือบสีเขียวเข้ม	1	10	10/17/2008	
#009	PAI ริมทาง									/	/	ขาวปน	เคลือบใส	เคลือบใส	เคลือบใส	เคลือบใส	1	5	10/17/2008	
#010-012	PAI ริมทาง									/	/	ดำ	เคลือบหลุด	เคลือบหลุด	เคลือบหลุด	เคลือบหลุด	3	20	10/17/2008	
#015	PAI ริมทาง										/	น้ำตาลอ่อน	ทาน้ำดินสีดำ	ทาน้ำดินสีดำ	ทาน้ำดินสีดำ	ทาน้ำดินสีดำ	1	125	10/17/2008	
#004	เพิงผา?ห้วยเสีชะ									/	/	น้ำตาล	รมควันดำ	รมควันดำ	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	25	11/25/2007	5/23/2552
#005	เพิงผา?ห้วยเสีชะ									/	/	น้ำตาล	เผาไม่สุก	เผาไม่สุก	เคลือบสีน้ำตาลเข้ม	เคลือบสีน้ำตาลเข้ม	1	10	11/25/2007	
#006	เพิงผา?ห้วยเสีชะ									/	/	น้ำตาลแดง	รมควัน	รมควัน	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	10	11/25/2007	
#001	ถนนบริเวณPAI01		/	1.5	20						/	เทา			ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง	1	45	11/25/2007	
#002	ถนนบริเวณPAI01									/	/	น้ำตาล			ทาน้ำดินสีดำ	ทาน้ำดินสีดำ	1	5	11/25/2007	
#003	ถนนบริเวณPAI01									/	/	น้ำตาล			ทาน้ำดินสีดำ	ทาน้ำดินสีดำ	1	5	11/25/2007	
#004	ถนนบริเวณPAI01									/	/	น้ำตาล			ทาน้ำดินสีดำ	ทาน้ำดินสีดำ	1	6	11/25/2007	

ผู้บันทึก.....วอภัญญา ณ หนองคาย, รมย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...12/มิ.ย./52, 23/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.11 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลเบาะหลัง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) บุณประโยชน์	ระยะเวลา	หมายเหตุ
	ปาก	คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ลายเส้น	ลายรูป									
			รูป	รูป		รูป	รูป											
										รูป	รูป							
#005	ถนนบริเวณPAI01				/			/	น้ำตาล	ด้านใน	ด้านนอก	ทาสีดินสีดำ	1	1	11/25/2007			
#006	ถนนบริเวณPAI01				/			/	น้ำตาล			เคลือบสีเขียวอ่อน	1	6	11/25/2007			
#007	ถนนบริเวณPAI01				/			/	เทา			เคลือบสีน้ำตาลเข้ม	1	7	11/25/2007			
#008	ถนนบริเวณPAI01				/			/	น้ำตาล			กบประทับทาสีดินสีดำ	1	5	11/25/2007			
#009	ถนนบริเวณPAI01				/			/	เทา-ดำ	เผาไม่สุก			1	10	11/25/2007			
#010	ถนนบริเวณPAI01				/			/	เทา			ลายจุดขีด	1	5	11/25/2007			
#011	ถนนบริเวณPAI01				/			/	เทา				1	15	11/25/2007			
#001	PAI04				/			/	น้ำตาลแดง			ทาสีดินสีดำ	1	10	11/25/2007			
#002	PAI09	/			1.7	16			เทา	เคลือบสีเขียวเหลือง	เคลือบสีเขียวเหลือง		1	6	5/11/2009	6/5/2552		
#003	PAI09	/			1.1	24			น้ำตาลดำ	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล		1	25	5/11/2009			
#004	PAI09	/			0.9	16			น้ำตาลดำ	เคลือบขาวขุ่น	เคลือบขาวขุ่น/ ทาสีดินสีน้ำตาล		1	5	5/11/2009			
#005	PAI09	/			0.9	16			เทาดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	2	5/11/2009			
#006	PAI09	/			0.1	12			เทา	เขียนสีดำใต้เคลือบ	เขียนสีดำใต้เคลือบ	เวียงกาหลง	1	1	5/11/2009			
#007	PAI09	/			0.3	16			เทา	เขียนสีดำใต้เคลือบ	เขียนสีดำใต้เคลือบ	เวียงกาหลง?	1	3	5/11/2009			
#008	PAI09						/		น้ำตาลแดง	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล		1	10	5/11/2009			

ผู้บันทึก.....รณย์ กนิษฐานนท์, สมถวิล สุเลียง.....วันที่.....23/พ.ค./52, 5มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.1.1.12 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทเศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิธี) บุคนุส	ระยะเวลา	หมายเหตุ
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ภายนอก	ด้านใน								
		ตรง	โค้ง	แบน	Φ (วง)		นูน	นูน		นูน	นูน										
		นูน	นูน	นูน	นูน	นูน	นูน	นูน	นูน												
		นูน	นูน	นูน	นูน	นูน	นูน	นูน	นูน												
#009	PAI 09					/					เทา	ทาน้ำดินสีขาวเหลือง	ทาน้ำดินสีขาวเหลือง	1	15	5/11/2009	เคลือบหลุด				
#010	PAI 09					/					น้ำตาลแดง	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล/ ทาน้ำดินสีแดง	1	10	5/11/2009					
#011	PAI 09							/			น้ำตาล	รมควัน	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	1	6	5/11/2009					
#012	PAI 09							/			เทา		ทาน้ำดินสีขาวเหลือง	1	5	5/11/2009	เคลือบหลุด				
#013	PAI 09							/			น้ำตาล		เขียนลายชุดจี๊ด	1	10	5/11/2009					
#014	PAI 09							/			น้ำตาล	รมควัน	เคลือบหลุด	1	12	5/11/2009					
#015	PAI 09							/			น้ำตาลแดง		เคลือบสีช็อคโกแลต	1	10	5/11/2009					
#016	PAI 09							/			น้ำตาลแดง		เคลือบหลุด	1	5	5/11/2009					
#017	PAI 09							/			น้ำตาลแดง	รมควัน	เคลือบสีช็อคโกแลต	1	6	5/11/2009					
#018	PAI 09							/			น้ำตาลแดง		ขัดมัน	1	5	5/11/2009					
#019	PAI 09							/			น้ำตาลแดง	รมควัน	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	20	5/11/2009					
#020	PAI 09							/			เทาดำ		ทาน้ำดินสีขาวจุน	1	10	5/11/2009	เคลือบหลุด				
#021	PAI 09							/			เทาดำ	ทาน้ำดินสีแดง	ทาน้ำดินสีแดง/สีดำ	1	10	5/11/2009					
#022-023	PAI 09							/			ส้ม		ทาน้ำดินสีขาวอมเหลือง	2	20	5/11/2009					
#024	PAI 09							/			ดำ - เทา	เผาสุกจนเป็นสีส้ม	เคลือบหลุด	1	10	5/11/2009					

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเสียง.....วันที่...5/มิ.ย./52....

แผ่นที่.....5.....

ตารางที่ ค.1.1.14 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทเศษดิน	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		รูปผลผลิต	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(อ) ปริมาณ	หมายเหตุ	
		ปาก				คอ		ไหล่		ตัว	ฐาน		ก้น							ตลอด
		รูปผลผลิต	ขนาด (cm.)	รูปผลผลิต	ขนาด (cm.)	รูปผลผลิต	ขนาด (cm.)	รูปผลผลิต	ขนาด (cm.)											

ผู้จัดทำ.....รณย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...23/พ.ค./52.....

แผนที่.....6.....

ตารางที่ ค.1.1.15 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลรายการโบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบหรือเคลือบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) วัสดุ	๕๕๕๕๕๕	หมายเหตุ
		ปาก				ไหล่		ตัว	ฐาน		ลายเส้น	ลายฉลุ									
		โครง	โครง	โครง	โครง	โครง	โครง		โครง	โครง											
		โครง	โครง	โครง	โครง	โครง	โครง	โครง	โครง	โครง	โครง										
												โครง	โครง		โครง	โครง					
#028	PAI 15 Area 2													เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	105	4/29/2008	มีปูนดินปั้นปะ
#029	PAI 15 Area 2													เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	65	4/29/2008	
#030	PAI 15 Area 2													น้ำตาลดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	35	4/29/2008	
#031	PAI 15 เนินดิน										/			น้ำตาลแดง		ชุดสีประดับลาย, ทาน้ำตาลสีดำ		1	10	4/29/2008	
#032	PAI 15 เนินดิน										/			เทา	เคลือบสีซีขาวุ่น	เคลือบสีซีขาวุ่น		1	5	4/29/2008	
#033	PAI 15 เนินดิน										/			ดำ	เคลือบสีซีขาวุ่น	เคลือบสีซีขาวุ่น	เตาพะเยา	1	25	4/29/2008	มีรอยแตกกราน
#034	PAI 15 เนินดิน										/			น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	5	4/29/2008	
#035	PAI 15 เนินดิน										/			น้ำตาล	ปากมีดินสีซีขาว	เคลือบสีน้ำตาล		1	25	4/29/2008	
#036	PAI 15 เนินดิน										/			เทาอ่อน	เคลือบสีขาว			1	30	4/29/2008	มีรอยแตกกราน
#037	PAI 15 เนินดิน										/			ดำ		ไม่ตกแต่ง		1	10	4/29/2008	
#002	PAI 16										/			เทา		ไม่ตกแต่ง		1	5	4/27/2008	
#003	PAI 16										/			เทา		ไม่ตกแต่ง		1	10	4/27/2008	
#004	PAI 16										/			เทา		ไม่ตกแต่ง		1	5	4/27/2008	
#005	PAI 16										/			เทา		ไม่ตกแต่ง		1	5	4/27/2008	
#006	PAI 16										/			เทา		ไม่ตกแต่ง		1	5	4/27/2008	

ผู้บันทึก.....รณย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...23/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.16 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลวัสดุประเภทเศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิธี) ปริมาณ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
		ปาก						ไหล่		ฐาน	ลาย	สี	ด้านใน		ด้านนอก						
		ลาย	รูป	ขนาด	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป												
#007	PAI 16							/			/	เทา	เทา	ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง		1	5	4/27/2008		
#008	PAI 16							/			/	เทา	เทา	ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง		1	5	4/27/2008		
#001	PAI 15 และ PAI 18										/	เทา	เทา	ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง		1	70	4/30/2008	ระหว่างแหล่ง	
#002	PAI 15 และ PAI 18										/	น้ำตาล	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง	ทาน้ำดินสีดำ		1	15	4/30/2008	บนขอบปาก และเป็นเรื่อง	
#003	PAI 15 และ PAI 18							/			/	ดำ	ดำ	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล		1	10	4/30/2008		
#004	PAI 15 และ PAI 18							/			/	น้ำตาล	น้ำตาล	เคลือบสีเขียวอมดำ	เคลือบสีเขียวอมดำ		1	10	4/30/2008		
#005	PAI 15 และ PAI 18							/			/	น้ำตาล	น้ำตาล	ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง		1	10	4/30/2008		
#006	PAI 15 และ PAI 18							/			/	เทา	เทา	ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง		1	6	4/30/2008		
#001	PAI 18										/	น้ำตาล	น้ำตาล	ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง		1	60	4/30/2008		
#002	PAI 18										/	น้ำตาล	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	15	4/30/2008		
#003	PAI 18										/	เทา	เทา	เคลือบสีเขียวอมเหลือง	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	115	4/30/2008		
#004	PAI 18							/			/	น้ำตาลดำ	น้ำตาลดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ		1	10	4/30/2008		
#005	PAI 18							/			/	น้ำตาลดำ	น้ำตาลดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ		1	15	4/30/2008		
#006	PAI 18							/			/	น้ำตาล	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ		1	20	4/30/2008		
#007	PAI 18							/			/	น้ำตาล	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ		1	35	4/30/2008		

ผู้บันทึก.....รณย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...23/พ.ค./52....

แผ่นที่.....8.....

ตารางที่ ค.1.1.17 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุ/ประเภทดิน	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิธี) อุปกรณ์	๔๔๔๔๔๔๔๔	หมายเหตุ	
		ปาก						คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน	๔๔๔๔๔๔								๔๔๔๔๔๔
		๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔														
									๔๔๔๔๔๔	๔๔๔๔๔๔											
#008	PAI 18									/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ		1	55	4/30/2008				
#009	PAI 18									/		น้ำตาล	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	35	4/30/2008				
#010	PAI 18									/		น้ำตาล	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	10	4/30/2008				
#011	PAI 18									/		น้ำตาล	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	20	4/30/2008				
#012	PAI 18									/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	25	4/30/2008				
#013	PAI 18									/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	30	4/30/2008	ด้านนอกมีหู			
#014	PAI 18									/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	35	4/30/2008				
#015	PAI 18									/		น้ำตาลดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	40	4/30/2008				
#016	PAI 18									/		ดำ	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	55	4/30/2008				
#001	PAI 19 หิน No.1									/		เทา	เขียนสีดำได้เคลือบ	เวียงกาหลง	1	1	4/30/2008				
#002	PAI 19 หิน No.1									/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมดำ ชุดสีแดงด้านรูปสี่เหลี่ยม		1	10	4/30/2008	สีเหลือง ขนมเปียกปูน			
#003	PAI 19 หิน No.1									/		น้ำตาล	เคลือบสีเขียวมน้ำตาล		1	35	4/30/2008				
#004	PAI 19 หิน No.1									/		น้ำตาล	เคลือบสีเขียวมน้ำตาล		1	15	4/30/2008				
#005	PAI 19 หิน No.1									/		เทา	ไม่ตกแต่ง		1	5	4/30/2008				
#006	PAI 19 หิน No.1									/		น้ำตาล	ไม่ตกแต่ง		1	5	4/30/2008				

ผู้บันทึก.....ร.มย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...23/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.18 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลระบุผลิตภัณฑ์	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(ร) บุหล่น	ข้อมูลอื่นๆ	หมายเหตุ
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน			ก้น	ขอบ					
		รูปร่าง	ขนาด	สี	เคลือบ		สี	เคลือบ											
										สี	เคลือบ								
#007	PAI 19 หิน No.2								/			เทา		ไม่ตกแต่ง	1	10	4/30/2008		
#027	PAI 19 หิน No.2	/		0.4	20							เทา	เคลือบสีเขียวใสเตกราน	ขัดมัน	1	20	4/30/2008	ชิ้นส่วนฝา	
#028	PAI 19 หิน No.2								/			น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	15	4/30/2008		
#029	PAI 19 หิน No.2								/			เทา		เคลือบสีเขียวอ่อน	1	20	4/30/2008		
#010	PAI 19 Sampling	/		1.4	32							เทา		เคลือบเขียวใสเตกราน	1	20	4/30/2008		
#011	PAI 19 Sampling	/		1.3	16							เทา		เคลือบเขียวใสเตกราน	1	20	4/30/2008		
#012	PAI 19 Sampling	/		0.3	8							เทา		ขัดมันเคลือบใสเตกราน	1	1	4/30/2008	ชิ้นส่วนฝา?	
#013	PAI 19 Sampling	/		0.3	12							เทา	ขัดมัน	ขัดมันเคลือบใสเตกราน	1	2	4/30/2008	ชิ้นส่วนฝา?	
#014	PAI 19 Sampling								/			เทา		เคลือบสีเงินอมดำ	1	5	4/30/2008		
#015	PAI 19 Sampling								/			เทา		เคลือบสีเขียวอมเหลือง	1	10	4/30/2008		
#016	PAI 19 Sampling								/					เขียนสีน้ำเงิน	1	1	4/30/2008		
#017	PAI 19 Sampling											เทา	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	20	4/30/2008		
#018	PAI 19 Sampling											เทา	เคลือบสีเขียวอ่อน	เคลือบสีเขียวอ่อน	1	15	4/30/2008	มีรอยแตกราน	
#005	PAI 20	/		0.2	16							ขาวขุ่น	เคลือบสีขาวขุ่น	เคลือบสีขาวขุ่น	1	5	10/6/2008		
#006	PAI 20											เทา	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	1	13	10/6/2008		
#007	PAI 20											ขาวขุ่น	เคลือบสีขาวขุ่น	เคลือบสีขาวขุ่น	1	66	10/6/2008		

ผู้บันทึก.....รณย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...23/พ.ค./52....

ตารางที่ ค.1.1.19 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลผู้ประกอบการ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุ	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(พ.ศ.) พ.ศ.๒๕	(ร) บุคนุ	๕๕๕๕๕๕๕๕	หมายเหตุ		
		ปาก						คอ	ไหล่		ตัว								ฐาน	
		๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕	(๕๕) ๕๕๕	(๕๕) ๕๕๕	๕๕๕๕๕๕		๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕										
																			๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕
#001	PAI 21									/			/	น้ำตาล		1	214	10/7/2008	ชิ้นส่วนโท	
#002	PAI 21				0.5	20							/	เทา		1	8	10/7/2008		
#003	PAI 21											/		ขาวนวล	เขียนสีดำได้เคลือบ	1	59	10/7/2008		
#001	PAI 22									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	14	10/7/2008		
#002	PAI 22									/			/	น้ำตาล	ไม่ตกแต่ง	1	9	10/7/2008		
#003	PAI 22									/			/	เทา	ไม่ตกแต่ง	1	30	10/7/2008		
#003	PAI 23			/	0.6	20							/	น้ำตาล	เคลือบสีชมพูอมเหลือง	1	44	10/7/2008		
#004	PAI 23			/	1	16							/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	1	22	10/7/2008		
#005	PAI 23									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	20	10/7/2008		
#006	PAI 23									/			/	เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	1	9	10/7/2008		
#007	PAI 23									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	10	10/7/2008		
#008	PAI 23									/			/	เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	9	10/7/2008		
#009	PAI 23									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	6	10/7/2008		
#010	PAI 23									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	23	10/7/2008		
#011	PAI 23									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล/ ขูดขีดเป็นเส้นตรง	1	13	10/7/2008		
#012	PAI 23									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	15	10/7/2008		

ผู้บันทึก.....ร.ม.ย. กนิษฐานนท์.....วันที่...23/พ.ค./52.....

แผ่นที่.....11.....

ตารางที่ ค.1.1.20 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลระบบบัญชี	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลต่อ	(วิธี) บุณ	อายุ	หมายเหตุ
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน											
		ตรง	บาน	ปาก	บน		บน	ล่าง													
		ปาก	บน	บน	ล่าง	บน	ล่าง	บน	ล่าง												
		ปาก	บน	บน	ล่าง	บน	ล่าง	บน	ล่าง												
#013	PAI 23							/			/		น้ำตาล	หน้าดินสีดำ	หน้าดินสีดำ		1	9	10/7/2008		
#014	PAI 23							/			/		ขาวขุ่น	เคลือบสีมีรอยแตกราน	เคลือบสีมีรอยแตกราน	จีน	1	5	10/7/2008		
#015	PAI 23							/			/		เทา		ไม่ตกแต่ง		1	28	10/7/2008		
#016	PAI 23							/			/		น้ำตาล	หน้าดินสีดำ	หน้าดินสีดำ		1	18	10/7/2008		
#017	PAI 23							/			/		น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	8	10/7/2008		
#018	PAI 23							/			/		ดำน้ำตาล		ไม่ตกแต่ง		1	8	10/7/2008		
#019	PAI 23							/			/		น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง		1	9	10/7/2008		
#001	PAI 24 Loc.1							/			/		ดำ		ไม่ตกแต่ง		1	44	10/8/2008		
#002	PAI 24 Loc.1							/			/		น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง		1	13	10/8/2008		
#003	PAI 24 Loc.1							/			/		เทา		ไม่ตกแต่ง		1	4	10/8/2008		
#004	PAI 24 Loc.1							/			/		เทา		ไม่ตกแต่ง		1	8	10/8/2008		
#005	PAI 24 Loc.1							/			/		น้ำตาล		เคลือบสีดำ		1	10	10/8/2008		
#006	PAI 24 Loc.1							/			/		น้ำตาล	หน้าดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาล		1	24	10/8/2008		
#007	PAI 24 Loc.1							/			/		น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	12	10/8/2008		
#008	PAI 24 Loc.1							/			/		น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	15	10/8/2008		
#009	PAI 24 Loc.1							/			/		เทา		เคลือบสีน้ำตาลแดง/ เขียนสีแดง		1	7	10/8/2008		
#010	PAI 24 Loc.1							/			/		ส้ม		เคลือบสีน้ำตาล		1	9	10/8/2008		

ผู้บันทึก.....รณย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...23/พ.ค./52....

ตารางที่ ค.1.1.21 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุประเภทเนื้อ	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) บุณประโยชน์	อายุ	หมายเหตุ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
	ปาก		คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		เนื้อภาชนะ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
							รูป	รูป																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
																		รูป	รูป																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
																				รูป	รูป																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																					
รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	

ตารางที่ ค.1.1.22 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทเศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประเภทเศษ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) บุคลากร	ระยะเวลา	หมายเหตุ
		ปาก				ไหล่		ตัว	ฐาน	ขอบ	ก้น	ด้านใน	ด้านนอก								
		คร	ใบ	ขอบ	(mm) เหน	(mm) หนา	ขอบ								ไหล่						
								คร	ใบ	ขอบ	ไหล่	ขอบ	ไหล่								
#027	PAI 24 Loc.2							/			/	เทา			ขัดมันดำ		1	18	10/8/2008		
#028	PAI 24 Loc.2							/			/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ		เคลือบสีดำ		1	18	10/8/2008		
#029	PAI 24 Loc.2							/			/	น้ำตาล			เคลือบสีดำด้านนอก		1	21	10/8/2008		
#030	PAI 24 Loc.2							/			/	น้ำตาล			ไม่ตกแต่ง		1	10	10/8/2008		
#031	PAI 24 Loc.2							/			/	เทา			ไม่ตกแต่ง		1	8	10/8/2008		
#032	PAI 24 Loc.2							/			/	น้ำตาล			ไม่ตกแต่ง		1	10	10/8/2008		
#033	PAI 24 Loc.2							/			/	น้ำตาล			เคลือบสีน้ำตาล		1	5	10/8/2008		
#034	PAI 24 Loc.2							/			/	น้ำตาล			เคลือบหลอดลอก		1	7	10/8/2008		
#035	PAI 24 Loc.2							/			/	น้ำตาลอ่อน			ไม่ตกแต่ง		1	8	10/8/2008		
#001	PAI 25										/	เทา	เคลือบสีเขียวเข้ม		เคลือบสีเขียวเข้ม		1	69	10/8/2008	เคลือบเตกราน	
#002	PAI 25										/	ขาวขุ่น	เคลือบ		เขียนสีเงินใต้เคลือบ		1	20	10/8/2008		
#003	PAI 25							/			/	เทา	เคลือบ		เขียนสีดำใต้เคลือบ		1	6	10/8/2008		
#004	PAI 25									/	/	น้ำตาล	เคลือบ		เขียนสีน้ำตาล/เคลือบ		1	7	10/8/2008		
#008	PAI 25							/			/	เทา			เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	46	10/8/2008		
#009	PAI 25							/			/	ดำน้ำตาล			เคลือบสีด้ามเขียว		1	49	10/8/2008		
#010	PAI 25							/			/	น้ำตาล	รวมกัน		เคลือบสีน้ำตาล		1	18	10/8/2008		

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุพลียง.....วันที่...24/พ.ค./52....

ตารางที่ ค.1.1.23 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชื่อแหล่งขุดพบภาชนะดินเผา	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		ประเภทดินเผา	แหล่งเตา	(ชนิด) ภาชนะ	(สี) ภาชนะ	อายุ	หมายเหตุ	
		ปาก					คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ด้านใน							ด้านนอก
		ครุฑ	ใบเสมา	ใบเสมา	(พว) เหน	(พว) ๑		น	น		น									
												น								
#011	PA125										/				เคลือบสีส้ม		1	29	10/8/2008	
#012	PA125										/				เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	20	10/8/2008	
#013	PA125	/													เคลือบสีเขียวเข้ม		1	16	10/8/2008	
#014	PA125	/													เคลือบสีดำ		1	12	10/8/2008	
#015	PA125										/				เคลือบ		1	12	10/8/2008	
#016	PA125										/				ทาน้ำดิน/เคลือบ		1	13	10/8/2008	
#017	PA125										/				เคลือบ		1	15	10/8/2008	สีไม่ชัดเจน
#018	PA125										/				เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	8	10/8/2008	
#019	PA125										/				เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	7	10/8/2008	
#020	PA125														เคลือบ		1	35	10/8/2008	สีไม่ชัดเจน
#021	PA125	/													เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	19	10/8/2008	
#022	PA125														ทาน้ำดิน		1	4	10/8/2008	
#023	PA125														เคลือบสี		1	7	10/8/2008	สีหลุดลอก
#024	PA125	/									/				ไม่ตกแต่ง		1	42	10/8/2008	
#025	PA125		/												ไม่ตกแต่ง		1	8	10/8/2008	
#028	PA125										/				ไม่ตกแต่ง		1	8	10/8/2008	

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเสียง.....วันที่...27/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.24 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลระบุผลิตภัณฑ์	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(อ) บุคลากร	ระยะเวลา	หมายเหตุ
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ก้น	ขอบ								
		ตรง	โค้ง	Φ (cm)	Φ (mm)		บน	ล่าง		บน	ล่าง										
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป												
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป												
#029	PAI 25					/				/			น้ำตาล			เคลือบสี	1	9	10/8/2008	สีเหลือง	
#030	PAI 25					/				/			เทา			ไม่ตกแต่ง	1	18	10/8/2008		
#031	PAI 25								/				น้ำตาล			เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	19	10/8/2008		
#032	PAI 25				/								เทา			เคลือบหลุด	1	19	10/8/2008		
#033	PAI 25					/							น้ำตาลดำ			เคลือบหลุด/ทาสีดิน	1	9	10/8/2008		
#001	PAI 26	/	2	32									เทา	เคลือบสีเขียวเตทราน		เคลือบสีเขียวเตทราน	1	270	10/9/2008		
#003	PAI 29				/								เทา			บุจุดสีแดงบนจาน	1	15	10/10/2008		
#004	PAI 29					/							เทา			เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	13	10/10/2008		
#006	PAI 29					/							เทา			ทาสีดินสีส้ม	1	8	10/10/2008		
#007	PAI 29					/							เทา	ทาสีดินสีน้ำตาล		เคลือบสีเขียวอมเหลือง	1	9	10/10/2008		
#008	PAI 29					/							เทา			ไม่ตกแต่ง	1	5	10/10/2008		
#009	PAI 29					/							เทา			ไม่ตกแต่ง	1	5	10/10/2008		
#010	PAI 29					/							เทา			ไม่ตกแต่ง	1	5	10/10/2008		
#011	PAI 29					/							เทา			ไม่ตกแต่ง	1	3	10/10/2008		
#012	PAI 29					/							เทา			ไม่ตกแต่ง	1	10	10/10/2008		
#013	PAI 29					/							เทา			ไม่ตกแต่ง	1	10	10/10/2008		
#014	PAI 29					/							เทา			ไม่ตกแต่ง	1	10	10/10/2008		

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่...27/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.25 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลเลขประจำชิ้น	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ/เคลือบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) บุคลากร	อายุเฉลี่ย	หมายเหตุ
		ปาก				ไหล่		ตัว	ฐาน		กลวง	ขลุ่ย/รอย									
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป		รูป	รูป											
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป										
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป										
#015	PAI 29							/				/	เทา		ไม่ตกแต่ง		1	15	10/10/2008		
#016	PAI 29							/				/	เทา		ไม่ตกแต่ง		1	10	10/10/2008		
#017	PAI 29							/				/	เทา		ไม่ตกแต่ง		1	5	10/10/2008		
#018	PAI 29							/				/	เทา		ไม่ตกแต่ง		1	5	10/10/2008	*008 - 019	
#019	PAI 29							/				/	เทา		ไม่ตกแต่ง		1	5	10/10/2008	12 ชิ้น/100 กรัม	
#021	PAI 29						/					/	เทาอมดำ	ทาน้ำดินสีน้ำตาล	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	8	10/10/2008		
#022	PAI 29							/				/	น้ำตาลดำ		ไม่ตกแต่ง		1	5	10/10/2008		
#023	PAI 29							/				/	น้ำตาลดำ		ไม่ตกแต่ง		1	5	10/10/2008		
#024	PAI 29							/				/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	12	10/10/2008		
#025	PAI 29							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	10	10/10/2008		
#026	PAI 29	/			0.7	24						/	น้ำตาลส้ม		เคลือบสีน้ำตาล		1	15	10/10/2008		
#027	PAI 29			/	1	20						/	ดำอมเทา	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	29	10/10/2008		
#011	PAI 30			/	0.5	28						/	เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	4	10/10/2008		
#012	PAI 30			/	0.5	24						/	ดำ		ไม่ตกแต่ง		1	40	10/10/2008		
#013	PAI 30			/	0.4	16						/	เทา	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียว		1	4	10/10/2008		
#014	PAI 30			/	0.8	10						/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	30	10/10/2008		

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุพลียง.....วันที่...27/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.26 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุ/ประเภทเนื้อ	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) วัสดุ	อายุ	หมายเหตุ						
		ปาก					คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน							การตกแต่ง		ด้านนอก		ด้านใน	
		ตรง	ปลาย	ยอด	Φ (cm)	เส้น (cm)		บน	ล่าง		บน												ล่าง
#015	PAI 30	/	0.3	20						/	เทา	ไม่ตกแต่ง		1	3	10/10/2008							
#016	PAI 30				/					/	น้ำตาลดำ	เคลือบสีน้ำตาล		1	31	10/10/2008							
#017	PAI 30				/					/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล		1	12	10/10/2008							
#018	PAI 30				/					/	ดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	30	10/10/2008							
#019	PAI 30				/					/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีเทา		1	11	10/10/2008							
#020	PAI 30							/		/	น้ำตาล	เคลือบสีเขียวเข้ม		1	25	10/10/2008							
#021	PAI 30									/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล ลายเส้น/ลายหยัก		1	13	10/10/2008							
#022	PAI 30									/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ		1	7	10/10/2008							
#023	PAI 30									/	น้ำตาล	รมควัน	เคลือบ(สีไม่ชัดเจน)	1	9	10/10/2008							
#024	PAI 30									/	เทา	เคลือบ (สีไม่ชัดเจน)		1	6	10/10/2008							
#025	PAI 30									/	น้ำตาลดำ	เคลือบสีน้ำตาล		1	8	10/10/2008	มีลายชุด						
#026	PAI 30									/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล		1	5	10/10/2008							
#027	PAI 30									/	ขาวขุ่น	เขียนสีดำได้เคลือบ		1	21	10/10/2008							
#028	PAI 30									/	น้ำตาล	รมควัน	เคลือบ(สีไม่ชัดเจน)	1	25	10/10/2008							
#029	PAI 30									/	ขาวขุ่น	ขูดลายหยักได้เคลือบ/ เขียนสีขาวได้เคลือบ	เคลือบ	1	49	10/10/2008							

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่...27/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.27 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชื่อผลิตภัณฑ์	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ก) ผ.ก.	(ข) ผ.ก.	หมายเหตุ
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		แผ่น	ขอบ							
		รูป	รูป	รูป	รูป		รูป	รูป												
										รูป	รูป									
#030	PAI 30											/		ทาสีน้ำตาล		1	11	10/10/2008		
#001	PAI 32					/							/	ขาวขุ่น	เคลือบสี	1	10	10/13/2008	เขียนสีดำได้เคลือบ	
#002	PAI 32							/	/			/	/	ทาสี	เคลือบสี	1	210	10/13/2008	เขียนสีดำได้เคลือบ	
#003	PAI 32							/	/			/	/	ดำ	ไม่ตกแต่ง	1	5	10/13/2008		
#004	PAI 32							/	/			/	/	ดำ	ไม่ตกแต่ง	1	5	10/13/2008		
#005	PAI 33							/	/			/	/	ขาว	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	1	8	10/14/2008	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	
#006	PAI 33							/	/			/	/	น้ำตาลอ่อน	เคลือบขาวขุ่น	1	38	10/14/2008		
#013	PAI 33							/	/			/	/	น้ำตาล	รมควัน	1	41	10/14/2008		
#014	PAI 33							/	/			/	/	น้ำตาลอ่อน	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง	1	23	10/14/2008		
#015	PAI 33											/	/	ทาสี	เคลือบ(สีไม่ชัดจน)	1	17	10/14/2008		
#016	PAI 33											/	/	ทาสี	เคลือบ(สีไม่ชัดจน)	1	39	10/14/2008		
#004	PAI 34										/		/	น้ำตาล	เคลือบ(สีไม่ชัดจน)	1	19	10/14/2008	5/27/2552	
#016	PAI 36												/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีเทา	1	65	5/2/2009	6/3/2552	
#017	PAI 36	/											/	ทาสี	เคลือบสีเขียว	1	5	5/2/2009		
#018	PAI 36		/										/	น้ำตาลอ่อน	ไม่ตกแต่ง	1	14	5/2/2009		
#019	PAI 36	/											/	ทาสี	เคลือบสีขาวขุ่น	1	13	5/2/2009		
#020	PAI 36									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	12	5/2/2009		
#021	PAI 36												/	ทาน้ำดินสีเทา	เคลือบสีน้ำตาล	1	7	5/2/2009		

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่...27/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.28 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลระบบบัญชี	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(อ) บุคลากร	ระยะเวลา	หมายเหตุ
		ปาก				ไหล่		ตัว	ฐาน		แผ่น	ขอบรอบ								
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป													
									รูป	รูป										
#022	PAI 36							/			/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีเทา	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	5	5/2/2009		
#023	PAI 36							/			/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบหลุดลอก		1	12	5/2/2009		
#024	PAI 36							/			/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบหลุดลอก		1	8	5/2/2009		
#025	PAI 36							/			/	เทา		เคลือบขาวนุ่น		1	8	5/2/2009		
#026	PAI 36							/			/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	20	5/2/2009		
#027	PAI 36							/			/	ดำ		ไม่ตกแต่ง		1	3	5/2/2009		
#028	PAI 36							/			/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	5	5/2/2009		
#029	PAI 36							/			/	เทาดำ		เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	9	5/2/2009		
#030	PAI 36							/			/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	5/2/2009		
#031	PAI 36							/			/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	5/2/2009		
#032	PAI 36							/			/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	2	5/2/2009		
#033	PAI 36										/	เทาดำ	ทาน้ำดินสีส้ม	เคลือบสีน้ำตาล		1	16	5/2/2009		
#034	PAI 36										/	ดำ	เขียนสีดำใต้เคลือบ	เคลือบขาวนุ่น		1	7	5/2/2009		
#035	PAI 36										/	น้ำตาลอ่อน		เคลือบขาวนุ่น		1	10	5/2/2009		
#036	PAI 36										/	เทาดำ		เคลือบสีน้ำตาล		1	7	5/2/2009		
#037	PAI 36										/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง		1	12	5/2/2009		

ผู้บันทึก.....สมณวิมล สุพลียง.....วันที่...27/พ.ค./52, 3มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.1.1.29 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) บุณ	อายุ	หมายเหตุ	
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		กลอน	ขลุ่ย									
		รูป	รูป	รูป	รูป		รูป	รูป														
										รูป	รูป				รูป	รูป						
#038	PAI 36										/		/	น้ำตาล			ไม่ตกแต่ง	1	4	5/2/2009		
#060	PAI 36			/	1.7	20						/		เทาดำ	เคลือบสีน้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	170	5/2/2009	6/4/2552	
#061	PAI 36			/	2	16						/		เทาดำ	เคลือบสีน้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	70	5/2/2009		
#062	PAI 36			/	1.8	16						/		เทาดำ	เคลือบสีน้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	35	5/2/2009		
#063	PAI 36			/	0.6	20						/		น้ำตาลดำ	เคลือบสีน้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	30	5/2/2009		
#064	PAI 36			/	0.8	20						/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	7	5/2/2009		
#065	PAI 36			/	0.8	16						/		น้ำตาล	เคลือบสีดำ		เคลือบสีดำ	1	12	5/2/2009		
#066	PAI 36	/			0.4	20						/		เทา	เคลือบสีเขียวอ่อน		เคลือบสีเขียวอ่อน	1	7	5/2/2009		
#067	PAI 36	/			0.2	12						/		เทา	เขียนสีดำให้เคลือบ		เขียนสีดำให้เคลือบ	1	1	5/2/2009		
#068	PAI 36			/	0.2	12						/		ขาวนวล	เคลือบใส		เคลือบใส	1	2	5/2/2009		
#069	PAI 36						/					/		น้ำตาล			เคลือบสีน้ำตาล	1	32	5/2/2009		
#070	PAI 36						/					/		น้ำตาล			เคลือบสีดอมเขียว	1	22	5/2/2009		
#071	PAI 36						/					/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	10	5/2/2009		
#072	PAI 36						/					/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	45	5/2/2009		
#073	PAI 36											/		เทาดำ			เคลือบสีเขียวเข้ม	1	15	5/2/2009		
#074	PAI 36											/		น้ำตาล			เคลือบสีน้ำตาล	1	55	5/2/2009	ปีนแปะ	
#075	PAI 36											/		น้ำตาล			เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	48	5/2/2009	เป็นรูปวงกลม	

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุพลิง.....วันที่...3/มิ.ย./52 - 4/มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.1.1.30 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลเบสข้อมูล	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุ	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(อ) บุกลูก	ข้อมูล	หมายเหตุ																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
		ปาก						คอ	ไหล่		ตัว							ฐาน		เนอภาชนะ		การตกแต่ง																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
		ตรง	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้		ใบไม้	ใบไม้								ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้			ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
																												ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้	ใบไม้

ผู้บันทึก.....สมวิธ สุขเลี้ยง.....วันที่.....4/มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.1.1.31 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชนิดของภาชนะดินเผา	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		ฉลิมหรือเคลือบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(อ) ปริมาณ	๕๕๕๕๕๕	หมายเหตุ
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ปลาย	บน								
		ตรง	๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕	(๕๕๕) ๕๕๕		๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕		๕๕๕๕๕๕											
											๕๕๕๕๕๕										
#093	PAI 36								/			/		น้ำตาล		เคลือบสีดำ		1	10	5/2/2009	
#094	PAI 36								/			/		ดำน้ำตาล		ไม่ตกแต่ง		1	15	5/2/2009	
#095	PAI 36								/			/		ดำน้ำตาล		ไม่ตกแต่ง		1	10	5/2/2009	
#096	PAI 36								/			/		ดำน้ำตาล		ไม่ตกแต่ง		1	5	5/2/2009	
#097	PAI 36								/			/		น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	10	5/2/2009	
#098	PAI 36								/			/		น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	25	5/2/2009	
#099	PAI 36								/			/		น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	25	5/2/2009	
#100	PAI 36								/			/		น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	10	5/2/2009	
#101	PAI 36								/			/		น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	5	5/2/2009	
#102	PAI 36								/			/		น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	10	5/2/2009	
#103	PAI 36								/			/		น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	10	5/2/2009	
#104	PAI 36								/			/		น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	50	5/2/2009	
#105	PAI 36								/			/		น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	5	5/2/2009	
#106	PAI 36								/			/		น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	10	5/2/2009	
#107	PAI 36								/			/		น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	5	5/2/2009	
#108	PAI 36								/			/		น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาล		1	60	5/2/2009	
#109	PAI 36								/			/		น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาล		1	25	5/2/2009	

ผู้บันทึก.....สมกวีล สุขเสียง.....วันที่...4/มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.1.1.32 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลวัสดุประเภทดินเผา	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบเนื้อดิน	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(หมู่) ผศ.ศ.๕๕	(สี) ขุนแผน	๕๕๕๕๕๕๕๕	หมายเหตุ
		ปาก				ไหล่		ตัว	ฐาน	ผิวเคลือบ	ผิวสี	ผิวลาย	ผิวลาย								
		ผิวลาย	ผิวลาย	ผิวลาย	ผิวลาย	ผิวลาย	ผิวลาย														
								ผิวลาย	ผิวลาย	ผิวลาย	ผิวลาย	ผิวลาย	ผิวลาย								
#110	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	15	5/2/2009		
#111	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	20	5/2/2009		
#112	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	15	5/2/2009		
#113	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	20	5/2/2009		
#114	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	15	5/2/2009		
#115	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	10	5/2/2009		
#116	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	10	5/2/2009		
#117	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	5	5/2/2009		
#118	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	5	5/2/2009		
#119	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	10	5/2/2009		
#120	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	10	5/2/2009		
#121	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	5	5/2/2009		
#122	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	5	5/2/2009		
#123	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	2	5/2/2009		
#124	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	1	5/2/2009		
#125	PAI 36							/			/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาล		1	5	5/2/2009		
#126	PAI 36							/			/	เทา	เคลือบใส		เขียนสีดำได้เคลือบ		1	8	5/2/2009		
#127	PAI 36							/			/	เทา	เขียนสีดำได้เคลือบ		เขียนสีดำได้เคลือบ		1	8	5/2/2009		

ผู้บันทึก.....สมกวีล สุขเสียง.....วันที่.....4มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.1.1.33 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชนิดของภาชนะดินเผา	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		ฉลบท่อน	(สี) เนื้อดิน	(สี) ผสมดิน	แหล่งเตา	หมายเหตุ
		ปาก				ไหล่	ตัว	ฐาน		ลายเส้น	ลายฉลุ							
		ตรง	โค้ง	ใบหอย	ใบหอย			ใบหอย	ใบหอย									
#128	PAI 36								/	เทา	เขียนสีดำได้เคลือบ		1	10	5/2/2009			
#129	PAI 36						/			เทาดำ			1	5	5/2/2009			
#130	PAI 36							/		น้ำตาลอ่อน	เคลือบสีขาวนวล	เคลือบหลุดลอก	1	10	5/2/2009			
#131	PAI 36							/		ขาวนวล	เคลือบขาวนวล		1	12	5/2/2009			
#132	PAI 36							/		น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	46	5/2/2009			
#133	PAI 36							/		เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	6	5/2/2009			
#134	PAI 36							/		เทา	ทาสีดินสีดำ	เคลือบหลุด	1	6	5/2/2009			
#135	PAI 36							/		เทา	ทาสีดินสีส้ม		1	5	5/2/2009			
#136	PAI 36							/		ดำน้ำตาล		เคลือบเขียวมน้ำตาล	1	10	5/2/2009			
#137	PAI 36							/		น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาล	1	10	5/2/2009			
#138	PAI 36							/		น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาล	1	55	5/2/2009			
#139	PAI 36							/		น้ำตาล	ทาสีดินสีดำ	ไม่ตกแต่ง	1	15	5/2/2009			
#140	PAI 36							/		ขาวนวล	เขียนสีดำได้เคลือบ	เขียนสีดำได้เคลือบ	1	5	5/2/2009			
#141	PAI 36							/		ขาวนวล	เขียนสีดำได้เคลือบ	เขียนสีดำได้เคลือบ	1	10	5/2/2009			
#150	PAI 36									เทา	เคลือบหลุด	เคลือบหลุด	1	38	5/2/2009	*ผ่าลูก		
#151	PAI 36									น้ำตาล		เคลือบน้ำตาล	1	28	5/2/2009	*พวยกา		

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่.....5มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.1.1.34 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชนิดของภาชนะดินเผา	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบภาชนะ	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(อ) ปริมาณ	หมายเหตุ		
		ปาก						คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน								แผ่น	ตลอด
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป		รูป	รูป		รูป									
#152	PAI 36			0.3	16								/			เคลือบสีเขียวอ่อน	เคลือบสีเขียวอ่อน	1	5	5/2/2009	
#153	PAI 36					/							/			เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	35	5/2/2009	
#154	PAI 36										/					เขียนสีดำได้เคลือบ		1	0.5	5/2/2009	
#155	PAI 36										/					เคลือบขาว	เคลือบใส	1	8	5/2/2009	
#156	PAI 36										/					ทาสีดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาล	1	15	5/2/2009	
#157	PAI 36											/				เขียนสีดำได้เคลือบใส		1	135	5/2/2009	กลุ่มเตาทุ่งหิด
#163	PAI 36	/			0.4	16										เคลือบใส	เคลือบสีเขียวเข้ม	1	3	5/2/2009	
#164	PAI 36			/	0.8	24										เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	15	5/2/2009	เคลือบถึงขอบปากนอก
#165	PAI 36	/			0.3	12										เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียว	1	5	5/2/2009	
#166	PAI 36						/									เคลือบหลอด	เคลือบสีน้ำตาล	1	20	5/2/2009	
#167	PAI 36										/					เขียนสีดำได้เคลือบ	เขียนสีดำได้เคลือบ	1	0.5	5/2/2009	
#168	PAI 36											/				เคลือบสีเขียวอ่อน	เคลือบหลอด	1	5	5/2/2009	
#169	PAI 36											/				ทาสีดินสีดำ	เคลือบสีเขียวอมน้ำตาล/ลายจุดขีด	1	15	5/2/2009	
#170	PAI 36											/				เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	27	5/2/2009	

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเสียง.....วันที่...5มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.1.1.35 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทนอกรัง (STONEWARE)

ข้อมูลระบุภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		รูปแสดงภาชนะ	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ก) ผลสุก	(ข) วัสดุ	หมายเหตุ		
		ปาก						หัว	ตัว	ฐาน	ลาย	สี									
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป														
#171	PAI 36							/			/	เทา					ลายขูดขีดได้เคลือบสีขาวได้	1	15	5/2/2009	
#172-173	PAI 36							/			/	ขาวขุ่น	เคลือบขาวขุ่น				เคลือบขาวขุ่น	2	5	5/2/2009	มีรอยแตกราน
#174	PAI 36										/	ขาวขุ่น	เขียนสีสีขาว ได้เคลือบ				เขียนสีสีขาว ได้เคลือบ	1	5	5/2/2009	
#175	PAI 36										/	ขาวเหลือง	เขียนสีดำได้เคลือบ				เขียนสีดำได้เคลือบ	1	20	5/2/2009	
#001	PAI 38							/				เทา	เขียนสีดำได้เคลือบ				เขียนสีดำได้เคลือบ	1	4	10/16/2008	
#011	PAI 38						/					น้ำตาล	ทาน้ำดินสีเทาดำ				ทาน้ำดินสีเทาดำ	1	8	10/16/2008	
#012	PAI 38						/					น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว				เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	1	5	10/16/2008	
#013	PAI 38										/	เทา					เคลือบ (สีไม่ชัด)	1	9	10/16/2008	
#014	PAI 38										/	ขาวขุ่น	เขียนสีดำได้เคลือบ				เขียนสีดำได้เคลือบ	1	4	10/16/2008	
#015	PAI 38										/	น้ำตาลดำ					เคลือบสีช็อคโกแลต	1	10	10/16/2008	
#016	PAI 38										/	น้ำตาลดำ					เคลือบสีช็อคโกแลต	1	10	10/16/2008	
#017	PAI 38										/	ดำ					ไม่ตกแต่ง	1	19	10/16/2008	
#018	PAI 38										/	น้ำตาลอ่อน					ไม่ตกแต่ง	1	12	10/16/2008	
#019	PAI 38										/	ดำ	ทาน้ำดินสีน้ำตาล				เคลือบสีน้ำตาล	1	10	10/16/2008	
#020	PAI 38										/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีน้ำตาล				เคลือบสีน้ำตาล	1	7	10/16/2008	
#021	PAI 38											เทา	เคลือบใส					1	19	10/16/2008	
#022	PAI 38											น้ำตาลอ่อน					เขียนสีดำได้เคลือบ	1	56	10/16/2008	เคลือบสีเขียว อ่อน

ตารางที่ ค.1.1.36 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลเบญจเลขภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบภาชนะ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(พ.ศ.) ศกศต.	(จ.) บุณนุส.	๕๕๕๕๕๕๕	หมายเลข	หมายเหตุ
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ก้น	ขอบ									
		๕๕๕	๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕		๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕														

ผู้บันทึก.....สมณวิมล สุขเลี้ยง.....วันที่...27/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.37 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลเบาะหลัง	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										รูปถ่าย	ภาชนะ	วัสดุ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(พ.ศ.) พ.ศ.๒๕	(ร.) บุคคล	ข้อมูลอื่นๆ	หมายเหตุ
		ปาก	คอ	ไหล่	ตัว	ฐาน	ก้น	ขอบ	อื่นๆ	อื่นๆ	อื่นๆ				ด้านใน	ด้านนอก					
#021	PAI 40				/								/	เทา		ไม่ตกแต่ง		1	17	10/17/2008	
#022	PAI 40		/										/	น้ำตาล	เคลือบ(สีน้ำตาลเข้ม)	เคลือบ(สีน้ำตาลเข้ม)	1	7	10/17/2008		
#023	PAI 40									/			/	น้ำตาล		เคลือบสีเทาเข้ม	1	30	10/17/2008		
#024	PAI 40									/			/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	39	10/17/2008		
#025	PAI 40									/			/	เทาดำ	ทาน้ำดินสีน้ำตาล	เคลือบ(สีน้ำตาลเข้ม)	1	70	10/17/2008		
#026	PAI 40									/			/	เทา	รมควัน		1	9	10/17/2008		
#046	PAI 40		4.3		/					/			/	เทาดำ		เคลือบสีเทา	1	332	10/18/2008	ให้เพิ่มใบมีหู	
#003	PAI 41				/					/			/	ขาว	เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ	เคลือบใส	1	17	10/17/2008		
#002	PAI 42				/								/	น้ำตาล		รมควัน	1	5	10/17/2008		
#003	PAI 42									/			/	น้ำตาล		รมควัน	1	25	10/17/2008		
#005	PAI 43				/					/			/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	4	10/17/2008		
#006	PAI 43		/										/	น้ำตาลดำ		เคลือบสีน้ำตาล	1	30	10/17/2008		
#007	PAI 43				/								/	ส้ม		เคลือบสีน้ำตาล	1	20	10/17/2008		
#008	PAI 43				/								/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล	1	20	10/17/2008		
#009	PAI 43				/								/	ขาวขุ่น	เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ	1	3	10/17/2008		
#010	PAI 43				/								/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	6	10/17/2008		
#011	PAI 43				/								/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	5	10/17/2008		
#012	PAI 43				/								/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	10	10/17/2008		

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่...27/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.38 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลระบุภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										วัสดุ	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ชนิด) ผลิต	(สี) ปรากฏ	หมายเหตุ			
		ปาก						ไหล่		ฐาน								เนอภาชนะ		
		ตรง	เอียง	แอ่ง	(cm) เหน	(cm) ๑	คอ	นูน	นูน	ตัว	นูน							นูน	นูน	
											นูน									นูน
#013	PAI 43									/			/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	10	10/17/2008	
#014	PAI 43									/			/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	10	10/17/2008	
#015	PAI 43									/			/	เทา	เคลือบสีเขียวอ่อน/มีลายเส้น	เคลือบสีเขียวอ่อน	1	3	10/17/2008	
#016	PAI 43									/			/	เทาดำ		เคลือบสีน้ำตาล	1	5	10/17/2008	
#017	PAI 43											/	/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง	1	10	10/17/2008	
#018	PAI 43											/	/	ขาวขุ่น	เขียนสีดำได้เคลือบ	เขียนสีดำได้เคลือบ	1	5	10/17/2008	
#019	PAI 43												/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง	1	5	10/17/2008	
#020	PAI 43												/	ขาว		ไม่ตกแต่ง	1	12	10/17/2008	
#001	PAI 45									/			/	เทา	เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ	1	6	10/17/2008	
#002	PAI 45									/			/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง	1	4	10/17/2008	
#001	PAI 46					/	0.7	20	/				/	น้ำตาลดำ	รวมควัน	รวมควัน	1	21	11/18/2008	
#002	PAI 46				/	0.1	16	/					/	ขาวขุ่น	เขียนสีดำได้เคลือบ	เขียนสีดำได้เคลือบ	1	2	11/18/2008	
#003	PAI 46				/	0.5	20						/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	7	11/18/2008	
#004	PAI 46								/				/	เทา	เคลือบสีเขียวน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	8	11/18/2008	
#005	PAI 46									/			/	เทา	เคลือบสีเขียวน้ำตาล	เคลือบสีเขียวน้ำตาล	1	40	11/18/2008	
#006	PAI 46									/			/	ดำน้ำตาล			1	8	11/18/2008	ไม่ตกแต่ง
#007	PAI 46									/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	63	11/18/2008	

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุพลียง.....วันที่...27/พ.ค./52.....

ตารางที่ ค.1.1.39 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลระบบบัญชี	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ		การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) บุคลากร	ระยะเวลา	หมายเหตุ
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป					
#008	PAI 46																		1	25	11/18/2008	
#009	PAI 46																		1	10	11/18/2008	
#010	PAI 46																		1	10	11/18/2008	
#011	PAI 46																		1	20	11/18/2008	
#012	PAI 46																		1	10	11/18/2008	
#013	PAI 46																		1	10	11/18/2008	
#014	PAI 46																		1	5	11/18/2008	
#015	PAI 46																		1	25	11/18/2008	
#016	PAI 46																		1	10	11/18/2008	
#017	PAI 46																		1	10	11/18/2008	
#018	PAI 46																		1	15	11/18/2008	
#019	PAI 46																		1	5	11/18/2008	
#020	PAI 46																		1	18	11/18/2008	
#021	PAI 46																		1	65	11/18/2008	
#022	PAI 46																		1	15	11/18/2008	
#025	PAI 46																		1	4	11/18/2008	
#026	PAI 46																		1	10	11/18/2008	
#004	PAI 51																		1	5	5/2/2009	

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่...28/พ.ค./52.....

เศษภาชนะดินเผา
ประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain)

แผ่นที่.....1.....

ตารางที่ ค.1.1.40 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทนอกกระเบื้อง (PORCELAIN)

ชื่อเลขทะเบียนวัตถุโบราณคดี	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(ข) บุหลิน	วันที่สำรวจ	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก						ไหล่		ตัว						
		ตรง	เว้า	บาน	Φ (cm.)	คอ	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป			
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป			
#034	PAI09	/		0.1	16							เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	5	5/11/2009	สีขาว
#035	PAI09	/		0.1	12							เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	1	5/11/2009	สีขาว
#036	PAI09	/		0.1	8							เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	1	5/11/2009	สีขาว
#037	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบรูปปลา		12	5/11/2009	สีขาว
#038	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ		6	5/11/2009	สีขาว
#039-044	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ		10	5/11/2009	สีขาว
#045-053	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ		30	5/11/2009	สีขาว
#054	PAI09									/		เคลือบใส	เคลือบใส	3	5/11/2009	สีขาว
#055	PAI09									/		เขียนสีแดงบนเคลือบ	เขียนสีแดงบนเคลือบ	10	5/11/2009	สีขาว
#056	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	20	5/11/2009	เนื้อส้มอ่อน
#057	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	15	5/11/2009	สีขาว/ลายก้นเมฆ
#058	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	20	5/11/2009	สีขาว
#059	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	1	5/11/2009	สีขาว
#060	PAI09									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบลายดอกไม้	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	62	5/11/2009	สีขาว

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุเสียง.....วันที่.....6.. มี.ย.. 2552.....

ตารางที่ ค.1.1.41 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทนอกกระเบื้อง (PORCELAIN)

ข้อมูลระบุเลขที่	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(๖) บุณเหตุ	วันที่สำรวจ	หมายเหตุประเภท	
		ปาก					คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ด้านใน				ด้านนอก
		ครุฑ	เศียรคน	ยอดเศียร	(๖๖) เหน	(๖๖) ๐		หอย	หอย								
											ฐาน	ครุฑ					
#017	PAI 15 Area 1									/	เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายใบไม้	1	4/29/2008			
#018	PAI 15 Area 1									/	เคลือบใส	เคลือบใส	1	4/29/2008			
#038	PAI15 เนินดิน									/	เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	5	4/29/2008	ราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#008	PAI19 หิน no.2									/	เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายดอกไม้	1	4/30/2008	ราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#019	PAI19 Sampling	/			0.1	12						เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	5	4/30/2008	ราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#020	PAI19 Sampling	/			0.2	12					เขียนสีน้ำเงินที่ขอบปาก	เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	20	4/30/2008	ราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#021	PAI19 Sampling	/			0.2	8						เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	3	4/30/2008	ราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#022	PAI19 Sampling						/					เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายดอกไม้	5	4/30/2008	ราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#023	PAI19 Sampling						/					เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	1	4/30/2008	ราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#024	PAI19 Sampling						/				เขียนเส้น	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	5	4/30/2008	ราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#025	PAI19 Sampling											พิมพ์ลายดอกไม้สีน้ำเงิน	30	4/30/2008	ปลายราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#026	PAI19 Sampling											พิมพ์ลายดอกไม้สีน้ำเงิน	30	4/30/2008	ปลายราชวงศ์จักรี พศว. 23-24		
#004	PAI21			/	0.3	20					เคลือบใส	เคลือบใส	9	10/7/2008			
#021	PAI24									/		เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	เคลือบใส	3	10/8/2008		

ผู้บันทึก.....รณย์.....กนิษฐานนท์.....วันที่.....23 พ.ค. 2552.....

ตารางที่ ค.1.1.42 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทนอกกระเบื้อง (PORCELAIN)

ข้อมูลระบุคุณสมบัติ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(ข) บุหนุ่	วันที่สำรวจ	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน						
		ตรง	เอียง	แบน	Φ (cm)		สูง	กว้าง		สูง	กว้าง					
#005	PAI25									/	เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	4	10/8/2008	เนื้อหา	
#006	PAI25	/			1	10					เคลือบใส		4	10/8/2008	เนื้อหา	
#007	PAI25	/			1	8					เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	3	10/8/2008	เนื้อหา	
#032	PAI25									/	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	4	10/8/2008	เนื้อหา	
#031	PAI30			/	0.3	8						เขียนสีเขียวใต้เคลือบ	3	10/10/2008	เนื้อหา	
#032	PAI30	/			0.3	16					เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	2	10/10/2008	เนื้อหา	
#033	PAI30		/		0.4	20					เขียนสีน้ำเงินบนเคลือบ	เขียนสีน้ำเงินบนเคลือบ	5	10/10/2008	เนื้อหา	
#034	PAI30									/	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	6	10/10/2008	เนื้อหา	
#035	PAI30									/	เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	4	10/10/2008	เนื้อหา	
#036	PAI30									/	เขียนสีแดงใต้เคลือบ	เขียนสีสีแดง ใต้เคลือบ	30	10/10/2008	เนื้อหา	
#001	PAI33	/			0.2	12					เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	6	10/14/2008	เนื้อหา	
#002	PAI33	/			0.2	20					เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	8	10/14/2008	เนื้อหา	
#003	PAI33										เขียนสีดำใต้เคลือบ	เคลือบใส	9	10/14/2008	เนื้อหา	
#004	PAI33										เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินลายดอกบัวใต้เคลือบ	15	10/14/2008	เนื้อหา	

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุโขทัย.....วันที่.....29 พ.ค. 2552.....

ตารางที่ ค.1.1.43 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทนอกกระเบื้อง (PORCELAIN)

ข้อมูลเลขหมู่เศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(ธ) บุหลน	วันที่สำรวจ	หมายเหตุ/ประเภท	
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ด้านใน	ด้านนอก				
		ตรง	รูปไข่	รูปวงรี	รูปปาก		รูปวงรี	รูปไข่		รูปปาก							
											รูปปาก						
#005	PAI34	/		0.2	12							เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	9	10/14/2008	เนื้อขาว	
#142	PAI36			/	0.1	16							เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	5/2/2009	เนื้อขาว
#143	PAI36										/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	5	5/2/2009	เนื้อขาว
#144	PAI36										/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	5	5/2/2009	เนื้อขาว
#145	PAI36										/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	5/2/2009	เนื้อขาว
#146	PAI36										/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	5	5/2/2009	เนื้อขาว
#147	PAI36										/		เคลือบขาวพุ่ง	เคลือบขาวพุ่ง	5	5/2/2009	เนื้อขาว
#148	PAI36										/		เขียนสีฟ้าและเขียวใต้เคลือบ	เคลือบขาวพุ่ง	8	5/2/2009	เนื้อขาวพุ่ง
#149	PAI36										/	/	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	16	5/2/2009	เนื้อขาว
#158	PAI36	/		0.1	16								เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	5/2/2009	เนื้อขาว
#159	PAI36										/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	5/2/2009	เนื้อขาว
#160	PAI36										/		เคลือบใส	มีลายจุดขีดใต้เคลือบใส	5	5/2/2009	เนื้อขาว
#161	PAI36										/	/	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	35	5/2/2009	เนื้อขาว
#176	PAI36	/		0.4	12								เคลือบขาวพุ่ง	เคลือบขาวพุ่ง	1	5/2/2009	เนื้อขาว

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุขเลี้ยง.....วันที่.....5...มิ.ย. 2552.....

ตารางที่ ค.1.1.44 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทนอกกระเบื้อง (PORCELAIN)

ข้อมูลเบร็กเกรน	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(ธ) บุณเหตุ	วันที่สำรวจ	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก						ไหล่		ตัว	ฐาน	ด้านใน	ด้านนอก			
		๔๕๒	๓๕๓๕๒	๓๕๓	Φ (cm)	คอ										
						๓๕๓	๓๕๓									
#177	PAI36	/		0.2	12							เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบลายใบไม้	5	5/2/2009	เนื้อหา
#002	PAI38									/		เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	3	10/16/2008	เนื้อหา
#027	PAI38									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	10	10/16/2008	เนื้อหา/เขียนลายเส้นตรง
#027	PAI40	/		0.2	20							เคลือบใสและเขียนสีเขียว		8	10/17/2008	เนื้อหา
#028	PAI40									/		เคลือบใส	เคลือบใส	8	10/17/2008	เนื้อหา
#029	PAI40									/		เคลือบใส	เขียนสีดำ ใต้เคลือบ	8	10/17/2008	เนื้อหา
#030	PAI40									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	9	10/17/2008	เนื้อหา
#031	PAI40									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	12	10/17/2008	เนื้อหา
#032	PAI40									/		เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	5	10/17/2008	เนื้อหา
#033	PAI40									/		เขียนสีเขียวและแดง	เขียนสีเขียวและแดง	3	10/17/2008	เครื่องเบญจรงค์ทศ.23-24
#034	PAI40									/		เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบลายซัด	6	10/17/2008	เนื้อหา
#035	PAI40									/		เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบลายดอกไม้	5	10/17/2008	เนื้อหา
#036	PAI40									/		เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	8	10/17/2008	เนื้อหา
#037	PAI40										/	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ใต้เคลือบ	11	10/17/2008	เนื้อหา

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุขเสียง.....วันที่.....29 พ.ค. 2552.....

ตารางที่ ค.1.1.45 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทนอกกระเบื้อง (PORCELAIN)

ข้อมูลระบุเลขที่ชิ้น	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(๖) บุคคล	วันที่สำรวจ	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก						ไหล่		ตัว						
		ตรง	เว้า	ยอด	(cm) เหน	(cm) Φ	คอ	ใหญ่	เล็ก	ใหญ่	เล็ก	ใหญ่	เล็ก			
#038	PA140									/		เขียนสีสีขาวได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	28	10/17/2008	สีขาว/เขียนสีเส้นสีดำที่ฐาน
#039	PA140									/		เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	14	10/17/2008	สีขาว
#040	PA140									/		เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	10	10/17/2008	สีขาว
#041	PA140									/		เขียนสีสีขาวได้เคลือบ	เคลือบใส	15	10/17/2008	สีขาว
#042	PA140									/		เขียนสีสีมอมเคลือบ	เคลือบใส	10	10/17/2008	สีขาว
#043	PA140									/		เขียนสีเขียวบนเคลือบ	เคลือบใส	14	10/17/2008	สีขาว
#044	PA140									/		เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	63	10/17/2008	สีขาว
#045	PA140									/		เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายดอกไม้	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายดอกไม้	181	10/17/2008	มีตัวอักษรจีนข้างใต้ฐาน
#023	PA146								/			เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	6	11/18/2008	สีขาว
#024	PA 46									/		เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	19	11/18/2008	สีขาว
#027	PA146									/		เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	3	11/18/2008	สีขาว
#005	PA151	/			0.1	16							เขียนสีน้ำเงิน ได้เคลือบ	1	5/2/2009	สีขาว

ผู้บันทึก.....สมบัติ วิ.....สุขเสียง.....วันที่.....29 พ.ค. 2552.....

เครื่องมือหิน (stone tool)

แผนที่.....1.....

ตารางที่ ค.1.2.1 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			หินส่วน					นน.(g.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน	สะเก็ดหิน			ไม่ใช้งาน								
						ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1									2
#001	PAI09			/							491	Quartzite	6	13.4	2.5	หินลับ	5/6/2009
#001	PAI39			/							265	Andezite	4.3	12.4	8.6	หินลับ	5/2/2009
#002	PAI39			/							210	Andezite	4.5	6.8	3.8	หินลับ	5/2/2009
#003	PAI39			/							90	Quartzite	3.9	7.4	2.8	หินลับ	5/2/2009
#004	PAI39	/			/						65	Quartzite	4.4	4.3	2.4	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#005	PAI39	/						/			20	Andezite	3.7	3	1.3	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#001	PAI41	/			/						160	Quartzite	8.2	6.2	2.4	Scraper	10/17/2008
#001	PAI42	/			/						150	Quartzite	3.5	9.6	3.7	Chopping tool	10/17/2008
													Broken Core				
#002	PAI42	/			/						130	Quartzite	5.2	5.7	3.4	Short Axe	10/17/2008
#003	PAI42	/			/						75	Quartzite	6.7	4.9	1.3	Short Axe	10/17/2008
#004	PAI42	/				/					340	Quartzite	9.75	6.6	4.4	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#005	PAI42	/				/					200	Quartzite	7.1	5.8	2.7	ไม่ใช้งาน	10/17/2008

ผู้บันทึก ...รมย์ กนิษฐานนท์...วันที่....12..มิ.ย....52...

แผ่นที่.....2.....

ตารางที่ ค.1.2.2 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน										
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน						
#006	PAI42	/				/						180	6.4	5.5	3.65	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#007	PAI42	/				/						95	3.2	4.8	3	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#008	PAI42	/							/		40	3.9	6.6	1.2	Scraper	10/17/2008	
													Shale ?				
#009	PAI42	/				/					40	5	4.6	1.6	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#010	PAI42	/				/					80	5	4.8	2.35	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#011	PAI42	/				/					65	3.8	5	2.1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#012	PAI42	/				/					50	5.6	3.8	1.9	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#013	PAI42	/				/					50	3.7	7	1.6	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#014	PAI42	/				/					35	2.7	5.2	2.6	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#015	PAI42	/				/					15	2.7	4.75	1.35	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#016	PAI42	/				/					70	3.9	6.1	3.1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#017	PAI42	/				/					25	3.1	5.6	1.2	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#018	PAI42	/						/			60	3.7	7.1	1.6	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#019	PAI42	/							/		20	3.8	5.6	0.5	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#020	PAI42	/							/		15	3.7	4.1	0.6	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	
#021	PAI42	/							/		20	3	5.1	1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008	

ผู้บันทึกวอภัญญา... ณ...หนองคาย...วันที่....16..มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.3 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#022	PAI42	/						/				20	Quartzite	2.7	4.4	1.7	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#023	PAI42	/						/				15	Quartzite	3.7	4.1	0.8	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#024	PAI42	/						/				15	Quartzite	4.1	4.9	1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#025	PAI42	/						/				25	Quartzite	4.4	4.2	1.4	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#026	PAI42	/						/				20	Quartzite	2.6	4.6	1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#027	PAI42	/						/				25	Quartzite	3.5	4.5	1.3	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#028	PAI42	/						/				15	Quartzite	3	3.1	1.1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#029	PAI42	/						/				15	Quartzite	3.1	3.8	1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#030	PAI42	/						/				5	Quartzite	1.7	2.4	0.8	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#031	PAI42	/						/				13	Quartzite	3.1	3.4	1.2	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#032	PAI42	/						/				10	Quartzite	3	2	1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#033	PAI42	/						/				15	Quartzite	2.4	3.7	1.1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#034	PAI42	/						/				1	Quartzite	1.7	1.5	0.1	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#035	PAI42	/						/				10	Quartzite	2.4	3.4	0.5	ไม่ใช้งาน	10/17/2008
#036	PAI42	/						/				19	Andezite	3.3	3.9	0.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#037	PAI42	/										45	Andezite	2.1	7	1.7	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
														Broken core				
#038	PAI42	/						/			/	45	Andezite	4.4	4.1	1.1	Scraper	5/2/2009

ผู้บันทึกวอถัญญา... ณ...หนองคาย...วันที่....16.มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.4 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน	สะเก็ดหิน												
						ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน							ไม่ใช้งาน
#039	PAI42	/					/				/			3.1	4.6	1.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#040	PAI42	/					/							3	5.4	0.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#001	PAI48	/						/						2.5	4.5	2.5	ไม่ใช้งาน	5/1/2009
#002	PAI48	/					/							6.7	10.7	2.5	Chopping tool	5/1/2009
#003	PAI48	/												10	7.3	2.2	Chopping tool	5/1/2009
#004	PAI48	/						/					/	4	5.3	2	ไม่ใช้งาน	5/1/2009
#005	PAI48	/							/				/	4.8	4.2	1.9	ไม่ใช้งาน	5/1/2009
#006	PAI48	/								/				6.2	7.7	3	Chopping tool	5/1/2009
#001	PAI49	/					/							6.5	10.8	3.3	ไม่ใช้งาน	5/1/2009
#002	PAI49	/				/					Quartzite	5.7	8.5	2.2	Chopping tool	5/1/2009		
													โศบินนินชน					
#003	PAI49	/					/							5.5	6.1	3	Scraper	5/1/2009

ผู้บันทึกวอภัญญา... ณ...หนองคาย...วันที่....11..มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.5 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ		ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ			
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน												
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน							ไม่ใช้งาน		
#004	PAI49	/					/			/			250	Quartzite	6.5	10	2.8	Chopping tool	5/1/2009
#005	PAI49	/					/			/			75	Quartzite	4.2	5.5	2.5	ไม่ใช้งาน	5/1/2009
#006	PAI49	/					/			/			110	Quartzite	4.6	6.5	2.5	Scraper	5/1/2009
#007	PAI49	/					/			/			60	Quartzite	3.2	4.2	3	Scraper	5/1/2009
#008	PAI49	/					/			/			30	Quartzite	5.7	7.9	1.4	Scraper	5/1/2009
#009	PAI49	/								/	/		80	Quartzite	4.3	7.4	1	Scraper	5/1/2009
#010	PAI49	/								/	/		60	Quartzite	4.7	4.7	1.3	ไม่ใช้งาน	5/1/2009
#001	ระหว่างทางลง จากPAI49		/									Quartzite	310	Quartzite	7.1	8.1	4	Chopping tool	5/1/2009
															จำนวนหินลับมีรอยขีด				
#002	ระหว่างทางลง จากPAI49	/										Quartzite	100	Quartzite	5.1	5.3	2.2	?	5/1/2009
#003	ระหว่างทางลง จากPAI49	/					/					Quartzite	120	Quartzite	6.2	7.5	1.4	?	5/1/2009
#001	PAI50	/					/					Quartzite	365	Quartzite	5.7	8.9	4.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#002	PAI50	/					/					Quartzite	365	Quartzite	10.4	6.9	4.5	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#003	PAI50	/					/					Quartzite	340	Quartzite	5.8	8.1	5.7	Chopping tool	5/2/2009

ผู้บันทึกวอถัญญา... ณ...หนองคาย...วันที่...11..มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.6 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ		ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน								ไม่ใช้งาน
#004	PAI50	/			/							4.6	9	2.6	Chopping tool	5/2/2009		
#005	PAI50	/			/							6.8	6.8	2.4				
#006	PAI50	/			/							5	6.9	3.2	Chopping tool	5/2/2009		
#007	PAI50	/			/							6.6	5.8	1.9				
#008	PAI50	/				/				/		5.1	10	4.2	Amorphous	5/2/2009		
#009	PAI50	/			/							5.1	6.4	2.2	Short Axe	5/2/2009		
#010	PAI50	/			/							5.1	5.7	2.1	Short Axe	5/2/2009		
#011	PAI50	/			/							5.3	7.7	2.7	Chopping tool	5/2/2009		
#012	PAI50	/						/		/		5.2	7.6	2.7	Short Axe	5/2/2009		
#013	PAI50	/							/		/	4.4	7.3	1.5	ไม่ใช้งาน	5/2/2009		
#014	PAI50	/										4.4	9.1	2.9	Chopping tool	5/2/2009		

ผู้บันทึกรณย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...12...มิย....52...

ตารางที่ ค.1.2.7 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน								นน.(g.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน												
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#015	PAI50	/			/								150	Quartzite	6.5	8.8	1.9	Chopping tool	5/2/2009
#016	PAI50	/				/							100	Andezite	6.1	4.7	2.7	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#017	PAI50	/					/				/		100	Quartzite	5	5.6	1.2	Scraper	5/2/2009
#018	PAI50	/						/				/	200	Quartzite	6.2	9.4	2.4	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#019	PAI50	/						/				/	150	Andezite	5.5	3	1.1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#020	PAI50	/						/				/	100	Andezite	2.5	3.4	0.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#021	PAI50	/						/				/	250	Quartzite	3.5	4.9	1.3	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#022	PAI50	/						/				/	200	Quartzite	3	4	1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#023	PAI50	/						/				/	150	Andezite	3.1	3.5	1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#024	PAI50	/						/			/		78	Quartzite	5.3	5.2	2.5	Short Axe	5/2/2009
#025	PAI50	/						/			/		82	Quartzite	8.1	3.2	1.8	Short Axe	5/2/2009
#026	PAI50	/						/				/	50	Andezite	2.5	2.9	0.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#027	PAI50	/						/				/	100	Quartzite	5.6	4.4	1.1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#028	PAI50	/						/			/	/	60	Andezite	3.2	5.8	2.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#029	PAI50	/						/				/	160	Quartzite	5	6.7	4	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#030	PAI50	/						/			/	/	130	Andezite	7.1	4.9	2.5	ไม่ใช้งาน	5/2/2009

ผู้บันทึกรมย์ กนิยฐานนท์.....วันที่....12..มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.8 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน	สะเก็ดหิน												
						ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน							
#031	PAI50	/						/			/	15	Andezite	3.2	4	0.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#032	PAI50	/						/		/		35	Andezite	3.7	5.9	1.3	Scraper/RF	5/2/2009
#033	PAI50	/						/			/	25	Quartzite	3.7	4.5	1.3	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#034	PAI50	/						/			/	220	Quartzite	8.5	6.2	2.7	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#035	PAI50	/						/			/	100	Andezite	3.6	6.7	1.7	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#036	PAI50	/						/			/	80	Andezite	2.9	5.8	1.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#037	PAI50	/						/			/	80	Andezite	4.5	5.8	2.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#038	PAI50	/						/			/	100	Andezite	4.5	4.7	2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#039	PAI50	/						/			/	280	Quart	3.6	6.1	4.1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#040	PAI50	/						/			/	60	Quartzite	3.6	6.9	1.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#041	PAI50	/						/			/	50	Andezite	3.3	3.5	1.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#042	PAI50	/						/			/	50	Andezite	3.3	3	1.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#043	PAI50	/						/			/	50	Andezite	3.2	5.2	1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#044	PAI50	/						/			/	120	Andezite	4.6	6.3	2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#045	PAI50	/						/			/	50	Andezite	3	3.5	8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#046	PAI50	/						/			/	80	Lime stone	3	5	1.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#047	PAI50	/						/			/	80	Lime stone	3.5	3.8	1.6	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#048	PAI50	/						/			/	80	Andezite	4.8	2.3	2.1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#049	PAI50	/						/			/	80	Quartzite	4	3	2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009

ผู้บันทึกรมย์ กนิยฐานนท์.....วันที่....12..มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.9 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	ขนาด(ก.)	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#050	PAI50	/					/				/		2.4	2.4	1.1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009	
#051	PAI50	/					/				/		4	3	1.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009	
#052	PAI50	/					/				/		4	2.5	0.5	ไม่ใช้งาน	5/2/2009	
#053	PAI50	/					/				/		2.8	1.4	1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009	
#054	PAI50	/							/		/		3	4.2	1.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009	
#055	PAI50	/							/		/		1.7	2.5	0.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009	
#056	PAI50	/				/							6.8	9.1	2.9	Chopping tool	5/3/2009	
													Sumatralith					
#057	PAI50	/				/							6	6	1.7	Short Axe	5/3/2009	
#058	PAI50	/					/						7.2	3.4	3.6	Chopping tool	5/3/2009	
#059	PAI50	/				/							5.9	9.3	4.1	Chopping tool	5/3/2009	
													Amorphous					
#060	PAI50	/				/							5.7	8.4	4	Chopping tool	5/3/2009	
													Amorphous					
#061	PAI50	/				/							4.4	8.1	4	Chopping tool	5/3/2009	
													Amorphous					

ผู้บันทึกรมย์ กนิษฐานนท์.....วันที่....12...มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.10 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน												
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน								
#062	PAI50	/			/								Quartzite	6.5	7.2	3.4	Amorphous	Chopping tool	5/3/2009
#063	PAI50	/			/								Quartzite	5.2	7.2	3.4	Amorphous	Chopping tool	5/3/2009
#064	PAI50	/			/				/				Quartzite	5.8	6.8	3.1		Short Axe	5/3/2009
#065	PAI50	/						/				/	Quartzite	6.8	6.7	2.7		ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#066	PAI50	/								/		/	Quart	5.3	5.5	2.2		ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#067	PAI50	/											Quartzite	7.2	8.5	3.1	Amorphous	Chopping tool	5/2/2009
#068	PAI50	/				/							Quartzite	6.2	5.9	4.5	Amorphous/Broken core	Chopping tool	5/2/2009
#069	PAI50	/				/							Quartzite	6.4	4.7	3.1	Amorphous/Broken core	Chopping tool	5/2/2009
#070	PAI50	/				/							Quartzite	4.1	12.9	3.4	Amorphous/ใช้งานหมดสภาพ	Chopping tool	5/2/2009
#071	PAI50	/				/							Andezite	7.4	6.4	4.3	Amorphous	Chopping tool	5/2/2009

ผู้บันทึกรณย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...12...มี.ย...52...

แผนที่.....11.....

ตารางที่ ค.1.2.11 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน										
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน						
#072	PAI50	/			/							Quartzite	5.8	11.9	3.6	Chopping tool	5/2/2009
#073	PAI50	/			/							Quartzite	5.6	11.4	3.9	Chopping tool	5/2/2009
#074	PAI50	/			/							Quartzite	4.5	5.2	2.9	Short Axe	5/2/2009
#075	PAI50	/			/							Quartzite	4.5	2.5	2.5		5/2/2009
#076	PAI50	/						/			/	Quartzite	5.2	5.3	1.6	Short Axe	5/2/2009
#077	PAI50	/						/			/	Quartzite	6.5	4.5	1.7	Short Axe	5/2/2009
#078	PAI50	/						/			/	Quartzite	5.3	5.5	1.1	Scraper	5/2/2009
#079	PAI50	/						/			/	Andezite	4.6	4.1	1.3	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#080	PAI50	/							/		/	Andezite	6.2	3.1	1.5	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#081	PAI50	/						/			/	Andezite	3.3	3.3	1.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#082	PAI50	/								/	/	Andezite	6.8	7.5	3	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#083	PAI50	/							/		/	Quartzite	1.3	3.5	1.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#084	PAI50	/								/	/	Andezite	2.8	3.7	1.3	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#085	PAI50	/									/	Andezite	6.9	3.1	2.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009

ผู้บันทึกรณชัย กนิษฐานนท์.....วันที่.....12..มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.12 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#086	PAI50	/						/			/	10	Quartzite	4.5	3.7	0.7	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#087	PAI50	/			/							36	Quartzite	3.1	3.9	2.2	Short Axe	5/2/2009
#088	PAI50	/			/							180	Quartzite	6.9	8.1	3.3	?	
														Disc				
#089	PAI50	/			/							250	Quartzite	3.8	10.1	3.6	Chopping tool	5/2/2009
#090	PAI50	/										150	Lime stone	7.8	4.4	2.9		
														ขกลึกทะเบี่ยน				
#091	PAI50	/										150	Lime Stone	6.4	4.4	2.5		
														ขกลึกทะเบี่ยน				
#092	PAI50	/					/					60	Quartzite	6.4	5.4	1.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#093	PAI50	/						/				50	Quartzite	3.7	6.5	1.4	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#094	PAI50	/					/				/	5	Andezite	2.5	1.8	2.4	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#095	PAI50	/						/			/	60	Andezite	4.5	5.5	1.6	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#096	PAI50	/						/			/	20	Andezite	3.9	3.9	0.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#097	PAI50	/						/			/	26	Andezite	3.2	5.3	1.8	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#098	PAI50	/						/			/	50	Andezite	5	7	1.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009

ผู้บันทึกรณย์ กนิษฐานนท์.....วันที่...12...มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.13 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#099	PAI50	/						/			/		Andezite	3	3.5	0.6	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#100	PAI50	/						/			/		Andezite	4	3.7	0.7	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#101	PAI50	/						/			/		Andezite	4.3	3.6	0.6	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#102	PAI50	/						/			/		Andezite	3.9	2.4	1.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#103	PAI50	/						/		/			Andezite	3.5	4.7	1.4	Scraper	5/2/2009
#104	PAI50	/						/			/		Andezite	4	4.8	1.1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#105	PAI50	/						/		/			Andezite	4.1	2.4	1.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#106	PAI50	/						/			/		Andezite	3.6	2.1	1.2	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#107	PAI50	/						/			/		Andezite	3.5	2.2	0.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#108	PAI50	/						/			/		Andezite	3	3.8	0.7	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#109	PAI50	/								/			Quartzite	2.1	3.4	0.6	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#110	PAI50	/							/		/		Quartzite	2.3	3.4	0.6	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#111	PAI50	/								/		/	Quartzite	3.8	3.9	1.1	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#112	PAI50	/								/		/	Quartzite	4.2	2.2	0.9	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#113	PAI50	/								/		/	Quartzite	1.9	2	0.4	ไม่ใช้งาน	5/2/2009
#114	PAI50	/								/		/	Quartzite	1.8	1.6	0.4	ไม่ใช้งาน	5/2/2009

ผู้บันทึกรมย์ กนิษฐานนท์.....วันที่....12..มิ.ย....52....

ตารางที่ ค.1.2.14 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#115	PAI50	/								/			Quartzite	1.7	3	0.3	?	5/2/2009
#116	PAI50	/			/								Andezite	5.8	8.7	4.3	Chopping tool	5/3/2009
#117	PAI50	/			/								Andezite	3.8	9.7	3.4	Chopping tool	5/3/2009
#118	PAI50	/				/							Quartzite	5.1	5.4	3	ไม่ใช้งาน	
#119	PAI50	/			/								Quartzite	6.4	6.8	3.4	Short Axe	5/3/2009
#120	PAI50	/			/								Quartzite	5.5	6.1	3.3	?	5/3/2009
																	Disc	
#121	PAI50	/					/			/			Andezite	5.2	6.7	2.3	Chopping tool	5/3/2009
#122	PAI50	/					/					/	Quartzite	3.9	7.3	2.2	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#123	PAI50	/							/			/	Quartzite	3.3	6.5	1.3	RF	5/3/2009
#124	PAI50	/								/		/	Quartzite	3.6	7.2	2.7	RF	5/3/2009

ผู้บันทึกรมย์ กนิษฐานนท์.....วันที่.....12...มี.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.15 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน						นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน								ไม่ใช้งาน
#125	PAI50	/						/			/	56	Andezite	4.8	3.5	2.2	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#126	PAI50	/							/		/	60	Andezite	5.6	4.8	1.7	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#127	PAI50	/						/			/	30	Quartzite	2.5	5.6	1.2	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#128	PAI50	/							/		/	47	Quartzite	4.5	4.5	1.5	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#129	PAI50	/							/		/	40	Andezite	3.2	5.2	1.6	?	5/3/2009
#130	PAI50	/										72	Chert	4.8	4.2	2.8		
														Unidentified				
#001	PAI53	/										380	Quartzite	6.9	10.1	3.1	Chopping tool	5/3/2009
#002	PAI53	/										55	Andezite	5	5.5	1.9	Chopping tool	5/3/2009
#003	PAI53	/						/				110	Andezite	4.9	4.2	2.7	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#004	PAI53	/						/				60	Quartzite	5.4	3.7	2.6	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#005	PAI53	/						/				465	Quartzite	8.1	8.3	4.3	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#006	PAI53	/						/				140	Quartzite	5.7	5.8	2.9	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#007	PAI53	/							/			110	Andezite	4.8	7.3	2.3	Scraper	5/3/2009
#008	PAI53	/							/		/	105	Andezite	5.6	5.7	2.6	Scraper	5/3/2009
#009	PAI53	/							/		/	60	Chert	4	5.7	2.1	Scraper	5/3/2009

ผู้บันทึกรมย์ กนิยฐานนท์.....วันที่....12...มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.16 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ		
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน													
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน									
#010	PAI53	/				/							90	Quartzite	6.7	4	2.4	Broken core	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#011	PAI53	/				/							25	Quartzite	3.9	2.9	2		ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#012	PAI53	/					/					/	50	Quartzite	3.1	4.3	2.4	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	
#013	PAI53	/					/					/	55	Quartzite	4.7	5.7	2	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	
#014	PAI53	/				/							140	Quartzite	7.3	4.9	3.5	Broken core	Chopping tool	5/3/2009
#015	PAI53	/				/							105	Andezite	4.9	5.9	2.3		Broken core	Chopping tool
#016	PAI53	/				/							30	Quartzite	3	4.7	1.5	Broken core	Scraper	5/3/2009
#017	PAI53	/				/							85	Quartzite	5.1	6.1	2.1		Broken core	Scraper
#018	PAI53	/					/					/	45	Quartzite	3.5	5	1.5	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	
#019	PAI53	/					/					/	20	Andezite	3.9	4.3	0.7	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	
#020	PAI53	/					/					/	4	Andezite	2.1	2.7	0.4	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	
#021	PAI53	/					/					/	20	Quartzite	2.1	5	1.5	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	
#022	PAI53	/					/					/	20	Quartzite	2.6	5.8	1.1	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	
#023	PAI53	/					/					/	10	Andezite	2.8	3.9	0.9	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	
#024	PAI53	/					/					/	15	Andezite	2.1	3.5	1.8	ไม่ใช้งาน	5/3/2009	

ผู้บันทึกสมณวิมล สุขเสียง.....วันที่....12...มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.17 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน						นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน								ไม่ใช้งาน
#025	PAI53	/						/		/		55	Quartzite	6	5	1.6	Scraper	5/3/2009
#026	PAI53	/			/							54	Andezite	3.3	7.3	2.4	Scraper	5/3/2009
																Broken core		
#027	PAI53	/								/	/	15	Quartzite	3.1	3.1	0.9	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#028	PAI53	/						/			/	10	Quartzite	3.2	3.2	0.8	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#029	PAI53	/				/						177	Quartzite	6.5	9.2	2	Chopping tool	5/3/2009
																Sumatralith		
#030	PAI53	/				/						305	Quartzite	6.8	9.8	3.6	Chopping tool	5/3/2009
																Sumatralith		
#031	PAI53	/				/						128	Quartzite	4.8	6.4	3	Short Axe	5/3/2009
#032	PAI53	/				/						113	Andezite	6.1	5	3.8	Chopping tool	5/3/2009
																Broken core		
#033	PAI53	/						/			/	95	Quartzite	6.7	5.6	2.6	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#034	PAI53	/						/			/	37	Andezite	5.9	3.8	1.5	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#035	PAI53	/						/			/	30	Quartzite	4.7	3.3	1.2	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#036	PAI53	/								/	/	20	Quartzite	3.6	4.3	1.5	Scraper	5/3/2009
#037	PAI53	/				/						54	Andezite	2.7	7.1	2.6	Scraper	5/3/2009
																Broken core		
#038	PAI53	/				/				/		31	Quartzite	3.1	5.1	1.7	Scraper	5/3/2009

ผู้บันทึกสมณวิมล สุขเสียง.....วันที่....12...มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.18 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน	สะเก็ดหิน												
						ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน							
#039	PAI53	/						/			/	15	Quartzite	2.7	3.7	1.1	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#040	PAI53	/						/			/	36	Andezite	4.2	5.3	1.2	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#041	PAI53	/								/	/	52	Quartzite	4.4	5.6	1.5	Scraper	5/3/2009
#042	PAI53	/								/	/	27	Andezite	3.7	4.7	1.1	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#043	PAI53	/						/			/	21	Quartzite	3.6	5	0.9	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#044	PAI53	/						/		/	/	130	Quartzite	4.9	10.2	2	Scraper	5/3/2009
#045	PAI53	/								/	/	20	Andezite	2.7	5	1.1	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#046	PAI53	/								/	/	50	Andezite	4.2	6.4	1.6	Scraper	5/3/2009
#047	PAI53	/								/	/	25	Quartzite	3.2	4.4	1.5	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#048	PAI53	/								/	/	13	Andezite	2.6	4.7	0.8	Scraper	5/3/2009
#049	PAI53	/								/	/	54	Andezite	4.6	5.3	2.4	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#050	PAI53	/						/				75	ดินดาน	4.3	6	3.2	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#051	PAI53	/								/	/	42	Quartzite	4.1	5	1.5	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#052	PAI53	/								/	/	29	Andezite	4.2	4.2	1.3	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#053	PAI53	/									/	25	Andezite	5.2	4.3	0.9	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#054	PAI53	/								/	/	30	Andezite	4	4.2	1.9	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#055	PAI53	/								/	/	35	Andezite	5.2	4.6	1.9	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#056	PAI53	/								/	/	12	Andezite	3.5	2.7	1	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#057	PAI53	/								/	/	16	Quartzite	4.1	3.5	1.1	ไม่ใช้งาน/RF	5/3/2009

ผู้บันทึกสมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่....12..มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.1.2.19 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#058	PAI53	/						/			/	6	Andezite	2.7	1.8	0.8	ไม่ใช้งาน	5/3/2009
#001	PAI54	/			/							220	Quartzite	9.1	5.7	3.9	Chopping tool	5/4/2009
#002	PAI54	/			/							605	Quartzite	8	8.8	6.6	Chopping tool	5/4/2009
#003	PAI54	/			/							323	Quartzite	7.1	9.9	3.1	Chopping tool	5/4/2009
#004	PAI54	/			/							355	Quartzite	8.4	8.8	2.6	Chopping tool	5/4/2009
#005	PAI54	/			/							602	Quartzite	5.9	15.2	4.3	Chopping tool	5/4/2009
#006	PAI54	/				/						680	Quartzite	6.9	11.7	5	ไม่ใช้งาน	5/4/2009
#007	PAI54	/					/			/		60	Quartzite	5.2	3.8	2.6	Scraper	5/4/2009
#008	PAI54	/						/			/	45	Quartzite	2.8	8	1.6	ไม่ใช้งาน	5/4/2009
#009	PAI54	/						/			/	30	Quartzite	3.2	4.6	1.8	ไม่ใช้งาน	5/4/2009
#010	PAI54	/							/		/	51	Andezite	5.4	6.8	1.1	ไม่ใช้งาน	5/4/2009
#011	PAI54	/				/						775	Quartzite	12.1	9.3	5.4	Chopping tool	5/4/2009
															Broken Core			

ผู้บันทึกสมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่....12...มิ.ย....52...

แผ่นที่.....20.....

ตารางที่ ค.1.2.20 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							นน.(ก.)	ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#012	PAI54	/			/							399	Andezite	10.3	7	5.2	Chopping tool	5/4/2009
#013	PAI54	/			/							390	Quartzite	9.5	7.6	5.6	Chopping tool	5/4/2009
#014	PAI54	/			/							533	Quartzite	8	16	2.8	Chopping tool	5/4/2009
#015	PAI54	/				/						240	Quartzite	7	8.6	4.8	ไม่ใช้งาน	5/4/2009
#016	PAI54	/							/		/	70	Quartzite	7.6	5.4	1.7	Scraper	5/4/2009
#017	PAI54	/							/		/	58	Quartzite	6.3	3.2	1.9	ไม่ใช้งาน	5/4/2009
#018	PAI54	/							/		/	50	Quartzite	5.9	4.5	2.3	ไม่ใช้งาน	5/4/2009

ผู้บันทึกสมถวิล สุขเสียง.....วันที่....12..มิ.ย....52...

โบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

ตารางที่ ค.1.3.1 ตารางแสดงโบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

ชื่อแหล่ง	ประเภทโบราณวัตถุ					จำนวน (ชิ้น)/น้ำหนัก (กรัม)	วันที่สำรวจ
	อิฐ	โลหะ	กลองยาสูบ	กระเบื้อง	อื่นๆ		
ระหว่างทาง PAI01					ชิ้นส่วนซาก	จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 75 กรัม	11/25/2007
PAI09			/			จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 45 กรัม	11/27/2007
PAI15				/		จำนวน 3 ชิ้น น้ำหนัก 355 กรัม	4/29/2008
PAI18					ชิ้นส่วนผนังเตา มีเศษภาชนะดินเผาคืออยู่	จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 1,200 กรัม	4/30/2008
PAI18					ชิ้นส่วนซาก	จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 190 กรัม	4/30/2008
PAI19		/				จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 510 กรัม เครื่องมือโลหะ	4/30/2008
PAI21				/		จำนวน 3 ชิ้น น้ำหนัก 32 กรัม	10/7/2008
PAI21		/				จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 130 กรัม (ตะปูเหล็ก)	10/7/2008
PAI22				/		จำนวน 22 ชิ้น น้ำหนัก 349 กรัม	10/7/2008
PAI23				/		จำนวน 4 ชิ้น น้ำหนัก 180 กรัม	10/7/2008
PAI23					ชิ้นส่วนกำไลดินเผา	จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 1 กรัม	10/7/2008
PAI24	/					จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 105 กรัม	10/8/2008
PAI24				/		จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 35 กรัม	10/8/2008
PAI25				/		จำนวน 5 ชิ้น น้ำหนัก 41 กรัม	10/8/2008
PAI26				/		จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 30 กรัม	10/9/2008
PAI26					ชิ้นส่วนปูนปั้น	จำนวน 7 ชิ้น น้ำหนัก 495 กรัม	10/9/2008
PAI27				/		จำนวน 4 ชิ้น น้ำหนัก 80 กรัม	10/9/2008

ผู้บันทึก.....วอภักฎา ณ หนองคาย.....วันที่...22 มี ย 52.....

ตารางที่ ค.1.3.2 ตารางแสดงโบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

ชื่อแหล่ง	ประเภทโบราณวัตถุ					วันที่สำรวจ
	อิฐ	โลหะ	กถียาสูป	กระเบื้อง	อื่นๆ	
PAI28				/		10/9/2008
PAI29				/		10/10/2008
PAI31				/		10/10/2008
PAI33				/		10/13/2008
PAI36				/		5/2/2009
PAI36					กระดุกเผาไฟ	5/2/2009
PAI38			/			10/16/2008
PAI38			/			10/16/2008
PAI38				/		10/16/2008
PAI40					ชิ้นส่วนปูนปั้น	10/17/2008
PAI40			/			10/17/2008
PAI40				/		10/17/2008
PAI40					แวดินเผา	10/17/2008
PAI40					ระบูนไม้ได้	10/17/2008
PAI40	/					10/17/2008
PAI41		/				10/17/2008

ผู้บันทึก.....วอัญญา ณ หนองคาย.....วันที่...22 มิ.ย 52.....

ตารางที่ ค.1.3.3 ตารางแสดงโบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

ชื่อแหล่ง	ประเภทโบราณวัตถุ						วันที่สำรวจ
	อิฐ	โลหะ	กถียาสูบ	กระเบื้อง	อื่นๆ	จำนวน (ชิ้น)/น้ำหนัก (กรัม)	
PAI41		/				จำนวน 2 ชิ้น น้ำหนัก 8 กรัม	10/17/2008
PAI41					ชิ้นส่วนพระพุทธรูปทำจากหิน	จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 13 กรัม	10/17/2008
PAI41		/				จำนวน 5 ชิ้น น้ำหนัก 84 กรัม (ตะปูโลหะรูปตัว L)	10/17/2008
PAI41		/				จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 30 กรัม (ตะขอโลหะ)	10/17/2008
PAI41	/					จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 2,150 กรัม	10/17/2008
PAI41					ชิ้นส่วนปูนปั้น	จำนวน 3 ชิ้น น้ำหนัก 485 กรัม	10/17/2008
PAI41	/					จำนวน 3 ชิ้น น้ำหนัก 5,400 กรัม	10/17/2008
PAI43				/		จำนวน 10 ชิ้น น้ำหนัก 282 กรัม	10/17/2008
PAI44				/		จำนวน 5 ชิ้น น้ำหนัก 280 กรัม	10/17/2008
PAI44					ปูนปั้น	จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 85 กรัม	10/17/2008
ปายได้จาก เวียงท่าง			/			จำนวน 3 ชิ้น น้ำหนัก 170 กรัม	5/1/2009
PAI49					กระดูก	จำนวน 30 ชิ้น น้ำหนัก 700 กรัม	5/1/2009
PAI51				/		จำนวน 5 ชิ้น น้ำหนัก 40 กรัม	5/2/2009
PAI51					ชิ้นส่วนพระพิมพ์ดินเผา	จำนวน 6 ชิ้น น้ำหนัก 45 กรัม	5/2/2009
PAI54					ชิ้นส่วนกำไลหิน	จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 15 กรัม	5/4/2009
**จากเจ้าอาวาสวัด เมืองเปียง					Slag	จำนวน 42 ชิ้น น้ำหนัก 4,600 กรัม	5/4/2009

ผู้บันทึก.....วอัญญา ณ หนองคาย.....วันที่...22 มี.ย 52.....

จำนวนรวมโบราณวัตถุ
ที่พบในแหล่งโบราณคดี

แผนที่.....1.....

ตารางที่ ค.1.4.1 ตารางแสดงจำนวนรวมโบราณวัตถุ

ชื่อแหล่ง	ประเภทโบราณวัตถุ (จำนวนชิ้น)										หมายเหตุ	วันที่สำรวจ
	เครื่องมือหิน	เศษภาชนะดินเผา			อิฐ	โลหะ	กลองยาสูบ	กระเบื้อง	อื่นๆ			
		เนื้อดิน	เนื้อแกร่ง	เนื้อกระเบื้อง								
หัวเขี้ยว		3	3								11/25/2007	
ถนนบริเวณ PAI01			11								11/25/2007	
ระหว่างทาง PAI01									ชิ้นส่วนซาก 1 ชิ้น		11/25/2007	
PAI04			1								11/25/2007	
PAI09	1	1	32	14			2				11/27/2007	
PAI15		2	32	3				3			4/29/2008	
PAI16		1	7								11/28/2008	
ระหว่างทาง PAI 15 และ PAI18			6								4/30/2008	
PAI18			16						ชิ้นส่วนผนังเตา มี sherd ติดอยู่ 1 ชิ้น /ชิ้นส่วนซาก 1 ชิ้น		4/30/2008	
PAI19		1	19	9		1				*เครื่องมือโลหะ	4/30/2008	
PAI20		4	3								10/6/2008	
PAI21			3	1		1		3		*ตะปูเหล็ก	10/7/2008	

ผู้บันทึก.....วอภัญญา ณ หนองคาย.....วันที่...22 มิ.ย 52.....

ตารางที่ ค.1.4.2 ตารางแสดงจำนวนรวมโบราณวัตถุ

ชื่อแหล่ง	ประเภทโบราณวัตถุ (จำนวนชิ้น)											หมายเหตุ	วันที่สำรวจ
	เครื่องมือหิน	เศษภาชนะดินเผา				อิฐ	โลหะ	กลองยาสูบ	กระเบื้อง	อื่นๆ			
		เนื้อดิน	เนื้อแกร่ง	เนื้อกรัง	เนื้อกระเบื้อง								
PAI22			3										10/7/2008
PAI23		2	17								ชิ้นส่วนกำไลดินเผา 1 ชิ้น		10/7/2008
PAI24		1	34	1	2				2				10/8/2008
PAI25		4	33	4					4				10/8/2008
PAI26			1						2	ชิ้นส่วนปูนปั้น 7 ชิ้น			10/9/2008
PAI27									4				10/9/2008
PAI28									4				10/9/2008
PAI29		4	23						27				10/10/2008
PAI30		10	20	6									10/10/2008
PAI31									5				10/10/2008
PAI32			4										10/13/2008
PAI33		6	6	4					14				10/13/2008
PAI34		3	1	1									10/14/2008
PAI35		1											10/14/2008
PAI36		37	126	14					1	กระดุมเผาไฟ 1 ชิ้น			5/2/2009
PAI38		8	17	2				2	14				10/16/2008
PAI39	5	6											5/2/2009
PAI40		6	21	19	1			11	3	ชิ้นส่วนปูนปั้น 4 ชิ้น แวดินเผา 1 ชิ้น วัตถุระบุไม่ได้ 2 ชิ้น			10/17/2008

แผ่นที่.....3.....

ตารางที่ ค.1.4.3 ตารางแสดงจำนวนรวมโบราณวัตถุ

ชื่อแหล่ง	ประเภทโบราณวัตถุ (จำนวนชิ้น)										หมายเหตุ	วันที่สำรวจ
	เครื่องมือหิน	เศษภาชนะดินเผา			อิฐ	โลหะ	กลังยางดูบ	กระเบื้อง	อื่นๆ			
		ชิ้นเนื้อดิน	ชิ้นเนื้อแกร่ง	ชิ้นเนื้อกระเบื้อง								
PAI41	1	16	1		4	9				ชิ้นส่วนพระพุทธรูป ทำจากหิน 1 ชิ้น ชิ้นส่วนปูนปั้น 3 ชิ้น	วงศัตรโลหะ 1 ชิ้น/ ตะปูโลหะรูปตัวแอล 5 ชิ้น/ ตะขอโลหะ 1 ชิ้น	10/17/2008
PAI42	40	1	2									10/17/2008
PAI43		4	16						9			10/17/2008
PAI44									5	ชิ้นส่วนปูนปั้น 1 ชิ้น		10/17/2008
PAI45			2									10/17/2008
PAI46			26	3								11/18/2008
PAI48	6	18								กระดุก 2 ชิ้น		5/1/2009
PAI49	13	3								กระดุก 30 ชิ้น		5/1/2009
PAI50	128			1								2-3/5/2009
PAI51		3	1	1					5	ชิ้นส่วนพระพิมพ์ดินเผา 6 ชิ้น		5/2/2009
PAI53	58											5/3/2009
PAI54	18									ชิ้นส่วนกำไลหิน 1 ชิ้น		5/4/2009
PAI (ได้จาก เวียงห่าง)								3				5/1/2009
จากตู้ฟัด เมืองแปง										Slag 42 ชิ้น		5/4/2009
PAI ริมทาง		14	11									10/17/2008

ผู้บันทึก.....วอัญญา ฃหนองคาย.....วันที่...22 มี.ย.52.....

ภาคผนวกที่ ค.2 อำเภอยุนยวม

จากการจำแนกโบราณวัตถุที่ได้จากการสำรวจ สามารถแบ่งเป็นตาราง ดังนี้

ค.2.1 ตารางแสดงจำนวนรวมของเศษภาชนะดินเผา แบ่งเป็น 3 ประเภทได้แก่

1) ตารางเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (earthenware)

มีการจำแนกเป็นประเภทชิ้นส่วนภาชนะ, สีของเนื้อภาชนะ, ลักษณะการตกแต่งภาชนะ, น้ำหนักของชิ้นส่วนภาชนะดินเผาและจำนวนเศษภาชนะดินเผาที่พบในแหล่งโบราณคดี

2) ตารางเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware)

มีการจำแนกออกเป็นประเภทชิ้นส่วนภาชนะ, สีของเนื้อภาชนะ ลักษณะการตกแต่งภาชนะ, น้ำหนักของชิ้นส่วนภาชนะดินเผา, จำนวนเศษภาชนะดินเผาที่พบ และถ้าชิ้นใดมีลักษณะการตกแต่งที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแหล่งเตาใด ก็จะสามารบบอกที่มาของแหล่งเตาที่ผลิต และนำมากำหนดอายุแหล่งโบราณคดีที่พบได้

3) ตารางเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain)

มีการจำแนกออกเป็นประเภทชิ้นส่วนภาชนะ, สีของเนื้อภาชนะ ลักษณะการตกแต่งภาชนะ, น้ำหนักของชิ้นส่วนภาชนะดินเผา, จำนวนเศษภาชนะดินเผาที่พบ ซึ่งเศษภาชนะเนื้อกระเบื้องส่วนใหญ่ที่พบเป็นเครื่องถ้วยจีนลายคราม ดังนั้นจึงนำมากำหนดอายุสมัยได้เช่นกัน

ค.2.2 ตารางแสดงจำนวนรวมของเครื่องมือหิน

การจำแนกประเภทเครื่องมือหินได้แก่ ประเภทเครื่องมือหินกะเทาะ เครื่องมือหินขัดและหินลับ นอกจากนี้มีการจำแนกชิ้นส่วนของเครื่องมือหินโดยแบ่งเป็นแกนหินที่ใช้งาน, ไม่ใช้งานหรือเป็นสะเก็ดหินประเภทต่างๆ ที่มีการใช้งานและไม่ใช้งานเช่นเดียวกัน อีกทั้งอธิบายชนิดของเนื้อหินมีการวัดขนาดและชั่งน้ำหนัก รวมถึงบอกประเภทการใช้งานด้วย

ค.2.3 ตารางแสดงจำนวนของโบราณวัตถุประเภทอื่นๆ

เป็นการจำแนกโบราณวัตถุที่พบอื่นๆ อันได้แก่ ชิ้นส่วนกระเบื้องดินเผาแบบขอ อิฐโบราณวัตถุประเภทโลหะ กบฏยาสูบ ฯลฯ เพื่อแสดงให้เห็นถึงปริมาณและความหลากหลายของโบราณวัตถุที่พบตามแหล่งโบราณคดีของแต่ละแหล่ง เพื่อสามารถนำมาประมวลร่วมกับหลักฐานอื่นๆ

ค.2.4 ตารางแสดงจำนวนรวมของโบราณวัตถุของแหล่งโบราณคดี

เป็นการรวบรวมประเภทและจำนวนโบราณวัตถุที่พบจากแหล่งโบราณคดีทุกแหล่งในอำเภอยุนยวม เพื่อนำมาวิเคราะห์และประมวลร่วมกับข้อมูลแหล่ง เพื่อใช้ในการการสันนิษฐานเกี่ยวกับหน้าที่และอายุสมัยของแหล่งโบราณคดีที่พบได้อย่างแน่ชัดยิ่งขึ้น

เศษภาชนะดินเผา ประเภทเนื้อดิน (earthenware)

แผ่นที่1.....

ตารางที่ ค.2.1.1 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

ข้อมูลประเภท/ประเภท	หมายเลข	(วิ) บุณ.ส.	(พ.ล) พ.ล.ล.	การตกแต่ง		ชิ้นส่วนภาชนะ												
						ปาก	คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ด้านใน	ด้านนอก				
								ตรง	โค้ง		ใบ	ขอบ			บน	ล่าง		
#001	KY01					/			/			/		ทาน้ำดินสีส้มและจัดมัน	1	90	11/17/2007	ไหลมีสีน้ำตาลรูปเกือบมา *หม้อต่อกันได้
#001	KY02								/					รมควันและชุดสีดำตาราง	1	5	11/17/2007	เนื้อเทา
#001	KY11								/					รมควัน	1	1	12/1/2007	เนื้อน้ำตาลอ่อน
#002	KY11								/				เขียนสีเงินใต้เคลือบ	เขียนสีเงินใต้เคลือบ	1	3	12/1/2007	เนื้อขาว
#001	KY31		/			/			/				ทาน้ำดินสีส้ม/มีลายชุดรูปเกือบมารอบไหล่	ทาน้ำดินสีส้ม/มีลายชุดรูปเกือบมารอบไหล่	1	210	3/23/2009	เนื้อเทา
#002	KY31								/				ลายชุดรูปเกือบมา	ทาน้ำดินสีส้ม	1	1	3/23/2009	เนื้อเทา
#003	KY31								/					ทาน้ำดินสีส้ม	1	40	3/23/2009	เนื้อเทา
#004	KY31								/					ทาน้ำดินสีส้ม	1	32	3/23/2009	เนื้อเทา
#005	KY31								/					ทาน้ำดินสีส้ม	1	15	3/23/2009	เนื้อเทา
#006	KY31								/					ทาน้ำดินสีส้ม	1	10	3/23/2009	เนื้อเทา
#007	KY31								/					ทาน้ำดินสีส้ม/ลายชุดรูปเกือบมา	1	220	3/23/2009	เนื้อเทา

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุยเสียง.....วันที่.....29...พ.ค....2552.....

แผ่นที่2.....

ตารางที่ ค.2.1.2 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน (EARTHENWARE)

ข้อมูลประเภทภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(ผล) ผลต่อ	(วิธี) บุณเหตุ	๔๔๔๔๔๔	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน							
		๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔		๔๔๔๔	๔๔๔๔									
		๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔	๔๔๔๔				
#016	KY31										/		ทาน้ำดินสีส้ม	1	10	4/23/2009	เนื้อเทา
#001	KY32	/										ทาน้ำดินสีส้ม	ทาน้ำดินสีส้ม	1	1	4/20/2009	เนื้อส้ม
#002	KY32										/		ไม่ตกแต่ง	1	2	4/20/2009	เนื้อส้ม
#003	KY32										/		เคลือบน้ำตาล	1	28	4/20/2009	เนื้อเทา
#007	KY32										/		ไม่ตกแต่ง	1	1	4/20/2009	เนื้อส้ม
#008	KY32										/		ไม่ตกแต่ง	1	1	4/20/2009	เนื้อส้ม
#009	KY32										/		ไม่ตกแต่ง	1	1	4/20/2009	เนื้อส้ม
#010	KY32										/		มีลายกดประทับ	1	1	4/20/2009	เนื้อส้ม
#001	KY36										/		รมควันและกดประทับ	1	5	5/26/2009	เนื้อเทา
#001	KY44										/		ไม่ตกแต่ง	1	6	5/19/2009	เนื้อส้ม
#002	KY44										/		มีลายกดประทับ	1	10	5/19/2009	เนื้อส้ม

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุพลียง.....วันที่.....2...มิ.ย...2552.....

เศษภาชนะดินเผา ประเภทเนื้อแกร่ง (stoneware)

ตารางที่ ค.2.1.3 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชื่อผลิตภัณฑ์	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		ลักษณะ	รูปผลเบรค	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) บุคลากร	ระยะเวลา	หมายเหตุ
		ปาก					คอ		ไหล่		ฐาน	แป้น	ขอบ							
		รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป	รูป												
									รูป	รูป										
#002	KY01			/	1.1	24					/	เทา	เคลือบสีดำ	เคลือบสีดำ	1	60	11/17/2007			
#003	KY01			/	1	20					/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	30	11/17/2007			
#004	KY01			/	0.5	24					/	น้ำตาลอ่อน	เคลือบสีเขียวอ่อน	เคลือบสีเขียวอ่อน	1	25	11/17/2007			
#005	KY01			/	0.4	20					/	ขาวนวล	เคลือบสีขาวนวล	เคลือบสีขาวนวล	1	5	11/17/2007			
#006	KY01			/	1.2	24					/	เทา	ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง	1	45	11/17/2007			
#007	KY01			/	1.6	20					/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	15	11/17/2007	มีลายตุ้มขอบปาก		
#008	KY01							/			/	น้ำตาล	เคลือบสีเขียว/มีลาย	เคลือบสีเขียว/มีลาย	1	12	11/17/2007			
#009	KY01							/			/	น้ำตาล	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียว	1	60	11/17/2007			
#010	KY01							/			/	เทา	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียว	1	45	11/17/2007	มีสันนูนขนาดเล็ก		
#011	KY01							/	/		/	เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	15	11/17/2007	บุผิวลายตาราง		
#012	KY01							/			/	เทา	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียว	1	45	11/17/2007			
#013	KY01							/			/	เทา	เคลือบสีเขียวเข้ม	เคลือบสีเขียวเข้ม	1	12	11/17/2007			
#014	KY01							/	/		/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบสีดำลายตุ้ม	1	25	11/17/2007			

ผู้บันทึก.....สมณศักดิ์.....ผู้เขียน.....วันที่.....29..พ.ค..2552.....

แผ่นที่.....2.....

ตารางที่ ค.2.1.4 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทเศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		ลักษณะ		การตกแต่ง		แหล่งเตา	(พญ) พยพญ	(ช) บุณญ	๑๕๕๕-๕๕๕๕	หมายเหตุ
		ปาก						ไหล่		ตัว	ฐาน	ก้น		ด้านใน	ด้านนอก							
		ตรง	โค้ง	แอ่ง	(พญ) พย	คอ		พญ	พญ													
						พญ	พญ															
#015	KY01						/	/				/	/	ดำ-น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	8	11/17/2007			
#016	KY01						/	/				/	/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล	1	8	11/17/2007	โหลมีลายเป็นแปะรูปวงกลมใต้เคลือบ		
#017	KY01									/		/	/	เทา		ไม่ตกแต่ง		1	5	11/17/2007		
#018	KY01									/		/	/	เทา		ไม่ตกแต่ง		1	25	11/17/2007		
#019	KY01						/	/				/	/	น้ำตาล	เคลือบสีขาวขุน	เคลือบสีเขียว	1	10	11/17/2007			
#020	KY01									/		/	/	เทา		เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว		1	1	11/17/2007		
#021	KY01									/		/	/	เทา		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	12	11/17/2007	ปั้นละเอียดกันหอย	
#022	KY01									/		/	/	น้ำตาลดำ		เคลือบสีเขียว		1	15	11/17/2007		
#023	KY01									/		/	/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	15	11/17/2007		
#024	KY01									/		/	/	เทา		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	58	11/17/2007		
#025	KY01									/		/	/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีน้ำตาล	เคลือบสีเขียวเข้ม		1	25	11/17/2007		
#026	KY01									/		/	/	น้ำตาลอ่อน		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	12	11/17/2007		
#027	KY01									/		/	/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	50	11/17/2007		

ผู้บันทึก.....สมณวิจิ.....ผู้เขียน.....วันที่.....๒.มิ.ย..2552.....

ตารางที่ ค.2.1.5 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทเศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		รูปผลแตกของภาชนะ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลแตก	(สี) บุณณะ	อายุ	หมายเหตุ
		ปาก						คอ		ไหล่		ฐาน	ภายนอก								
		ตรง	โค้ง	แอ่ง	ขอบ	ผิว		กลื่น	ขรุขระ												
						ผิว	ผิว														
#028	KY01										/		/	เทา			เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	55	11/17/2007
#029	KY01								/		/	น้ำตาล			เคลือบสีเขียว		1	20	11/17/2007		
#030	KY01								/		/	เทา			เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	15	11/17/2007		
#031	KY01								/		/	น้ำตาลอ่อน			เคลือบสีเขียวไข่กา		1	12	11/17/2007		
#032	KY01								/		/	น้ำตาล		เคลือบสีขาวขุ่น	เคลือบ ?		1	10	11/17/2007	สีไม่ชัดเจน	
#033	KY01								/		/	น้ำตาลดำ			เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	10	11/17/2007		
#034	KY01								/		/	ขาวขุ่น		เขียนสีดำได้เคลือบ	เขียนสีดำได้เคลือบ		1	10	11/17/2007		
#035	KY01								/		/	ขาวขุ่น		เคลือบใส	เคลือบใส		1	10	11/17/2007		
#036	KY01								/		/	ขาวขุ่น		เคลือบสีเขียวไข่กา	เคลือบสีเขียวไข่กา		1	60	11/17/2007	มีลายขีดได้เคลือบ	
#002	KY02			/	1.6	16			/		/	เทา			รกรัก/พุดจิตลายตาราง		1	45	11/17/2007		
#003	KY02							/	/		/	น้ำตาล		เคลือบสีดำ	เคลือบสีดำ		1	125	11/17/2007	มีหูปั้นแปะ	
#004	KY02							/	/		/	เทา			เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง		1	30	11/17/2007		
#005	KY02							/	/		/	น้ำตาลอ่อน		เคลือบสีเขียวอมเหลือง	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	35	11/17/2007		
#006	KY02							/	/		/	น้ำตาลอ่อน		เคลือบสีเขียวอมเหลือง	เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	25	11/17/2007		

ผู้เขียน.....สมถวิล.....ผู้เขียน.....วันที่.....2.มิ.ย.2552.....

ผู้บันทึก.....สมณวิทย์.....สุขเลียง.....วันที่.....2.มิ.ย..2552.....

ตารางที่ ค.2.1.6 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทโบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		รหัสเลขทะเบียน	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิธี) บุคน	๑๕๕๕๕๕๕๕	หมายเหตุ
		ปาก						ไหล่		ฐาน	ลายเส้น	ลายฉลุ	ด้านใน		ด้านนอก						
		รูปร่าง	ใช้ดินเผา	ใช้ดินเผา (cm.)	Φ (cm.)	คอ	นูน	นูน													
									นูน	นูน											
#007	KY02					/	/					/	น้ำตาลอ่อนเคลือบสีน้ำตาลอมแดง			1	35	11/17/2007			
#008	KY02					/	/		/			/	เทา-ดำเคลือบสีเขียวใส			1	25	11/17/2007			
#009	KY02					/	/		/			/	เทาเคลือบสีเขียว			1	15	11/17/2007			
#010	KY02					/	/		/			/	น้ำตาลอ่อนเคลือบ*			1	25	11/17/2007	*สีไม่ชัดเจน		
#011	KY02					/	/		/			/	น้ำตาลอ่อนเคลือบ*			1	35	11/17/2007	*สีไม่ชัดเจน		
#012	KY02					/	/		/			/	น้ำตาลเคลือบสีน้ำตาล			1	15	11/17/2007			
#013	KY02								/			/	น้ำตาลทาน้ำดินสีดำเคลือบสีน้ำตาล			1	15	11/17/2007			
#014	KY02								/			/	น้ำตาลอ่อนเคลือบสีดำ			1	14	11/17/2007			
#015	KY02								/			/	เทาเคลือบสีเขียว			1	5	11/17/2007			
#016	KY02								/			/	น้ำตาลเคลือบสีน้ำตาลอมแดง			1	10	11/17/2007			
#017	KY02								/			/	เทาเคลือบสีเขียวอมเหลือง			1	6	11/17/2007			
#018	KY02								/			/	เทาเคลือบสีเขียวอมเหลือง			1	25	11/17/2007			
#019	KY02								/			/	น้ำตาลอ่อนเคลือบ*			1	12	11/17/2007	*สีไม่ชัด		
#020	KY02								/			/	เทาเคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง			1	12	11/17/2007			

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุขเสียง.....วันที่.....2..มิ.ย..2552.....

ผู้บันทึก.....สมณวิไล.....สุขเลียง.....วันที่.....2.มิ.ย..2552.....

แผ่นที่.....5.....

ตารางที่ ค.2.1.7 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทเศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		ประเภทเศษภาชนะ	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(อ) บุคลากร	ข้อมูลอื่นๆ	หมายเหตุ	
		ปาก					คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ผิวเรียบ								ผิวหยาบ
		ตรง	โค้ง	แบน	(มว) หนา	(มว) หนา		ผิวเรียบ	ผิวหยาบ												
											ผิวเรียบ	ผิวหยาบ									
#021	KY02									/		/					1	20		11/17/2007	
#022	KY02									/		/					1	15		11/17/2007	
#023	KY02									/		/					1	20		11/17/2007	
#024	KY02									/		/					1	5		11/17/2007	
#025	KY02									/		/					1	25		11/17/2007	
#026	KY02									/		/					1	35		11/17/2007	
#027	KY02									/		/					1	15		11/17/2007	
#028	KY02									/		/					1	15		11/17/2007	
#029	KY02									/		/					1	20		11/17/2007	
#030	KY02									/		/					1	25		11/17/2007	* ตะกั่ว
#001	KY24																			10/23/2008	กดประทับ เป็นร่อง
#008	KY31									/		/					1	2		3/23/2009	
#009	KY31									/		/					1	3		3/23/2009	

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....ผู้เขียน.....วันที.....2.....มิ.ย.2552.....

ผู้บันทึก.....สมณวิไล.....สุขเลียง.....วันที่.....2.มิ.ย..2552.....

ตารางที่ ค.2.1.8 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลเบสข้อมูล	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(กษ.) พ.ศ.๒๕๕๕	(ช.) บุคคล	อายุ	หมายเหตุ
		พื้นผิวภาชนะ						ภายใน		ภายนอก											
		ปาก		คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ภายใน	ภายนอก										
		ตรง	โค้ง		รูปไข่	รูปไข่		รูปไข่	รูปไข่												
#017	KY31				/				/	เทา		* ไม่ตกแต่ง	1	10	4/23/2009						
#018	KY31								/	เทา		* ไม่ตกแต่ง	1	6	4/23/2009						
#019	KY31								/	เทา		* ไม่ตกแต่ง	1	2	4/23/2009						
#029	KY31								/	เทา	เคลือบสีเขียว	เคลือบสีเขียว	1	2	4/23/2009						
#004	KY32							/		น้ำตาลอ่อน		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	5	4/20/2009						
#005	KY32							/		เทาดำ		เคลือบสีดำ	1	8	4/20/2009						
#006	KY32							/		เทาดำ		เคลือบสีดำ	1	2	4/20/2009						
#011	KY32	/				0.7	16			น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	8	4/20/2009						
#012	KY32							/		น้ำตาลอ่อน		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	15	4/20/2009	มีรอยกดประทับ					
#013	KY32							/		น้ำตาลอ่อน		เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	2	4/20/2009						
#014	KY32								/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	6	4/20/2009						
#015	KY32								/	น้ำตาล		เคลือบสีดำ	1	6	4/20/2009						
#016	KY32								/	เทา		* ไม่ตกแต่ง	1	18	4/20/2009						
#017	KY32								/	เทา		* ไม่ตกแต่ง	1	15	4/20/2009						

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....ผู้เขียน.....วันที่.....ปี.....2.มิ.ย.2552.....

ผู้บันทึก.....สมณวิจิตร.....สุขเลียง.....วันที่.....2.มิ.ย..2552.....

ตารางที่ ค.2.1.9 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทเศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		ระแวกหรือเขต	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(สี) บุพื้นผิว	อายุ	หมายเหตุ
		ปาก					คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		ลายเส้น		ลายรูป						
		ตรง	โค้ง	ใบเสมา	ใบดอกลูก	หนา (cm)		Φ (cm)													
									ด้านใน		ด้านนอก										
#018	KY32							/				สีส้ม		*เคลือบหลุด		1	6	4/20/2009			
#019	KY32							/				สีส้ม		*เคลือบขาวขุ่น		1	5	4/20/2009			
#020	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	10	4/20/2009		
#021	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	5	4/20/2009		
#022	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	10	4/20/2009		
#023	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	4/20/2009		
#024	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	4/20/2009		
#025	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	4/20/2009		
#026	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	4/20/2009		
#027	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	4/20/2009		
#028	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	4/20/2009		
#029	KY32							/				/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล		1	1	4/20/2009		
#030	KY32							/				/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	15	4/20/2009		
#031	KY32							/				/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	15	4/20/2009		

ผู้จัดทำ.....สมถวิล.....สุขเสียง.....วันที่.....2.มิ.ย.2552.....

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุขเลี้ยง.....วันที่.....2.มิ.ย..2552.....

ตารางที่ ค.2.1.10 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		รูปผลผลิต		การตกแต่ง		แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(สี) วัสดุ	หมายเหตุ
		ปาก						ไหล่		ตัว	ฐาน	แบน	ขรุขระ	ด้านใน	ด้านนอก						
		ตรง	โค้ง	รูปไข่	รูปไข่	รูปไข่	รูปไข่														
								รูปไข่	รูปไข่												
#001	KY37		/		/			/			/	น้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	เคลือบสีน้ำตาล	1	130	4/29/2009	ปากเตาร่อง			
#002	KY37	/				0.3	16				/	น้ำตาล	เคลือบสีเขียวใส	เคลือบสีน้ำตาล	1	15	4/29/2009				
#003	KY37		/			0.4	24				/	เทา	เคลือบสีขาวขุ่น	เคลือบสีขาวขุ่น	1	15	4/29/2009				
#004	KY37	/				0.5	16				/	น้ำตาลอ่อน	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	12	4/29/2009				
#005	KY37		/					/			/	เทา	เคลือบสีขาวขุ่น	เคลือบ(สีไม่ชัดเจน)	1	12	4/29/2009				
#006	KY37								/		/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล/ ขูดขีดลายคลื่น	เคลือบสีน้ำตาล/ ขูดขีดลายคลื่น	1	30	4/29/2009			
#007	KY37							/			/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล/เส้น 2 เส้น	เคลือบสีน้ำตาล/เส้น 2 เส้น	1	35	4/29/2009			
#008	KY37										/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง	1	15	4/29/2009			
#009	KY37										/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง	1	10	4/29/2009			
#010	KY37										/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง	1	10	4/29/2009			
#011	KY37										/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง	1	15	4/29/2009			
#012	KY37										/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง	1	5	4/29/2009			
#013	KY37										/	น้ำตาล		ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง	1	20	4/29/2009			

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....ผู้เขียน.....วันที่.....2.มิ.ย..2552.....

ตารางที่ ค.2.1.11 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบเนื้อ	การตกแต่ง	แหล่งเตา	(ผล) ผลผลิต	(วิ) บุณประโยชน์	หมายเหตุ
	ปาก						ไหล่		ตัว	ฐาน	ลาย	ผิว						
	รูป	ลาย	ขอบ	ปาก	ไหล่	ฐาน												
							รูป	ลาย										
#014	KY37										/			เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	20	4/29/2009	
#015	KY37										/			เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	10	4/29/2009	
#016	KY37							/						เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	20	4/29/2009	
#017	KY37							/						เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	20	4/29/2009	
#018	KY37							/						เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	15	4/29/2009	
#019	KY37							/						เคลือบ/ลายเขตนวนอน	1	12	4/29/2009	
#020	KY37							/						เคลือบหลุดออก	1	15	4/29/2009	
#021	KY37							/					เคลือบสีเขียวอ่อน	เคลือบสีเขียวอ่อน	1	20	4/29/2009	
#022	KY37							/					เคลือบขาวนุ่น		1	12	4/29/2009	
#023	KY37							/						เคลือบ(สีไม่ชัดเจน)	1	12	4/29/2009	
#024	KY37							/						เคลือบสีขาวนุ่น	1	32	4/29/2009	
#025	KY37							/						เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	1	25	4/29/2009	ชุดที่รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
#026	KY37							/						เคลือบสีน้ำตาล/ลายเขตนูน	1	15	4/29/2009	
#027	KY37							/						เคลือบสีน้ำตาล	1	115	4/29/2009	

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่...2-3 /มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.2.1.12 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ชนิดของภาชนะดินเผา	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง	(ผล) ผลผลิต	(อ) ขนุน	๕๕๕๕๕๕๕๕	หมายเหตุ		
		ปาก						คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน								การตกแต่ง	
		๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕		๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕		๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕								
#028	KY37										/		/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาล	1	58	4/29/2009		
#029	KY37										/		/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาล	1	40	4/29/2009		
#030	KY37										/		/	น้ำตาลอ่อน	เคลือบสีเขียวอ่อน		1	12	4/29/2009		
#031	KY37										/		/	เทา	เคลือบสีขาวปน		1	36	4/29/2009		
#032	KY37										/		/	เทา	เคลือบสีขาวปน		1	8	4/29/2009		
#001	KY40							/			/		/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมเขียว	1	20	5/13/2009		
#002	KY40							/			/		/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาลมีสัน	1	10	5/13/2009		
#003	KY40										/		/	น้ำตาล		เคลือบสีน้ำตาล	1	12	5/13/2009		
#004-005	KY40										/		/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบ(สีน้ำตาลอมเขียว)	2	10	5/13/2009		
#006-012	KY40										/		/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	7	40	5/13/2009		
#013	KY40										/		/	น้ำตาล	ทาน้ำดินสีดำ	เคลือบสีน้ำตาล	1	7	5/14/2009		
#014	KY40										/		/	เทา	เคลือบสีเขียว ไข่กา		1	80	5/14/2009		
#001	KY41										/		/	เทาดำ	ทาน้ำดินสีดำ	ทาน้ำดินสีดำ	1	175	5/14/2009		
#001	KY43										/		/	เทาดำ	ทาน้ำดินสีน้ำตาล	เคลือบสีเขียว	1	7	5/19/2009		
#003	KY44					/	12				/		/	เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง	1	25	5/19/2009		

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่...3/มิ.ย./52.....

ตารางที่ ค.2.1.13 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลเบร็กกิ้ง	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		รูปและเนื้อดิน	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(พ.ศ.) ศ.ศ.พ.ศ.	(ช.) บุณ.พ.ศ.	๕๕๕๕๕๕-๕๕๕๕	หมายเหตุ
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		แผ่น	ตลอด								
		๕๕๕	๕๕๕๕๕๕	(๕๕๕) ๕๕๕๕	(๕๕๕) ๕๕๕๕		๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕													

#004	KY44		/	0.9	20							/	/	น้ำตาล	เคลือบหลุดออก	เคลือบหลุดออก		1	28	5/19/2009		
#005	KY44		/	0.4	16							/	/	เทา	เคลือบสีเขียวเข้ม	เคลือบสีเขียวเข้ม		1	12	5/19/2009		
#006	KY44	/		0.3	16							/	/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล/เขียว		1	10	5/19/2009		
#007	KY44	/		0.5	20							/	/	เทา	เคลือบสีดำ	เคลือบสีดำ		1	10	5/19/2009		
#008	KY44					/						/	/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	50	5/19/2009		
#009	KY44					/						/	/	เทา		เคลือบสีน้ำตาล		1	20	5/19/2009		
#010-011	KY44											/	/	เทา		เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		2	20	5/19/2009		
#012	KY44											/	/	เทา	มีลายชุดได้เคลือบ	มีลายชุดได้เคลือบ		1	10	5/19/2009	เคลือบสีน้ำตาลอมเหลือง	
#013-016	KY44											/	/	เทา		เคลือบสีเขียวเข้ม	เคลือบสีเขียวเข้ม		4	55	5/19/2009	
#017	KY44											/	/	เทา		เคลือบสีเขียวอมเหลือง		1	12	5/19/2009		
#018	KY44											/	/	เทา		เคลือบหลุดออก		1	20	5/19/2009		
#019	KY44											/	/	เทา	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง	เคลือบสีน้ำตาลอมแดง		1	8	5/19/2009		
#020	KY44											/	/	น้ำตาล	ไม่ตกแต่ง	ไม่ตกแต่ง		1	15	5/19/2009		

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุขเลี้ยง.....วันที่.....9/มิ.ย./52....

ตารางที่ ค.2.1.14 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง (STONEWARE)

ข้อมูลประเภทผลิตภัณฑ์	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										เนื้อภาชนะ		วัสดุประกอบ	การตกแต่ง		แหล่งเตา	(พ.ญ.) พ.ศ.พ.ญ.	(อ.) บุคคล	๕๕๕๕๕๕-๕๕๕๕	หมายเหตุ	
		ปาก					คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน		กลั่น		ขลุ่ย	การตกแต่ง						
		๕๕๕๕	๕๕๕๕	๕๕๕๕	๕๕๕๕	๕๕๕๕		๕๕๕๕	๕๕๕๕		๕๕๕๕											
#021	KY44								/				/			เคลือบสีน้ำตาลแดง		1	10	5/19/2009		
#022	KY44								/				/				เคลือบสีเขียว		1	10	5/19/2009	
#023-024	KY44								/				/				เขียนสีดำได้เคลือบ		2	2	5/19/2009	
#025	KY44								/				/				เคลือบหลอดออก		1	5	5/19/2009	
#026	KY44								/				/				เคลือบสีเขียวไข่กา		1	8	5/19/2009	
#027	KY44												/				เคลือบสีเขียวอ่อน		1	25	5/19/2009	
#028	KY44												/				เคลือบสีเขียวอ่อน		1	15	5/19/2009	
#029	KY44											/	/				เคลือบสีเขียวเข้ม		1	25	5/19/2009	
#030	KY44												/				ทาน้ำดินสีน้ำตาล		1	12	5/19/2009	

ผู้บันทึก.....สมถวิล สุพลียง.....วันที่...9/มิ.ย./52.....

เศษภาชนะดินเผา ประเภทเนื้อกระเบื้อง (porcelain)

ตารางที่ ค.2.1.15 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเครื่องเบือง (PORCELAIN)

ชื่อเลขหมู่เศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(ง) เลขหมู่	หมายเหตุ/ประเภท	
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน						
		ตรง	โค้ง	ใบออก	หนา (cm.)		Φ (cm.)	เขียนสี		เขียนสี						
											เขียนสี	เขียนสี				
#037	KY01			/	0.2	8						เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	3	11/17/2007	เนื้อขาว
#038	KY01									/		เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	15	11/17/2007	เนื้อขาว
#039	KY01										/	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	10	11/17/2007	เนื้อขาวพุ่ง
#040	KY01										/	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	25	11/17/2007	เนื้อขาว
#031	KY02			/	0.1	16						เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	5	11/17/2007	เนื้อขาว
#032	KY02	/			0.2	24						เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	2	11/17/2007	เนื้อขาว
#033	KY02			/	0.3	20						เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	5	11/17/2007	เนื้อขาว
#034	KY02									/		เคลือบใส	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	5	11/17/2007	เนื้อขาว
#035	KY02									/		เคลือบใส	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	1	11/17/2007	เนื้อขาว
#036	KY02									/		เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	1	11/17/2007	เนื้อขาว
#037	KY02									/		เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	5	11/17/2007	เนื้อขาว/เขียนอักษรจีน
#038	KY02										/	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	30	11/17/2007	เนื้อขาว
#039	KY02										/	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	10	11/17/2007	เนื้อขาว
#040	KY02										/	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำตาลเงินใต้เคลือบ	13	11/17/2007	เนื้อขาว

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุขเสียง.....วันที่.....2 มิ.ย. 2552.....

ตารางที่ ค.2.1.16 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเครื่องเคลือบ (PORCELAIN)

ชื่อเลขหมู่เศษภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(สี) ขุ่นเคลือบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน						
		ตรง	โค้ง	ขอบ	(mm) เหน		(mm) Φ	หยาบ		หยาบพิเศษ	เรียบ	พิเศษ				
#041	KY02									/		เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	15	11/17/2007	เนื้อขาว
#002	KY11									/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	3	12/1/2007	เนื้อขาว
#010	KY31									/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ		1	3/23/2009	เนื้อขาว
#011	KY31									/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	3/23/2009	เนื้อขาว
#012	KY31									/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	3/23/2009	เนื้อขาว
#013	KY31									/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	3/23/2009	เนื้อขาว
#014	KY31									/		เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	3/23/2009	เนื้อขาว
#015	KY31										/		เคลือบใส	15	3/23/2009	เนื้อขาว
#020	KY31	/			0.1	16						เคลือบใส	เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	10	4/23/2009	เนื้อขาว
#021	KY31	/			0.1	16						เคลือบใส		2	4/23/2009	เนื้อขาว
#022	KY31	/			0.1	16							เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	1	4/23/2009	เนื้อขาว/เขียนอักษรจีน
#023	KY31	/			0.5	24							เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบลายดอกไม้	6	4/23/2009	เนื้อขาว
#024	KY31		/		0.3	16						เขียนสีน้ำเงินใต้เคลือบ	เขียนสีแดงลายกลีบดอกไม้	5	4/23/2009	เนื้อขาว
#025	KY31						/					เคลือบใส	เคลือบใส	2	4/23/2009	เนื้อขาว

ผู้บันทึก.....สมบัติวิไล.....สุขเสียง.....วันที่.....2 มิ.ย. 2552.....

ตารางที่ ค.2.1.17 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเครื่องเคลือบ (PORCELAIN)

ข้อมูลเลขประจำชิ้น	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(สี) ขุ่น	อายุ	หมายเหตุ/ประเภท	
		ปาก						คอ	ไหล่		ตัว						ฐาน
		ตรง	โค้ง	ใบ	วง	ปาก	(cm.) เหน		(cm.) Φ	รูป		รูป					
													รูป				รูป
#026	KY31										/	เคลือบใส	เคลือบใส	1	4/23/2009	เนื้อขาว	
#027	KY31										/		เขียนสีเขียวได้เคลือบ		2	4/23/2009	เนื้อขาว
#028	KY31										/		เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		10	4/23/2009	เนื้อขาว
#030	KY31	/			0.4	28							เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		6	4/23/2009	เขียนลายตารางและดอกไม้
#031	KY31	/			0.4	28							เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		10	4/23/2009	เขียนลายตารางและดอกไม้
#032	KY31	/			0.4	28							เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		15	4/23/2009	เขียนลายตารางและดอกไม้
#033	KY31	/			0.4	28							เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		3	4/23/2009	เขียนลายตารางและดอกไม้
#034	KY31	/	0.1	12									เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		2	4/23/2009	เนื้อขาว/เขียนอักษรจีน
#035	KY31						/						เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		7	4/23/2009	เนื้อขาว
#036	KY31						/						เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		10	4/23/2009	เนื้อขาว
#037	KY31						/						เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		5	4/23/2009	เนื้อขาว
#038	KY31						/						เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		5	4/23/2009	เนื้อขาว
#039	KY31										/		เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบ		1	4/23/2009	เนื้อขาว
#040	KY31										/		เขียนสีน้ำตาลได้เคลือบลายดอกไม้		5	4/23/2009	เนื้อขาว

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....ผู้เขียน.....วันที่.....2 มิ.ย. 2552.....

ตารางที่ ค.2.1.18 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทเครื่องเคลือบอง (PORCELAIN)

ชื่อเลขระบุภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(สี) วัสดุเคลือบ	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน					
		ตรง	โค้ง	ปากนอก	ปากใน		รูปไข่	รูปไข่							
										ด้านใน	ด้านนอก				
#041	KY31							/		เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายดอกไม้	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายดอกไม้	1	4/23/2009	เนื้อขาว	
#042	KY31							/		เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายดอกไม้	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบลายดอกไม้	0.5	4/23/2009	เนื้อขาว	
#043	KY31							/		เคลือบใส	เคลือบใส	1	4/23/2009	เนื้อขาว	
#044	KY31								/		เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	10	4/23/2009	เนื้อขาวเขียนลายต้นไม้
#045	KY31	/		0.1	16						เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	5	4/23/2009	เนื้อขาว
#046	KY31					/					เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	5	4/23/2009	เนื้อขาว
#047	KY31							/			เคลือบใส	เคลือบใส	6	4/23/2009	เนื้อขาว
#048	KY31								/		เขียนอักษรจีนสีดำได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	60	4/23/2009	เนื้อขาว
#049	KY31								/		เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	เขียนสีน้ำเงินได้เคลือบ	35	4/23/2009	เนื้อขาว
#050	KY31								/		เขียนสีเขียวได้เคลือบ	เขียนสีเขียวได้เคลือบ	55	4/23/2009	เนื้อขาว
#051	KY31								/		เขียนสีดำได้เคลือบ	เขียนสีดำได้เคลือบ	8	4/23/2009	เนื้อขาว
#052	KY31								/		เคลือบใส	เคลือบใส	40	4/23/2009	เนื้อขาว
#053	KY31								/		เคลือบใส	เคลือบใส	42	4/23/2009	เนื้อขาว
#054	KY31								/		เคลือบใส	เคลือบใส	20	4/23/2009	เนื้อขาว

ผู้บันทึก.....สมบัติ.....ผู้เขียน.....วันที่.....2 มิ.ย. 2552.....

ตารางที่ ค.2.1.19 ตารางแสดงจำนวนรวมเศษภาชนะดินเผาประเภทนอกกระเบื้อง (PORCELAIN)

ข้อมูลเลขระบุภาชนะ	ชื่อแหล่ง	ชิ้นส่วนภาชนะ										การตกแต่ง		(สี) วัสดุ	๑๔๔๕๒๕๓๕๕	หมายเหตุ/ประเภท
		ปาก				คอ	ไหล่		ตัว	ฐาน						
		๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕๕๕๕๕๕๕๕	๕๕๕												

ผู้บันทึก.....สมถวิล.....สุขเสียง.....วันที่.....6.. มิ.ย. 2552.....

เครื่องมือหิน (stone tool)

แผ่นที่.....1.....

ตารางที่ ค.2.2.1 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ		ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ			
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน												
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน							ไม่ใช้งาน		
#001	KY01	/				/							615	Andezite	10.8	7.5	4.7	ไม่ใช้งาน	
#002	KY01	/						/				/	50	Quartzite	4.8	6	2	ไม่ใช้งาน	
#003	KY01	/							/			/	5	Quartzite	2.5	2	0.4	ไม่ใช้งาน	
#001	KY31					/							100	หินทราย	4.5	4.2	2.9	หินลับ	4/23/2009
#002	KY31	/							/			/	50	Quartzite	4.9	6.4	1.4	ไม่ใช้งาน	4/23/2009
#003	KY31	/							/			/	8	Quartzite	2.1	2.4	1	ไม่ใช้งาน	4/23/2009
#004	KY31					/							950	Quartzite	8.5	17	5.2	หินลับ	4/23/2009
#001	KY32					/							1500	Quartzite	9.5	18	6	หินลับ	4/20/2009
#001	KY33	/											480	Quartzite	8.5	14.5	3.5	Chopping tool	4/20/2009
#002	KY33	/											340	Quartzite	7.9	10.5	2.9	Chopping tool	4/20/2009
#003	KY33	/											265	Quartzite	7	8.5	3	Chopping tool	4/20/2009
#004	KY33	/							/			/	45	Quartzite	4	4.3	2	Short Axe	4/20/2009

ผู้บันทึกวอภัญญา... ณ...หนองคาย...วันที่...12...มิ.ย....52...

ตารางที่ ค.2.2.2 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#005	KY33	/					/						5.4	5.8	2.7	ไม่ใช้งาน	4/20/2009	
#006	KY33	/						/					4.2	5.5	1.6	ไม่ใช้งาน	4/20/2009	
#007	KY33	/							/				4.5	7	3.5	ไม่ใช้งาน	4/20/2009	
#008	KY33	/							/				5	5.4	1.6	ไม่ใช้งาน	4/20/2009	
#009	KY33	/							/			/	5	7.9	3.7	Scraper	4/20/2009	
#010	KY33	/								/			4	4.6	1.5	ไม่ใช้งาน	4/20/2009	
#011	KY33	/									/		3.5	6.5	1.8	ไม่ใช้งาน	4/20/2009	
#001	KY34	/											Quartzite	7.3	19	5.3	Chopping tool	4/20/2009
													Sumatralith					
#002	KY34	/											Andezite	7.6	13	4.5	Chopping tool	4/20/2009
#003	KY34	/											Quartzite	8	7	6.5	Chopping tool	4/20/2009
#004	KY34	/											Quartzite	7	5.5	3.2	Short Axe	4/20/2009
#005	KY34	/											Quartzite	6	7.4	3	Short Axe	4/20/2009
#006	KY34	/								/			Quartzite	10	11.3	4.7	ไม่ใช้งาน	4/20/2009

ผู้บันทึกวอภัญญา...ณ...หนองคาย.....วันที่....12...มิ.ย....52...

แผ่นที่.....3.....

ตารางที่ ค.2.2.3 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#007	KY34	/					/						Quartzite	8.5	6.5	6.3	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#008	KY34	/					/						Quartzite	6.5	11	6	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#009	KY34	/					/						Quartzite	5.7	5.4	3.7	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#010	KY34	/					/						Quartzite	5	5.8	3.2	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#011	KY34	/					/						Quartzite	7	10	4.7	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#012	KY34	/					/						Quartzite	7.8	6	6	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#013	KY34	/					/						Quartzite	8	11	7	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#014	KY34	/					/						Quartzite	6	6.6	7.3	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#015	KY34	/					/						Quartzite	7	9.5	7	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#016	KY34	/					/						Quartzite	4.5	11.5	5.5	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#017	KY34	/						/			/		Quartzite	6.5	5	2	Scraper	4/20/2009
#018	KY34	/						/				/	Quartzite	7.2	8	3	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#019	KY34	/										/	Andezite	5	5	3.5	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#020	KY34	/									/		Quartzite	5.5	6.4	2.4	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#021	KY34	/									/		Quartzite	5.3	6.5	1.3	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#022	KY34	/									/		Quartzite	3.7	5.8	2.3	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#023	KY34	/									/		Quartzite	3.8	6	2.4	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#024	KY34	/									/		Quartzite	4.3	7.6	2.2	ไม่ใช้งาน	4/20/2009

ผู้บันทึกวอภัญญา... ณ...หนองคาย....วันที่....12..มิ.ย....52...

แผ่นที่.....4.....

ตารางที่ ค.2.2.4 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ	
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน		สะเก็ดหิน											
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน							
#025	KY34	/						/					Quartzite	4	5.7	2	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#026	KY34	/							/				Quartzite	4.4	7.8	2	Scraper	4/20/2009
#027	KY34	/							/			/	Quartzite	4.5	5	1.6	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#028	KY34	/							/			/	Quartzite	5	7	2.5	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#029	KY34	/							/			/	Quartzite	4.6	5.6	3	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#030	KY34	/							/			/	Quartzite	6.7	6	2.8	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#031	KY34	/								/		/	Quartzite	6.5	7.3	1	Scraper	4/20/2009
#032	KY34	/								/		/	Quartzite	4.8	6.4	2.5	Scraper	4/20/2009
#033	KY34	/								/		/	Andezite	3.6	7.5	2.4	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#034	KY34	/								/		/	Quartzite	4	6	2	ไม่ใช้งาน	4/20/2009
#035	KY34												Quartzite	5.5	6	4.5	Hammer	4/20/2009
#001	KY36	/											Quartzite	10.3	7.7	5	Chopping tool	5/26/2009
														Broken Core				
														#002	KY36			/
#003	KY36												Quartzite	8.3	11.3	4	เครื่องมือหินเจาะรู ระบุไม่ได้	5/26/2009
														เครื่องมือหินเจาะรู Φ3.5 cm.				

ผู้บันทึกวอภัญญา... ณ...หนองคาย....วันที่....12...มิ.ย....52...

แผ่นที่.....5.....

ตารางที่ ค.2.2.5 ตารางแสดงการจำแนกเครื่องมือหิน

หมายเลข โบราณวัตถุ	ชื่อแหล่ง	ประเภทเครื่องมือ			ชิ้นส่วน							ชนิดของหิน	กว้าง (cm.)	ยาว (cm.)	หนา (cm.)	ประเภท การใช้งาน	วันที่สำรวจ
		หินกระเทาะ	หินขัด	หินลับ	แกนหิน			สะเก็ดหิน									
					ใช้งาน	ไม่ใช้งาน	1	2	3	ใช้งาน	ไม่ใช้งาน						
#004	KY36		/									3.8	4.1	1.7	เครื่องมือหินเจาะรู ระบุนิไม่ใ้	5/26/2009	
												Φ 1.5 cm.					
#005	KY36											11	12.3	5	Hammer	5/26/2009	
#006	KY36											9.5	11.5	4.1	Hammer	5/26/2009	
#001	KY40	/						/				4.5	7.2	1.9	ไม่ใช้งาน	5/14/2009	
#002	KY40	/							/			5	5.5	1.3	ไม่ใช้งาน	5/14/2009	
#001	KY43	/										7.8	12.7	3.2	Chopper tool	5/19/2009	
#002	KY43	/						/			/	5.3	8	2.7	Scraper	5/19/2009	
#003	KY43	/						/			/	7.1	8.4	2.8	ไม่ใช้งาน	5/19/2009	
#004	KY43	/						/			/	3.6	5.6	1	ไม่ใช้งาน	5/19/2009	
#005	KY43	/										10	14.7	3.9	Chopping tool	5/19/2009	
												Sumatralith					

ผู้บันทึกวอกัญญา...ณ...หนองคาย....วันที่....12.มิ.ย....52...

โบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

แผ่นที่..... 1.....

ตารางที่ ค.2.3.1 ตารางแสดงโบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

ชื่อแหล่ง	ประเภทโบราณวัตถุ					จำนวน (ชิ้น)/น้ำหนัก (กรัม)	วันที่สำรวจ
	อิฐ	โลหะ	กลองยาสูบ	กระเบื้อง	อื่นๆ		
KY31		/				จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 120 กรัม	4/23/2009
KY36					กระดูก	จำนวน 4 ชิ้น น้ำหนัก 25 กรัม	5/26/2009
KY43		/				จำนวน 1 ชิ้น น้ำหนัก 60 กรัม (ตะปู)	5/19/2009

ผู้บันทึก.....วอภักฎญา ณ หนองคาย.....วันที่...22 มิ.ย 52.....

จำนวนรวมโบราณวัตถุ ที่พบในแหล่งโบราณคดี

ตารางที่ ค.2.4.1 ตารางแสดงจำนวนรวมโบรมัณฑ์

ชื่อแหล่ง	ประเภทโบราณวัตถุ (จำนวนชิ้น)										หมายเหตุ	วันที่สำรวจ
	เครื่องมือหิน	เศษภาชนะดินเผา			อิฐ	โลหะ	กลองยางลบ	กระเบื้อง	อื่นๆ			
		เนื้อดิน	เนื้อแกร่ง	เนื้อกระเบื้อง								
KY01	3	1	35	4								11/17/2007
KY02		1	29	11								11/17/2007
KY11		2		1								12/1/2007
KY24			1									9/30/2008
KY31	4	8	6	40		1				ชิ้นส่วนโลหะ		4/23/2009
KY32	1	7	24	10								4/20/2009
KY33	11											4/20/2009
KY34	35											4/20/2009
KY36	6	1							กระดุก 4 ชิ้น			5/26/2009
KY37			32									4/28/2009
KY40	2		14									13-15/5/2009
KY41			1	1								5/14/2009
KY43	5		1			1				ตะปู		5/19/2009
KY44		2	27	2								5/19/2009

ผู้บันทึก.....วอิกัญญา ณ หนองคาย.....วันที่...22 มี.ย 52.....

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงแหล่งโบราณคดีที่พบในอำเภอปางมะผ้า จากการสำรวจของโครงการโบราณคดีบนพื้นที่สูง ระยะที่ 1 และ 2

แหล่งโบราณคดี	ที่ตั้ง	ประเภทแหล่ง	อายุสมัย	ที่ตั้ง
1. ถ้ำผาแดง	น้ำของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำโนเทือกเขาหินปูน
2. ถ้ำ 9 ชั้น	น้ำของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำขนาดเล็ก
3. ถ้ำโลงยักษ์	น้ำของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำโลงกว้าง
4. ถ้ำศรีโสภณ	น้ำของ	ที่ฝังศพ ภาพเขียนสี	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำมีหลายโลง
5. ถ้ำสามสิบ	ถ้ำสามสิบ	ที่อยู่อาศัย ภาพเขียนสี	ยุคหินใหม่**	เพิงผาบนหน้าผา
6. ถ้ำหินถล่ม	ถ้ำสามสิบ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำมีโลงขนาดใหญ่
7. ถ้ำปางตอง 1	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	โพรงถ้ำขนาดเล็ก
8. ถ้ำปางตอง 2	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	เพิงผา
9. ถ้ำปางตอง 3	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำแคบๆ
10. ถ้ำปางตอง 4	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำโลงกว้าง
11. ถ้ำปางคาม 1	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำโลงยาว
12. เพิงผาปางคาม	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	เพิงผา
13. ถ้ำผามอน	น้ำลาด	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำโลงยาว
14. ถ้ำลาดจันทร์ 1	น้ำลาด	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	เพิงผา
15. ถ้ำชันโลง	น้ำของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	เพิงผา
16. ถ้ำอุโมงค์ (อุโมง)	น้ำลาด	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำที่มีโลงกว้าง
17. ถ้ำปางคาม 2	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำที่มีโลงยาว
18. ถ้ำฝ่ามือ	แม่ละนา	ที่ฝังศพ ภาพเขียนสี	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำปากถ้ำขนาดใหญ่
19. ถ้ำผี	น้ำของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำปากถ้ำกว้าง
20. เพิงผาบ้านไร่	น้ำรางหลวง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	เพิงผา
21. ภาพเขียนปางคาม	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่อยู่อาศัย ภาพเขียนสี	ยุคหินกะเทาะ****	เพิงผา
22. ภาพเขียนผาแดง	น้ำของ	ที่อยู่อาศัย ภาพเขียนสี	ก่อนประวัติศาสตร์***	เพิงผา
23. ผีแมนน้ำของ 1	น้ำของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	เพิงผา
24. ภาพเขียนสีน้ำของ	น้ำของ	ที่อยู่อาศัย ภาพเขียนสี	ก่อนประวัติศาสตร์***	หน้าผา
25. ผีแมนน้ำของ 2	น้ำของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	เพิงผา
26. ผีแมนน้ำของ 3	น้ำของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำ
27. ถ้ำลอด	น้ำลาด	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำที่มีคูหาที่ซับซ้อน
28. ถ้ำหม้อมุเซอ	น้ำลาด	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำขนาดใหญ่
29. ถ้ำยาป่าแหน 2	แม่ละนา	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำมีโลงขนาดใหญ่
30. ถ้ำปุงสูง	แม่ละนา	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	ถ้ำเปิดกว้าง

แหล่งโบราณคดี	ที่ตั้ง	ประเภทแหล่ง	อายุสมัย	ที่ตั้ง
31. ถ้ำผีแมนหินร่อน	น้ำลาง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำที่มีโลงขนาดเล็ก
32. ถ้ำเปินปาย	น้ำลาง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำขนาดใหญ่
33. ถ้ำหมูบ้านมูเซอ	แม่ละนา	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำมีทางเข้าขนาดเล็ก
34. ถ้ำลางจันทร 2	น้ำลาง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำที่มีโลงถ้ำแคบ
35. ถ้ำลางจันทร 3	น้ำลาง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำที่มีโลงถ้ำขนาดใหญ่
36. ถ้ำบ่อไคร้	น้ำลาง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำที่มีหลายคูหา
37. ถ้ำน้ำริน	น้ำลาง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำที่มีปากถ้ำขนาดเล็ก
38. ถ้ำลางจันทร 3 โลง 2	น้ำรางหลวง	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	โลงโล่งระหว่างถ้ำ
39. ถ้ำลางจันทร 4	น้ำรางหลวง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำที่มีโลงทางเดินยาว
40. กลุ่มบ้านไร่	น้ำรางหลวง	ที่อยู่อาศัย	วัฒนธรรมโลงไม้*	เพิงผา
41. เพิงผายาว	น้ำรางหลวง	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	เพิงผา
42. บ้านไร่หาดกรวด	น้ำรางหลวง	แหล่งวัดอุทิศ	ก่อนประวัติศาสตร์***	ลานหินกรวดริมลำน้ำ รางหลวง
43. ถ้ำหินกรวด	น้ำรางหลวง	ที่อยู่อาศัย	ไม่สามารถระบุได้	ถ้ำขนาดเล็ก
44. ผาสูง	น้ำรางหลวง	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	เพิงผา
45. พื้นที่เกษตรกรรม บ้านไร่ (ไร่ถั่วเหลือง)	น้ำรางหลวง	ที่อยู่อาศัย	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักลำน้ำ
46. แหล่งผลิตเครื่องมือ หินกะเทาะถ้ำลอด	น้ำแพม	แหล่งผลิตเครื่องมือหิน กะเทาะ	ยุคหินกะเทาะ****	สันเขา
47. บ้านเมืองแพม 1	น้ำแพม	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักลำน้ำ
48. บ้านเมืองแพม 2	น้ำแพม	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักลำน้ำสูง
49. บ้านเมืองแพม 3	น้ำแพม	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักลำน้ำสูง
50. ถ้ำจกรม	น้ำลาง	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	ถ้ำขนาดเล็กใกล้ลำน้ำ
51. ไร่สันคำย	น้ำลาง	ที่อยู่อาศัย	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักลำน้ำ
52. บ้านถ้ำลอด 1	น้ำลาง	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักลำน้ำ
53. บ้านถ้ำลอด 2	น้ำลาง	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักลำน้ำ
54. บ้านถ้ำลอด 3	น้ำลาง	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักลำน้ำ
55. บ้านแสนคำลือ	น้ำลาง	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ลานตะพักน้ำ
56. สันคอยวนาหลวง	น้ำลาง	ที่อยู่อาศัย	ยุคหินใหม่**	สันคอย
57. ถ้ำจะโป้	แม่ละนา	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำโล่งกว้าง
58. ถ้ำละกู๋	กีดสามสิบ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลงไม้*	ถ้ำ

แหล่งโบราณคดี	ที่ตั้ง	ประเภทแหล่ง	อายุสมัย	ที่ตั้ง
59. คอยอัน	น้ำแหม	แหล่งผลิต	ยุคหินกะเทาะ****	สันดอยมีที่ราบ
60. ไร่สันคอยริมน้ำ แหม	น้ำแหม	ที่อยู่อาศัย	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	สันคอยเตี้ยๆ ริมน้ำ
61. เนินเขาใกล้ โบราณสถานบ้านเมือง แหม 3	น้ำแหม	ที่อยู่อาศัย	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ที่ลาดเชิงเขา
62. ถ้ำยาป่าแหน 1	แม่ละนา	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะไม้*	ถ้ำโถงกว้างอับแสง
63. เนินเขาใกล้บ้านถ้ำ	น้ำลาง	พื้นที่กักตุนวัตถุดิบ? ที่พักอาศัยชั่วคราว	ไม่สามารถระบุได้	เนินเขาริมน้ำ
64. ถ้ำใกล้กับ Big Knob	น้ำลาง	ที่พักชั่วคราว?	ไม่สามารถระบุได้	ถ้ำ
65. ถ้ำบันได	น้ำแหม	ที่ฝังศพ?	วัฒนธรรมโลหะไม้*	ถ้ำ
66. ถ้ำลอดโถงหน้า	น้ำลาง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะไม้*	ถ้ำโถงกว้าง
67. เพิงผาถ้ำลอด	น้ำลาง	ที่พักชั่วคราว	ก่อนประวัติศาสตร์***	เพิงผา
68. ถ้ำผีแมนบ้านลูกข้าว หลาม	รางหลวง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะไม้*	ถ้ำโพรงกว้าง
69. สันค่าย 1	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันคอย
70. สันค่าย 2	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันคอย
71. สันค่าย 3	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันคอยเล็กๆ
72. สันค่าย 4	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	ยอดสันคอย
73. สันค่าย 5	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันคอย
74. สันค่าย 6	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันคอย
75. สันค่าย 7	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันคอย
76. ถ้ำหลังโรงเรียนราช ประชา	น้ำลาง	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะไม้*	ถ้ำ
77. สันคอยสบห้วย แห้ง 1	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันคอยเตี้ยๆ
78. สันคอยสบห้วย แห้ง 2(Location1 และ 2)	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันคอยสูง
79. เนินเขาแยกโป่ง แวน	น้ำลาง	ไม่สามารถระบุได้	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	เนินสันเขา
80. สันคอยเหนือแยก โป่งแวน	น้ำลาง	ที่พักอาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	เนินเขา
81. สันคอยมะกะ	น้ำลาง	<u>แหล่งฝังศพ</u>	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	สันคอย
82. ถ้ำเจดีย์	น้ำแหม	ศาสนสถาน/ โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ถ้ำ

แหล่งโบราณคดี	ที่ตั้ง	ประเภทแหล่ง	อายุสมัย	ที่ตั้ง
83. เจริญชัย 1	น้ำแหม	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันเขาเตี้ยๆ
84. เจริญชัย 2	น้ำแหม	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันดอย
85. เจริญชัย 3	น้ำแหม	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	ที่ลาดเขา
86. ถ้ำหินชัน	น้ำแหม	ไม่สามารถระบุได้	ไม่สามารถระบุได้	ถ้ำ
87. เจริญชัย	น้ำแหม	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	เพิงผา
88. บ้านเมืองแหม 4	น้ำแหม	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์(ล้านนา) *****	ลานตะพักริมน้ำระดับต่ำ
89. เนินเขาบ้านถ้ำลอด (เหนือ)	น้ำลาง	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	เนินเขาริมลำน้ำลาง
90. ดอยหม้อ	น้ำลาง	เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมศพ	ก่อนประวัติศาสตร์***	ยอดเขาลูกโดด
91. ถ้ำดอยขุนนะ#1 (หรือถ้ำ Big Knob)	น้ำลาง	เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำ
92. โบราณสถานดอย แสง	น้ำลาง	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ยอดเขาลูกโดด
93. หุบเขาใกล้ดอยแสง	น้ำลาง	ที่อยู่อาศัย	ก่อนประวัติศาสตร์***	ที่ราบในหุบเขาใกล้ลำน้ำ
94. โบราณสถานค่าย ป่าไม้	น้ำลาง	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ที่ราบระดับสูงริมน้ำ
95. ไร่ยายสมพงษ์	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่อยู่อาศัย	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	ที่ราบบนยอดสันเขา
96. โบราณสถานบ้าน แม่ละนา 1	แม่ละนา	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	เนินเขา
97. โบราณสถานบ้านทุ่ง สะแล	น้ำของ	โบราณสถาน	ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) *****	เนินเขาริมน้ำ
98. เครื่องมือหินกะปิ โหล 1	น้ำของ	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันเขา
99. เครื่องมือหินกะปิ โหล 2	น้ำของ	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันเขา
100. เครื่องมือหินหนอง ควาย (ปางบอน 1)	ห้วยโป่งแสนปึก	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันเขา
101. เครื่องมือหินแสนคำ ลือ 1	น้ำลาง	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ยุคหินกะเทาะ****	สันเขา
102. โรงเรียนราช ประชา 34	น้ำลาง	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ก่อนประวัติศาสตร์***	พื้นที่สูงริมน้ำ
103. แหล่งวัดบ้านน้ำ บ่อสะเป่	กีดสามสิบ	ที่พิกาศัยชั่วคราว	ก่อนประวัติศาสตร์***	เพิงผาขอบหลุมยุบ
104. แหล่งน้ำบ่อ-บ้าน เก่ามุเซอ	กีดสามสิบ	ที่พิกาศัยชั่วคราว-ที่อยู่ อาศัย	ยุคหินใหม่-ประวัติศาสตร์ (ล้านนา)*****	ขอบหลุมยุบ
105. เจริญชัย	ของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	เพิงผา
106. ถ้ำหมู่บ้านทุ่งสาแล	ของ	ที่ฝังศพ	วัฒนธรรมโลหะ*	ถ้ำ

- หมายเหตุ: 1 (ลำดับ 69-104) คือ แหล่งใหม่ที่ได้จากการสำรวจโดยโครงการการศึกษาชาติพันธุ์วรรณนาทางโบราณคดีของกลุ่มคนบนพื้นที่สูงๆ และโครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ทางโบราณคดีบนพื้นที่สูงในกลุ่มน้ำลำตอนบนๆ
- 2 (ลำดับ 105-106) คือ แหล่งใหม่ที่ได้จากการสำรวจโดยนักวิจัยด้านวงปีไม้และละอองเรณู โครงการโบราณคดีบนพื้นที่สูงๆ ระยะที่ 2
- * วัฒนธรรมโลงไม้ หมายถึงสมัยก่อนประวัติศาสตร์วัฒนธรรมโลงไม้ (ยุคโลหะ)
- ** ยุคหินใหม่ หมายถึงสมัยก่อนประวัติศาสตร์ พบเครื่องมือเครื่องใช้ทั้งที่เป็นเครื่องมือหินกะเทาะ และหินรูปแบบใหม่ที่เป็นเครื่องมือหินขัด และภาชนะดินเผาเนื้อดินที่พบทั้งแบบผิวเรียบและตกแต่งด้วยลายเชือกทาบ หรือเรียกว่ายุคหินขัด
- *** สมัยก่อนประวัติศาสตร์ หมายถึงสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่ไม่สามารถระบุช่วงที่ชัดเจนได้ พบเครื่องมือหินกะเทาะร่วมกับเศษภาชนะดินเผาเนื้อดิน
- **** ยุคหินกะเทาะ หมายถึง สมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่พบเครื่องมือหินกะเทาะเป็นโบราณวัตถุเด่น
- ***** ประวัติศาสตร์ (ล้านนา) หมายถึงสมัยประวัติศาสตร์ร่วมสมัยกับวัฒนธรรมล้านนา

ภาคผนวก จ

แบบบันทึกข้อมูลด้านโบราณคดี

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอแบบบันทึกข้อมูลงานด้าน โบราณคดี โดยแบ่งแบบบันทึกออกเป็น

ภาคผนวก จ.1 แบบบันทึกการสำรวจแหล่งโบราณคดี

ภาคผนวก จ.2 แบบบันทึกการจำแนกโบราณวัตถุ

จ.2.1 แบบบันทึกการจำแนกโบราณวัตถุประเภทเศษภาชนะดินเผา ในการจำแนกเศษภาชนะดินเผา ได้แบ่งการจำแนกตามประเภทของเนื้อภาชนะดินเผา ได้แก่

- 1) แบบบันทึกการจำแนกเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อดิน
- 2) แบบบันทึกการจำแนกเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อแกร่ง
- 3) แบบบันทึกการจำแนกเศษภาชนะดินเผาประเภทเนื้อกระเบื้อง

จ.2.2 แบบบันทึกการจำแนกโบราณวัตถุประเภทเครื่องมือหิน

จ.2.3 แบบบันทึกการจำแนกโบราณวัตถุประเภทอื่น ๆ

จ.2.4 แบบบันทึกการจำแนกจำนวนรวมโบราณวัตถุ

ภาคผนวก จ.3 แบบบันทึกภาพถ่ายดิจิทัล

โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในอำเภอปาย-ปางมะผ้า-ขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

[illegible]

ผู้บันทึก.....
วันที่.....

โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในอำเภอปาย-ปางมะผ้า-ขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

[illegible]

ผู้บันทึก.....วันที่.....

แผนที่.....
p-1

โครงการสืบค้นและจัดการมรดกทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในอำเภอปาย-ปางมะผ้า-ขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตารางแสดงจำนวนรวมโบราณวัตถุ

[illegible]

ผู้บันทึก.....วันที่.....

